

Спецификација предмета

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Информатичка писменост 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама рада у Microsoft Windows оперативном систему, претраживања и коришћења Interneta, израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word.
Исход предмета Стечена знања ће студенту омогућити ефикасно кориштење рачунара са Windows оперативним системом и рад са датотекама. Упознавање са основама коришћења Интернета обезбедиће вештине неопходне за преузимање садржаја са интернета, претраживање веба и рад са електронском поштом. Студент треба да савлада и елементе обраде текста у програму Microsoft Word са нагласком на писању семинарских радова. Курс обухвата садржаје потребне за полагање следећих основних ECDL (European Computer Driving Licence) модула: „Основе коришћења рачунара“, „Основе коришћења интернета“ и „Обрада текста“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основе коришћења рачунара (хардвер - делови рачунара, врсте софтвера, ауторско право и лиценца, категорије софтвера, мерне јединице меморије, кодирање знакова, рад са прозорима, подешавање радног окружења, елементи фајл система, управљање фајловима и фолдерима, компресовање и декомпресовање фајлова и фолдера, снимак екрана и прозора). 2. Основе коришћења интернета (рачунарске мреже, Интернет, веб, преузимање садржаја са интернета, претраживање интернета, веб пошта, календар). 3. Обрада текста (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста и пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање, циркуларна писма). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Mark Edward Soper, <i>Windows 10 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Faithe Wempfen, <i>Digitalna pismenost za neupućene</i> , Mikro knjiga, Beograd, 2015 Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Informatička pismenost - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (GIMP, Inkscape, LibreOffice Base) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Microsoft Access) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде дигиталних фотографија у програму GIMP, основе рада са векторском графиком у програму Inkscape и да се упозна са основама коришћења база података у програму LibreOffice Base. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада слика“ и „Коришћење база података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Обрада фотографија са програмом GIMP (основни појмови растерске графике, радно окружење програма, основе обраде слика, селектовање, трансформације, цртање и попуњавање површине, ретуширање фотографија, филтери и ефекти, рад са текстом, слојеви, штампање). 2. Рад са програмом Inkscape (основни појмови векторске графике, радно окружење програма, рад са датотекама и сликама, цртање геометријских објеката, селектовање и трансформације, рад са текстом, цртање правих и кривих линија, филтери, штампање). 3. Основе коришћења база података у програму LibreOffice Base (основни појмови, табеле, индекси, везе између табела, унос и претраживање података, упити, обрасци, извештаји). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) The GIMP Documentation Team, <i>GNU Image Manipulation Program User Manual</i> , 2019, https://docs.gimp.org/2.10/en/ Tavmjong Bah, <i>Inkscape: Guide to a Vector Drawing Program</i> , Fifth Edition, 2017, http://tavmjong.free.fr/INKSCAPE/MANUAL/html/ LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ The Document Foundation, <i>Base Handbook - Managing your Data</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/base/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Образовне реформе у Европи
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте са значајним реформским правцима у образовању у Европи и свету. Указати студентима на могућности развоја и унапређење квалитета образовања у Србији уз поштовање међународних принципа и начела. Проучавање програма Европске уније и активности међународних организација које играју кључну улогу у међународном образовању. Упознати студенте са основним постулатима међународног образовања и омогућити им критичку анализу и опсервацију савремених тенденција у Европском образовном простору. Омогућити студентима разумевање компаративних анализа образовних система и политика у свету и код нас.
Исход предмета Након успешно савладаног предмета, студент: Дефинише основне међународне документе и организације које се баве унапређењем образовања у Европи и свету. Објашњава утицај друштвеног контекста на образовни систем. Критички анализира и упоређује различите образовне системе и реформске правце. Уме да процени активности и улогу кључних међународних организација у обезбеђењу квалитета образовања. Уме да се изрази јасним и добро структурираним текстом, аргументујући своје ставове. Учествоју у раду тима и разуме и уважава друго мишљење.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Европске димензије и реформе у образовању. Програми и улога кључних међународних организација у промовисању међународног образовања: UNESCO, OECD и др. Компетитивност и међународни системи образовања. Кључни појмови и истраживачко подручје у међународном образовању. Интернационализација образовања као савремена образовна појава. Образовне стратегије, развојне политике образовања и наставни кадар. Образовање усмерено на компетенције и вештине за 21. век. Образовање у Србији и процеси интернационализације образовања. <i>Практична настава</i> Евалуација и компаративна анализа међународних образовних система, стратегија и докумената. Упознавање са програмима Европске уније који подстичу међународно образовање: (BASILEUS, JoinEU-SEE, Socrates, Comenius, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci). Израда семинарских радова и есеја, усмене презентације, самостални истраживачки рад.
Литература: 1. <i>Kvalitetno obrazovanje za sve - izazovi reforme obrazovanja u Srbiji</i> (2004): Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije, str. 155-167. 2. Miočić, I., Ledić, J. i Turk, M. (2016). <i>Europska dimenzija u obrazovanju: pristupi i izazovi</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. str. 13-37. 3. Gajić, O. (2011). <i>Građansko obrazovanje za demokratiju</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet. str. 19-61. 4. Gajić, O., Budić, S. & Lungulov, B. (2009): »Unity in Diversity« as a European Dimension of Higher Education, in: <i>European Dimensions of Changes in the Educational System in Serbia. Research and Development“</i>, Vol. 5, Novi Sad: Faculty of Philosophy, p.p. 133-146. 5. Gajić, O. (2007). Toward the European educational space – experiences of teacher education in Serbia, in: <i>Humanities</i>. Miskolc: University of Miskolc. Innovation and technology Transfer Centre, p.p. 69-73. 6. Gajić, O. (2009). Izazovi profesionalnog obrazovanja nastavnika u evropskoj različitosti, Međunarodna konferencija „Unapređenje obrazovanja učitelja i nastavnika – od selekcije do prakse“/Promoting teacher education from intake system to teaching practise, Zbornik radova sa međunarodne konferencije održane 19-21. maja 2009. (gl. ured. Matti Meri), Jagodina: Pedagoški fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, knj.8/1, Tom I, str. 69-76.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Доживотно образовање
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање значаја доживотног образовања за појединца и савремено друштво. Развијање способности критичке анализе стратегија и пракси доживотног образовања на националном и међународном плану.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме темељне појмове и начела концепта доживотног образовања, критички анализира различите стратегије доживотног образовања и могућности њихове практичне примене, активно и одговорно учествују у креирању и реализацији програма доживотног образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Ново промишљање друштвеног развоја. Одрживост као узор друштвеног развоја. Конструкт друштва знања. Доживотно образовање као “кључ за 21. век”. Стратегије доживотног образовања. Компоненте доживотног образовања. Меморандум о доживотном образовању (Лисабон, 2000). Одговорност појединца у процесу доживотног образовања (појединац-група-заједница). Струковно образовање и усавршавање (од квалификације до компетенције). Формално, неформално и информално образовање. Концепт организације која учи. Професионални развој наставника као облик доживотног образовања. Европски акциони програми који подржавају доживотно образовање. <i>Практична настава</i> Скице за дискусију у писаној форми за сваку тему. Презентација семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему релевантну за програмске садржаје.
Литература Andevski, M. i Knežević-Florić, O. (2002). <i>Obrazovanje i održivi razvoj</i> . Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. Commission of the European Communities. (2000). <i>Commission staff working paper. A memorandum on lifelong learning</i> . Brussels, Belgium: European Commission. Radulović, L. (2011). <i>Obrazovanje nastavnika za refleksivnu praksu</i> . Beograd: Filozofski fakultet.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Основе научног новинарства
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са општим карактеристикама и врстама новинарства; упознавање са основним појмовима специјалног типа новинарства – научног новинарства
Исход предмета Овладаност основним знањима о професији, као и о специфичностима типа научног новинарства.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Опште карактеристике новинарства као професије; 2. Наука и друштво; 3. Кратка историја научног новинарства; 4. Како постати научни новинар 5; Пут до научне приче; 6. Писање о науци (за штампане, електронске и нове медије) 7. Научно новинарство у дигитално доба; 8. Студије случаја; 9. Каријера у научном новинарству. 10. Анализа семинарских радова са дискусијом.
Литература Англер, В. Мартин (2020). <i>Увод у научно новинарство</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка и Пралица, Дејан (2019). <i>О новинарству и новинарима – друго прерађено и допуњено издање</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. (изабрана поглавља) Ласло, Пјер (2015). <i>Научна комуникација – практични водич</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан и Баровић, Владимир (2012). Новинарство (не)затворена професија. У: <i>Криза и перспектива знања и науке – зборник радова са међународног научног скупа 'Наука и савремени универзитет 1'</i> . Ниш: Филозофски факултет. Стр. 391-400.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упутује у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме библијске књижевности (грех и праштање), антике (епска парадигма, трагедија као сукоб закона и обичајности) и раног модерног доба. Студенти се такође упознају са токовима самообликовања модерног човека у раздобљу ренесансе (универзални човек, људско достојанство, хуманизам, индивидуализам, учено незнање, хумор и медицинска теорија хумора). Коначно, кроз лик Кандида ће бити отворена расправа о пројекту просвећивања, док ће лик Фауста послужити као основ за дискусију о модерном херојству знања и о напетости између појединца и заједнице.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука.
Садржај предмета Уводна дискусија: класици и књижевни канон. <i>Еп о Гилгамешу</i> (теме, структура, утицај на западни канон). <i>Књига о Јову</i> и стари пут грешника у светској књижевности. Библија као велики код западне књижевности. Борхесова идеја о четири типа приче (потрага, освајање града, повратак ратника, и смрт бога). Одисеј као претеча типичног књижевног јунака, појединца који је израз читаве једне цивилизације. Аристотелова <i>Поетика</i> као темељ западне књижевности. Антиголина као парадигма трагичне јунакиње. Анализа Сократових идеја везаних за однос знања и незнања и њихово повезивање са хришћанском традицијом мудре лудости. Дантеов силазак у подземни свет и хришћанска уметност. Дубине људске душе: Петраркино писмо о успону на планину Венту. Анализа Еразмове <i>Похвале лудости</i> као архетипског текста „лудачке књижевности“. Дон Кихот као компендиј ренесансног хумора. Модерни роман, модерна субјективност и проблем приповедача. Монтењев идеал самообликовања човека. Љубав и патња: <i>Ромео и Јулија</i> и идеја о љубави у рано модерно доба. Хамлет као израз сложених интелектуалних и моралних токова модерности. Волтеров <i>Кандид</i> и просветитељска парадигма. Фаустов пут од средњовековног мита до модерног индивидуализма.
Литература <i>Примарна:</i> <i>Еп о Гилгамешу</i> (избор). <i>Књига о Јову</i>. Хомер, <i>Одисеја</i> (избор, прев. Милош Ђурић). Софокле, <i>Антигона</i>. Платон, <i>Одбрана Сократова</i>, прев. М. Ђурић, Београд, 1982; Данте, <i>Пакао</i> (више превода, М. Комбол, К. Мићевић); Еразмо, <i>Похвала лудости</i>, прев. Д. Невенић Грабовац, Београд, 2000; Монтењ: <i>Огледи</i>, превод М. Ђорђевић, Београд, 1999 (избор); Сервантес: <i>Дон Кихот I</i>, превод Ђ. Поповића, Д. Вртунског или А. Манчић; В. Шекспир, <i>Ромео и Јулија</i>, прев. Ж. Симић, С. Пандуровић, Београд, 2012 (или неко друго издање); <i>Хамлет</i>, прев. Живојин Симић, Сима Пандуровић (више издања); Волтер, <i>Кандид</i>, прев. Милан Предић (више издања); Гете, <i>Фауст</i>, прев. Бранимир Живојиновић (више издања). <i>Секундарна:</i> Милош Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> (више издања); Рене Жирар, <i>Стари пут грешника</i>, Нови Сад, 1989; Франческо де Санктис, "Данте Алигијери", <i>Критички есеји</i>,

Београд, 1960, стр. 33-118; Леон Алкен, *Еразмо међу нама*, Н. Сад, 1994; Ерих Ауербах, *Мимесис*, Београд, 1978 (погл. XII о о Монтењу, XIV о Сервантесу); Љиљана Павловић-Самуровић, *Књига о Сервантесу*, Београд, 2002; В. Гвозден, «Љубав и патња», поговор у В. Шекспир, *Ромео и Јулија*, Београд, 2012; Веселин Костић, *Стваралаштво Виљема Шекспира I и II*, Београд, 1994. Denis de Rougement, *Ljubav i Zupad*, Matica hrvatska, 1974; Е. Ауербах, "Прекинута вечера", *Мимезис*, Београд, 1978, стр. 396-408. Томас Ман, "О Гетеовом *Фаусту*", *Ствараоци и дела*, Нови Сад, 1952, стр. 152-198.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у тумачење производа културне индустрије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Полазници курса треба да се упознају са појмовима културе, културне индустрије и масовне културе, као и са теоријским претпоставкама и перспективама помоћу којих је могуће интерпретирати производе културне индустрије.
Исход предмета Полазници курса ће бити оспособљени да практично примене теоријске поставке у тумачењу производа културне индустрије, као и да идентификују идеолошке наносе у овим производима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам културе. Појам културне индустрије и индустрије забаве. Различити углови концептуализације производа културне индустрије. Франкфуртске школа. Британска школа студија културе. Слика света и културна индустрија. <i>Практична настава</i> Анализа производа индустрије културе у различитим земљама и цивилизацијама, идентификовање кључних идеолошких тачака у поменутим производима, разоткривање начина на који производи културне индустрије (филмови, серије, романи, видео игре) утичу на обликовање слике света њихових потрошача.
Литература 1. Стивен Гринблат, „Култура“, Златна греда, новембар, 2004, стр. 40. 2. Џонатан Калер, „Књижевна теорија”. <i>Летопис Матице српске</i>, 475/3, стр. 2005, 333-355 3. Макс Хоркхајмер, Теодор Адорно, <i>Дијалектика Просветитељства</i>, Веселин Маслеша, Сарајево, 1989, стр. 126-173 4. <i>Студије културе: зборник</i>. приредила Ј. Ђорђевић, Службени гласник, Београд, 2009. (избор) 5. Слободан Владушић, Књижевност и коментари, Службени гласник, Београд, 2017, стр. 297-316.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Мотивација за учење
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са: - теоријским моделима и методологијом истраживања мотивације у школском контексту; - мотивационим детерминантама школског постигнућа и тешкоћа у учењу; - специфичним врстама мотивације за учење природних и друштвених области; - релацијама мотивације за учење, селф-концепта, самоефикасности и саморегулисаног учења; - контекстуалним и диспозиционим чиниоцима мотивације за учење; - релацијама мотивације и емоција у школском контексту; - имплицитним уверењима, ефикасношћу и мотивацијом за рад наставника у школи.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - Препозна мотивационе чиниоце који обликују учење; - Планира и примењује поступке за подстицање мотивације за учење; - Осмисли и реализује различите дугогочне програме за подстицање мотивације у раду са ученицима; - Примењује стечена знања кроз различите приступе у раду са родитељима и наставницима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Одређење опште и специфичне мотивације за учење; мотивациони чиниоци успешног учења; - Селф-теорије мотивације за учење: теорија самоефикасности, теорија самовредновања и теорија самодетерминације; - Мотивација за учење из перспективе атрибуција, очекивања и вредности, имплицитних уверења и циљних оријентација ученика; - Саморегулисано учење – мотивационе компоненте; - Диспозициони чиниоци мотивације за учење: пол, интелектуалне способности и особине личности ученика; - Контекстуални чиниоци мотивације за учење: улога и карактеристике родитеља, наставника и вршњачке групе; - Интеракција емоција и мотивације у школском контексту; - Мотивација наставника за подучавање и усавршавање. <i>Практична настава</i> - Практична примена теорија мотивације у циљу поспешивања учења кроз студије случаја; - Израда и презентација семинарског рада – осмишљавање и реализација програма за подстицање мотивације за учење.
Литература 1. Wentzel, K. R., & Miele, D. B. (2016). <i>Handbook of Motivation at School</i>. New York & London: Routledge, Taylor & Francis Group. 2. Reeve, J. (2014). <i>Razumijevanje motivacije i emocija</i>. Beograd: Sinapsa edicije. 3. Elliot A. J., & Dweck C. S. (2007). <i>Handbook of Competence and Motivation</i>. New York & London: The Guilford Press.

Назив предмета: Основе академског писања (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са поступцима који се примењују у истраживању, академском читању и писању.
Исход предмета Студенти су упознати са традиционалним и новим моделима научне комуникације, са врстама академских радова и са стандардима коректног цитирања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи услови за добру писменост. Врсте академско-научних текстова. Избор теме академског рада. Стручна литература. Цитирање, плагијат, библиографија. Критичко читање и прављење бележака. Композиција текста, кохеренција реченица и параграфа, граматичка коректност. Правила квалитетног писања. Апстракт и кључне речи. Есеј. Рецензија. Семинарски рад. Научни рад. Креативно писање. Писање и његова презентација.
Литература Umberto Eco. 2003. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Kairosz. Richard Aczel, 2000. Hogyan írjunk esszét? Budapest: Osiris. Majoros Pál. 1997. Kutatásmódszertan, avagy hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát? Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Gyurgyák János. 1997. Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest: Osiris. Fercsik Erzsébet. 2003. Dolgozatírás felsőfokon. Budapest: Krónika Nova, 2003. Kuziak, Michail–Rzepczynski, Slavomir. 2004. Tanuljunk meg írni! Budapest: Magyar Könyvklub. Bertáné Németh Ágnes. 2002. Az irodalomkutatástól a hivatkozásig. Hallgatói segédlet. Pécs: PTE Könyvtára.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Усмено и писмено изражавање у академском окружењу
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са вештинама потребним за академске студије, и језиком и стилем усмене и писмене академске комуникације и изражавања.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да ефикасно прате усмена излагања академског типа, да учествују у групним дискусијама на задате теме, као и да самостално организују и представе сопствено излагање. Такође, биће упознати са појмом академске етике, и начинима навођења извора, те оспособљени за писање академских текстова различитих врста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте академског говора. Академски монолог и интерактивност. Стратегије за ефикасно слушање академског излагања. Препознавање језика који сигнализира важне информације у оквиру излагања, и стратегије њиховог бележења. Стратегије академског вођења разговора. Начини показивања интересовања за предмет дискусије и прикључивање. Аргументовање сопственог мишљења. Вођење групне дискусије. Прављење веза између сопствених и туђих идеја. Развијање групних дискусија на задате теме. Врсте академских писаних форми. Стратегије презентовања садржаја у писменој и усменој форми. Одабир адекватне теме и организовање садржаја. Структура усмених и писмених форми излагања садржаја. Академски стил изражавања. Уважавање публике. Елементи уверљивости. Усмено и писмено изражавање и технологија. Анализа одабраних узорака усменог излагања и писаних форми. Фокусирано сумирање циљног садржаја.
Литература Банђур, В. (2007). <i>Академско писање</i> . Ужице: Учитељски факултет. Боеглин, М. (2015). <i>Академско писање корак по корак</i> . Нови Сад: Академска књига. Карнеги, Д. (2006). <i>Како брзо и лако савладати говорничку вештину</i> . Београд: Народна књига. Милатовић, В. (2007). <i>Усмено и писмено изражавање</i> . Београд: Рачунарски факултет: СЕТ. Сарцент, Е. и Ферон, Т. (2016). <i>Вештина разговора</i> . Београд: Sezam Book. Суботић, Г. (ур.) (2017). <i>Говори који су променили свет</i> . Београд: Evro Book. Трејси, Б. (2016). <i>Моћ говора</i> . Београд: Финеса. Шипка, М. (2011). <i>Култура говора</i> . Нови Сад: Прометеј. Шуваковић, У. (2010). <i>Академско писање у друштвеним наукама</i> . Београд: Досије.

Студијски програм: ОАС сви студијски програми
Назив предмета: Српски језик: Основи језичке културе и писмености
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: предмет није предвиђен за модуле на ЈКК – Српски језик и књижевност и Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Циљ предмета: Проширивање знања о језичком стандарду и систематизација чињеница и побољшавање способности за креирање писаних и усмених текстова, диференцираних према тематици, намени, жанру, медију.
Исход предмета Студент је способан да валидно конципира разнородне функционалностилске исказе – ортоепски и ортографски узуси; да уочи и превазиђе најчешћих огрешења о норму на граматичком, лексичком и стилском нивоу; да ваљано структурира текст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Стандардни језик – појам; норма; нормативни приручници. 2. Ортоепска и ортографска норма – правила дистрибуције акцената; правопис – фонолошки и морфофонолошки. 2.1. Систематизација правописних правила – проблеми и недоумице (велико слово; гласовне промене у правопису; интерпункција; скраћенице; акроними; састављено и растављено писање; транскрипција). 3. Морфолошко-синтаксичка норма – неправилности у области падежне проблематике, конгруенције, рекције и употребе глаголских облика; ред речи – положај енклитика. 4. Лексичка норма – семантичко-прагматичке неправилности (неодговарајућа лексика; плеоназми; таутологије; гомилање синонима и блискозначница; англицизми). 5. Текстурална норма. 5.1. Преглед типова и врсте текстова – информативни, нормативни, аргументативни, инструктивни, наративни. 5.2. Врста текста и избор лексичких и граматичких средстава. 6. Стилска (жанровска) норма. 6.1. Језички варијетети према медијуму остварења (говор – писање). 6.2. Статус говореног и писаног језика. 6.3. Одлике типичног говореног / усменог и писаног језика. 6.3.1. Разговорни језик и разговорни стил; књижевни језик / говор / стил. 7. Језик науке / научни стил. 8. Административни стил. 8.1. Бирокупатизација језика. 9. Језик медија. 10. Прагматичка (контекстуална) норма. 10.1. Ословљавање и обраћање у писаном и усменом исказу. 10.2. Намеравао и протумачено значење. <i>Практична настава:</i> Рад на тексту – кориговање грешака на свим нивоима; стилске вежбе – писање валидних текстова с обзиром на граматичко устојствоо и лексички регистар појединих стилова. Коришћење речника за различите намене и свих језичких приручника.
Литература: Ивић, Павле и др (2004). <i>Српски језички приручник</i> . Београд: Београдска књига, 93–203. Клајн, Иван. (2007). <i>Речник језичких недоумица</i> . Нови Сад: Прометеј. Klikovac, Duška. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. 147–207. Mrazović, Pavica. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i> . (2009). Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 668–749. Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурица. (2017). <i>Правопис српскога језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Prčić, Tvrtko. (2011). <i>Engleski u srpskom</i> . Novi Sad: Zmaj. 24–51. Radovanović, Milorad. (2003). <i>Sociolingvistika</i> . Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 186–197. Радовановић, Милорад и др. (1996). <i>Српски језик на крају века</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 143–159. <i>Речник српскога језика</i> (ур. Николић, М.) (2007). Нови Сад: Матица српска. Subotić, Ljiljana i dr. (2012). <i>Fonetika i fonologija: ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet [Digitalna biblioteka]. 96–105.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Језик и култура
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање теоријских знања о језику и његовом специфичном односу према култури.
Исход предмета Оспособљеност за примену стечених теоријских знања у наставној пракси или даљим истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Језик: дефиниција и његове функције. 1.1. Порекло језика и његов развој (научне и наивне представе о пореклу језика). 1.2 Лингвистика као наука о језику. 2. Појам културе и цивилизације. 2.1. Преглед теорија о култури и цивилизацији: рационалистичке и метафизичко-ирационалистичке теорије културе. 2.2. Елементи културе: култура као систем симболичких облика (симбол, алегорија, знак и језик), магија, религија, мит. 2.3. Психоаналитичка теорија архетипова и митова К. Г. Јунга: симбол као искуство колективно несвесног; симболи – конкретизације архетипова. 3. Антропологија и културологија. 4. Распрострањеност језика и култура и њихова разноликост. 5. Настанак цивилизација и њихова обележја. 5.1. Древне цивилизације: Сумер, Вавилон, Египат, Лепенски Вир, Грчка. 5.2. Одлике културе Истока и Запада. 5.3. Хришћанска цивилизација. 6. Проблем односа између језика и културе: језик као компонента и оруђе културе. 6.1. Веза између појединачних култура и језика. 6.2. Заједнице језичких корисника. 6.3. Језик и културни идентитет. 6.4. Теоријска промишљања о односима између језика, културе и мишљења (В. Хумболт, Ф. Боас, Е. Сапир и Б. Ли Ворф) и рађање антрополошке лингвистике / етнолингвистике. 6.5. Теорија језичке релативности. 7. Одјеци теорије језичке релативности у савременим истраживањима односа између језика и културе. 7.1. Лексикон као кључ за културну психологију (у теорији Ане Вјежбицке). 7.2. Етнолингвистичка школа Никите Толстоја. 7.3. Основне поставке лингвокултурологије: интерсемиотичка транспозиција; предмет лингвокултуролошких истраживања – безеквивалентна лексика, лексичке и концептуалне празнине, јединице које чувају трагове обичаја, обреда, веровања; јединице у које су уграђени стереотипи, архетипови, симболи и сл. 7.4. Фразеолошки и паремиолошки фонд као садржалац културних информација. 7.5. Пример 1: примена методе бинарних опозиција у фразеологији (бог–ђаво, леп–ружан, добар–зао, истина–лаж). 7.6. Пример 2: слика природе вербализована језичким јединицама окупљеним око лексема камен, земља, дрво, змија. <i>Практична настава</i> Литература 1. Бернард Комри, Стивен Метјуз и Марија Полински, <i>Атлас језика</i>, Вараждин: Станек д.о.о., 2003. 2. Милорад Радовановић, <i>Социolingвистика</i>, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003. 3. Ранко Бугарски, <i>Језик и култура</i>, Београд: Библиотека XX век, 2005. 4. Едвард Сапир, <i>Језик</i>, Нови Сад: Дневник, 1992. 5. Бенџамин Ли Ворф, <i>Језик, мисао, стварност</i>, Београд: Београдски издавачко-графички завод, 1979. 6. Никита Толстој, <i>Језик словенске културе</i>, Ниш: Просвета, 1995. 7. Цери Мур, <i>Увод у антропологију: теорије и теоретичари културе</i>, Загреб: Наклада Јасенски и Турк, 2002. 8. Сретен Петровић, <i>Културологија</i>, Београд: Чигоја штампа, 2005.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Румунска култура
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о румунској култури и најзначајније везе са другим наукама и уметностима.
Исход предмета: Студенти знају градиво из румунске културе.
Садржај предмета: Појам културе. Културне вредности. Културни идентитет. Прве културе на румунском тлу; Историја Румуније—главна дешавања; Први народи на територији тадашње Румуније; Формирање румунског народа; Формирање првих румунских држава: Трансилваније, Мунтеније и Молдавије; Настанак румунског језика; Румунско писмо; Први текстови на румунском језику писани ћирилицом; Историја румунског књижевног језика; Историја румунске књижевности—опште карактеристике и најпознатији писци и дела Савремена култура у Румунији; Историја румунског позоришта; Развој румунске кинематографије и утицај европског и америчког филма на румунску кинематографију; Филмска, забавна и народна музика. Знамените личности румунске културе и најпознатији румунски уметници; Румунски филозофи; Правци и тенденције у савременој култури, поезији и прози; Фолклор и румунска уметност: обичаји, народне игре и народна ношња. Румунска керамика. Румунска архитектура; Румунска духовност. Румунска митологија. Традиционална румунска кухиња. Румунска славља и румунске традиције. Најпознатије румунске културне личности у иностранству. Мултикултуралност, интеркултуралност и транскултуралност; Природне лепоте Румуније.
Литература: Avram, Mioara; Marius Sala (2001). <i>Faceți cunoștință cu limba română</i> . Cluj: Echinox. Dramba, Ovidiu (2004). <i>Literatură, cultură, civilizație</i> . București: Saeculum. Lovinescu, Eugen (1972). <i>Istoria civilizației române moderne</i> . București: Editura Științifică. Mehedinți, Simion (2007). <i>Civilizație și cultură</i> . București: Trei. Noica, Constantin (1993). <i>Modelul cultural european</i> . București: Humanitas. Zamfirescu, Dan (1969). <i>România – pământ de civilizație și sinteză</i> . București: Editura pentru Literatură

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у дигиталну хуманистику
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са концептима и могућностима које дигитална хуманистика пружа у различитим контекстима.
Исход предмета Студент је способан да примењује савремене рачунарске и информационе технологије у различитим контекстима; да овлада вештинама које му омогућавају широк приступ дигиталним подацима, садржајима и информацијама; да примени стечена знања у пракси.
Садржај предмета Дигитална хуманистика – појам, технике истраживања, развој, методологија. Аналогно и дигитално. Онтологија и епистемологија. Од хуманистике до дигиталне хуманистике. Кибернетики дискурс. Кибернетика и уметност. Оквир дигиталних компетенција. Дигитално доба. Процес дигитализације. Сајбер простор. (Де)колонизација знања и технологија. Курирање. Киборг. Природни језици. Дигитални алати, ресурси и средства. Дигитални код и софтвер. Платформе и њихова примена. Иновативни пројектни модели. Мултимедијалност. Базе података. Трансформација неструктурираног текста у структурирани. Нове матрице података. Хипертекстуално уређивање. Конструкција базе текстова. Кориснички интерфејс. Дигитални медији и садржаји. Метамедији. Дигитални текст. Дигитална култура. Визуализација културе. Дигитална уметност. Дигитална културна баштина. Дигитална хуманистика и знање. Дигиталне технологије истраживања и проучавања историје. Одрживост пројеката дигиталне хуманистике. Дигитална хуманистика 2.0. Дигитална етика. Дигитална хуманистика у Србији и свету.
Литература Andevski M., Arsenijević, J. i M. Vidaković (2013). Tipovi znanja na Web 2.0. U: D. Golubović (ur.), <i>Tehnologija, informatika i obrazovanje: stanje i problemi, ciljevi i mogućnosti, promjene i perspektiva: međunarodni simpozijum</i> . Banja Luka: Filozofski fakultet, 229–236. Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Popović, D. (2015) Digitalization of books and its impact on educational praxis at University level. In: I. Roceanu (ed.), <i>Rethinking education by leveraging the eLearning pillar of the Digital Agenda for Europe</i> , Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 484–488. Popović, D. (2016). New Culture of Learning and New Learning of Cultures: Rethinking Methodology and Potential of e-Learning, In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning Vision 2020!</i> Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 426–431. Pralica, D. (2015). Digital Media Technologies and the Perspectives of Virtual Education – Opinions of Students and Professors at the Department of Media Studies, Faculty of Philosophy, University of Novi Sad. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning and Software for Education</i> . Vol. 3. Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 137–141. , R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”</i> Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 203–211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. E., Kukić, D. (2016). Upravljanje projektima digitalne humanistike. <i>Media and communication: international scientific journal of media, communication, journalism and public relations</i> . Bijelo Polje: Akademija društvenih nauka, 127–144 f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ЖК, Соц, Фил, Ист
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан (изборни на једном модулу ЖК)
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасно адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасно адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм : ОАС ЖК, ФИЛ, СОЦ, ИСТ
Назив предмета: Интерактивна педагогија
Статус предмета: обавезни/изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање увида у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Усвајање знања о темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Развијање педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Оспособљавање за креирање демократских односа у образовно-васпитној институцији; Оспособљавање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне темељне педагошке појмове и начела педагошког рада; – Изаберу прикладне наставне стратегије, методе и поступке на темељу познавања педагошких феномена и фактора који подржавају процес учења; – Примене и критички процене нове наставне стратегије, методе и поступке; – Демонстрирају рефлексивни увид у властите педагошке ставове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова сазнања и перспективе у педагошкој теорији и пракси; Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у образовно-васпитној институцији; Педагошке компетенције наставника; Педагошки рад одељенског старешене; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Социоемоционална клима у одељењу; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Појам и значај интерактивног учења; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Идеални наставни блок; Студије о ефектима кооперативне наставе: успешност у реализацији когнитивних, социјалних и афективних циљева. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Goleman, D. (2001). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Beograd: Čigoja štampa; – Knežević-Florić, O. (prir.) (2006). <i>Interaktivna pedagogija</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Roeders, P. (2003). <i>Interaktivna nastava: dinamike efikasnog učenja i nastave</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
Циљ предмета Овладавање напредним могућностима израде презентација у програму Microsoft PowerPoint, односно напредним коришћењем програма Microsoft Access за рад са базама података.
Исход предмета Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за израду презентација и рад са базама података уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредне презентације“ и „Напредне базе података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Напредне презентације (теме и рад са текстом, табеле, слике, графички објекти, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација, распоређивање елемената слајдова, дијаграми, видео и звучни записи, побољшање продуктивности, управљање презентацијама). 2. Напредне базе података (табеле, индекси, везе између табела, примарни и страни кључеви, референцијални интегритет, унос, претраживање и филтрирање података, напредни упити, напредни обрасци, напредни извештаји, макрои, увоз и извоз). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Alempije Veljović, Miroljub Zahorjanski, <i>Uvod u baze podataka</i> , CET, Beograd, 2014 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Napredna informatička pismenost 2 - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (LibreOffice, Scribus) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Microsoft Office, Adobe InDesign) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде текста у програму LibreOffice Writer, да се упозна са основама рада у програму за стоно издаваштво (припрему штампе) Scribus, са елементима табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc и са израдом презентација у програму LibreOffice Impress. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада текста“, „Табеларне калкулације“ и „Презентације“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у обраду текста у програму LibreOffice Writer (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста, форматирање пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање). 2. Основе стоног издаваштва у програму Scribus (радно окружење програма, рад са страницама, оквири за текст, оквири за слике, цртање облика, мастер странице, штампање и извоз у PDF). 3. Елементи табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc (радно окружење програма, радни листови, подаци и формуле, форматирање ћелија, основе рачунања, основне функције, процентуалне вредности, графикони, штампање). 4. Прављење презентација у програму LibreOffice Impress (радно окружење програма, теме и рад са текстом, табеле, слике, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ LibreOffice Documentation Team, <i>Writer Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/writer/ The Document Foundation, <i>Calc Guide - Working with Spreadsheets</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/calc/ LibreOffice Documentation Team, <i>Impress Guide - Working with Presentations</i> , 2014, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/impress/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Великани српског новинарства
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознати студенте са највећим именима српског новинарства, и најважнијим историјским токовима у развоју новинарства на нашим просторима.
Исход предмета Стечен висок ниво знања о историјским личностима које су највише утицале на настанак и развој новинарства на овим просторима, а биле су важне и за укупан друштвени развој.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Димитрије Давидовић. 2. Милорад и Данило Медаковић. 3. Јаков Игњатовић и Светозар Милетић. 4. Светозар Марковић и Владимир Јовановић. 5. Јован Павловић. 6. Пера Тодоровић и Мита Ценић. 7. Михаило Полит Десанчић. 8. Димитрије Туцовић. 9. Браћа Рибникар. 10. Крста Цицварић и Моша Пијаде. 11. Велимир Бајкић. 12. Милош Црњански и Раде Драинац. 13. Предраг Милојевић и Милица Јаковљевић. 14. Владимир Дедијер. 15. Љубомир Вељковић и Слободан Глумац. <i>Практична настава</i> . Национални радници и просветитељи. 2. Штампари и новинари. 3. Новине у служби политике. 4. Идеолози као новинари. 5. Српска журналистика по угледу на светска журналистичка кретања. 6. Политички критичари. 7. Либерално и радикално у новинама. 8. Борци за социјалну правду. 9. Утемељивачи „Политике“. 10. Превртљивост и доследност. 11. Економски аналитичари. 12. Песници као новинари. 13. Дописници из светских престоница. 14. Комунисти отпадници. 15. Настанак првих њуз магазина и таблоида.
Литература (до 10 референци) 1. Боаров Д; Баровић В. (2011), Великани српске штампе.Београд: Службени гласник. 2. Баровић, В. (2013). Допринос Димитрија Давидовића у формирању модерног српског друштва. У: Живанчевић Секеруш, Ивана (ур.). <i>Зборника радова - Шести међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура“</i> , Књига 2. (921-929). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду. 3. Баровић, В. (2012),Новинарски рад Бранислава Нушића као прилог структуралном проучавању развоја жанрова у историји српске журналистике.Нови Сад Филозофски факултет у Новом Саду У: Гудурић, С. (ур.). <i>Језици и културе у времену и простору</i>),541-546. 4. Баровић, В. (2012). Историја таблоида у српској журналистици и личност Крсте

Џицварића У: Валић Недељковић, Дубравка (ур.). *Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2*. (113-121). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.

5. Вулић, Т. (2007). *Крагујевачка штампа у 19 веку: садржинско-жанровске одлике*. Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“.
6. Крестић, В. (1980). *Историја српске штампе у Угарској 1791-1914*. Нови Сад: Матица српска.
7. Попов, Д. (1983). *Српска штампа у Војводини 1918-1941*. Нови Сад: Матица српска.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Српска књижевност, култура и историја приватног живота
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања о основним елементима националне књижевности и културе и увида колико су категорије приватног живота, науке и уметности повезане у хронолошком току, од средњег века до модерног доба.
Исход предмета: Студенти умеју да усвоје и опишу општи појам културе и приватног живота и имају представе о току српске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Простор српске културе. Развој књижевности. Приватни живот као важан сегмент појединца у развоју науке и литературе. Категорије приватног живота као део материјалне и духовне култура. Период паганства и раног хришћанства; средњег века; хуманизма, ренесансе и барока; култура 18. столећа; развој током 19. и 20. века; савремено доба <i>Практична настава:</i> Анализа теоријских текстова о појму културе и приватног живота. Интерпретација књижевних текстова. Обилазак музејских и галеријских поставки у граду, а које су у вези са предметом.
Литература 1. Владимир Ћоровић, <i>Историја Срба</i>, 2008. 2. <i>Историја приватног живота у Срба: од средњег века до савременог доба</i>, приредили М. Поповић, М. Тимотијевић, М. Ристовић, 2011. 3. <i>Приватни живот у српским земљама средњег века</i>, приредиле С. Марјановић-Душанић, Д. Поповић, 2004. 4. <i>Од феудалне европе до ренесансе</i>, Д. Бартелеми, Ф. Браунштајн и др, 2001. 5. <i>Приватни живот у српским земљама у освит модерног доба</i>, приредио А. Фотић, 2005.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упутује у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме модерне књижевности (од романтизма до данашњих дана), али се акценат у тумачењу стваља на то шта канонска дела значе нама данас у 21. столећу. Сходно томе, отварају се питања природе могућности интерпретације, верности тексту и контексту, инсистира се на трагању за занимљивим и иновативним приступима класичним делима, али се отвара и дискусија о кретањима у савременој светској књижевности, као и о последицама тих кретања на разумевање књижевне и културне прошлости.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука. Студенти стичу и утврђују знања из области наратологије (типични приповедача, типови заплета), као и из области дискурса који оспоравају или проширују идеју класика (родне студије, постколонијална теорија).
Садржај предмета Уводна дискусија: модерни класици, књижевни канон и савремена светска књижевност. Читање романа <i>Чича Горио</i> кроз оптику Томе Пикетија (<i>Капитал у 21. веку</i>). Бодлер и Париз као престоница 19. столећа. Границе људског: <i>Франкенштајн</i>, човек или чудовиште? Читалачки избори: Толстој или Достојевски? Реализам. Натурализам. Психологија. Традиција. Епифанија. Роман тока свести. Роман и мит (Џејмс Џојс, Франц Кафка). Естетизам. Модернистички формализам. Просторна форма (Ц. Франк). Егзистенцијализам (Ками). Модернизам и/или авангарда. Утицај филозофије на роман и утицај романа на филозофију. <i>Мали принц</i> и природа фантазије. Борхесови лавиринти. Маркес, магијски реализам и проза "трећег света". Зебалдов <i>Аустерлиц</i>, култура сећања и Холокауст као слом хуманистичке парадигме. Утицај нових медија (радио, телеграф, филм). Светска књижевност данас. Књижевност и глобализација. Књижевност и превођење. Књижевност и тржиште. Постколонијална књижевност. Етнолитература. Висока и ниска књижевност. Феминизам и женска књижевност. Рецепција српске књижевности у иностранству (А. Тишма, Д. Киш, М. Павић).
Литература <i>Примарна:</i> Балзак, <i>Чича Горио</i>, прев. Душан Милачић (више издања). Мери Шели, <i>Франкенштајн</i>, прев. Славка Стевовић (више издања). Бодлер, <i>Цвеће зла</i> (избор, више издања). Достојевски, <i>Злочин и казна</i>, прев. М. Бабовић, Београд, 1964; Толстој, <i>Ана Карењина</i>, прев. З. Велимировић, Београд, 1979; Џејмс Џојс, <i>Портрет уметника у младости</i> прев. Петар Ћурчија, Београд, 1991. Кафка, <i>Преображај</i>, прев. Бранимир Живојиновић; Ками, <i>Странац</i>, прев. З. Хаџи-Видојковић, Београд, 1968. Егзипери, <i>Мали принц</i>, прев. М. Вукмировић, Београд, 2007. Борхес, <i>Изабране приче</i> (разна издања). Маркес, <i>Сто година самоће</i>, прев. Јасна Мимица-Поповић, Београд 1984. В. Г. Зебалд, <i>Аустерлиц</i>, прев. Споменка Крајчевић, Београд, 2009. <i>Секундарна:</i> <i>Француска књижевност II</i>, Београд, 1981, стр. 303-331; Карлхајнц Штирле, "Бодлерове Париске слике и традиција слике Париза", <i>Поезија</i>, 35, 2006, стр. 5-44, прев. Миодраг

Лома; Џ. Стејнер: *Толстој или Достојевски*, Нови Сад, 1989. Албер Ками, „Нада и апсурд у дјелу Франца Кафке“, *Мит и Сизифу*, прев. Н. Самилагих, Сарајево, 1978. Темат и Камију (прир. В. Гвозден), *Поља*, бр. 488, 2014 (пдф верзија: <https://polja.rs/category/2014/>); Џ. Батлер и др, *Феминистичка спорења*, Београд, 2007. Едвард Саид, *Оријентализам*, Београд, 2000. Жак Рансијер, *Политика књижености*, Нови Сад, 2008. Темат о Зебалду, прир. В. Гвозден, А. Бешић, *Поља*, бр. 469, 2011. Владимир Гвозден, *Књижевност, култура, утопија*, Н. Сад, 2011.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Предузетничке вештине
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Групна презентација пре полагања испита
Циљ предмета Циљ предмета је да, на интерактиван начин, прикаже основне концепте предузетништва и пружи заинтересованим студентима психолошка знања и основне вештине које би им олакшале пут ка покретању сопственог бизниса. □
Исход предмета Студенти ће након предмета бити у стању да: • разумеју концепт предузетништва, препознају важне карактеристике предузетничке оријентације и примене технике у сопственом психолошком оснаживању; • овладају техникама у генерисању и евалуирању пословних идеја • овладају вештинама развијања одрживог пословног модела и другим алатима потребним за покретање сопственог пословног подухвата • разумеју концепт финансирања предузетничких идеја и могуће изворе финансирања • демонстрирају познавање основних техника управљања и вођења започетих пословних подухвата, као и примене основних техника управљања људским ресурсима у "микро" бизнисима
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> • Шта је предузетништво? Дефиниција и одређење предузетништва и приказ главних облика предузетништва • Ко су предузетници? Приказ најважнијих особина потребних за покретање сопственог бизниса и како их развијамо (оне које можемо) Ко нису предузетници? Најчешћи митови о предузетницима • Раст и развој предузетничког бизниса • Примери успешних и мање успешних предузетничких прича и шта се из њих може научити <i>Практична настава</i> • Генерисање идеја и препознавање пословних прилика • Развијање одрживог пословног модела
Литература • белешке са предавања • Barringer, B.E. & Ireland, R. D. (2016). <i>Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures</i>. Harlow: Pearson. • Burns, P. (2010). <i>Entrepreneurship and Small Business: Start-up, Growth and Maturity (3rd edition)</i>. New York: Palgrave Macmillan.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Вештина комуникације
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним законитостима успешне комуникације, те са стратегијама за вођење комуникације као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Исход предмета Студент је овладао основним законитостима успешне комуникације и зна да примени стратегије за вођење комуникације, као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови: дефиниција и елементи комуникације; интеракција, комуникација и перцепција; природа, врсте и стратегије комуникације; вербална и невербална комуникација; врсте невербалних знакова и проблеми њиховог разумевања. Основна правила у комуникацији: једноставност, краткоћа, кредибилност, доследност, звук и ритам речи, реч и слика. Социокултурни услови комуникације и њена зависност од типа комуникационог канала. Комуникација путем креирања имиџа. Комуникација валером и бојом. Законитости комуникације у групи. Мотивациона и емоционална писменост. Мотивациони механизми: хомеостатички и нехомеостатички. Реакције на унутрашње и спољашње мотиве. Конфликти у комуникацији и реакција на њих. Појам конверзације и елементи њене анализе. Језичко-стилска средства за истицање комуникативне намере и постизање комуникативног циља. Обрасци успешне комуникације у различитим комуникативним ситуацијама: успостављање и прекид контакта са саговорником; стратегије вођења и одржавања комуникације, с посебним освртом на идентитет саговорника и специфичне комуникативне услове; облици исказивања уважавања саговорника и његовог мишљења; подстицање саговорника на одржавање комуникације; изражавање толеранције и избегавање вербалног насиља.
Литература Стевић, С. (1997). <i>Анализа конверзације</i> . Београд: Филолошки факултет. * Borg, Dž. (2016). <i>Govor tela</i> . Beograd: Sezam Book. Bugarski, R. (1996). <i>Jezik u društvu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Bugarski, R. (1997). <i>Jezik u kontekstu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Klikovac, D. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: XX vek. Mandić, T. (2003). <i>Komunikologija</i> . Beograd: Clio. Marković, M. (2005). <i>Poslovno komuniciranje</i> . Beograd: Clio. Mihajlović, D., Ristić, S., Bojić, I. (2007). <i>Kultura komunikacije</i> . Smederevo: GP LUKS-PRES. Nenadović, M. (2010). <i>Veština komuniciranja</i> . Beograd: Univerzitet u Prištini.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Савремена мађарска књижевност (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
Циљ предмета Упознавање студената са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности. Препознавање иновативних књижевних жанрова, тенденција и аутора. Тумачење најновијих књижевних остварења.
Исход предмета Студент је упознат са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности и са механизмима рада тих институција. Примењује у тумачењу текстова стечена знања о новим књижевним тенденцијама и најмањом генерацијом аутора. Способан је да анализира актуелна остварења књижевног стваралаштва.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам савремене књижевности. Проблеми периодизације. 2. Институције, часописи и издавачке куће на мађарском језичком подручју данас. 3. Упознавање најважнијих тенденција мађарске књижевности у 21. веку. 4. Нова поетика историјског романа 5. Манифестација трауме у савременој мађарској књижевности. 6. Текстови о „стварности“, дискурс и поетика транзиције. 7. Глобализација као тема и њени поетски аспекти. 8. Однос популарне културе и књижевности. 9. Интертекстуалност у савременим прозним текстовима и поезији. 10. Теме и мотиви у новом облику. Преплитање традиционалног и модерног у књижевним остварењима. 11. Мађарска књижевност на страним језицима: појава и тенденције. 12. Антологије савремене мађарске књижевности. <i>Практична настава</i>
Литература Bíró Gergely ed. 2017. <i>A századelő novellái</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Fenyő D. György ed. 2010. <i>Hézagpótlás : a kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budaörs : Aula. info. Horváth Csaba. 2018. <i>Megtalált szavak : kortárs magyar irodalom posztmodernen innen, posztmodernen túl</i> . Budapest: KRE, L'Harmattan. Horváth Kornélia. 2016. <i>Fejezetek a kortárs magyar líráról</i> . Komárom: Selye János Egyetem. Kappanyos András. 2013. <i>Hová tűnt a huszadik század?</i> Budapest: Balassi. Sz. Molnár Szilvia. 2005. <i>Bevezetés a kortárs irodalomba</i> . Budapest: Hatágú Síp Alapítvány. Mórocz Gábor ed. 2017. <i>A századelő gondolkodói</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Szávai Dorottya. 2015. Az elégia visszavág. A kortárs magyar elégiáról. <i>Filológiai Közöny</i> . 1. 73-83. Szitár, Katalin; Molnár, Angelika; Kovács, Gábor et. al. eds. 2014. <i>Esemény és költészet : Az irodalomértés kortárs horizontjai a magyar és a nemzetközi tudományosságban</i> . Veszprém: Pannon Egyetem. Mészáros Márton. 2010. <i>Mai magyar irodalmi olvasókönyv : bevezetés a kortárs magyar irodalom olvasásába</i> . Budapest : Hatágú Síp Alapítvány.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Књижевност за децу и младе у светским оквирима
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са изабраним ауторима и делима интернационалне књижевности за децу и омладину. Упознавање са основним одликама различитих врста дечије и омладинске књижевности.
Исход предмета Студенти ће стећи опште знање о различитим жанровима и врстама, као и о ауторима књижевности за децу и омладину. Разумеће улогу књижевности за децу и младе у развијању знања из различитих области, као и у развијању интерперсоналних и интраперсоналних увида. Биће оспособљени да перципирају одлике књижевних дела, са посебним фокусом на педагошке аспекте различитих сарджаја и њихову погодност за разноврсну публику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед развоја књижевности за децу и младе у свету. Књижевне врсте и жанрови. Фикција и нефикција. Традиционалне бајке као универзални чинилац европске и светске културе. Ауторске бајке. Народне и ауторске песме за децу. Сликовнице. Приповетке за децу. Социјалне приче. Биографске приче. Графички роман и фиктивни дневник. Авантуристички роман. Роман о одрастању (билдунгсроман). Психолошки роман и приче за децу и младе. Документарно-биографска проза. Роман фантазије и роман фантастике. Мистерије и детективски романи за децу и младе. Анализа и критичко промишљање одабраних дела, као представника различитих култура.
Литература Јовановић, В. и Росић, Т. (ур.) (2012). <i>Књижевност за децу и омладину – наука и настава</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука. Марјановић, В., Ђуричковић, М. (2007). <i>Књижевност за децу и младе у књижевној критици</i> . Краљево: Либро. Милинковић, М. (2006). <i>Страни писци за децу и младе</i> . Чачак: Легенда. Петровић, Т. (2001). <i>Историја српске књижевности за децу</i> . Врање: Учитељски факултет. Петровић, Т., Вуковић, Н. (1996). <i>Увод у књижевност за децу и омладину</i> . Подгорица: Унирекс. Henderson, D. L., May, J. P. (2005). <i>Exploring Culturally Diverse Literature for Children and Adolescents</i> . Boston, MA: Allyn & Bacon. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Zipes, J. (2006). <i>The Oxford Encyclopedia of Children's Literature. (Vol. 1-4)</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Српска средњовековна писменост
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Предмет није предвиђен за модуле на ЖК – Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност и Српска књижевност и језик.
Циљ предмета Стицање знања о културно-историјским приликама функционисања и развоја српске средњовековне писмености.
Исход предмета На крају курса студент ће бити способан да наведе главне карактеристике српске средњовековне писмености и да образложи значај појединих споменика писмености за српску културу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Културно-историјски контекст настанка словенске писмености: старословенско раздобље. 2. Најстарија писма (глагољица и ћирилица) и старословенски споменици. 3. Ка почецима српске писмености: рана сведочанства о глагољској писмености код Срба и најстарији сачувани ћирилски споменици српске писмености. 4. Српска средњовековна писменост: систем жанрова и диглосија, периодизација. 5. Рашка епоха: узлет српске средњовековне писмености. 6. Ресавска епоха: нова књижевна средишта и покрет ревизије књига. 7. Позна епоха српске средњовековне писмености: доба таворења писмености. 8. Словни састав српске ћирилице; правописне школе (босанско-хумска, рашка и ресавска); типови писма (устав са полууставом и брзопис) 9. Српска средњовековна писменост и штампана књига. 10. Средњовековна писменост у Босни и Хуму.
Литература Богдановић, Димитрије. <i>Историја старе српске књижевности</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1991. Ивић, Павле. <i>Преглед историје српског језика</i> . Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998, 5–115. Ивић, Павле. Развој књижевног језика на српскохрватском језичком подручју. <i>О језику некадашњем и садашњем</i> . Београд: Београдски издавачко-графички завод – Приштина: Јединство, 1990, 87–141. Грковић Мејдор, Јасмина: III Средњовековна писменост. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Ср. Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 415–480. Јерковић, Вера. Ћирилица српскословенског периода: палеографски приступ проучавању и општи увид у њен развој. <i>Предавања из историје језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2004, 87–102. Грковић-Мејдор, Јасмина. Језик српске средњовековне писмености: достигнућа и задаци. <i>Шестдесет година Института за српски језик САНУ</i> . Зборник радова I. Београд, 2007, 249–266. Трифуновић, Ђорђе. <i>Ка почецима српске писмености</i> . Београд: Откровење, 2001.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Југословенско-румунске културне и књижевне везе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о историји југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Исход предмета: Студенти знају историју југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Садржај предмета: Традиционално добросуседски односи кроз историју; словенски елементи на северу Дунава, у подножју Карпата, те романски елементи на југу Дунава; Иста вера, традиција и реципроцитети; Слични животни услови. Политички односи: Премисе за добре културне односе; Пред немањички период: помени о »чрним Латинима« на Балкану (летопис попа Дукљанина), те о прецима јужних Словена на северу Дунава (карпатски басен); Значење речи »Србин« и »српски« у румунским старим текстовима; Немањички период: династичке везе; савези и уговори, те узајамне посете у другој половини XIX века, те у XX веку; Владарске повеле и дарови румунских кнежева на југу Дунава, и обратно, Миша Анастасијевић и Милош Обреновић, те њихови поседи у Влашкој. Културни односи: Средњи век и турска окупација Балкана; склањање људи од пера и културе румунских земаља; Задужбине и дарови манастирима с једне и с друге стране; Помени о Србима у румунским изворима и обратно; Односи са Дубровником, везе са Црном Гором; Културни реципроцитети Срба и Румуна у Хабсбуршкој монархији и педагошка упоредна делатност; Црквене везе и штампање књига за Србе у Римнику, те за Румуне у Сремско-карловачкој митрополији и др. Књижевне везе и реципроцитети: Блискост народног стваралаштва на румунском и српском језику; Исти мотиви, личности; Књижевници једне или друге књижевности на пропутавањима или који пишу о једној или другој земљи; Писци који знају оба језика; Антологије и преводи из једне или друге књижевности. Језичке везе и интерференције: словенски елементи, првенствено лексички, у румунском језику, а посебно на банатске говоре и јужнодунавске историјске дијалекте румунског језика и обратно; Реликти средњевековних Влахa у српском језику у пастирској терминологији; Ономастика и нарочито топонимија словенског порекла на тлу Румуније и обратно;
Литература: Ванку, Милан (2005). <i>Српско-југословенско- румунски односи кроз векове</i>. Београд. Гавриловић, Никола (1997). <i>Срби и Румуни: српско-румунске везе кроз векове</i>. Београд-Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Прометеј. Gamulesku, Dorin (1974). <i>Elemente de origine sârbocroată ale vocabularului dacoromân</i>. Букурешт-Панчево. Живковић, М. (1976). <i>Сведочанства о српско (југословенско) - румунским културним и књижевним односима</i>. Букурешт. Flora, Radu (1968). <i>Relațiile iugoslavo-române</i>. Panciova: Lumina.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Примена нових технологија у настави
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са принципима примене нових технологија у настави друштвено-хуманистичких наука, те са концептима и могућностима које пружају у образовном контексту.
Исход предмета Студент је способан да примењује информационе технологије у различитим контекстима образовног процеса; да креира наставни дигитални садржај на основу стандарда информатичког образовања; да овлада вештинама које му омогућавају да несметано употребљава различите онлајн платформе, апликације и дигиталне уређаје у настави и пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам информационе и комуникационе технологије. Врсте рачунара. Преносни дигитални уређаји. Појам е-учења, у-учења и м-учења. Основни стандардни информатичког образовања. Дигитална писменост. Бихевиоризам, конструктивизам и конективизам. Ергономија. Оквир дигиталних компетенција и дигитално доба. Педагошки исход примене технологије у различитим контекстима образовног процеса. Друштвене мреже. Гејмификација у образовном процесу. Савремене онлајн платформе и њихова употреба у настави. Софтвери за дислексију. Уређаји и апликације за читање књига у електронском облику. Онлајн енциклопедије. Паметне табле и њихова употреба. Заштита података и приватности на интернету. <i>Практична настава:</i> упознавање и обука за рад са савременима алатима, апликацијама и платформама. Креирање интерактивног садржаја. Moodle. ATutor. aNewSpring. Chamilo. Canvas. Socrative .Blackboard. Sakai. Wiki, WordPress. PowerPoint. . Google Slides. Prezi. Beautiful.ai. Kahoot! Padlet. Voki. Nearpod. Moovly. Blendspace. Grammarly. Audacity. Snagit. Edmodo. EDpuzzle. Wordle. Glogster EDU. Vimeo. Jing. Flickr. Quizlet. Survey Monkey. Duolingo. RefME. GoConqr. Office Lens. myHomework Student Planner. 360 Cities. Facebook, Pinterest, Instagram, Twitter, LinkedIn, Orkut, Minecraft. Lex pad, YouTube, Google Scholar. Google Docs and Drive. Google FormsMicrobit. Evernote. TED/TED Ed. Coursera. Google Apps. e-Learning CONSORTIUM. Sheppard Software.
Литература Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Glušac, D. (2012). <i>Elektronsko učenje</i> . Zrenjanin: Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“. I., & Spariosu, L. (2016). Moodle platform - assistance resource in learning Romanian as a foreignlanguage in Serbia. In I. Roceanu (Ed.), <i>eLearning Vision 2020, The 12th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education"</i> , Volume III (96-101). Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House. Petrović, M. (2016). <i>Model e-učenja za podršku razvoju informatičkih kompetencija zaposlenih u obrazovanju</i> . Doktorska disertacija, Novi Sad: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu http://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/7184 , R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education"</i> Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Екологија града
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Курс отвара неколико могућности: (а) разумевања начина функционисања друштава (посебно модерних, урбаних) у савременом еколошком контексту., (б) промишљање идеја о окружењу као друштвеној конструкцији (ц) критички однос према идејама које препознају само „природно“ и/или „вештачко“ окружење, (д) разумевање чињеница о томе да се градска друштва налазе у историјском, савременом и будућем епицентру свих збивања у окружењу – пут од енвајронментализма до одрживог развоја.
Исход предмета Оспособљеност за контекстуалну анализу и синтезу посебних проблема друштвено произведеног окружења у урбаним срединама и разликовање социолошког и осталих значења и значаја екологије у урбаним срединама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмовна одређења: град и урбано, екологија и енвајронментализам; социјална екологија, урбана екологија, окружење, природа; интердисциплинарност у социолошком разумевању екологије: подстицаји и опструкције; град као макро-контекст; апологије у научним интерпретацијама социјалне екологије; друштвена конструкција природе; различити погледи на природу: екофеминизам; процеси дугог трајања; популациони, политички, технолошки, еколошки, економски и културни оквири за разумевање екологије града; одрживи развој; одрживи град. <i>Практична настава</i> Појединачна и групна интерпретација и дискусија унапред припремљених текстова, за сваку наставну јединицу/недељу. Анализа карактеристичних студија случаја.
Литература (до 10 референци) 1. Pušić, Ljubinko (2001), Održivi grad: ka jednoj sociologiji okruženja, Nezavisna izdanja Sl. Mašića, Beograd 2. Ponting, Klajv (2007), Ekološka istorija sveta, Odiseja, Beograd. 3. Goleman, Danijel (2010), Ekološka inteligencija, Geopoetika, Beograd.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Биополитика у модерном друштву
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Предмет има за циљ да упозна студенте са различитим друштвено-историјским и политичким аспектима управљања животом, концепцијама биополитике и биомоћи у контексту савремених глобалних друштвених промена. Наведени циљеви курса могу бити операционализовани на следећи начин: а) разумевање друштвено-историјских процеса настанка биополике; б) разумевање и критички приступ различитим аспектима биополитике и биомоћи; в) аналитичност у проучавању односа и међузависности политике, науке, телесности, идентитета и живота у оквиру савремених друштвених и културних процеса.
Исход предмета Након завршеног курса, студенти ће сазнати најважније концепте, моделе и теорије које се односе на проучавање биополитике у оквиру савремених друштава. Поред тога, студенти ће бити способни за разумевање и самосталну, критичку процену историјских, културолошких и социолошких аспеката биополитике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата представљање и проблематизацију следећих наставних јединица, односно тематских целина: 1. поретци моћи и знања: суверенитет, дисциплина, регулација; 2. настанак новог биолошког поретка 3. медиализација друштва и нове технологије контроле 4. различите концепције биополитике; 5. савремена политика и управљање животом; 6. управљање ризицима и питање безбедности у глобалном друштвеном поретку; 7. неолиберализам и управљање; 8. политика границе у глобалним друштвеним процесима; 9. концепт биомоћи; 10. тело, телесност и идентитет; 11. биополитика информационог друштва; 12. постхуманизам. <i>Практична настава:</i> Проучавање основне литературе из области биополитике; анализе и дискусије у вези са литературом, анализа и проблематизација различитих текстуалних и аудио-визуелних материјала, излагање семинарских радова.
Литература – обавезна Marinković, Dušan i Ristić, Dušan (prir.) (2019). <i>Moć nad životom: biopolitika u modernom društvu</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Шира литература Agamben, Đorđo. 2013. <i>Homo Sacer – Suverena moć i goli život</i>. Loznica: Karpos. Batler, Džudit. 2001. <i>Tela koja nešto znače</i>. Beograd: Fabrika knjiga. Fuko, Mišel. 1998. <i>Treba braniti društvo</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2005. <i>Rađanje biopolitike</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2012. <i>Moć/znanje</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Fuko, Mišel. 2014. <i>Bezbednost, teritorija, stanovništvo</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Hard, Majkl i Negri, Antonio. 2005. <i>Imperija</i>. Beograd: IGAM.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Социолошко истраживање маркетинга
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Циљ предмета је да омогући студентима да стекну основна знања о једном од најактуелнијих и најдоминантнијих процеса (маркетиншка комуникација) који се односи на сферу рада, а у коме се прожимају људска, друштвена, културна, економска и техничка димензија, као и да развију вештине разумевања, проучавања и објашњавања тог процеса.
Исход предмета: Оспособљеност студената за истраживање разних аспеката маркетинга, као једног сложеног, вишедимензионалног процеса. Развијање вештина и способности активног укључивања будућих стручњака у процес маркетиншке комуникације.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Усвајање знања о основним карактеристикама маркетинга и маркетиншке комуникације, уз образлагање потребе укључивања социологије у проучавање тог облика друштвеног делања човека. Упознавање са двоструком улогом социологије у том процесу: прво, као науке која настоји да проучи маркетинг као облик комуникације између друштвених актера (најпре у сфери рада); друго, као својеврсне професионалне активности у пословима маркетинга, која се односи на настојање да се потпомаже економски систем у оној мери у којој он уважава истину социолошких анализа и објашњења. Критичка анализа различитих теоријских становишта о маркетингу и стратегијама које имају примену у процесу маркетиншке комуникације. <i>Практична настава:</i> Самостална припрема студената (уз менторско усмеравање) и њихово излагање одговарајућих теоријских проблема који се односе на област маркетиншке комуникације; презентација социолошких (и других научних) студија маркетинга; социолошка анализа конкретних маркетиншких кампања.
Литература: Милошевић, Б. (2019). Основи социологије рада. Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 278-291) Kotler, F., Vong, V., Sonders, Dž. i Armstrong, G. (2007). Principi marketinga. Beograd: Mate. Kotler, P. i Lane, K. (2006). Marketing menadžment. Beograd: Data status. Милошевић, Б. (2004). Умеће рада. Нови Сад: Прометеј (стр. 351-363). Smit, P. R. (2002). Маркетиншке комуникације. Београд: Клио. Болчић, С. (1995). Социолошка анализа маркетинг стратегија. Социолошки преглед, vol. 29, бр.4, 463-476.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасно адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасно адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Теорија књижевности: стилистика, версификација, генологија
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да овладају аналитичким појмовима стилистике, версификације и генологије, уз чију помоћ ће моћи да сагледају структурну сложеност књижевног дела и разноврсност његових појавних облика.
Исход предмета По успешном завршетку овог курса, студенти су у стању да формирају опште представе о појму књижевности и научним дисциплинама које се књижевношћу баве, а усвајањем основних појмова из стилистике и версификације бивају оспособљени за књижевнотеоријску интерпретацију текста. Такође, студенти су у стању да примене усвојене опште појмове из домена структуре књижевног дела и теорије књижевних родова и врста, односно бивају оспособљени за тумачење и класификацију књижевних текстова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Шта је књижевност. Књижевност и проучавање књижевности. Наука о књижевности и њене дисциплине. Подручја теорије књижевности. Поетска функција језика. Појам стила. Стара поетика и реторика. Стилистика као дисциплина науке о језику и науке о књижевности. Појам избора и стилске варијанте. Појам стилске фигуре. Фигуре дикције, фигуре речи (тропи), фигуре конструкције, фигуре мисли. Лингвостилистика. Појам стила и његове врсте. Стилистичка критика. Појам стиха. Системи версификације: квантитавни, силабички и тонски. Силабичко-тонска начела и основи српске и хрватске версификације. Ритам. Однос ритма и метра. Ритам и значење. Строфа и њене врсте. Рима и њене функције. Стални облици. Стални облици античког, романског, германског, оријенталног и словенског порекла. Слободни стих. Ритмичка проза. Књижевно дело као слојевита структура. Књижевни и некњижевни текст. Текстолошке предрадне. Песничка слика. Тема, грађа, идеја. Мотив и проблем мотивације. Композиција књижевног дела. Књижевни лик и јунак. Карактери и проблем карактеризације. Индивидуализација и типизација. Ситуација, фабула и сиже. Време и простор у књижевном делу, проблем хронотопа. Класификација књижевности. Три књижевна рода. Једноставни облици. Опште особине лирике. Лирска песма, лирски субјекат. Лирске врсте. Опште особине епике. Епско дело у стиху и епска техника. Епско-лирске (прелазне) врсте. Епска песма, еп, епопеја. Подврсте епова. Епско дело у прози и приповедна (наративна) техника. Приповедач (наратор) и тачка гледишта. Новела и приповетка. Роман и његове подврсте. Опште особине драматике. Композиција драмске радње. Трагедија и појам трагичког. Комедија и појам комичког. Драма у ужем смислу. Књижевно-научне (мешовите) врсте. Књижевне вредности. <i>Практична настава. Вежбе:</i> Рад на књижевним текстовима и практично овладавање појмовима из области стилистике и версификације. Рад на тексту и практично овладавање општим појмовима књижевне структуре и генолошким појмовима; увежбавање књижевнотеоријске интерпретације текста.
Литература Основна: Рене Велек, Остин Ворен: Теорија књижевности, Београд 1974. ("Књижевност и проучавање књижевности", "Еуфонија, ритам, метар", "Стил и стилистика", "Слика, метафора, симбол, мит", "Облик постојања књижевноуметничког дела", "Природа и облици приповедне књижевности", "Књижевни жанрови", "Вредновање"); Драгиша Жаивковић: Теорија књижевности, Београд 1992; Миливој Солар: Теорија књижевности, Загреб 1974; Зденко Шкроб, Анте Стамаћ: Увод у књижевност, Загреб 1983. ("Стил и стилистика", "Микроструктуре стила и књижевне форме", "Стих", "Умјетничка проза", "Лирска пјесма", "Епско пјесништво", "Драма, драматургија, казалиште"); Зденко Лешић, Теорија књижевности, Београд 2008. Изборна (студент према властитом избору треба да прочита најмање једну од наведених књига): Роман Јакобсон: Лингвистика и поетика, Београд 1966; Новица Петковић: Језик у књижевном делу, Београд 1975; Пјер Гиро: Стилистика, Сарајево 1964; Крунослав Прањић: Језик и књижевно дјело, Загреб 1968, 1986; Ново Вуковић: Путеви стилистичке идеје, Подгорица - Никшић 2000; Светозар Петровић: Облик и смисао, Нови Сад 1986; Хуго Фридрих: Структура модерне лирике, Нови Сад 2003; Јелезар Мелетински: Историјска поетика новеле, Нови Сад 1997; Миливој Солар (пр.): Модерна теорија романа, Београд 1979; Михаил Бахтин: О роману, Београд 1989; Мике Бал: Наратологија, Београд 2000; Мирјана Миочиновић

(пр.): Модерна теорија драме, Београд 1981.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Поетика средњовековне књижевности
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета Стицање знања о основама поетике средњовековне књижевности. Развијање способности препознавања главних жанрова средњовековне књижевности.
Исход предмета Студент уме да уочи основна обележја поетике средњовековне књижевности и способан је да изведе закључак о основним одликама српске средњовековне књижевности у односу на византијски културни контекст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основи поетике, преглед жанрова и најзначајнијих писаца и дела српске средњовековне књижевности. Смештање српске средњовековне књижевности у византијски културни и књижевни контекст. Опште одлике средњовековне књижевности. Проблеми проучавања. Периодизација. Приступи (текстологија и поетика). Жанрови и њихов међусобни однос: прозни, поетски и прелазни жанрови. Однос према ауторству. Општа места. Стилска средства. Византијска књижевност као извор српских књижевних традиција: <i>Slavia Orthodoxa</i> . Почетак словенске писмености. Живот и рад Ћирила и Методија. Преводачки и оригинални рад Солунске браће. Панонске легенде. Српске штампарије XV и XVI века. <i>Практична настава:</i> Рад на текстовима, репрезентативни примери жанра житија, повеље, службе, акатиста, канона, посланице, записа, молитве, слова, похвале. Средњовековна белетристика – романи и приповетке.
Литература 1. С. С. Аверинцев, <i>Поетика рановизантијске књижевности</i>, 1982. 2. Д. Богдановић, <i>Историја старе српске књижевности</i>, 1980. 3. Т. Јовановић, <i>Хрестоматија средњовековне књижевности</i>, I, II, Београд 2012. 4. Климент Охридски, Константин Преславски и непознати писци, <i>Ћирило и Методије. Житија, службе, канони, похвале</i>, прир. Ђ. Трифуновић, 1964. 5. Б. Маринковић, <i>Огледи о старом српском штампарству</i>, Нови Сад 2007. 6. Р. Маринковић, <i>Писах и потписах. Аутобиографске изјаве средњег века</i>, Београд 1996. 7. Ђ. Сп. Радојичић, <i>Antologija stare srpske književnosti (XI-XVIII veka)</i>, Beograd 1960. 8. Ђ. Сп. Радојичић, <i>Књижевна збивања и стварања код Срба у средњем веку и у турско доба</i>, 1967. 9. <i>Роман о Троји. Роман о Александру Великом</i>, Београд 1986. 10. Ђ. Трифуновић, <i>Азбучник српских средњовековних књижевних појмова</i>, 1990. 11. Ђ. Трифуновић, <i>Стара српска књижевност. Основе</i>, Београд 1994.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српска књижевност и језик)
Назив предмета: Старословенски језик с основама српскословенске писмености
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: уписана прва година студија
Циљ предмета Упознавање с почетним раздобљем писмености код Словена и с граматиком старословенског језика; стицање основних сазнања о српскословенској епоси у историји писмености код Срба
Исход предмета Способност читања, превођења и анализе старословенских и српскословенских текстова
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> I. Историјски ток словенске мисије Светих Ћирила и Методија и стварање старословенског језика. Однос прасловенског и старословенског језика. Глагољица и ћирилица: постанак, развој, основне структурне одлике и питање првенства. Глагољски и ћирилски правопис. Начини скраћивања речи. Бројна вредност словних цифара. Старословенски споменици. Охридска и преславска школа. Канон и редакције старословенског језика. Старословенски вокалски и консонантски систем. Гласовни закони: преглас, палатализације, јотовање. Хавликово правило. Однос између класичног старословенског и језика најстаријих сачуваних споменика. Морфолошки систем: а) деклинација именица, заменица, придева и бројева; б) глаголски систем: инфинитивне и презентске врсте, непроменљиве форме (инфинитив и супин), времена (презент, аорист, имперфекат, перфекат, плусквамперфекат, футур I, футур II), начини (императив, потенцијал). Партиципи: грађење, промена, значење, превод; датив апсолутни. Прилози, предлози, везници, узвици и речце. II. Најранија сведочанства о писмености код Срба и формирање српске редакције. Најстарији споменици српске писмености (XII век) с посебним освртом на Мирослављево и Вуканово јеванђеље. Дело Светог Саве. Фонолошка и морфолошка норма српскословенског језика. Типови ћирилице: устав, полуустав, брзопис. Ортографске школе: босанско-хумска, рашка и ресавска. Преглед жанрова српске писмености од XII до XVIII века у светлу хомогене диглосије. Условљеност језика садржајем, наменом и типом текста. Стил жанра. Стил епохе. Ресавско и послересавско раздобље. Писменост у Босни. Штампана књига. <i>Практична настава</i> Читање, превођење и анализа старословенских и српскословенских текстова
Литература Врана, Јосип. <i>Вуканово еванђеље</i> . Београд: Научно дело, 1967. Грковић-Мејџор, Јасмина. Диглосија у старосрпској писмености. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 443–459. Ђорђевић, Петар. <i>Старословенски језик</i> . Нови Сад: Матица српска, 1975. Ђорђевић, Петар. <i>Историја српске ћирилице: палеографско-филолошки прилози</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1990. Јерковић, Вера. Средњовековне ортографске школе код Срба. <i>Југословенски семинар за стране слависте</i> 31 (1980): 19–28. Јерковић, Вера. Српскословенска норма у гласовном и морфолошком систему. <i>Jugoslovenski seminar za strane slaviste</i> 33–34 (1984): 55–67. Јерковић, Вера. О транскрипцији српскословенских текстова. <i>Предавања из историје језика, Лингвистичке</i>

свеске 4 (2004): 70–85.

Мирослављево јеванђеље (критичко издање). Приредили Никола Родић, Гордана Јовановић. Београд: САНУ, 1986.

Панић, Миленко. *Старословенска хрестоматија*. Београд: Чигоја штампа, 2001.

Толстој, Н. И. Однос старог српског књишког језика према старом словенском језику. *Научни састанак слависта у Вукове дане* 8/1 (1978): 15–25.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модули: Српска књижевност и језик, Русински језик и књижевност, Румунски језик и књижевност; Руски језик и књижевност, Енглески језик са другом страном филологијом)
Назив предмета: Увод у лингвистику
Статус предмета: обавезни (модули: Српска књижевност и језик, Русински језик и књижевност, Румунски језик и књижевност); изборни (модули: Руски језик и књижевност, Енглески језик са другом страном филологијом)
Број ЕСПБ: 3
Услов: Упис у први семестар студијског програма ЖК, модули: Српска књижевност и језик, Русински језик и књижевност, Румунски језик и књижевност, Руски језик и књижевност, Енглески језик са другом страном филологијом
Циљ предмета: Овладавање основним знањима о језику и науци о језику.
Исход предмета: Студент је усвојио основна знања о језику као систему знакова и као основном човековом комуникацијском средству, као и основна знања о лингвистици као науци о језику. Оспособљен је да се користи основном лингвистичком литературом.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Лингвистика и филологија. 2. Језик: језичка способност, језичко знање, употреба језика – дефиниције језика – постанак и развитак језика – класификације језика. 3. Језик као семиолошка појава. 4. Језички систем: нивои језика и нивои лингвистичке анализе. 5. Комуникација: елементи комуникацијског процеса – језик као основни комуникацијски код – функције језика – говорни чинови и конверзациони принципи – нејезички комуникацијски кодови – граматика друштвеног статуса. 6. Писмо: историјат писма – правопис и правописни принципи – говорни и писани језик – елементарна и функционална писменост. 7. Језик – култура – друштво. 8. Језик – мишљење – когниција. 9. Усвајање језика – говорни поремећаји. 10. Језичка политика – планирање језика – раслојавање језика – стандардни језик. <i>Практична настава:</i> Студенти стичу увид у основну (опше)лингвистичку литературу на основу које припремају предиспитни тест.
Литература: <u>Уџбеници (комплементарни):</u> Radovanović, Milorad 1986 ² / 2003 ³ . <i>Sociolingvistika</i> . [Poglavlja: I-IX, 13-197.] Novi Sad: Dnevnik, Književna zajednica Novog Sada / Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Radovanović, Milorad 1997. <i>Spisi iz kontekstualne lingvistike</i> [Poglavlje II: <i>Filologija, retorika, lingvistika</i> – tekstovi: <i>Filologija i lingvistika</i> , 79-107, i <i>Retorika: Verbalna i neverbalna komunikacija</i> , 108-128.] Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. <u>Литература за рад на часовима семинара две библиографске јединице по избору:</u> Bugarski, Ranko 1984 ² . <i>Jezik i lingvistika</i> . [Poglavlja: <i>Lingvistička tipologija</i> , 62-91. <i>Jezičke univerzalije</i> , 92-130. <i>Jezička relativnost</i> , 131-184.] Beograd: Nolit (Biblioteka sazvežđa). Bugarski, Ranko 1983 ² . <i>Lingvistika o čoveku</i> . [Drugi deo: <i>Aspekti jezika</i> , 147–229.] Beograd: Prosveta (Biblioteka XX vek). Bugarski, Ranko 1986. <i>Jezik u društvu</i> . [Poglavlja: I–II, 15-70. III–VII, 71–236.] Beograd: Prosveta (Biblioteka XX vek). Бугарски, Ранко 1993. <i>Језици</i> . Нови Сад: Матица српска (Библиотека Свезнање). [/ Bugarski, Ranko. 1997. <i>Језици</i> . <i>Sabrana dela Ranka Bugarskog</i> , knj. 9. Beograd: Biblioteka XX vek.] Бугарски, Ранко 1996. <i>Писмо</i> . Нови Сад: Матица српска (Библиотека Свезнање). [/ Bugarski, Ranko, <i>Писмо</i> . <i>Sabrana dela Ranka Bugarskog</i> , knj. 10. Beograd: Biblioteka XX vek.] Bugarski, Ranko 2001. <i>Lica jezika</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. Bugarski, Ranko 2002. <i>Nova lica jezika. Sociolingvističke teme</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. Bugarski, Ranko 2003 ¹ /2006 ² . <i>Žargon. Lingvistička studija</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. Bugarski, Ranko 2005. <i>Jezik i kultura</i> . Beograd: XX vek. Bugarski, Ranko 2009. <i>Evropa u jeziku</i> . Beograd: XX vek.

- Giro, Pjer 1983². *Semiologija*, Beograd: BIGZ (Biblioteka XX vek).
- Kalve, Luj-Žan 1995. *Rat među jezicima. Jezičke politike*. Beograd (Biblioteka XX vek).
- Kristal, Dejvid 2003. *Smrt jezika*. Beograd: Biblioteka XX vek.
- Moris, Dezmond 2005. *Goli majmun*. Niš: Zograf.
- Moris, Dezmond 2005. *Otkrivanje čoveka. Vodič kroz govor tela*. Niš: Zograf.
- Hol, Edvard 1976. *Nemi jezik*. Beograd: BIGZ (Biblioteka XX vek).
- Пипер, Предраг 1998. *Увод у славистику I*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Пипер, Предраг 2004. *Српски између великих и малих језика*. Друго, допуњено издање. Београд: Београдска књига.
- Radovanović, Milorad 2004. *Planiranje jezika i drugi spisi*. Novi Sad, Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.
- Škiljan, Dubravko 1998. *Javni jezik*. Beograd: Biblioteka XX vek.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српска књижевност и језик; Српски као страни и нематерњи језик и књижевност; Словачки језик и књижевност)
Назив предмета: Стандардни српски језик: Фонологија
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета: Упознавање са појмовима Стандардни језик, фонетика, прозодија, фонологија, ортоепија, ортографија (основне поставке и појмовни апарат). Овладавање знањима о овим дисциплинама и правилима прозодије и ортоепске и ортографске норме у стандардном српском језику.
Исход предмета На основу стечених знања успешна морфофонолошка анализа речи српског језика и овладавање инхерентним и прозодијским алтернацијама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Стандардни језик: дефиниција, настанак, развој, дистинкција стандард/супстандард. Ортографија, ортоепија, фонетика, фонологија – основни појмови, фонема, алофон, прозодема, гласовни систем стандардног српског језика: артикулационе и акустичке особине. Слог, Акценат, новоштокавски прозодијски ситем и основна правила дистрибуције акцента и послеакценатских дужина. Инхерентне алтернације (гласовне промене – аутоматске и морфофонолошке), прозодијске алтернације. Појам морфеме, аломорфа и морфа <i>Практична настава</i> Фонетска, фонолошка и прозодијска анализа речи и акценатских целина
Литература: Пешикан, М., Ј. Јерковић и М. Пижурица 2010. <i>Правопис српског језика</i> . Нови Сад: Матица српска. <i>Српски језик на крају века</i> (ур. М. Радовановић). 1996. Београд: Институт за српски језик САНУ, Службени гласник. Петровић, Д., С. Гудурић 2010. <i>Фонологија српског језика</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ, Београдска књига, Матица српска. Ивић, Павле 1998. <i>Расправе, студије, чланци. I. О фонологији</i> [Целокупна дела. Књ. X/1]. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића Суботић, Љ, Д. Средојевић, И. Бјелаковић 2012. <i>Фонетика и фонологија: ортоепска и ортографска норма стандардног српског језика</i> . Нови Сад (електронско издање)

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност)
Назив предмета: Увод у проучавање вербалног фолклора
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: –
Циљеви предмета - Стицање знања о појмовима фолклор, етнологија, народна традиција, њиховом односу према усменој књижевности (као делу вербалног фолклора), као и старијим и новијим бележењима фолклора. - разумевања идеолошке природе (пред)романтичарског интересовања за народ и народно, као и рађање и развој таквих концепата код Хердера, браће Грим и Вука - овладавање и развијање способности за самостална теренска истраживања – праћење дијахронијског развоја фолклора на одређеном терену, односа „текста“ и контекста, структуре „текста“ и прагматике фолклора и т. сл.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - дефинишу и међусобно разликују појмове фолклор, етнографија (етнологија) и традиција (народна култура), као и да идентификују основне врсте фолклора; - из перспективе сусрета култура Балкана и Европе издвоје, оцене и реконструишу основне стереотипе о Јужним Словенима и Србима и њиховом фолклору у делима европских путописаца и историчара; - наведу, дају примере и разликују прве помене и записе фолклора код Словена и Јужних Словена до епохе романтизма; - објасне предромантичарски и романтичарски концепт народа, те да издвоје и оцене идеолошке импликације интересовања за фолклор; - укажу на особености Хердеровог интересовања за народно стваралаштво, те просуде и објасне његов утицај, као и утицај браће Грим на сакупљачки рад Вука Стефановића Караџића, као и да оцене начин бележења и значај Вукових записа данас; - оцене и упореде рад најзначајнијих сакупљача после Вука; - примене, тестирају и даље развијају методологију савремених теренских истраживања фолклора; - откривају, издвајају и категоризују различите записе урбаног фолклора у штампи и електронским медијима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појмови фолклор, етнографија/етнологија и традиција/народна култура; Материјални, обичајни и вербални фолклор; Вербални фолклор и народна/усмена књижевност: сличности и разлике. 2. Откриће „примитивног“ човека – сусрет култура Истока и Запада, Балкана и Европе, рација и сујеверја у делима европских историчара и путописаца (Н. Грегора, Б. Курипечић, А. Бузбек, С. Герлах, М. Орбин, А. Фортис и др.). 3. Први помени и записи вербалног и обичајног фолклора код Словена и Јужних Словена до епохе романтизма. 4. Предромантичарски и романтичарски концепт народа – идеолошке импликације интересовања за фолклор (трагање за „коренима“, национално ослобођење и освешћивање; заснивање етнологије као науке о народу). 5. ХердEROVA интересовања за народ и народно стваралаштво, браћа Грим и Вук Стефановић Караџић; Вуков етнографски и сакупљачки рад. 6. Бележења фолклорне грађе после Вука С. Караџића и најзначајнији сакупљачи. 7. Методологија савремених теренских истраживања фолклора и најзначајнији истраживачи (Б. Сикимић, Д. Поповић Николић, С. Ђорђевић Белић и др.). 8. Урбани фолклор у штампи и електронским медијима. <i>Практична настава</i> Вежбе: читање и тумачење избора из етнoлошких, антрополошких и фолклористичких текстова из Литературе; интерпретација извода из текстова европских путописаца о балканским народима и Србима, њиховим веровањима, обичајима, песмама и причама... Анализа текстова који припадају традицији предвуковских бележења, одлике индивидуалног стила најзначајнијих викових певача и

анализа Вукове стилизације усменопоетске грађе; Преглед најважнијих фолклорних извора после Вука; Методологија савремених теренских истраживања – праћење дијахронијског развоја фолклора на одређеном терену, односа „текста“ и контекста, структуре „текста“ и прагматике фолклора (теренско истраживање); Фолклор на интернету (попис и дескрипција – истраживање студената).

Литература

Bauzinger, H. (2002). *Etnologija: od proučavanja starine do kulturologije*. Beograd: Čigoja štampa.

Гавриловић, Љ. (уред.). (2017). *Етнологија и антропологија*. Београд: Службени гласник/Етнографски институт САНУ.

Ђорђевић Белић, С. (2013). Савремена теренска истраживања традицијске културе: демонолошко предање. У: Карановић, З.–Јокић, Ј. (уред.) (2013). *Савремена српска фолклористика I*. Нови Сад: Филозофски факултет.

Jakobson, R–Bogatirjov, P. (1971). Folklor kao naročit oblik stvaralaštva. U: M. Bošković-Stulli (ur.), *Usmena književnost: izbor studija i ogleda*. Zagreb: Školska knjiga. 17–30.

Jezernik, B. (2007). *Divlja Evropa. Balkan u očima putnika sa Zapada*. Beograd: Čigoja štampa.

Клеут, М. (2003). *Народна књижевност: фрагменти скрипти*. Нови Сад: Филозофски факултет.

Клеут, М. (2012). *Из Вукове сенке*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Кокјара, Ђ. (1984, 1985). *Istorija folklora u Evropi I i II*. Beograd: Prosveta.

Мојашевић, М. (1983). *Јакоб Грим и српска народна књижевност*. Београд: САНУ.

Noris, D. (2002). *Balkanski mit*. Beograd: Geopoetika.

Пантић, М. (2002). *Народне песме у записима XV–XVIII века*. Београд: Просвета.

Петровић, С. (2013). Теренско истраживање фолклора у Србији: кратак осврт, савремено стање и перспективе. У: Карановић, З.–Јокић, Ј. (уред.) (2013). *Савремена српска фолклористика I*. Нови Сад: Филозофски факултет.

Поповић Николић, Д. (2016). *Други свет*. Ниш: Филозофски факултет.

Проп, В. (1983). Специфичност фолклора. *Расковник*, XI/36, 101–122.

Стефановић Карацић, В. (1988). *Српске народне пјесме I–IV, Српски рјечник, Српске народне пословице, Српске народне приповјетке*. Београд: Просвета.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Педагошка психологија
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ:3
Услов:-
Циљ предмета - Упознавање студената са психолошким законитостима које стоје у основи успешног учења и подучавања. - Оспособљавање студената за примену и имплементацију психолошких сазнања у раду са ученицима, извођењу наставе и васпитно-образовном процесу (развијање наставничких компетенција)
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса: - познаје, разуме, интерпретира и критички анализира научна сазнања из психологије образовања која су релевантна за рад наставника; - примени сазнања из психологије образовања у креирању и организацији наставе, евалуацији образовних исхода и других аспеката васпитно-образовног процеса; - примењује научна сазнања из психологије образовања у циљу повећања ефикасности својих педагошких интервенција; - проналази приладе наставничке и педагошке поступке засноване на научним сазнањима у раду и комуникацији са ученицима, родитељима, другим наставницима, стручним сарадницима и осталим актерима васпитно-образовног процеса.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Предмет психологије образовања/педагошке психологије; улога и значај педагошке психологије у развоју наставничких компетенција - Примена принципа и законитости различитих облика учења у васпитно-образовној пракси - Трансфер учења: врсте трансфера, начини обезбеђивања трансфера учења, теорије трансфера учења - Врсте и карактеристике стилова учења - Примена резултата истраживања памћења и заборављања у учењу и наставној пракси. - Когнитивне способности као детерминанте школског постигнућа - Мотивација за учење у школском и ваншколском контексту: ефекти унутрашње и спољашње мотивације на постигнуће; релације конструкта самоефикасности, циљних оријентација, атрибуција и очекивања на постигнуће ученика и друге образовне исходе; узрасне промене у мотивацији за учење; развој унутрашње мотивације; мотивациони стилови наставника - Саморегулисано учење: метакогнитивне и мотивационе компоненте саморегулисаног учења, циклично-фазни модел саморегулисаног учења, развој саморегулације у учењу - Релације особина личности и школског постигнућа - Социјално психолошки аспекти васпитно-образовног рада: руковођење у разреду, карактеристике и социометријска структура школског одељења као мале групе; проблеми школске недисциплине - Улоге наставника на различитим нивоима образовања; имплицитна уверења наставника о образовању и развоју ученика; карактеристике наставничке професије - Евалуација у васпитно-образовном раду; испитивање и оцењивање знања; грешке наставника у оцењивању знања и други извори субјективности школских оцена. - Тестови знања: врсте и карактеристике тестова знања, намена тестова знања, предности и недостаци мерења образовних постигнућа тестовима знања.
<i>Практична настава</i> Дискусија о садржајима теоријске наставе, сагледавања и проналажења начина примене теоријских знања у наставној пракси, експериментална демонстрација психолошких концепата
Литература - Коцопељић, Ј., Пекић, Ј. (2017). <i>Психологија у настави: Одабране теме из психологије образовања</i> .

Филозофски факултет, Нови Сад.

- Вулфолк, А., Хјуз, М., Волкап, В. (2014). *Психологија у образовању I, II и III*. Клио, Београд.

- Vlasta Vizek-Vlahović, Majda Rijavec, Vesna Vlahović-Štetić, Dubravka Miljković (2003). *Psihologija obrazovanja*, IEP: VERN, Zagreb.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Теорија књижевности: стилистика, версификација, генологија
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да овладају аналитичким појмовима стилистике, версификације и генологије, уз чију помоћ ће моћи да сагледају структурну сложеност књижевног дела и разноврсност његових појавних облика.
Исход предмета По успешном завршетку овог курса, студенти су у стању да формирају опште представе о појму књижевности и научним дисциплинама које се књижевношћу баве, а усвајањем основних појмова из стилистике и версификације бивају оспособљени за књижевнотеоријску интерпретацију текста. Такође, студенти су у стању да примене усвојене опште појмове из домена структуре књижевног дела и теорије књижевних родова и врста, односно бивају оспособљени за тумачење и класификацију књижевних текстова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Шта је књижевност. Књижевност и проучавање књижевности. Наука о књижевности и њене дисциплине. Подручја теорије књижевности. Поетска функција језика. Појам стила. Стара поетика и реторика. Стилистика као дисциплина науке о језику и науке о књижевности. Појам избора и стилске варијанте. Појам стилске фигуре. Фигуре дикције, фигуре речи (тропи), фигуре конструкције, фигуре мисли. Лингвостилистика. Појам стила и његове врсте. Стилистичка критика. Појам стиха. Системи версификације: квантитавни, силабички и тонски. Силабичко-тонска начела и основи српске и хрватске версификације. Ритам. Однос ритма и метра. Ритам и значење. Строфа и њене врсте. Рима и њене функције. Стални облици. Стални облици античког, романског, германског, оријенталног и словенског порекла. Слободни стих. Ритмичка проза. Књижевно дело као слојевита структура. Књижевни и некњижевни текст. Текстолошке предрадне. Песничка слика. Тема, грађа, идеја. Мотив и проблем мотивације. Композиција књижевног дела. Књижевни лик и јунак. Карактери и проблем карактеризације. Индивидуализација и типизација. Ситуација, фабула и сиже. Време и простор у књижевном делу, проблем хронотопа. Класификација књижевности. Три књижевна рода. Једноставни облици. Опште особине лирике. Лирска песма, лирски субјекат. Лирске врсте. Опште особине епике. Епско дело у стиху и епска техника. Епско-лирске (прелазне) врсте. Епска песма, еп, епопеја. Подврсте епова. Епско дело у прози и приповедна (наративна) техника. Приповедач (наратор) и тачка гледишта. Новела и приповетка. Роман и његове подврсте. Опште особине драматике. Композиција драмске радње. Трагедија и појам трагичког. Комедија и појам комичког. Драма у ужем смислу. Књижевно-научне (мешовите) врсте. Књижевне вредности. <i>Практична настава. Вежбе:</i> Рад на књижевним текстовима и практично овладавање појмовима из области стилистике и версификације. Рад на тексту и практично овладавање општим појмовима књижевне структуре и генолошким појмовима; увежбавање књижевнотеоријске интерпретације текста.
Литература Основна: Рене Велек, Остин Ворен: Теорија књижевности, Београд 1974. ("Књижевност и проучавање књижевности", "Еуфонија, ритам, метар", "Стил и стилистика", "Слика, метафора, симбол, мит", "Облик постојања књижевноуметничког дела", "Природа и облици приповедне књижевности", "Књижевни жанрови", "Вредновање"); Драгиша Жаивковић: Теорија књижевности, Београд 1992; Миливој Солар: Теорија књижевности, Загреб 1974; Зденко Шкроб, Анте Стамаћ: Увод у књижевност, Загреб 1983. ("Стил и стилистика", "Микроструктуре стила и књижевне форме", "Стих", "Умјетничка проза", "Лирска пјесма", "Епско пјесништво", "Драма, драматургија, казалиште"); Зденко Лешић, Теорија књижевности, Београд 2008. Изборна (студент према властитом избору треба да прочита најмање једну од наведених књига): Роман Јакобсон: Лингвистика и поетика, Београд 1966; Новица Петковић: Језик у књижевном делу, Београд 1975; Пјер Гиро: Стилистика, Сарајево 1964; Крунослав Прањић: Језик и књижевно дјело, Загреб 1968, 1986; Ново Вуковић: Путеви стилистичке идеје, Подгорица - Никшић 2000; Светозар Петровић: Облик и смисао, Нови Сад 1986; Хуго Фридрих: Структура модерне лирике, Нови Сад 2003; Јелезар Мелетински: Историјска поетика новеле, Нови Сад 1997; Миливој Солар (пр.): Модерна теорија романа, Београд 1979; Михаил Бахтин: О роману, Београд 1989; Мике Бал: Наратологија, Београд 2000; Мирјана Миочиновић

(пр.): Модерна теорија драме, Београд 1981.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Писци средњовековне књижевности
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета Стицање знања о главним писцима и делима српске средњовековне књижевности.
Исход предмета Студент је способен да изведе закључак о главним темама и мотивима у делима средњовековних писаца, да препозна њихове поетичке особености и наведе историјски след.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Културноисторијски оквир и контекст средњовековне књижевности. Најважнији писци и дела српске средњовековне књижевности од XII до XVII века. Развој и главни мотиви косовске легенде. Узајамне везе и прожимања старе и народне књижевности. <i>Практична настава:</i> Рад на текстовима: Свети Сава, <i>Житије светог Симеона</i> , <i>Служба светом Симеону</i> ; Стефан Првовенчани, <i>Хиландарска повеља</i> , <i>Житије светог Симеона</i> ; Доментијан, <i>Житије светог Саве</i> ; Теодосије, <i>Житије светог Саве</i> ; Данилов зборник; Григорије Цамблак, <i>Житије Стефана Дечанског</i> ; Константин Филозоф, <i>Житије деспота Стефана Лазаревића</i> ; Пајсије, <i>Житије цара Уроша</i> ; Деспот Стефан Лазаревић, <i>Слово љубве</i> ; Списи о кнезу Лазару и Косовском боју.
Литература 1. Д. Богдановић, <i>Историја старе српске књижевности</i> , 1980. 2. Деспот Стефан Лазаревић, <i>Књижевни радови</i> , прир. Ђ. Трифуновић, 1979. 3. М. Кашанин, <i>Српска књижевност у средњем веку</i> , 1975. 4. Н. Љубинковић, <i>Од Косовске битке до косовске легенде</i> , Нови Сад 2018. 5. Р. Маринковић, <i>Светородна господа српска</i> , Београд, 1998. 6. Ј. Ређеп, <i>Косовска легенда</i> , 1995. 7. Ј. Ређеп, <i>Старе српске биографије</i> , Нови Сад 2008. 8. <i>Стара српска књижевност у 24 књиге</i> , Београд 1986-2005. 9. И. Шпадијер, <i>Светогорска баштина</i> , Београд 2014.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност)
Назив предмета: Усмена књижевност 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљеви предмета - стицање нових, као и проширивање и продубљивање постојећих знања о терминологији и основним особинама усмене књижевности; - усвајање основних информација о класификацији усмене лирике и призе; - усавршавање интерпретативних компетенција студената, везаних за тумачење лирске песме и најважнијих жанрова усмене прозе.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - опишу, упореде и разликују термине усмена књижевност, народна књижевност, фолклор; - идентификују, разликују и установе везу између општих одлика усмене књижевности; - наводе, класификују и разликују жанрове усмене лирске поезије; - интерпретирају и оцењују вредност одабраних лирских песама; - дефинишу, разликују и поделе прозне врсте; - интерпретирају и оцењују вредност одабраних усмених прозних дела.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Термини <i>усмена књижевност, народна књижевност, фолклор</i> – сличности и разлике; Опште одлике усмене књижевности: усмено преношење и рецепција дела; колективност; синкретичност; традиционалност; варијантност; устаљеност композиционо-стилских поступака и средстава; устаљеност мотиви, тема и сижејних модела; формулативност; специфичност поетског језика и језичко-стилских средстава; зависност усменопоетског „текста“ од текстуре и контекста. Подела усмене књижевности на родове и врсте (жанрове). Усмена лирска поезија – класификација (сврха, критеријуми и проблеми); савремена подела према намени и садржини: обредне и обичајне, песме о раду и уз рад, религиозне, породичне, љубавне, севдалинке, бећарац, шаљиве песме. Усмена проза: Опште одлике народне прозе, теорије о постанку приповедака и начини класификације. Савремена подела усмене прозе: бајка, новела, легендарна прича, приче о животињама и басне, шаљива прича, анегдота, предања (етиолошка, есхатолошка, митолошка/демонолошка, културноисторијска). <i>Практична настава:Вежбе</i> Рад на изабраним текстовима из збирки или антологија: Карановић З. (1996). <i>Антологија српске лирске усмене поезије</i> . Нови Сад: Светови. Лесковац, М. (1958, 1979). <i>Бећарац: антологија</i> . Нови Сад: Матица српска. Пешикан Љуштановић, Љ. (2012). <i>Лирске народне песме</i> . Нови Сад: Матица српска. Самарџија, С. (2017). <i>Народне приповетке и предања</i> . Нови Сад: Издавачки центар Матице српске. Стефановић Карацић, В. (1988). <i>Српске народне пјесме, I; Српске народне приповјетке</i> . Београд: Просвета. Чајкановић, В. (2001). <i>Чудотворни прстен: најлепше српске народне приповетке</i> . Ниш: Просвета.
Литература

- Јокић, Ј. (2012). *Краљичке песме: ритуал и поезија*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.
- Карановић, З. (ur.). (1987). Predanja – arhaični oblici i savremena pričanja. *Polja: časopis za književnost i teoriju*, XXXIII/340.
- Карановић, З. (2010). *Небеска невеста*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.
- Клеут, М. (2003, 2008). *Народна књижевност: фрагменти скрипти*. Нови Сад: Филозофски факултет.
- Матовић, А. (1998). *Бећарац у Војводини: облици и развој*. Нови Сад: Матица српска.
- Решић, Р., Милошевић-Ђорђевић, Н. (1984). *Narodna književnost*. Beograd: „Vuk Karadžić“; 2. доп. изд. Београд: Требник, 1997.
- Милошевић-Ђорђевић, Н. (2002). *Казивати редом: прилози проучавању Вукове поетике усменог стварања*. Београд: Рад, КПЗ Србије,
- Милошевић Ђорђевић, Н. (2000, 2006). *Од бајке до изреке: обликовање и облици српске усмене прозе*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.
- Пешикан-Љуштановић, Љ. (2007). *Станаја село запали: огледи о усменој књижевности*. Нови Сад: Дневник.
- Проп, В. (1982). *Morfologija bajke*. Beograd: Prosveta.
- Радуловић, Н. (2009). *Слика света у српским народним бајкама*. Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Самарџија, С. (1997). *Поетика усмених прозних облика*. Београд: Народна књига.
- Самарџија, С. (2007). *Увод у усмену књижевност*. Београд: Народна књига/Алфа.
- Самарџија, С. (2011). *Облици усмене прозе*. Београд: Службени гласник.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српска књижевност и језик)
Назив предмета: Старословенски језик с основама српкословенске писмености
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: уписана прва година студија
Циљ предмета Упознавање с почетним раздобљем писмености код Словена и с граматиком старословенског језика; стицање основних сазнања о српкословенској епоси у историји писмености код Срба
Исход предмета Способност читања, превођења и анализе старословенских и српкословенских текстова
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> I. Историјски ток словенске мисије Светих Ћирила и Методија и стварање старословенског језика. Однос прасловенског и старословенског језика. Глагољица и ћирилица: постанак, развој, основне структурне одлике и питање првенства. Глагољски и ћирилски правопис. Начини скраћивања речи. Бројна вредност словних цифара. Старословенски споменици. Охридска и преславска школа. Канон и редакције старословенског језика. Старословенски вокалски и консонантски систем. Гласовни закони: преглас, палатализације, јотовање. Хавликово правило. Однос између класичног старословенског и језика најстаријих сачуваних споменика. Морфолошки систем: а) деклинација именица, заменица, придева и бројева; б) глаголски систем: инфинитивне и презентске врсте, непроменљиве форме (инфинитив и супин), времена (презент, аорист, имперфекат, перфекат, плусквамперфекат, футур I, футур II), начини (императив, потенцијал). Партиципи: грађење, промена, значење, превод; датив апсолутни. Прилози, предлози, везници, узвици и речце. II. Најранија сведочанства о писмености код Срба и формирање српске редакције. Најстарији споменици српске писмености (XII век) с посебним освртом на Мирослављево и Вуканово јеванђеље. Дело Светог Саве. Фонолошка и морфолошка норма српкословенског језика. Типови ћирилице: устав, полуустав, брзопис. Ортографске школе: босанско-хумска, рашка и ресавска. Преглед жанрова српске писмености од XII до XVIII века у светлу хомогене диглосије. Условљеност језика садржајем, наменом и типом текста. Стил жанра. Стил епохе. Ресавско и послересавско раздобље. Писменост у Босни. Штампана књига. <i>Практична настава</i> Читање, превођење и анализа старословенских и српкословенских текстова
Литература Врана, Јосип. <i>Вуканово еванђеље</i> . Београд: Научно дело, 1967. Грковић-Мејџор, Јасмина. Диглосија у старосрпској писмености. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 443–459. Ђорђевић, Петар. <i>Старословенски језик</i> . Нови Сад: Матица српска, 1975. Ђорђевић, Петар. <i>Историја српске ћирилице: палеографско-филолошки прилози</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1990. Јерковић, Вера. Средњовековне ортографске школе код Срба. <i>Југословенски семинар за стране слависте</i> 31 (1980): 19–28. Јерковић, Вера. Српкословенска норма у гласовном и морфолошком систему. <i>Jugoslovenski seminar za strane slaviste</i> 33–34 (1984): 55–67. Јерковић, Вера. О транскрипцији српкословенских текстова. <i>Предавања из историје језика, Лингвистичке</i>

свеске 4 (2004): 70–85.

Мирослављево јеванђеље (критичко издање). Приредили Никола Родић, Гордана Јовановић. Београд: САНУ, 1986.

Панић, Миленко. *Старословенска хрестоматија*. Београд: Чигоја штампа, 2001.

Толстој, Н. И. Однос старог српског књишког језика према старом словенском језику. *Научни састанак слависта у Вукове дане* 8/1 (1978): 15–25.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српска књижевност и језик; Компаративна књижевност; Румунски језик и књижевност; Словачки језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Стандардни српски језик: Морфологија
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положен испит из предмета Стандардни српски језик: Фонологија.
Циљ предмета Студент треба да усвоји знања о морфологији као једној од фундаменталних лингвистичких дисциплина, о њеном предмету испитивања, морфемама и лексемама као јединицама морфологије те организацији лексичког система српског језика. Такође, треба да стекне основна знања о дериватологији, о њеном предмету испитивања, и језичким јединицама на творбеном нивоу, као и да овлада знањима о различитим творбеним начинима и творбеним моделима у српском језику.
Исход предмета На крају курса студенти ће бити оспособљени за морфемску, морфолошку и семантичко-деривациону анализу речи стандардног српског језика присутних у различитим функционалним стиливима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Морфологија: појам, дефиниција и место међу другим лингвистичким дисциплинама. 1.1. Морфема: појам, дефиниције, класификација морфема и пример морфемске анализе. 1.2. Реч: појам, дефиниције, критеријуми за класификацију речи. 1.3. Именске речи: категоријална обележја (општа и специфична), обрада сваке класе именских речи понаособ. 1.4. Глаголи: појам, дефиниције, категоријална обележја глагола; структура и грађење глаголских облика; подела глагола на врсте. 1.5. Непроменљиве врсте речи. 1.6. Пример морфолошке анализе. 2. Дериватологија: појам, дефиниција и место међу другим лингвистичким дисциплинама, с посебним освртом на однос према морфологији. 2.1. Основне јединице и појмови: творбена основа, творбени формант, творбени шав, мотивисане и немотивисане речи и др. 2.2. Основни принципи грађења речи у српском језику. 2.3. Семантичко-деривационе категорије. <i>Практична настава</i> Морфемска, морфолошка и семантичко-деривациона анализа текстова из различитих функционалних стилова, с посебним акцентом на савремену српску белетристику. Приказ и анализа релевантне литературе из области морфологије и дериватологије стандардног српског језика. Указивање на најчешћа огрешења о морфолошку норму.
Литература (до 10 референци) – Ајцановић, Милан. <i>Функционално оптерећење суфикса за обележавање особа</i>. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. – Драгићевић, Рајна. <i>Лексикологија српског језика</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2010. – Клајн, Иван. <i>Творба речи у савременом српском језику. Први део. Слагање и префиксација</i>. Београд – Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства – Институт за српски језик САНУ – Матица српска, 2002. – Клајн, Иван. <i>Творба речи у савременом српском језику. Други део. Суфиксација и конверзија</i>. Београд – Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства – Институт за српски језик САНУ – Матица српска, 2003. – Клајн, Иван. <i>Грамматика српског језика</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2005. – Пипер, Предраг, Иван Клајн. <i>Нормативна грамматика српског језика</i>. Нови Сад: Матица српска, 2013. – Станојчић, Живојин, Љубомир Поповић. <i>Грамматика српског језика (Уџбеник за I, II, III и IV разред</i>

средње школе). Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2000.

– Станојчић, Живојин. *Морфологија, синтакса и фразеологија*. Милорад Радовановић (ур.). *Српски језик на крају века*. Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник, 1996.

– Стевановић, Михаило. *Савремени српскохрватски језик I*. Београд: Научна књига, 1986.

– Mrazović, Pavica (u saradnji sa Zorom Vukadinović). *Gramatika srpskog jezika za strance*. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 2009.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Историја српске културе
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:-
Циљ предмета: Стицање знања о основним елементима националне културе као саставног дела европске традиције, од средњег века до почетка 21. Века, како би се студенти припремили за курсеве из историје српске књижевности.
Исход предмета: Студенти умеју да усвоје и опишу општи појам културе, имају представе о току српске културе и сагледавају националну култура у европским културним токовима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Простор српске културе, појам националне култ. Однос традиције и модерности, материјална и духовна култура. Развојне етапе српске културе, хришћанство и паганство. Истраживачи српске културе. Период средњег века; хуманизам, ренесанса и барок; култура 18. столећа; развој током 19.и 20.века; савремено доба. <i>Практична настава:</i> Анализа теоријских текстова о појму културе. Интерпретација грађе из области културе.
Литература: Јован Деретић, <i>Културна историја Срба</i> ,1997;Владимир Ћоровић, <i>Историја Срба</i> , 1988; Мирјана Д. Стефановић, <i>Кратки увод у историју српске културе</i> , 2008; <i>Историја приватног живота</i> , 2001; <i>Историја приватног живота у Срба: од средњег века до савременог доба</i> , приредили М. Поповић, М.Тимотијевић, М. Ристовић, 2011; Р. Вучетић, <i>Кока кола социјализам</i> , 2019.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Интерактивна педагогија
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање увида у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Усвајање знања о темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Развијање педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Оспособљавање за креирање демократских односа у образовно-васпитној институцији; Оспособљавање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне темељне педагошке појмове и начела педагошког рада; – Изаберу прикладне наставне стратегије, методе и поступке на темељу познавања педагошких феномена и фактора који подржавају процес учења; – Примене и критички процене нове наставне стратегије, методе и поступке; – Демонстрирају рефлексивни увид у властите педагошке ставове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова сазнања и перспективе у педагошкој теорији и пракси; Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у образовно-васпитној институцији; Педагошке компетенције наставника; Педагошки рад одељенског старешине; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Социоемоционална клима у одељењу; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Појам и значај интерактивног учења; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Идеални наставни блок; Студије о ефектима кооперативне наставе: успешност у реализацији когнитивних, социјалних и афективних циљева. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложено или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Goleman, D. (2001). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Beograd: Čigoja štampa; – Knežević-Florić, O. (prir.) (2006). <i>Interaktivna pedagogija</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Roeders, P. (2003). <i>Interaktivna nastava: dinamike efikasnog učenja i nastave</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српска књижевност и језик; модул: Компаративна књижевност)
Назив предмета: Стандардни српски језик: синтаксичке структуре и облици
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета: Овладавање основним знањима о устројству функционисања синтаксичког и семантичког система српског језика. Усвајање правила која регулишу унутарсинтагматске и реченичне односе - конституисање просте реченице с посебним освртом на типологију и карактеристике реченичних чланова као и усвајање правила по којима функционише систем глаголских облика, те стицање знања о глаголским облицима за обележавање времена и начина.
Исход предмета: Савладане основе синтаксичко-семантичког система српског језика. Успешна сегментација текста: идентификација сентенцијалних и синтагматских структура и успешна морфосинтаксичка анализа основних реченичних конституената. Усвојена релевантна обележја глаголских облика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основни синтаксички појмови; синтаксичке структуре, односи комплементизације, детерминације, валенције, рекције 2. Реченица: типологија 3.Обележја просте реченице: структура, реченични конституенти; 4. Предикат: типологија; 5. Синтакса и семантика глаголских облика; 6.Субјекат: граматичка и семантичка обележја (однос с предикатом: конгруентност/инконгруентност, семантичка спојивост; персоналност/имперсоналност, активност/пасивност); 7. Комплементизација: типологија - објекат (синтаксичко-семантичка обележја); допунски адвербијал; номинална комплементизација, квалификативне допуне; 8. Детерминација (обавезна детерминација експлицитног/имплицитног карактера). <i>Практична настава</i> Рад на тексту, приказ и разговор о литератури, провера знања тестирањем
Литература Белић, Александар. <i>Опита лингвистика</i> [Изабрана дела. I и II]. Београд/Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Будућност, 1998; Вићентић, Биљана и др. <i>Грађа за библиографију српске синтаксе [1858- 1998]</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ, 2001; Мразовић, Павица. <i>Граматика српскохрватског језика за странце</i> . Сремски Карловци/Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009; Пипер, Предраг и др. <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i> . Београд: Институт за српски језик, Београдска књига, Матица српска, 2005; Радовановић, Милорад. <i>Списи из синтаксе и семантике</i> . Сремски Карловци/Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Добра вест, 1990; Радовановић, Милорад. Библиографија радова Милке Ивић. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику XXVII-XXVIII (1984-1985): 1-13</i> ; Станојчић, Живојин; Поповић, Љубомир; Мицић, Стеван. <i>Савремени српскохрватски језик и култура изражавања</i> , Нови Сад / Београд: Завод за уџбенике, 1989 [или неко од каснијих издања]; Стевановић, Михаило. <i>Савремени српскохрватски језик (Граматички системи и књижевнojeзичка норма)</i> . Синтакса [књига II]. Београд: Научна књига, 1979.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Књижевност ренесансе и барока
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:-
Циљ предмета: Стицање знања о поетици, писцима, жанровима и делима у епоси ренесансе и барока.
Исход предмета: Да студенти знају да препознају основне одлике епоха ренесансе и барока, да разумеју поетике ренесансне и барокне књижевности, и да се оспособе за тумачење, анализу и интерпретацију најзначајнијих дела стваралаца у историјском редоследу.
Садржај предмета Теоријска настава: Опште одлике хуманизма и ренесансе. Поезија дубровачких хуманиста на латинском језику; петраркистичка поезија; лирика друге и треће генерације; маниризам. Опште одлике барока. Маринизам, словинство, књижевни рад у Боки Которској; књижевност на прелазу из 17.у 18. век, 19. век, категорија Срба католика, новија дубровачка књижевност. Практична настава. Рад на текстовима: Илија Цријевић: избор из поезије; Винко Прибојевић: одломак из дела <i>О историји и успесима Словена</i>; Шишко Менчетић: избор из поезије; Џоре Држић: избор из поезије, <i>Радмио и Љубмир</i>; Динко Рањина и Динко Златарић: избор из поезије; Марко Марулић: одломци из <i>Јудите</i>; Мавро Ветрановић: избор из поезије, <i>Посветилиште Абрамово</i>; Петар Хекторовић: одломци из <i>Рибања и рибарског приговарања</i>; Никола Наљешковић: избор из поезије, фарса по избору; Марин Држић: <i>Тирена, Новела од Станца, Дундо Мароје, Скуп</i>; Антун Сасин: поезија, <i>Малахна комедија од тира</i>; Микша Пелегриновић и Андрија чубрановић: избор из збирки <i>Јеђупка</i>; Стијепо Ђурђевић: <i>Дервиш</i>; Паскоје Примовић: избор из поезије; Хорације Мажибрадић: избор из поезије; Џиво Гундулић: <i>Дубравка, Сузе сина разметнога, Осман</i>; Џиво Бунјић: избор из поезије; Џоно Палмотић: <i>Павлимир</i>; комедије 17.века – једна по избору; Игњат Ђурђевић: <i>Сузе Марункове</i>, избор из поезије, <i>Уздаси Мандалијене покорнице</i>; Андрија Змајевић: <i>Словинска дубрава</i>.
Литература (обавезна): Злата Бојовић, <i>Историја дубровачке књижевности</i>, Београд, 2014; Злата Бојовић, <i>Књижевност Дубровника. Ренесанса и барок</i>, Београд-Крагујевац, 2006; Павле Поповић, <i>Дубровачке студије</i>, Београд, 2000; Драгољуб Павловић, <i>Старија југословенска књижевност</i>, Београд, 1971; Злата Бојовић, <i>Дундо Мароје Марина Држића</i>, Београд, 1982; Злата Бојовић, <i>Осман Џива Гундулића</i>; 1995; Ирена Арсић, <i>Срби у Дубровнику</i>, Београд, 2019. Додатна: <i>Човек ренесансе</i>, приредио Еуђенио Гарин, Београд, 2005; <i>Ликови барока</i>, приредио Розарио Вилари, Београд, 2004; Драгољуб Павловић, <i>Дубровачка поезија</i>, Београд, 1956; Мирослав Пантић, <i>Песништво ренесансе и барока</i>, Београд, 1968.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Преглед поетика
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да овладају кључним поетичким појмовима и концепцијама у хронолошком следу од антике до просветитељства.
Исход предмета Оспособљеност за примену кључних појмова поетике и реторике; упознате основне одлике европских поетичких концепција у историјском следу. Студент је способан да анализира поетичке исказе за потребе историјске карактеризације и типолошког одређења поетика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови: поетика и реторика.1. Антика: Платонова теорија уметности. Аристотел: Поетика и Реторика. Хорације: Епистола Писонима ; Псеудо Лонгин: О узвишеном. Плотин. 2. Средњи век. Христијанизација неоплатонизма: Аугустин. Псеудо Дионисије Аеропагита: Појам апофатизма. Теорија четворослојног читања: Тома Аквински и Данте. 3. Концепције ренесансе. Поетике: између платонизма и Аристотела. 4. Појам барока. Поетике: Б. Грацијан и Е. Тезауро. Појмови: ингенио, акутеца, кончето, метафора, зачудност. 5. Класицизам Николе Боалоа. 6. Опште карактеристике просвећености. Еманципације у сфери морала, мишљења и уметности. Заснивање естетике. <i>Практична настава</i> Рад на изабраним одломцима из текстова према програму. Платон:Ијон и Држава, Београд прев. М.Ђурића (више издања);Аристотел, Поетика, Београд 1948, прев. М.Ђурић, (више издања); Хорације, “Пизонима“ , у Писма, Београд, СКЗ,1972.Прев. Р.Шалабалић; Псеудо Лонгин, О узвишеном, Загреб 1980. Прев.Т.Смердел; Поетика Хуманизма и Ренесансе,књ.1 и 2, Београд 1963. Прир. М. Пантић;„Књижевнотеоријска мисао италијанског барока (М. Перегрини, С. Палавичино, Е.Тезауро)““. Приредила и превела М. Зоговић, Домети, бр. 122-123, Сомбор 2005, стр.47-64; Н.Боало: „Песничка уметност“, прев. С.Витановић у <i>Поетика Николе Боалоа и француски класицизам</i> , Београд 1971; И. Кант,„Одговор на питање шта је просвећеност“ у Кант-Фуко-Хабермас, <i>О просвећености</i> , Нови Сад 2002.
Литература 1. Н. Грдинић, <i>Преглед поетика</i> , уџбеник и хрестоматија у електронском облику. 2. П. Милосављевић (1991), <i>Теоријска мисао о књижевности</i> . Нови Сад. 3. К. Е. Глиберт –Х.Кун (2004), <i>Естетика</i> . Београд. 4. Е. Касирер (2003), <i>Филозофија просветитељства</i> . Београд. 5. Е. Граси (1974), <i>Теорија о лепом у антици</i> . Београд. 6. <i>Povijest književnih teorija</i> , prir. М. Beker. Zagreb 1979.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српски језик, Српски језик као страни)
Назив предмета: Усмена књижевност 2
Наставник/наставници: Јасмина С. Јокић, Драгољуб Ж. Перић
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљеви предмета - стицање нових, као и проширивање и продубљивање постојећих знања о усменој лирици и прози, као и краћим усменим умотворинама (једоставним облицима) - усавршавање интерпретативних компетенција студената, везаних за тумачење лирске песме и најважнијих жанрова усмене прозе и краћих говорних умотворина (једоставних облика усмене књижевности).
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - наводе, класификују, поделе и разликују жанрове лирске усмене поезије; - издвајају, интерпретирају и оцењују вредност одабраних примера лирске поезије; - дефинишу, разликују и интерпретирају усмене прозне врсте; - интерпретирају и оцењују вредност одабраних примера усмених прозних дела; - разликују врсте краћих усмених умотворина, уоче њихова основна обележја и интерпретирају одабране примере.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Усмена лирска поезија – класификација; савремена подела према намени и садржини: обредне и обичајне, песме о раду и уз рад, религиозне, породичне, љубавне, шаљиве. Усмена проза; Опште поетичке одлике народне прозе, теорије о постанку приповедака и начини класификације. Савремена подела усмене прозе: бајка, новела, легендарна прича, приче о животињама и басне, шаљива прича, анегдота, предања (етиолошка, есхатолошка, културноисторијска). Једоставни облици/ краће усмене умотворине (загонетке, пословице, изреке, питалице) – подела, значење, тумачење примера. <i>Практична настава: Вежбе</i> Рад на изабраним текстовима из збирки или антологија: Карановић З. (1996). <i>Антологија српске лирске усмене поезије</i> , Нови Сад: Светови. Клеут, М. (2010). <i>Једоставни облици народне књижевности</i> , Нови Сад: Матица српска. Пешикан Љуштановић, Љ. (2012). <i>Лирске народне песме</i> . Нови Сад: Матица српска. Самарџија, С. (2002). <i>Народне басне и приче о животињама: антологија</i> . Београд: Гутенбергова галаксија. Самарџија, С. (1995). <i>Српске народне загонетке: антологија</i> . Београд: Гутенбергова галаксија. Самарџија, С. (2017). <i>Народне приповетке и предања</i> , Нови Сад: Издавачки центар Матице српске. Стефановић Карацић, В. (1988). <i>Српске народне пјесме I, Српске народне приповјетке. Српски рјечник, Српске народне пословице</i> . Београд: Просвета. Чајкановић, В. (2001). <i>Чудотворни прстен: најлепше српске народне приповетке</i> . Ниш: Просвета.
Литература Јокић, Ј. (2012). <i>Краљичке песме: ритуал и поезија</i> , Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. Карановић, З. (2010). <i>Небеска невеста</i> , Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. Милошевић Ђорђевић, Н. (2000, 2006). <i>Од бајке до изреке: обликовање и облици српске усмене прозе</i> , Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. Пешикан-Љуштановић, Љ. (2007). <i>Станаја село запали: огледи о усменој књижевности</i> . Нови Сад: Дневник. Pešić, R., Milošević-Đorđević, N. (1984). <i>Narodna književnost</i> . Beograd: „Vuk Karadžić“; 2. доп. изд.

Београд: Требник, 1997.

Prop, V. (1982). *Morfologija bajke*. Beograd: Prosveta.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: 1. Српска књижевност и језик; 2. Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Основе историје српског језика с дијалектологијом
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема
Циљ предмета Стицање знања (1) о спољној историји српског језика, (2) о главним фонолошким и морфолошким променама у српском језику и (3) о српским дијалектима
Исход предмета (1) Способност уочавања и тумачења екстралингвистичке и интралингвистичке условљености језичких промена у српском језику, (2) могућност дијахроног образлагања савремених српских фонолошких и морфолошких феномена, (3) познавање релевантних фонолошких и морфолошких особености српских дијалеката
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Основи спољне историје српског језика (Насељавање Словена на Балкан; Подела јужнословенског језичког простора на исток и запад; Диференцијација западнојужнословенског језичког простора; Српски језик и штокавштина; Социокултурни процеси и историја српског језика; Улога контакта у историји српског језика); 2. Основи унутрашње историје српског језика (Узроци и механизми језичких промена; Периодизација историје српског; Развој српских дијалеката); 3. Преглед српске историјске фонологије (Узроци и последице самогласничких промена; Српска акценатска преношења и њихове последице; Узроци и последице сугласничких промена); 4. Преглед кључних морфолошких промена (Узроци и последице губљења двојине; Опште напомене о деклинацијама именица, личних и придевских заменица; Опште напомене о глаголским временима и начинима); 5) Преглед диференцијалних фонолошких и морфолошких обележја српских дијалеката. <i>Практична настава:</i> Анализа архаизама и дијалектизама у одабраним белетристичким текстовима из различитих периода.
Литература 1. Ивић, Павле. <i>Српски народ и његов језик</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1986, 7–82. 2. Ивић, Павле. <i>Расправе, студије, чланци</i> . 3. <i>О историји језика</i> [Целокупна дела, X/3]. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2016, 7–85. 3. Ивић, Павле. <i>Српски дијалекти и њихова класификација</i> [Библиотека Елементи]. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009, делови о фонолошким и морфолошким својствима српских дијалеката.

Студијски програм: Мађарски језик и књижевност
Назив предмета: Светска књижевност 1.
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са историјом светске књижевности од почетака до краја средњег века. Оспособити студенте да препознају тематско-мотивска, жанровско-поетичка тежишта у књижевности од њених европских почетака до ренесансе и да открију развој и промене у историји културе. Развијање способности текстуалног анализирања и смештање дела у адекватни контекст.
Исход предмета Познавање историје светске књижевности од почетака до краја средњег века. Оспособљеност студента да се оријентише у одређеним раздобљима светске књижевности до ренесансе, да открије логику и повезаност раздобља, као и да успешно приступи књижевном делу у контексту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у науку о светској књижевности (појам и интерпретације светске књижевности, школе, научни методи) 2. Увод у тумачење библијских текстова. Песма над песмама. 3. Увод у митологију. Истраживање митова и симбола. (Касирер, Јунг, Гадамер, Фуко, Мелетински, Леви-Строс) 4. Грчка и римска митологија. Стварање света. Хероси љубави, пустоловине и тројанског рата. 5. Грчка књижевност. Хомер: Илијада. 6. Грчка књижевност. Хомер: Одисеја. 7. Рађање трагедије, грчка трагедија. 8. Грчка трагедија. (Есхил: Оковани Прометеј) 9. Грчка трагедија. (Софокле: Филоктет) 10. Грчка трагедија. (Еурипид: Алкеста) 11. Платон: Гозба. 12. Антички грчки еротски пустоловни роман (Лонгос: Дафне и Клое, Хелиодор: Етиопика) 13. Антички латински пустоловни роман (Петроније: Трималхионова гозба, Апулеј: Златни магарац) 14. Књижевност средњег века (Вијон). <i>Практична настава</i> Вежбе, други облици наставе, студијски истраживачки рад, реферати, есеји.
Литература Szerb Antal. 1962. <i>A világirodalom története</i> . Budapest: Magvető Könyvkiadó. Babits Mihály. 1957. <i>Az európai irodalom története</i> . Budapest: Szépirodalmi Kiadó. Németh-Ritoók-Sarkady-Szilágyi ed. 2006. <i>Görög művelődéstörténet</i> . Budapest: Osiris. Trencsényi-Waldapfel Imre. 1983. <i>Mitológia</i> . Budapest: Gondolat. Falus Róbert. 1980. <i>Az antik világ irodalmi</i> . Budapest: Gondolat. Albrecht, M. Von. 2003-2004. <i>A római irodalom története I-II</i> . Budapest: Balassi Kiadó. Kott, Jan. 1998. <i>Istenevők. Vázlatok a görög tragédiáról</i> . Budapest: Európa. Bahtyin, M. M. 1976. <i>A szó esztétikája</i> . Budapest: Gondolat. Pál József. 2005. <i>Világirodalom</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. <i>Világirodalmi lexikon</i> . 1995. Budapest: Akadémiai Kiadó.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Дидактика
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: /
Циљ предмета Усвајање знања о садржајима и елементима наставног процеса и увођење студената у основе планирања и реализације наставе; Упознавање са теоријским приступима и практичним импликацијама примене интерактивних наставних стратегија, метода, облика рада и наставних средстава; Оспособљавање студената за планирање, реализацију и (само)евалуацију квалитетне наставе и подстицања активности, интересовања и креативности ученика; Оспособљавање за наставни рад и интеракцију у циљу пружања подршке развоју личности ученика.
Исход предмета По завршетку курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне основне дидактичке појмове из области образовања и наставног процеса; – Идентификују елементе за квалитетну припрему, реализацију и (само)евалуацију наставе; – Разумеју улогу и значај наставника у реализацији квалитетне наставе и успостављању сарадње са ученицима; – Анализирају и процењују савремене наставне стратегије, методе и облике рада и њихову примену у настави; – Планирају и креирају план рада у настави са циљем реализације квалитетне наставе и пружања подршке ученицима у учењу и напредовању.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни дидактички појмови; Садржај и елементи наставног процеса (ученик, наставник, наставни садржај, наставна средства); Наставне стратегије, методе наставе, облици рада - различити приступи, класификације и импликације у настави; Наставни садржаји (план и програм наставе и учења, структура, врсте). Планирање и припремање наставника за наставу (исходи учења, циљ и задаци наставе, израда годишњих, полугодишњих планова и припрема за наставни час). Реализација и евалуација наставног часа; Активност и креативност ученика у настави; Интеракција и комуникација у настави и управљање одељењем; Стварање подстицајног окружења за учење и подстицање интересовања ученика; Улога и значај наставника у наставном процесу; Оцењивање ученичког рада и домаћи радови. <i>Практична настава-Вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења уз менторско вођење наставника. Усмена презентација пројекта истраживања на предложену или слободно изабрану тему у вези са програмским садржајима.
Литература – Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: IEP-D2. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika I – Predmet didaktike</i>. Beograd: Školska knjiga. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika III – Organizacija nastave</i>. Beograd: Školska knjiga. – Vulfolk, A., Hjuž, M. i Volkap, V. (2015). <i>Psihologija u obrazovanju II, III</i>. Beograd: Clio. – Brofi, Dž. (2015). <i>Kako motivisati učenike da uče</i>. Beograd: Clio. – Jensen, E. (2003). <i>Super-nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje</i>. Zagreb: Educa.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Васпитно-образовни рад 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, како у организацији и реализацији наставних активности тако и у организацији и реализацији ваннаставних и административних активности.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у педагошким установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе и са концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре; учествује у припреми, организацији и извођењу радионица и другим ваннаставним активностима (представа, квизова, такмичења из језика и књижевности и сл.); волонтерски је укључен у различите облике рада у вртићима, основним и средњим школама, као и у школама страних језика; обавља различите облике друштвено-корисног рада – даје добровољну допунску наставу студентима који имају потешкоће са савладавањем градива из одређеног академског предмета и додатну наставу за студенте који показују већу мотивацију или таленат за одређени академски предмет на датој години; изводи онлајн наставу на различитим језичким нивоима и узрастима; учествује у организацији такмичења за ученике средњих школа из матерњег језика и културе; укључен је у промовисање наставног и научног рада те осталих активности Факултета итд.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност)
Назив предмета: Традиционална култура Срба
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљеви предмета Проширивање знања о пореклу и историји Словена и оспособљавање студената за усвајање знања о традиционалној култури Срба и њеним основним елементима, категоријама и представама, односно систему знакова који чине „језик“ те културе.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - изведу закључак о пореклу, историји и првобитним религијским веровањима Словена; - објасне значење појма традиционална култура (народна култура, етнокултура) - уочавају и разликују основне елементе који чине систем традиционалне културе; - реконструишу садржај традиционалне културе и њене слике света; - самостално идентификују и тумаче елементе традиционалне културе и њихову функцију и значење у одабраним примерима усмене књижевности у којима се они рефлектују.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Порекло и историја Словена (Словени и Срби у дијахронијској перспективи), религија старих Словена. Значење и садржај појма традиционална култура (народна култура, етнокултура); традиционална култура као израз јединствене слике света; реконструисање садржаја традиционалне културе и њене слике света; однос културе и природног језика као система знакова; семантичке јединице језика традиционалне културе: вербалне манифестације (песнички облици), радње, предмети и појаве; бинарне опозиције; традиционална култура као систем знакова (циклично поимање времена; просторни односи – горе/ доле, лево/ десно...; свој/ туђи, елементи природе (вода, земља, небо, небеска тела); бића – богови, демони, хероји, свеци, људи, њихове номинације и атрибуције; биљке; животиње, предмети, појаве; социјални односи и сродство. <i>Практична настава: Вежбе</i> Анализа одабраних дела усмене књижевности у којима се рефлектују поменуте представе.
Литература Гура, А. (2005). <i>Симболика животиња у словенској народној традицији</i> . Београд: Бримо, Логос, Глобосино – Александрија. Деретић, Ј. (2005). <i>Културна историја Срба</i> . Београд: Дерета. Elijade, M. (1980). <i>Sveto i profano</i> . Prev. Z. Stojanović. Vrnjačka Banja: Zamak kulture. Ђорђевић, Т. Р. (1953). <i>Вештица и вила у нашем народном веровању и предању/ Вампир и друга бића у нашем народном веровању и предању</i> . Српски етнографски зборник. LXVI, Београд: САНУ. Ђорђевић, Т. Р. (1958). <i>Природа у веровању и предању српског народа</i> , I-II. Београд: Научно дело. Зечевић, С. (2008). <i>Српска етномитологија</i> . Београд: Службени гласник. Кулишић, Ш., Петровић, П. Ж., Пантелић, Н., (ур.) (1998). <i>Српски митолошки речник</i> . Београд: Етнографски институт САНУ, Интерпринт. Lovmjanjski, H. (1996). <i>Religija Slovena</i> . Beograd: Biblioteka XX vek: Slovograf. Недељковић, М. (1990). <i>Годишњи обичаји у Срба</i> . Београд: „Вук Караџић“. Раденковић, Љ. (1996). <i>Симболика света у народној магији Јужних Словена</i> . Ниш: Просвета. Толстој, С. , Раденковић, Љ. (ур.) (2001). <i>Словенска митологија: енциклопедијски речник</i> . Београд: Zepter Book World. Чајкановић, В. (1994). <i>Сабрана дела из српске религије и митологије</i> , 1-5. Београд: СКЗ, БИГЗ, Просвета, Партенон М. А. М. (одабрана поглавља).

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Књижевност ренесансе и барока
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:-
Циљ предмета: Стицање знања о поетици, писцима, жанровима и делима у епоси ренесансе и барока.
Исход предмета: Да студенти знају да препознају основне одлике епоха ренесансе и барока, да разумеју поетике ренесансне и барокне књижевности, и да се оспособе за тумачење, анализу и интерпретацију најзначајнијих дела стваралаца у историјском редоследу.
Садржај предмета Теоријска настава: Опште одлике хуманизма и ренесансе. Поезија дубровачких хуманиста на латинском језику; петраркистичка поезија; лирика друге и треће генерације; маниризам. Опште одлике барока. Маринизам, словинство, књижевни рад у Боки Которској; књижевност на прелазу из 17.у 18. век, 19. век, категорија Срба католика, новија дубровачка књижевност. Практична настава. Рад на текстовима: Илија Цријевић: избор из поезије; Винко Прибојевић: одломак из дела <i>О историји и успесима Словена</i>; Шишко Менчетић: избор из поезије; Џоре Држић: избор из поезије, <i>Радмио и Љубмир</i>; Динко Рањина и Динко Златарић: избор из поезије; Марко Марулић: одломци из <i>Јудите</i>; Мавро Ветрановић: избор из поезије, <i>Посветилиште Абрамово</i>; Петар Хекторовић: одломци из <i>Рибања и рибарског приговарања</i>; Никола Наљешковић: избор из поезије, фарса по избору; Марин Држић: <i>Тирена, Новела од Станца, Дундо Мароје, Скуп</i>; Антун Сасин: поезија, <i>Малахна комедија од тира</i>; Микша Пелегриновић и Андрија чубрановић: избор из збирки <i>Јеђупка</i>; Стијепо Ђурђевић: <i>Дервиш</i>; Паскоје Примовић: избор из поезије; Хорације Мажибрадић: избор из поезије; Џиво Гундулић: <i>Дубравка, Сузе сина разметнога, Осман</i>; Џиво Бунјић: избор из поезије; Џоно Палмотић: <i>Павлимир</i>; комедије 17.века – једна по избору; Игњат Ђурђевић: <i>Сузе Марункове</i>, избор из поезије, <i>Уздаси Мандалијене покорнице</i>; Андрија Змајевић: <i>Словинска дубрава</i>. Литература (обавезна): Злата Бојовић, <i>Историја дубровачке књижевности</i>, Београд, 2014; Злата Бојовић, <i>Књижевност Дубровника. Ренесанса и барок</i>, Београд-Крагујевац, 2006; Павле Поповић, <i>Дубровачке студије</i>, Београд, 2000; Драгољуб Павловић, <i>Старија југословенска књижевност</i>, Београд, 1971; Злата Бојовић, <i>Дундо Мароје Марина Држића</i>, Београд, 1982; Злата Бојовић, <i>Осман Џива Гундулића</i>; 1995; Ирена Арсић, <i>Срби у Дубровнику</i>, Београд, 2019. Додатна: <i>Човек ренесансе</i>, приредио Еуђенио Гарин, Београд, 2005; <i>Ликови барока</i>, приредио Розарио Вилари, Београд, 2004; Драгољуб Павловић, <i>Дубровачка поезија</i>, Београд, 1956; Мирослав Пантић, <i>Песништво ренесансе и барока</i>, Београд, 1968.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српска књижевност и језик)
Назив предмета: Стандардни српски језик: синтакса и семантика падежних и реченичних форми
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: Нема
Циљ предмета: Овладавање основним знањима о устројству падежног система у стандардном српском језику; идентификација значења падежа реализованих у анализираним примерима. Усвајање основних знања о устројству сложене реченице у стандардном српском језику и овладавање правилима за њено конституисање.
Исход предмета: Студенти су усвојили основна знања о устројству и функционисању падежног система и сложене реченице у стандардном српском језику. Оспособљени су за успешну морфосинтаксичку и семантичку анализу падежних облика, те за успешну сегментацију текста и анализу реченичних односа унутар њега – умеју да идентификују појединачне типове независнослжених и зависнослжених реченица.
Садржај предмета Теоријска настава: 1. Дефинисање падежа као морфолошке, синтаксичке и семантичке категорије. 1.1. Основне одлике падежног система у стандардном српском језику. 1.2. Синтаксичко-семантичка вредност падежа – функције и значења номинатива, генитива, датива, акузатива, инструментала и локатива. 2. Структурирање и типологија сложене реченице – критерији и начини структурирања. 2.1. Напоредне реченичне структуре. 2.1.1. Везничка и корелативна синтаксичка средства. 2.2. Зависнослжене реченице – принципи за типологију. 2.2.1. Допунске, адвербијалне и релативне реченице. 2.3. Реченична кондензација. Практична настава: Анализа падежних облика и сложених реченичних структура у текстовима различитих функционално-стилских одлика који припадају стандардном српском језику.
Литература: 1. Антонић, Ивана. Синтакса и семантика падежа. Милка Ивић (ред.). <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i>. Београд–Нови Сад:Институт за српски језик САНУ–Београдска књига–Матица српска, 2005, 117–300. 2. Арсенијевић, Нада. Акузатив с предлогом у савременом српском језику. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i>. XLVI/1 и XLVI/2, 2003, 107–264; 53–217. 3. Гортан-Премк, Даринка. <i>Акузативне синтагме без предлога у српскохрватском језику</i>. Београд: Институт за српскохрватски језик, 1971. 4. Ковачевић, Милош. <i>Синтакса сложене реченице у српском језику</i>. Београд – Србиње: Рашка школа – Српско просвјетно и културно друштво Просвјета, 1998. 5. Мразовић, Павица и Зора Вукадиновић. <i>Граматика српског језика за странце</i>. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009. 6. Пипире, Предраг и др. <i>Синтакса сложене реченице у савременом српском језику</i>. Нови Сад – Београд: Матица српска – Институт за српски језик САНУ, 2018. 7. Поповић, Љубомир. Из проблематике конституисања и структурирања сложених реченица: независне и зависне реченице. <i>Књижевност и језик</i>. 29/1, 1982, 2–15. 8. Радовановић, Милорад. <i>Списи из синтаксе и семантике</i>. Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1990, одабране студије. 9. Ружић, Владислава. О класификацији зависних реченица у српском језику. <i>Српски језик</i>. XV/1-2, 2010, 105–119. 10. Станојчић, Живојин и Љубомир Поповић. <i>Граматика српског језика</i> (уџбеник за 1, 2, 3, и 4. разред средње школе). Београд: Завод за уџбеника и наставна средства, 1999.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност, Српски језик
Назив предмета: Методологија проучавања књижевности
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба се упознају са општом проблематиком методологије проучавања књижевности и да овладају посебним методама проучавања књижевности у хронолошком следу од половине 19. века до данас.
Исход предмета Познавање опште проблематике и оспособљеност за примену курентних метода у проучавању књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмови: метода и књижевне методологије. Класификације. Теорија, историја, књ. критика. Општа књ. и компаратистика. Књижевна терминологија. Историјски преглед. Позитивизам: Тен и Шерер. Марксизам и марксистичка критика. Антипозитивистичка побуна: руски формалисти (Шкловски, Ејхембаум, Тињанов), Англоамеричка нова критика; Феноменолошки приступ (Ингарден и Женевска школа); Структурализам: Р. Јакобсон, К. Леви Строс, Р. Барт. Семиотика. Улога читаоца: естетика рецепције (Јаус); читаочев одговор. Постструктурализам: Р. Барт, интертекстуалност; деконструкција. Новије тенденције: културни материјализам, нови историзам, феминизам, студиј културе, критика постколонијалног дискурса, неореторика. Бахтинове идеје у проучавању књижевности. <i>Практична настава</i> Поетике од романтизма до постмодерне. Интерпретација књижевног уметничког текста на релацији текст-епоха.
Литература 1. Грдинић, Н. <i>Методологија проучавања књижевности</i>, уџбеник у електронском облику. 2. Милосављевић, П. (1985) <i>Методологија проучавања књижевности</i>. Нови Сад: Светови. 3. Бекер, М. (прир.) (1986) <i>Сувремене књижевне теорије</i>. Загреб: СНЛ. 4. Шутић, М. (прир.) (2004). <i>Књижевне теорије XX века</i>. Београд: Институт за књижевност и уметност. 5. Буџинска, А. i Markovski, М. Р. (2009). <i>Književne teorije XX veka</i>. Beograd: Službeni glasnik. 6. Едиција о епохама у издању Обод Цетиње (1967).

Студијски програм: Мађарски језик и књижевност
Назив предмета: Светска књижевност 2.
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са историјом светске књижевности од ренесансе до краја 20. века, означавање тематско-мотивске, жанровско-поетичке тачке тежишта, развијање способности текстуалног анализирања и смештање дела у адекватни контекст.
Исход предмета Познавање историје светске књижевности од ренесансе до краја 20. века, способност препознавања тематско-мотивских, жанровско-поетичких тачака тежишта, развијена способност текстуалне анализе и смештања дела у адекватни контекст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам ренесансе. Ренесанса у Италији. 2. Бокачо. 3. Ренесанса у Француској. Рабле. 4. Монтењ. 5. Ренесанса у Шпанији. Сервантес. 6. Класицизам и рококо. Дидро, Волтер, Русо. 7. Преромантика. Енглески роман: Свифт, Дифо, Стерн, Филдинг. 8. Литература реализма и натурализма. Флобер. 9. Руски реализам. Достојевски. 10. Песничка школа симболизма. Бодлер. 11. Нова проза: Томас Ман, Музил, Джојс, Вулф. 12. Егзистенцијалистички роман. Сартр, Ками. <i>Практична настава</i> Вежбе, други облици наставе, студијски истраживачки рад, реферати, есеји.
Литература Bahtyin M. F. 1982. <i>Rabelais művészete, a középkor és a reneszánsz népi kultúrája</i> . Budapest: Európa Kiadó. Bahtyin, M. M. 1976. <i>A szó esztétikája</i> . Budapest: Gondolat. Balassa Péter. 1995. <i>Majdnem és talán</i> . Debrecen: T-Twins Kiadó Lukács Archívum. Fischer – Lichte, Erika. 2001. <i>A dráma története</i> . Pécs: Jelenkor Kiadó. Friedell, Egon. 1996. <i>Az újkori kultúra története</i> . Budapest: Holnap Kiadó. Hauser Arnold. 1980. <i>A művészet és az irodalom társadalomtörténete I-II</i> . Budapest: Gondolat Németh László. 1973. <i>Európai utas</i> . Budapest: Magvető és Szépirodalmi Kiadó. Pál József. 2005. <i>Világirodalom</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. Szerb Antal. 1962. <i>A világirodalom története</i> . Budapest: Magvető Könyvkiadó. <i>Világirodalmi lexikon</i> . 1995. Budapest: Akadémiai Kiadó.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Увод у студије културе
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да се упознају са могућностима и теоријским претпоставкама у оквиру истраживања различитих видова културе како би се оспособили за примену у савременом контексту.
Исход предмета Познавање могућности и теоријских претпоставки студија културе и оспособљеност за анализу различитих савремених културних феномена.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Циљеви студија културе. Мултидискурзивни појам културе. Историја истраживања у оквиру студија културе. А. Грамши, Л. Алтисер, Р. Барт. Британске студије културе. С. Хол. Студије културе између хуманистичких и друштвених дисциплина. Односи између културе, са једне стране и друштва, образовног система, производње, медија, моћи и политике, са друге стране. Висока и популарна култура. Култура и свакодневица. Субкултура и млади. Савремени медији и репрезентације идентитета у културним праксама. Култура социјализма и постсоцијалистичко стање. <i>Практична настава</i> Критички приступ студијама у којима се истражују облици савремене културе (књижевност, филм, штампа, музика, стилови живота, рекламе, радио, ТВ, интернет...).
Литература 1. Duda, D. (prir.) (2006). <i>Politika teorije: zbornik rasprava iz kulturalnih studija</i>. Zagreb: Disput. 2. Eagleton, T. (2002). <i>Ideja kulture</i>. Zagreb: Jesenski & Turk. 3. Gray, A. and other (ed.). (2007). <i>CCCS Selected Working Papers. Vol. 1 & 2</i>. London/New York: Routledge. 4. Ђорђевић, Ј. (прир.). (2009). <i>Студије културе: зборник</i>. Београд: Службени гласник. 5. Калер, Џ, (2005). Књижевна теорија. <i>Летопис Матице српске</i>, 475/3, 333-355. 6. Лиотар, Ж.Ф. (1988). <i>Постмодерно стање</i>. Нови Сад: Братство и јединство.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Савремени правци у лингвистици
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са главним постструктуралистичким правцима, њиховим представницима те идејама, циљевима, методолошким поставкама и думетима.
Исход предмета Студент је усвојио главна теоријска начела и овладао основним методолошким поступцима у анализи типичним за најважније савремене лингвистичке правце.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Структурализам и његов утицај на развој модерне лингвистичке мисли: Женевска школа, Прашки лингвистички круг, америчка дескриптивна лингвистика. Формалне граматике и методи дескриптивне лингвистике. Депенденцијална граматика и теорија валентности – Манхајмска и Лајпцишка школа: појмовник и аспекти језичке анализе. Генеративна граматика: теорија фразних структура, Х-бар теорија, минималистички програм. Падежна граматика: Чарлс Филмор и дубински падежни систем. Когнитивна лингвистика: учење о метафорама Лејкофа и Џонсона, просторно-процесна семантика Л. Талмија, когнитивна граматика Р. Ланакера. Конструкциона граматика: теоријски модели А. Голдберг и В. Крофта. Лексичко-функционалне граматике: модели С. Дика, М. А. К. Халидеја, А. В. Бондарка, Г. А. Золотове и др. лексикалистичке теорије. Теорија граматикализације: фазе граматикализације и граматикализациони канали у језику.
Литература Ивић, М. (2001). <i>Правци у лингвистици</i> . Београд: XX век. Мунен, Ж. (2001). <i>Историја лингвистике</i> . Београд: XX век. * Bugarski, R. (2003). <i>Uvod u opštu lingvistiku</i> . Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva – Novi Sad: Zavod za izdavanje udžbenika. Croft, W., Cruse, A. D. (2004). <i>Cognitive Linguistics</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Glovacki-Bernardi, Z. i dr. (2001). <i>Uvod u lingvistiku</i> . Zagreb: Školska knjiga. De Sosir, F. (1969). <i>Opšta lingvistika</i> . Beograd: Nolit. Mihaljević, M. (1998). <i>Generativna sintaksa i semantika</i> . Zagreb: HFD. Yule, G. (2000). <i>The Study of Language</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Литература за студенте на мађарском наставном језику: Chomsky, Noam. 1985. <i>Generatív grammatika</i> , Budapest: Európa Könyvkiadó. Kálmán László–Trón V.–Varasdy Károly. 2002. <i>Lexikalista elméletek a nyelvészetben</i> . Budapest: Tinta Könyvkiadó. Kertész András–Pelyvás Péter. 2005. Tanulmányok a kognitív szemantika köréből. In <i>ÁNYT. XXI</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. Kiefer Ferenc főszerk. 1992. <i>Strukturális magyar nyelvtan I. Mondattan</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. Kövecses Zoltán–Benczes Réka. 2010. <i>Kognitív nyelvészet</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. É. Kiss Katalin–Kiefer Ferenc–Siptár Péter. 1998. <i>Új magyar nyelvtan</i> . Budapest: Osiris. Máté Jakab. 1998. <i>A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai</i> . Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Saussure, Ferdinand de. (1967)1997. <i>Bevezetés az általános nyelvészetbe</i> . Budapest: Gondolat.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Актуелне теме у англистичкој лингвистици
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Увод у англистичку лингвистику, Граматика енглеског језика 1–4
Циљ предмета Упознавање студената са поставкама из англистичке лингвистике, гранама лингвистике, проучавањем језика и поделама језика у свету.
Исход предмета Оспособљеност студената да примењују поставке англистичке лингвистике, да критички користе лингвистичку литературу и припремају стручна саопштења из ове области.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Лингвистика као наука о језику, поделе лингвистике и поједине њене интердисциплинарне гране (социолингвистика, психолингвистика). Одлике и функције језика. Кратак преглед проучавања језика од старог века до данас. Језички модели и приступи проучавању језика (дубински падежи, трансформационо-генеративна граматика и други). Језици у свету и поделе језика (генетска и типолошка). Порекло језика и писма. Усвајање језика. Језици у контакту, ареална лингвистика. Пиджин и креолски језици. Језик и мишљење, језичке универзалије и језички релативизам, емпирицизам и ментализам. Језик и друштво, раслојавање језика (територијално, друштвено и функционално, сленг), језичко позајмљивање и пуризам. <i>Практична настава</i> Студентске презентације на одабрану тему, вежбе за рекапитулацију и проширивање тема обрађених на часу.
Литература Clackson, J. (2012). <i>Indo-European Linguistics</i> . Cambridge: CUP. Crystal, D. (1997). <i>The Cambridge Encyclopedia of Language</i> . Cambridge: CUP. Fromkin, V., Rodman, R and Hyams, N. (2013), <i>An Introduction to Language</i> , Fort Worth: Harcourt Brace College Publishers Ivić, M. (2001), <i>Pravci u lingvistici</i> , Beograd: BIGZ. Radford, A. et al. (1999), <i>Linguistics</i> , Cambridge: CUP. Robins, R.H. (1984), <i>A Short History of Linguistics</i> , London: Longman. Yule, G. (2000), <i>The Study of Language</i> , Cambridge: CUP.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Савремена лингвистичка русистика: комуникативно-семантичка синтакса
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Руски језик 1 и 2, те Увод у славистику 1 и 2
Циљ предмета Упознавање студената са појмовима, терминологијом и комуникативним и прагматичким аспектима синтаксе. Актуелизација и активизација основних реченичних модела, интерпретационих механизма, овладавање синонимским трансформацијама.
Исход предмета Усавршавање теоријских и практично-оперативних језичких знања. Постизање вишег нивоа језичке компетенције и дубље разумевање сложених комуникативних аспеката средстава језичког израза и укупне структуре руског и српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови комуникативне синтаксе. Реченица и исказ. Текст и дискурс. Типови исказа. Пропозиција/диктум, модални оквир/модус, комуникативни циљ (интенција говорника). Предикатско-аргументска структура исказа. Деикса и актуелизација реченице. Квалификативне и социјалне категорије модуса. Функционално-комуникативна перспектива исказа (актуелно рашчлањивање реченице – тема и рема) и ред речи у реченици. Модификације реченице по линији изражавања субјекта – имперсонализација. Инфинитивне, номинативне, императивне реченице. Теорија говорних чинова. Прагматичке пресупозиције. Повезаност реченичних модела и лексичко-семантичких група глагола. Монопредикативне и полипредикативне структуре. Комплексна анализа перформативних исказа у руском и другим словенским језицима. Изражавање апелативности у руском и другим словенским језицима. Трансформација управног у неуправни говор. Синонимичност агентивних и неагентивних реченица (конверзија). Декомпоновање предиката. Кондензација, номинализација, парцелација реченице. Прагматичка интерпретација дескрипције са становишта адресанта и адресата. Монолог, дијалог, полилог. <i>Практична настава</i> Читање, превод и комуникативно-синтаксичка анализа одабраних текстова. Вежбе решавања синтаксичких тестова са аспекта комуникативно-семантичке и прагматичке интерпретације реченица-исказа. Модификације и трансформације различитих типова реченица-исказа. Провере израде домаћих задатака. Презентације самосталног студентског рада.
Литература Крылова О.А. (2009) Комуникативный синтаксис русского языка. Москва: ЛИБРОКОМ Золотова Г.А. (2007) Комуникативные аспекты русского синтаксиса. Москва: Наука Золотова Г.А. и др. (2004) Комуникативная грамматика русского языка, Москва: МГУ Арутюнова Н.Д. (2005) Предложение и его смысл: логико-семантические проблемы. Москва: Эдиториал УРСС Белошапкова В.А. (ред.). (2003) Современный русский язык. Москва: Азбуковник Всеволодова М.В. (2000) Теория функционально-коммуникативного синтаксиса. Москва: МГУ Иссерс О.С. (2012) Комуникативные стратегии и тактики русской речи. Москва: URSS: ЛКИ Сидорова М.Ю. (2001) Современный русский язык. Сборник упражнений к "Комуникативной грамматике". Москва: МГУ Шмелева Т.В. (1994) Семантический синтаксис. Красноярск: Красноярский гос. ун-т Маслова А.Ю. (2010) Введение в прагмалингвистику. Москва: Флинта/Наука Пипер П. и др. (2005) Синтакса савременог српског језика: проста реченица. Београд: САНУ; Нови Сад: Матица српска Тошковић В. (2001) Korelaciona sintaksa: projekcional. Graz: Institut für Slavistik der Karl-Franzens-Universität

Graz

Войводич Д. (2001) Перформатив как объект полиаспектной лингвистической интерпретации. В: Актуальные проблемы преподавания филологических дисциплин. Саранск: "Красный Октябрь" (с. 69–73)

Войводич Д.П. (2003) Функционально-семантическое поле перформативности в славянских языках. Сборник Матице српске за славистику 63. Нови Сад: Матица српска (с. 45–77)

Войводич Д.П. (2012) Обращение на фоне других разновидностей апеллятивности (на материале русского и других славянских языков). В: *Славянская историко-культурная и языковая ситуация* : колл. монография. Славянск-на-Кубани: Изд. центр филиала ФГБОУ ВПО „КубГУ“ (с. 266–285)

Студијски програм : Српска књижевност и језик
Назив предмета: Књижевност српског барока и просветитељства (5. и 6. семестар)
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: положени сви ужестручни испити са претходне године
Циљ предмета Овладавање знањима о кључним поетичким и жанровским одликама српског класицизма и предромантизма. Дијахронијско и синхронијско проучавање опуса писаца који пружају репрезентативан увид у главне токове српске књижевности 18. века.
Исход предмета По успешном завршетку овог курса, студенти ће овладати појмовима барока и просветитељства у историјском, поетичком и стилском погледу, те да се упознају са почецима конституисања жанрова у српској књижевности и стекну свест о континуитетима српске књижевности. Овладавање кључним знањима о осамнаестовековним жанровима, поетици и најрепрезентативнијим ауторима у српској књижевности 18. века.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Геопоетичка слика српске књижевности 17. и 18. века. Језик барокних стваралаца и аутора који су писали у домену просветиљске парадигме. Барокни медијеализам, постмодерна барокност, барок - авангарда - постмодерна, историографска метафикција (граф Ђорђе Бранковић), историја (Павле Јулинац), историјска драма (Емануил Козачински), мемоаристика (Симеон Пишчевић), проскинитарии: путопис (Јеротеј Рачанин), поетска фигурација, версификација, омитика (Гаврил Стефановић Венцловић), алегоричност, облици фантастике (Јован Рајић), <i>carmina figurata</i> , хералдика (Захарија Орфелин, Христифор Жефаровић), емблематика (зборници емблема; <i>Итика јерополитика</i>), рококо осећајност, еротска литература (српско грађанско песништво, Александар Пишчевић), конституисање жанрова: пословице/ приче/ сентенције (Јован Мушкатировић), комедије, романа у преводу (Емануил Јанковић, Павле Јулинац), сатире (Михаило Максимовић), есеја, басне, аутобиографије (Доситеј Обрадовић). Практична настава (рад на текстовима) Анализа и интерпретација текстова предвиђених програмом: Ђорђе Бранковић , <i>Хронике</i> : антологија, прир. Јелка Ређеп, Матица српска, Нови Сад 2004. <i>Антологија српског песништва</i> : (XIII - XX век), саставио Миодраг Павловић (издања од 1964. до 2010). Осип Бођански, <i>Путопис Јеротеја Рачанина</i> (1727), фототип, <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> , 12/1, 1969. Гаврил Стефановић Венцловић , <i>Црни биво у срцу: легенде, беседе, песме</i> , избор и редакција: Милорад Павић, Просвета, Београд 1966. <i>Почеци српске драме</i> , прир. Владимир Ерчић (<i>Трагедокомеда</i> , <i>Козачинског</i> и <i>Смрт Уроша петаго</i> , Стефана Стефановића), Нолит, Београд 1987. Српска грађанска поезија 18. и с почетка 19. столећа , 1-2, прир. и предговор: Боровоје Маринковић, Просвета, Београд 1966. Грађдански еротикон: еротске странице српске књижевности XVIII и почетка XIX века , прир. Сава Дамјанов, издања: 2005. или алтернативно: <i>Српски еротикон</i> , Службени гласник, Београд 2011. Јелена Тодоровић, Свечани поздрав Мојсеју Путнику , Платонеум, Нови Сад 2014. Антологијска едиција: Десет векова српске књижевности: <i>Захарија Орфелин</i> , прир. Боровој Чалић, Матица српска, Нови Сад 2011. <i>Захарија Орфелин</i> , Петар Велики 1-2, савремена језичка верзија: Зоран Божовић, поговори: Радмила Михаиловић и Милорад Павић, Просвета, Београд 1970. Итика Јерополитика , Беч 1774: Сајт Библиотеке Матице српске; електронска верзија: http://digital.bms.rs/pub.php?s=R18Sr-II-15 , Динко Давидов, Српска Стематологија : Беч 1741, фототипско издање, Прометеј, Нови Сад 2011. Јован Рајић , <i>Бој змаја с орлови</i> , Беч 1791: Сајт Библиотеке Матице српске; електронска верзија: http://digital.bms.rs/pub.php?s=R18Sr-I-50 , Симеон Пишчевић , <i>Мемоари</i> , превод и предговор Светозара Матића, СКЗ, Београд 1963. Александар Пишчевић , <i>Мој живот (1764-1805)</i> , с руског превео и предговор написао Миленко Фурундуља, Матица српска, Српско-украјинско друштво, Нови Сад, 2003. Алексије Везилић , <i>Краткоје написаније о спокојној жизни</i> . Службени гласник, Београд, 2011. Јован Мушкатировић , <i>Приче или по простому пословице тјемже сентенције илити реченија</i> (прир. М. Радевић), Матица српска: Институт за књижевност, Нови Сад:Београд, 2011. Боровоје Маринковић, <i>Литература о српским писцима XVIII столећа: ка бољем познавању Атанасија Димитријевића Секереша (1738-1794)</i> , писца, преводиоца и првог значајног књижевног рецензента. <i>Зборник за историју Матице српске</i> , 6, 1972, 199-202. Емануил Јанковић , <i>Терговци</i> . Службени гласник, Београд, 2008. Павле Јулинац , <i>Краткоје введеније в историју происхожденија</i>

славено-србског народа, сочињено Павлом Јулинцем, фототип, прир. Мирослав Пантић, САНУ, НБС, Матица српска, Београд; Нови Сад 1981. Жан Франсоа Мармонтел, *Велизариј*, прев. Павле Јулинац, Беч 1777.

Дигитална БМС:<http://digital.bms.rs/ebiblioteka/pageFlip/reader/index.php?type=publications&id=175&m=2#page/4/mode/2up>, **Михаило Максимовић**, *Мали буквар за велику децу*, Службени гласник, Београд 2009. **Доситеј Обрадовић**, *Писмо Харалампију; Живот и прикљученија; Басне; Истина и прелест; Пут у један дан; Совјети здравог разума; Слово поучително господина Г. Ј. Целикофера; Етика; Собраније разних наравоучителних вештеј, (Мезимац), Списи из Далмације, Песме; Писма; Документи* (извор: савремена критичка издања сабраних дела Доситеја Обрадовића, које су објавили реномирани национални издавачи).

Литература

Вовел, Мишел (прир.). *Човек доба просвећености*. Слио, Београд, 2006. **Грбић, Драгана**. *Прекретања: Хале – Лајпциг, прекретница у животу Доситеја Обрадовића*, Хале – Београд 2012. **Дамјанов, Сава**. *Нова читања традиције*, 1-3. Београд: Службени гласник, 2012. **Деретић, Јован**. *Поетика Доситеја Обрадовића*, Београд 1974. **Ераковић, Радослав**. *Дневник читалачких искушења*. Нови Сад, 2019. **Кант, Имануел; Фуко, Мишел; Хабермас, Јирген**. *О просвећености*, Нови Сад, 2002. **Кант, Имануел**. *Метафизика морала*, Сремски Карловци-Нови Сад, 1993. **Маринковић, Боривоје**. *Емануил Јанковић, Дневник*, Нови Сад 2007. **Маринковић, Боривоје**. *Заборављени братственици по перу*. Београд, 2008. **Маринковић, Боривоје**. *Трагом Доситеја*. Београд, 2008. **Остојић, Тихомир**. *Доситеј Обрадовић у Хопову: студија из културне и књижевне историје*, Нови Сад-Ново Милошево (фототипско издање оригиналне публикације из 1907), 2002. **Чурчић, Лазар**. *Српске књиге и српски писци 18. века*. Нови Сад, 1988. **Павић, Милорад**. *Од барока до класицизма*. Београд, 1966. **Фин, Моника**. *Центри српске културе XVIII века*. Нови Сад, 2015.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Хрватска књижевност 19. века
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да се упознају са најзначајнијим ауторима хрватске књижевности XIX века у контексту европских и јужнословенских књижевности.
Исход предмета Познавање најзначајнијих појава, дела и стваралаца хрватске књижевности XIX века у историјском редоследу и јужнословенском контексту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Периодизација. Илирски покрет. Жанрови препородне књижевности. Критички и психолошки реализам. Одједи натурализма. Хрватска модерна. <i>Практична настава:</i> Обрађиваће се следећи аутори и текстови: С. Враз, <i>Ђулабије</i> ; Д. Деметер, <i>Гробничко поље</i> ; И. Мажуранић, <i>Смрт Смаил-аге Ченгића</i> ; П. Прерадовић, <i>Првенци</i> , <i>Нове пјесме</i> ; А. Шеноа, <i>Сељачка буна или Златарово злато</i> , <i>Просјак Лука</i> , <i>Наша књижевност</i> ; Е. Кумичић, <i>Госпођа Сабина</i> , <i>О роману</i> ; А. Ковачић, <i>У регистратури</i> ; К. Ш. Ђалски, <i>Под старим крововима</i> ; Ј. Козарац, <i>Мртви капитали</i> , избор приповедака; С. С. Крањчевић, <i>Бугаркиње</i> , <i>Изабране пјесме</i> , И. Војновић, <i>Дубровачка трилогија</i> ; А.Г. Матош, избор приповедака и песама.
Литература 1. Живанчевић Секеруш, И. (2004). <i>Упоредници јужнословенских књижевности</i>. Нови Сад: Змај. 2. Живанчевић, М. и Франгеш, И. (1975). <i>Повијест хрватске књижевности. Књ. IV</i>. Загреб: Либер-Младост. 3. Франгеш, И. (1987). <i>Повијест хрватске књижевности</i>. Загреб/Љубљана: Матица хрватска/Цанкарјева založба. 4. Шицел, М. (1978). <i>Повијест хрватске књижевности. Књ. V</i>. Загреб: Либер-Младост.

Студијски програм : Српска књижевност и језик
Назив предмета: Српски класицизам и предромантизам (5. семестар)
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: положени сви ужестручни испити са претходне године
Циљ предмета Овладавање знањима о кључним поетичким и жанровским одликама српског класицизма и предромантизма. Дијахронијско и синхронијско проучавање опуса писаца који пружају репрезентативан увид у главне токове српске књижевности 19. века.
Исход предмета: По успешном завршетку овог курса, студенти ће овладати релевантним научним знањима о српском класицизму и предромантизму, што обухвата познавање поетике и опуса репрезентативних аутора, као и стицање ширих представа о комплексним културноисторијским обележјима епохе током које су српски класицисти и предромантичари створили своја најбоља дела.
Садржај предмета Теоријска настава Геопоетичка слика српске књижевности на прелазу из 18. у 19. век. Језик класициста и језик предромантичара. Ars poetica и ars rhetorica српско-латинских школа. Три генерације класицистичких песника и њихови главни представници: Атанасије Стојковић, Лукијан Мушицки и Јован Стерија Поповић. Стварање предромантичарске осећајности. Лирско песништво српског предромантизма. Романске песничке форме; француски и италијански утицај. Тршћанска песничка школа. Епско песништво српског предромантизма (В. Ракић, К. Маринковић, М. Видаковић, Г. Ковачевић). Еротске странице српске књижевности с краја 18. и почетком 19. века. Обнова српског романа (А. Стојковић, М. Видаковић). Расцвет нефикционалне прозе (Сава Текелија, Јован Хаџић, Јован Суботић, Никанор Грујић). Облици фантастике. Историјска драма. Комедија, Почеци модерне књижевне критике и есејистике.
Практична настава (рад на текстовима) Сава Текелија , <i>Описаније живота</i> , Београд, 1966. Лукијан Мушицки , Све песме објављене у антологијама: <i>Антологија старије српске поезије</i> (саставио М. Лесковац), Нови Сад-Београд, 1972; <i>Антологија српског песништва XIII-XX века</i> (саставио М. Павловић), Београд, 1964. Павле Соларић , <i>Гозба</i> (приредио З. Крстановић), Београд, 1999. Јован Пачић , <i>Сочиненија песнословска</i> (приредили С. Дамјанов и Н. Барбулов), Београд, 2010. Сава Мркаљ , Све песме објављене у следећим антологијама: <i>Антологија старије српске поезије</i> (саставио М. Лесковац), Нови Сад-Београд, 1972; <i>Антологија српског песништва XIII-XX века</i> (саставио М. Павловић), Београд, 1964. Василије Суботић , Све песме објављене у: <i>Антологија српског песништва XIII-XX века</i> (саставио М. Павловић), Београд, 1964. Јован Суботић , мемоарска проза; све песме објављене у: <i>Антологија старије српске поезије</i> (саставио М. Лесковац), Нови Сад-Београд, 1972. Јован Хаџић , <i>Спомени из мојега дневника</i> ; све песме објављене у: <i>Антологија старије српске поезије</i> (саставио М. Лесковац), Нови Сад-Београд, 1972. Атанасије Стојковић , <i>Аристид и Наталија</i> , Београд, 1981; <i>На смрт бесмртнога Јована Рајића</i> (у књизи: М. Павић, <i>Историја српске књижевности класицизма и предромантизма. Класицизам</i>), Београд, 1979. Милован Видаковић , <i>Велимир и Босиљка</i> , Београд, 1981; <i>Љубомир у Јелесијуму</i> , Нови Сад, 2011. <i>Пут у Јерусалим</i> , Нови Сад, 2011. Стефан Стефановић , <i>Смрт Уроша Петаго. Почеци српске књижевне критике</i> (приредио Јован Деретић), Београд-Нови Сад, 1979 (текстови Јована Дошеновића , Милована Видаковића и Јована Хаџића). Никанор Грујић , еп <i>Свети Сава</i> и <i>Автобиографија</i> . Јован Стерија Поповић , <i>Календар Винка Лозића, Лажа и паралажа, Тврдица, Покондирена тиква, Родољупци, Жалостна позорја, Роман без романа, Даворје</i> .
Литература Ј. Христић <i>Песник Стерија</i> (у књизи: <i>Поезија и филозофија</i>), Београд, 1964. М. Павић , <i>Историја српске књижевности класицизма и предромантизма. Класицизам</i> , Београд, 1979. Ј. Деретић , <i>Видаковић и рани српски роман</i> , Нови Сад, 1980. М. Флашар , <i>Студије о Стерији</i> , Београд, 1989. Ј. Лешић , <i>Стерија драмски писац</i> , Нови Сад, 1998. М. Павић , <i>Предромантизам</i> , Београд, 1991. Књижевно наслеђе Српске Крајине (зборник радова: текстови о Ј. Дошеновићу, П. Соларићу, С. Мркаљу), Нови Сад, 1997. М. Јовановић , <i>Језик и друштвена историја</i> , Београд, 2002. Н. Ромчевић , <i>Ране комедије Јована Стерије Поповића</i> , Нови Сад, 2004. З. Несторовић , <i>Богови, цареви, људи</i> , Београд, 2007. Р. Ераковић , <i>Религиозни еп српског предромантизма</i> , Нови Сад, 2008. Р. Ераковић , <i>Скице рубних простора књижевног наслеђа</i> , Београд, 2009. Р. Ераковић , <i>Милован Видаковић: први српски бестселер писац</i> (у књизи: „Милован Видаковић“), Нови Сад, 2011. С. Дамјанов , <i>Вртови нестварног: огледи о српској фантастици</i> , Београд, 2011. С. Дамјанов , <i>Српски еротикон</i> , Београд, 2011. С. Дамјанов , <i>Нова читања традиције 1-3</i> , Београд, 2012. ЗА И ПРОТИВ ВУКА 2 (Зборник радова), Београд, 2016. Р. Ераковић , <i>Књига о Јакову</i> , Ноци Сад, 2016. С. Орсић , <i>Лик странца у српском роману 19. века</i> , Загреб-Даљ, 2018.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура; модул: српска књижевност
Назив предмета: Српска модерна и авангарда
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Да се студенти упознају са најважнијим ауторима, делима и поетикама из периода српске модерне (1901-1918) и авангарде (1918-1941) и са основним правцима и токовима српског песништва, прозне књижевности и критике првог и другог таласа модернизма.
Исход предмета Упознавши се са делима појединачних аутора, студенти су овладали знањима о значењу појмова „модерна“ и „авангарда“, и о суштинским поетичким разликама између ова два књижевна периода (импресионизам-експресионизам, естетизам, ларпурлартизам-ангажована литература...).
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Модерна:</i> Историјски оквири и друштвене прилике; Средишта књижевног живота; Издавачи и часописи; "Српски књижевни гласник"; Нова функција критике; "Европеизација" српске књижевности; Европски оквири: парнализам, симболизам, импресионизам; Песници српске модерне: промене у стилу и стиху; Нове песничке теме; Песимизам песника и његова критичка рецепција; Обнова родољубиве лирике; Почети српске авангарде; Проза српске модерне: измена реалистичког поступка; Поетизација и симболизација прозе; Регионализам и урбана проза; Драма; Књижевност у I св.рату. <i>Авангарда:</i> Експресионизам и авангардни токови српског песништва после Првог светског рата – нове песничке теме и нови сензибилитет; Суматраизам и нови "изми" и њихова рецепција; Програми и манифести; Сукобљавања "стarih" и "нових"; Однос нових песника према традицији; Песници "матерње мелодије"; Надреализам – покрет и идеје; Књижевност и идеологија – покрет социјалне литературе; Нове тенденције у роману и приповеци; Историјски и социјални роман; Међуратни есеј и критика. Милош Црњански и Иво Андрић – класици авангардне инспирације. <i>Практична настава</i> Интерпретација текстова (модерна): Песме (избор) Алексе Шантића, Јована Дучића, Милана Ракића, Симе Пандуровића, Владислава Петковића Диса; Критике: Јована Скерлића и Богдана Поповића; Проза: Борисава Станковића, Петра Кочића, Вељка Милићевића, Милутина Ускоковића и Вељка Петровића Интерпретација текстова (авангарда): Песме (избор) Станислава Винавера, Милоша Црњанског, Растка Петровића, Момчила Настасијевића, Милана Дединца, Десанке Максимовић; Проза (избор) Милоша Црњанског, Иве Андрића, Растка Петровића, Драгише Васића, Станислава Кракова и Бранимира Ћосића; Есеји (избор) Тодора Манојловића, Станислава Винавера, Милоша Црњанског, Исидоре Секулић Литература Јован Скерлић, <i>Писци и књиге</i> , Београд 2000; Драгиша Витошевић, <i>Српско песништво 1901–1914</i> , I–II, Београд 1975; Јован Деретић, <i>Историја српске књижевности</i> , Београд 2002; Предраг Палавестра, <i>Историја модерне српске књижевности. Златно доба 1892–1918</i> , Београд 1986; Миљивој Ненин, , Београд 1999. Миодраг Павловић, <i>Есеји о српским песницима</i> , Београд 2000. Јован Делић, <i>О поезији и поетици српске модерне</i> , Београд 2008. Борислав Михајловић, <i>Српски песници између два рата</i> , Београд 1956; Иво Тартаља, <i>Приповедачева естетика</i> , Београд 1979; Горана Раичевић, <i>Кротитељи судбине: О Црњанском и Андрићу</i> , Београд 2010; Жанета Ђукић Перишић, <i>Писац и прича: стваралачка биографија Иве Андрића</i> , Нови Сад 2012. <i>Дело Иве Андрића</i> (ур. М. Вуксановић), Београд 2018; <i>Критичари о Драгиши Васићу</i> (прир. Г. Тешић),

СД 1, Београд 1990; *Књижевно дело Станислава Винавера*, (ур. Г. Тешић), Београд 1990; Александар Петров, *Поезија Црњанског и српско песништво*, Београд 1971(избор); *Књига о Црњанском* (прир. М. Ломпар), Београд 2004. Горана Раичевић, *Коментари "Дневника о Чарнојевићу"*, Нови Сад 2010; Слободан Владушић, *Црњански, Мегалополис*, Београд 2011. *Књижевно дело Растка Петровића* (ур. Ђ. Вуковић), Београд 1989; *Поетика Момчила Настасијевића*. зборник радова (прир. Н. Петковић) ; Р. Вучковић: *Поезија српске авангарде и Проза српске авангарде*, Београд 2011; Г. Тешић: *Српска књижевна авангарда 1902-1934*, Београд 2009.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Македонска књижевност 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да се упознају са историјским развојем македонске књижевности као и са њеним најзначајнијим делима.
Исход предмета Познавање најзначајнијих књижевних праваца, дела и стваралаца македонске књижевности XIX и XX века, у историјском редоследу и јужнословенском контексту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Периодизација. Политички, друштвени, културни и језички контекст. Књижевни правци, развој жанрова и стилова, поетичке особине главних представника македонске књижевности. <i>Практична настава</i> Климент Охридски, Јоаким Крчовски – одломак из <i>Чудеса пресвјатија Богородици</i> , Кирил Пејчиновић – одломак из <i>Огледала</i> , Димитрије и Константин Миладинов, Рајко Жинзифов, Григор Прличев – <i>Сердар</i> , одломак из <i>Аутобиографије</i> , Марко Цепенков – одломак из <i>Аутобиографије</i> , Васил Иљоски – драма <i>Побегуља</i> , Коста Рацин, Јован Бошковски – приповетка <i>Човек на крову</i> , Стале Попов – роман <i>Крпен живот</i> , Ацо Шопов, Блаже Конески – приповетка <i>Потез</i> , Славко Јаневски – роман <i>Две Марије</i> , Владо Малески – приповетка <i>Диптихон</i> , Коле Чашуле – драма <i>Црнила</i> , приповетка <i>Земљаци</i> , Симон Дракул – приповетка <i>Велики коњ</i> , Димитар Солев – приповетка <i>Кружно путовање сенке</i> , Живко Чинго – приповетка <i>Орден</i> , Ташко Георгијевски – приповетка <i>Жене на дрвеним столицама</i> , Методија Фотев – приповетка <i>Сведок</i> , Бранко Пендовски – драма <i>Дочек</i> , Томе Арсовски – драма <i>Диогенов парадокс</i> , Влада Урошевић – роман <i>Укус бресака</i> , Горан Стефановски – драма <i>Дивље месо</i> .
Литература 1. Ђурчинов, М. (1985). <i>Нова македонска књижевност</i>. Београд: Нолит. 2. Живанчевић Секеруш, И. и Милановић, Ж. (2018). <i>Македонска књижевност 19. и 20. века</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. 3. <i>Македонска књижевна критика и есеј</i> (1978). Нови Сад: Матица српска. 4. <i>Македонска књижевност XIX века</i> (1978). Нови Сад: Матица српска. 5. Милановић, Ж. и Живанчевић Секеруш, И. (2018). <i>Увод у проучавање македонске књижевности</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. 6. <i>Савремена македонска драма</i> (1977). Нови Сад: Матица српска. 7. <i>Савремена македонска приповетка</i> (1978). Нови Сад: Матица српска. 8. Саздов, Т. и др. (1991). <i>Македонска књижевност</i>. Загреб: Школска књига.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност ОАС
Назив предмета: Модерна словеначка поезија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да се упознају са традицијом модерног словеначког песништва и токовима савремене словеначке поезије, а у контексту европске и јужнословенских књижевности и да се оспособе за њено критичко и теоријско тумачење.
Исход предмета Познавање доминантних токова и стваралаца модерне словеначке поезије у европском и јужнословенском контексту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Периодизација. Политички, друштвени, културни и језички контекст. Књижевни правци, развој стилова, поетичке особине главних представника словеначке модерне и савремене поезије. <i>Практична настава</i> Франце Прешерн: „Опроштај с младошћу“, „Сонети несреће“, „Сонетни венац“, „Крштење на Сави“, „Моћ успомене“, „Здравица“. Симон Јенко: циклуси <i>Споменарке</i> и <i>Слике</i> , „Словеначка повесница“. Драготин Кете: „Јаблан“, „Ех, та лепа крчмарица“, „Када иза гора“, „На молу Сан Карло“, „Црне ноћи“, „Мој бог“. Јосип Мурн: „Жудња за невестом“, „Небо, небо“, „Време Божића се ближи“, „Нећу преко поља сам“, „Суманут“, „Власи“, „Акорди“, „На Рабељском језеру“, „Кестенови шуме“, „Кад дубраве се смраче“, „Зима“, „Пијанци“. Срећко Косовел: „Балада“, „Експресионистичка песма“, „Екстаза смрти“, „Трагедија на океану“, „Црвени атом“, „Ессе homo“, „Риме“, „Песма бр. X“, „Конс. 4“, „Конс. 5“, „Конс. Z“. Миран Јарц: „Човек и ноћ“, „Јесен“ Едвард Коцбек: „Месец сја на ограђене пашњаке“, „Моје јутро“, „Међу корењем лежим“, „Чаробњак“, „Позив на игру“, „Аријадна“, „Липицанери“, „Дарежљивост песме“. Дане Зајц: „Мртве ствари“, „Краљ“, „Црни бик“, „Високи црвени месец“, „Хрпа пепела“, „Готски прозори“, „Див“, „Нема те“. Вено Тауфер: „Господ Барода“, „Лепа Вида“, „Мртвачка кост“, „Орфеј“, „Газела о навијању сата“, „Лађа“, „Трава“. Грегор Стрниша: „Змија“, „Одисеј“, „Звезде“, „Инферно“, „Овуда је прошао тигар“. Томаж Шаламун: „Нацртаћу крст“, „Руке“, „Одговорност“, „History“, „Зашто сам фашиста“, „Рођендани“, „Страшан Кинез“, „Највећа одвратност је грашак“. Алеш Дебелјак, избор песама из избора <i>Каталог праха</i> , КЦНС, 2019.
Литература 9. Митровић, М. (1995). <i>Преглед словеначке књижевности</i> . Сремски Карловци, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. 10. Погачник, Ј. и Здравец, Ф (1973). <i>Историја словеначке књижевности</i> . Београд: Нолит. 11. Мартиновић, Ј. (1986). <i>У косој пројекцији: Огледи и расправе о из словеначке књижевности</i> . Сарајево: Свјетлост. 12. Кос, Ј. (1984). <i>Модерна мисао и словеначка књижевност</i> . Београд: Рад. 13. Стојановић Пантовић, Б. (1994). <i>Линија додира</i> . Горњи Милановац: Дечје новине. 14. Стојановић Пантовић, Б. (2011) <i>Распони модернизма</i> . Нови Сад. Академска књига.
Извори 1. France Prešeren, <i>Poezije</i> , prev. Luko Paljetak, Matica hrvatska, Zagreb, 1982. 2. Симон Јенко, <i>Поезија и проза</i> , прев. М. Живанчевић, Матица српска, НС, 1979. 3. Јосип Мурн Александров, Драготин Кете, <i>Песме</i> , Нови Сад: Матица српска 1984. 4. Srećko Kosovel, <i>Zlatni čin</i> , Novi Sad: Matica srpska 1981. 5. <i>Црвени атом: словеначка експресионистичка лирика</i> , приредио Франц Здравец, Нови Сад: Матица српска 1987. 6. Edvard Kocbek, <i>Izabrane pesme</i> , Beograd: Nolit 1983. 7. Dane Zajc, <i>Pesme/Pesmi</i> ; izbor, prevod i pogovor Roksanda Njeguš, Beograd: Narodna knjiiga 1975. 8. Veno Taufer, <i>Pesme/Pesmi</i> ; Beograd: Narodna knjiga 1975. // Veno Taufer, <i>Svirač pred paklom</i> ,

Beograd: Prosveta, 1985.

9. Gregor Strniša, *Pesme/Pesmi*; Beograd: Narodna knjiga 1975. // Грегор Стрниша, Једнорог, превела Роксанда Његуш, Београд: Полит 1963.
10. Tomaž Šalamun, *Pesme/Pesmi*; Beograd: Narodna knjiga 1975.
11. Aleš Debeljak, *Katalog praha*, izbor, prevod i pogovor B. Stojanović Pantović, KCNS, 2019.

Студијски програм : МАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ, КУЛТУРА
Назив предмета: Библија и библијска традиција у српској култури и књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: нема услова
Циљ предмета Показати да су многи обичаји, изреке, пословице, моралне норме и културни догађаји произашли из Библије и библијске традиције. Указати на могућности тумачења књижевних дела у контексту библијске традиције, у духу поетике немиметичких књижевних праваца и књижевних врста које се срећу у библијским књигама.
Исход предмета Овладавање знањима из области библијске културне и књижевне традиције; боље разумевање како друштва утемељеног на овој традицији тако и књижевности која се на њој гради.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава: Почеци словенске писмености везани за ширење хришћанства. Библија као прва књига превођена на старословенски језик. Библијски темељи словенске културе. <i>Житије светог Симеона</i> светог Саве, прво оригинално дело националне књижевности и средњовековно дело са највише цитата из јеванђеља. Од почетака писмености па све до актуелног књижевног тренутка. Утицај Библије на имагинацију наших и страних писаца. Библија као митолошки универзум европске књижевности. Народна књижевност у библијском контексту. Косовска легенда и жртвена смрт у духу јеванђелске топике и етике. Косовски циклус епских песама у контексту архетипа пасхалне вечере, предсмртне причести и хришћанског даривања. Веза народних изрека и пословица са Соломоновим мудростима и јеванђелским изрекама. Значење народних изрека у контексту хришћанске традиције. Хришћанска симболика, стилистика, библијске метафоре и реторика. <i>Горски вијенац</i> П. П. Његоша, однос према новозаветној типологији. Значај Даничићевог и Вуковог превода Библије и његов утицај на имагинацију писаца: Милоша Црњанског, Иве Андрића, Данила Киша, Борислава Пекића и Горана Петровића. <i>Практична настава</i> Студенти ће током студијског истраживачког рада бити укључени у израду културолошких пројеката у складу са својом основном струком.
Литература Ј. Брија, <i>Речник православне теологије</i> , Београд: Хиландарски фонд при Богословском факултету СПЦ; В. Дјурант, <i>Цезар и Христ</i> , историја римске цивилизације и хришћанства од њихових почетака до 325. године нове ере, Београд: Народна књига – Алф.; <i>Leksikon ikonografije i liturgike zapadnog kršćanstva</i> , ur. A. Badurina, Zagreb: Liber, 1985; Ђ.Папини, <i>Историја о Христу</i> , Београд: Народно дело, 1994; <i>Legende sveta</i> . Priredio R. Kevendiš. Beograd: Rad 1984; Владета Јанковић, <i>Митови и легенде</i> , Београд: Српска књижевна задруга. 1996; В.Бован, „Народне умотворине у Андрићевом делу“. У <i>Дело Иве Андрића у контексту европске књижевности и културе</i> , зборник радова, уредник С.Кољевић, Задужбина Иве Андрића, Београд, 1981; С. Толстој, <i>Словенска митологија</i> , Zepster book world, Београд; 2001; <i>Српски митолошки речник</i> , Ш.Кулишић, П. Ж. Петровић, Н. Пантелић, Београд: Нолит, 1970.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност ОАС
Назив предмета: Креативно писање нефикционалних жанрова
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Развијање способности писања креативних нефикционалних текстова, у које спадају жанрови и облици: личног есеја, обсервационог/дескриптивног есеја, аргументацијског/идејног есеја, дневника, мемоара, путописа (травел-путопис, урбани, психогеографски, природњачки), књижевне критике, итд.
Исход предмета Студенти треба сопствену вештину креативног нефикционалног стваралаштва и аутопоетичку свест да подигну на виши ниво. Практично оспособљавање студената у области писања академске и научно-популарне (новинске) књижевне критике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историја, дефиниција и нормативне поетике књижевног есеја. Типологија есеја. Историја, дефиниција и нормативне поетике дневника, мемоара, путописа. Дефиниција и начела књижевне критике. Објективност и субјективност у књижевној критици. Савремене теорије књижевне критике. Стилске особености различитих есејистичких, путописних, мемоарских и књижевнокритичких облика. <i>Практична настава</i> Практични рад подразумева писање нефикционалних текстова, њихово анализирање и проблематизовање кључних поетских питања у вези са њима.
Литература - Вуксановић, Мирко, ур. <i>Српска књижевна критика и есејистика данас; Округли сто</i>. Нови Сад: Српска академија наука и уметности, 2016. - Дубровски, Серж. <i>Зашто нова критика: критика и објективност</i>. Превод Бранко Јелић. Београд: Српска књижевна задруга, 1971. - Јерков, Александар. <i>Метод и фантазма: критика прозе</i>. Београд: Књижевна омладина Србије, 1982. - Перишић, Игор. <i>Критика и метакритика: прилози за теорију и историју српске књижевне критике</i>. Београд: Институт за књижевност и уметност, 2014. - Радуловић, Милан, ур. <i>Српска књижевна критика друге половине XX века: типолошка проучавања</i>. Београд: Институт за књижевност и уметност, 2013. - Фрај, Нортроп. <i>Анатомија критике: четири есеја</i>. Превод Горана Раичевић. Нови Сад: Orpheus, 2007. - Crocce, Benedetto. <i>Književna kritika kao filozofija</i>. Prevod Vladan Desnica. Beograd: Kultura, 1969. - Eko, Umberto. <i>O književnosti</i>. Prevod M. Piletić. Beograd: Vulkan, 2015. - Radović, Miodrag. <i>Književna aksiologija: Problemi i teorije književnog vrednovanja u dvadesetom stoleću</i>. Novi Sad: Bratstvo-jedinstvo, 1987.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност ОАС
Назив предмета: Креативно писање интерактивне фикције
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Овладавање практичним и теоријским знањима о наратолошким, формалним и жанровским одликама: хипертекста, ергодичке/нелинеарне књижевности, жанровске фикције, интерактивне фикције, односно видео игара. Коришћење интерактивних и хипертекстуално-мултимедијалних процесора текста (<i>Twine, Inform, Z-machine</i>) као алата у креативном поступку. Проблематизовање приповедне димензије видео игара у контексту индустрије забаве и модерних књижевних теорија. Овладавање нормама техничког писања видео игара и интерактивне фикције (сценарији, концептуални предлози, гејм дизајн документи – GDD) у контексту савремене културне индустрије.
Исход предмета Практично оспособљавање студената за рад у креативној индустрији који обухвата индивидуално или колективно писање нацрта, сценарија и GDD-а у пољу интерактивне фикције, односно видео игара.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниције видео игре, односно интерактивне фикције. Историјат развоја видео игара. Технолошке манифестације наратива у видео играма. Основни модели и технике приповедања. Приповедање и игровост. Ергодичка књижевност у контексту видео игара. Савремене наратолошке теорије у контексту видео игара. Интерактивно (хипертекстуално) приповедање. Модерни мултимедијални алати и књижевно стваралаштво. Методологија креативног процеса писања видео игара – индивидуални и рад у тиму. <i>Практична настава</i> Практични рад подразумева писање техничких текстова (сценарио, синопсис, дијалог, концепт, сториборд, GDD), односно дела ергодичке фикције (уз помоћ одговарајућих хипертекстуалних и мултимедијалних алата). Практични рад такође подразумева анализирање написаних текстова и проблематизовање кључних формално-поетских питања везаних за њих.
Литература • Ероп, Гвозден. „О појму књижевног хипертекста“. Часопис <i>Књижевна историја</i>, год. 33, бр. 113/115, 2001, стр. 5-38. • Маравић, Манојло. <i>Критика политике и феноменологије видео-игара</i>, Нови Сад: Војвођанска академија наука и уметности, 2011. • Часопис Поља, темат „Прагматични наратив видео игара“, бр. 465, Нови Сад: Културни центар Новог Сада, 2010. • Callois, Roger. <i>Igre i ljudi: maska i zanos</i>. Prevod Radoje Tatić. Beograd: Nolit 1979. • Prins, Džerald. <i>Naratoški rečnik</i>. Prevod Brana Miladinov. Beograd: Službeni glasnik, 2011. • Eko, Umberto. <i>Otvoreno djelo</i>. Prevod Nika Milićević. Sarajevo: „Veselin Masleša“, 1965. • Aarseth, Espen. <i>Cybertext: Perspectives on Ergodic Literature</i>. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1997. • Crawford, Chris. <i>The Art of Computer Game Design</i>, New York, 1984. • Ford, Mellisa. <i>Writing Interactive Fiction with Twine</i>, Indianapolis: Que, 2016. • Fullerton, Tracy. <i>Game Design Workshop: A Playcentric Approach to Creating Innovative Games</i>. Burlington: Elsevier, 2008. • Juul, Jesper. <i>The Art of Failure: An Essay on the Pain of Playing Video Games</i>. Cambridge: The MIT Press, 2013. • Landow, George P. <i>Hypertext 3.0: Critical Theory and New Media in an Era of Globalization</i>. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 2006. • Landow, George P. <i>Hypertext: The Convergence of Contemporary Critical Theory and Technology</i>.

Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1993.

- Murray, Janet H. *Hamlet on the Holodeck: The Future of Narrative in Cyberspace*. New York: Simon & Schuster, 1997.
- Reed, Aaron. *Creating Interactive Fiction with Inform 7*. Boston: Course Technology, 2011.
- Ryan, Marie-Laure. *Avatars of Story*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2006.
- Ryan, Marie-Laure. *Narrative as Virtual Reality*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 2001.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Српски грађански роман
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Да студенти овладају знањима о српском грађанском роману као жанру где се тематизује живот појединаца и колектива у грађанској парадигми која је заменила патријархалну; да се препозна имплицитна критика превасходно индивидуалистичког етичког кодекса; да се уоче карактеристике грађанског романа у различитом историјском контексту.
Исход предмета : Студенти су способни да тумаче дела која можемо сврстати у корпус српског грађанског романа, као и да уоче и разумеју проблеме и питања везана за критички однос писаца према грађанском животу у контексту српског националног колективитета.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Роман европског реализма као прототип грађанског романа: Балзак, Флобер, Толстој, Ман, Мараи. Јаков Игњатовић: зачетник српског грађанског романа: индивидуализам и материјализам буржоазије као разлог однарођавања. Грађански роман српске модерне: Милутин Ускоковић: мотиви дошљака и странца у новом добу. Међуратни београдски роман: Бранимир Ћосић. Зашто Црњански и Андрић нису написали савремени реалистички роман? (Случај <i>Сузног крокодила</i>, <i>Госпођице</i>, <i>Зека</i>). Послератно враћање грађанском роману: Милан Кашанин, Слободан Селенић, Светлана Велмар Јанковић. Од грађанског друштва до холокауста: романи Александра Тишме и Ђорђа Лебовића. <i>Практична настава:</i> Тумачење дела: један реалистички роман Ј. Игњатовића по избору; Милутин Ускоковић: <i>Дошљаци</i>, <i>Чедомир Илић</i>; Бранимир Ћосић: <i>Покошено поље</i>; Милош Црњански: <i>Сузни крокодил</i>; Иво Андрић: <i>Госпођица</i>, <i>Зеко</i>; Милан Кашанин: <i>Привиђења</i>; Слободан Селенић: <i>Очеви и оци</i>; Светлана Велмар Јанковић: <i>Лагум</i>; Александар Тишма: <i>Употреба човека</i>, <i>Капо</i>; Ђорђе Лебовић: <i>Семпер идем</i>.
Литература (избор): Јован Деретић (1981). <i>Српски роман: 1800-1950</i>. Београд: Нолит Слободан Владушић (2007). <i>Портрет херменеутичара у транзицији</i>. Нови Сад: Дневник Јелена Панић Мараш (2009). <i>Град и страст: натуралистички елементи у српском модернистичком роману</i>. Београд: Службени гласник. Срђан Орсић (2014). <i>Чегрст и камашине: есеји о делу Слободана Селенића</i>. Загреб: СКД Просвјета Горана Раичевић (2014). „Индивидуални и колективни идентитети у роману Слободана Селенића <i>Очеви и оци</i>“. <i>Аспекти идентитета и њихово обликовање у српској књижевности: зборник радова</i>. Нови Сад: Филозофски факултет, 249-260. Радослав Ераковић (2016). <i>Књига о Јакову</i>. Нови Сад: Академска књига.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Традиција барока у српском песништву
Статус предмета: И
Број ЕСПБ:
Услов: нема
Циљ предмета Поставити, расправити и продубити питање поетике и континуитета српске књижевности. Циљ је да се кроз теоријску и практичну наставу стекне увид у значај традиције и старих поетика, као што је барокна, а које песници стваралачки преосмишљавају. То би допринело стварању свести о неопходности изучавања старијих епоха, које бивају све мање атрактивне за нове генерације студената, али без којих нема ни целовите слике о нашој књижевности и култури.
Исход предмета Студенти би требало да кроз компаративно и интердисциплинарно сагледавање српског песништва стекну нове увиде о делима српских песника, да умеју да уоче основна обележја барока, образложе их и примене. Читањем барокне традиције би канонска, али и мање позната песничка дела била освежена, а студенти били у прилици да примене стечена знања из различитих књижевних области.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам барока; барокна епоха и барокни стил; маниризам, гонгоризам, сеичентизам, прециозност, маринизам; барокни медијеализам и барокна готика, емблематика, егзотика, барок и популарна уметност <i>Практична настава</i> Програмом би било предвиђено да се анализирају песнички текстови, настали након периода најјаче доминације барокне поетике у српској књижевности (17. и 18. век). Дакле, издвојили бисмо поезију српских песника различитих стилских формација код којих се препознају црте барокне поетике (од 19. до 21. века). У том смислу, било би могуће говорити и о <i>differentia specifica</i> између барока и других периода српске књижевности на примерима из српске поезије: класицизам (Стерија), романтизам (Бранко Радичевић, Његош), симболизам (Лаза Костић, Јован Дучић), модернизам (Црњански), послератни модернизам (Попа, Павловић, Павић), неоавангарда (Мирољуб Тодоровић), неосимболизам (Драган Јовановић Данилов).
Литература 1. Милорад Павић, <i>Историја српске књижевности барокног доба</i>, Нолит, Београд 1970; 2. Никола Грдинић, <i>Формални маниризми</i>, Алфа; Народна књига, Београд 2000; 3. Густав Рене Хоке, <i>Маниризам у књижевности</i>, ЦКД 1984; 4. Жан Русе, <i>Књижевност барокног доба у Француској</i>, Издавачка књижарница 3. Стојановића, Сремски Карловци 1998; 5. Ги Скарпета, <i>Повратак барока</i>, Светови, Нови Сад 2003; 6. Мирка Зоговић, <i>Барок: књижевна теорија и пракса</i>, Алфа, Београд 2007; 7. Јелена Тодоровић, <i>Вечна садашњост: барокна култура у модерној књижевности</i>, Клио, Београд 2018; 8. Владан Панковић, <i>Квантна теорија и барок у српској књижевности</i>, Народна библиотека, Крушевац 1991; 9. Јелена Марићевић Балаћ, <i>Трагом бисерних минђуша српске књижевности: ренесансност и барокност српске књижевности</i>, Научно удружење за развој српских студија, Нови Сад 2018; 10. Драгиша Живковић, „Лаза Костић и барок“, <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i>, 39/3, 1991.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност, Српски језик као страни)
Назив предмета: Слика традиције и традиционалне представе у српској књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљеви предмета Проширивање и продубљивање постојећих знања о традиционалној култури и њеним главним елементима и разумевање односа између усмене књижевности и дела српске књижевности од 19. века до савременог доба.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - идентификују основне елементе традиционалне културе и начина на који се они одражавају у различитим жанровима српске књижевности, насталим у периоду од 19. до почетка 21. века; - уочавају комплекс традиционалних представа и система вредности у књижевним делима; - изведу закључак о различитим модалитетима (на тематском, мотивском, жанровском или стилском плану) утицаја усмене књижевности на стваралаштво српских писаца од романтизма до савременог доба; - разумеју и образложе поступак транспозиције фолклорних мотива и њихово функционисање у конкретном књижевном делу; - усаврше компетенције везане за анализу и тумачење књижевних дела у којима су заступљене наведене представе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Реконструисање традиционалне слике света и традиционалних представа (бинарне опозиције, поимање времена и простора, природних елемената, симболичко значење биљака и животиња, боја и бројева, веровања у натприродна бића, функција и значај крвног и социјалног сродства, традиционалне моралне норме, обредно-обичајна пракса итд.). Указивање на који се начин поменуте представе и веровања рефлектују у конкретним делима српске књижевности, насталим у периоду од 19. до почетка 21. века. Тематски, мотивски, жанровски и стилски рефлексии усмене књижевности у књижевном стваралаштву. <i>Практична настава</i> Рад на тексту – интерпретација одабраних књижевних дела у светлу усменог стваралаштва и традиционалних образаца моделовања света.
Литература Ван Генеп, А. (2005). <i>Обреди прелаза: систематско изучавање ритуала</i> . Београд: СКЗ. Вукићевић, Д. (2006). <i>Писмо и прича</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. Ђорђевић, Т. Р. (1984). <i>Наши народни живот</i> , 1- 4. Београд: Просвета. Зечевић, С. (2008). <i>Српска етноминологија</i> . Београд: Службени гласник. Јовановић, Б. (1995). <i>Магија српских обреда</i> . Нови Сад: Светови. Недељковић, М. (1990). <i>Годишњи обичаји у Срба</i> . Београд: „Вук Караџић“. Пешикан-Љуштановић, Љ. (2009). <i>Кад је била кнежева вечера?: усмена књижевност и традиционална култура у српској драми 20. века</i> . Нови Сад: Позоришни музеј Војводине. Пешикан-Љуштановић, Љ. (2009). <i>Усмено у писаном</i> . Београд: Београдска књига. Самарџија, С. (2018). <i>Речи у времену: усмено стваралаштво и епохе српске књижевности</i> . Београд: Српска књижевна задруга.

Сувајџић, Б. (2012). *Дновиде воде: фолклорни елементи у српској књижевности*. Нови Сад: Orpheus/ Београд: Филолошки факултет.

Чајкановић, В. (1994). *Сабрана дела из српске религије и митологије*, 1-5. Београд: СКЗ/ БИГЗ/ Просвета/Партеон М. А. М. (одабрана поглавља).

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српска књижевност и језик)
Назив предмета: Македонски језик 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема.
Циљ предмета Сагледавање стандардног македонског језика међу словенским и балканским језицима, његовог формирања као посебног словенског језика, те упознавање са основним карактеристикама фонетско-фонолошког и једног сегмента морфолошког, односно морфосинтаксичког домена овог идиома, у савременој и историјској перспективи.
Исход предмета Уме да препозна основне фонетско-фонолошке карактеристике и основне морфолошке, односно морфосинтаксичке карактеристике именских и непроменљивих речи македонског језика, разуме историјску позадину датих особина и у стању је да примени стечено знање у читању, превођењу и лингвистичкој анализи македонских текстова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Стандардни македонски језик међу словенским и балканским језицима. 2. О формирању стандардног македонског језика. 3. Основне фонетско-фонолошке карактеристике стандардног македонског језика с освртом на неке правописне црте. 4. Основне морфолошке карактеристике именских речи стандардног македонског језика с освртом на неке синтаксичко-семантичке црте: именице, заменице, придеви и бројеви. 5. Основне карактеристике непроменљивих речи стандардног македонског језика: састав, поделе и значења. <i>Практична настава</i> Читање, превођење и лингвистичка анализа македонских текстова.
Литература 1. Бојковска, Стојка, Лилјана Минова-Ћуркова и др. <i>Опишта граматика на македонскиот јазик</i> . Скопје: Просветно дело АД, 2008. 2. Бошњакловић, Жарко. <i>Македонски језик: читанка, речник, граматика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, Институт за јужнословенске језике, 1986. 3. Тодор Димитровски, Благоја Корубин, Трајко Стаматоски. <i>Речник на македонскиот јазик со српскохрватски толкувања. I–III</i> . Скопје: Институт за македонски јазик, I: 1961, II: 1965, III: 1966.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност (ОАС), Српска књижевност и језик)
Назив предмета: Словеначки језик 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Усвајање основне граматике и лексике савременог словеначког језика.
Исход предмета Разумевање говорног језика, самостално писмено и усмено изражавање на нивоу А1. Разумевање писаног текста на нивоу А2.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Словеначка латиница – правила читања. Акценат – опште напомене. Гласовни систем (вокали и консонанти). Гласовне промене. Категорија рода, броја и падежа у словеначком. Именице – основне промене именица мушког, женског и средњег рода. Придеви – деклинација и компарација. Заменице – личне, присвојне и односне. Главни и редни бројеви. Глаголи – инфинитивна и презентска основа; презент, перфект, футур. Основни прилози за време, место и начин. <i>Практична настава (вежбе):</i> Студенти практично савладавају изложену граматичку грађу и улазе у активну употребу језика. Рад на тексту: вежбе читања, писања и превођења; овладавање словеначком лексиком. Увежбавање основне конверзације.
Литература Ђукановић, Маја, Жељко Марковић. Основи граматике словеначког језика. Београд: Филолошки факултет, 2001. Ђукановић, Владо, Маја Ђукановић. Српско-словеначки и словеначко-српски речник, Љубљана: Пасадена, 2005. Lasnik, Ivana Petric et al. A, B, C ... gremo. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, 2018. Јуранчић, Јанко. Словеначки језик (Граматика словеначког језика за Хрвате и Србе). Љубљана: Државна založba Slovenije, 1965. Јуранчић, Јанко. Slovensko-srbskohrvaški slovar, Ljubljana: DZS, 1985. Јуранчић, Јанко, Srbskohrvatsko-slovenski slovar, Ljubljana: DZS, 1986.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српска књижевност и језик; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Основи лексикологије српског језика
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са предметом, основним поставкама лексикологије као лингвистичке дисциплине, лексемама као њеним јединицама и организацијом и структуром лексичког система српског језика.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће овладати основним појмовима из лексикологије српског језика, разумеће структуру и организацију лексикона српског језика и биће у стању да на практичним примерима употребе лексема у тексту (књижевном и некњижевном) утврди њихово место у организацији лексичког система и структури српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Предмет лексикологије и основни појмови; лексема и реч. 2. Лексикологија и семантика; лексичко значење: појам, садржај и врсте; денотација и конотација у књижевном тексту. 3. Приступи проучавању лексичког значења: теорија прототипа, компонентна анализа. 4. Полисемија: полисемантичка структура лексема и механизми полисемије: метафора, метонимија и синегдоха као лексичко-семантичке трансформације и као поетска средства. 5. Преглед парадигматских и синтагматских лексичких односа: хипонимија, хомонимија, синонимија, антонимија; колокативност и фразологија, фразеологија књижевног дела. 6. Појам и предмет фразеологије; структура и врсте фразеологизама. 7. Структура лексикона према критеријуму времена, дистрибуције, норме и порекла; иновације у структури лексикона. <i>Практична настава</i> 1. Анализа семантичке структуре лексема у речницима српског језика. 2. Анализа значења лексема као и значењских односа међу лексемама у различитим текстовима.
Литература Гортан-Премк, Даринка. <i>Полисемија и организација лексичког система у српскоме језику</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ, 1997. Драгићевић, Рајна. <i>Лексикологија српског језика</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2007. Драгићевић, Рајна. <i>Српска лексика у прошлости и данас</i> . Нови Сад: Матица српска, 2018. Кликовац, Душка. <i>Метафоре у мишљењу и језику</i> . Београд : Библиотека XX век; Књижара : Круг, 2004. Лексикологија и лексикографија I, Нови Сад: Матица српска, Београд: САНУ. 1982. Лексикологија и лексикографија II, Нови Сад: Матица српска, Београд: САНУ. 1984. Мршевић-Радовић, Драгана. <i>Фразеолошке глаголско-именичке синтагме у савременом српскохрватском језику</i> . Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 1987. Петровић, Владислава. <i>Новинска фразеологија</i> . Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1989. Прћић, Твртко. <i>Семантика и прагматика речи</i> . Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1997. Данко Шипка. <i>Основи лексикологије и сродних дисциплина</i> . Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998.

Студијски програм : ЖК, модул Српска књижевност
Назив предмета: Светска књижевност 3
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: положен испит из предмета Светска књижевност 2
Циљ предмета: Упознавање студената са значајем, токовима, карактеристикама и књижевним делима назначеног књижевног раздобља; њихово упућивање у избор и начин коришћења критичке литературе као и у самостална тумачења књижевних дела.
Исход предмета: Стицање способности студената да самостално препознају и вреднују сложену литерарност и различите уметничке поступке својствене европском књижевном деветнаестом столећу.
Садржај предмета Теоријска настава: Предмет курса чине основне уметничке и доминатне духовне тенденције канонских текстова књижевних формација ренесансе, барока, класицизма и рационалистичког просветитељства. Практична настава (вежбе): Практикум подразумева интенционално читање и коментарисање књижевних текстова одређених лектиром и додатном литературом, уз подношење усмених реферата.
Лектира: 1. В. Шекспир: <i>Ромео и Јулија, Хамлет, Магбет, Бура</i> , прев. Ж. Симић и С. Пандуровић, разна издања. 2. Жан Жак Русо: <i>Исповести</i> , прев. Р. Стојановић и Б. Глишић, Београд, 1951. 3. Ф. Волтер: <i>Кандид</i> , прев. М. Предић, Београд, 1963. 4. Д. Дидро: <i>Рамоов синовац</i> , прев. Р. Димитријевић и В. Јанкес, Београд, 1964. 5. Ш. де Лаклоа: <i>Опасне везе</i> , прев. Д. Милачић, Београд, 1963. 6. Ј. В. Гете: <i>Фауст I</i> , прев. Б. Живојиновић, Београд, 1984. 7. Ј. В. Гете: <i>Патње младог Вертера</i> , прев. И. В. Лалић, Београд, 1982. Литература: 1. Ј. Кот: <i>Шекспир наш савременик</i> , прев. П. Вујичић, Београд, 2000. 2. Ј. Кот: <i>И даље Шекспир</i> , прев. П. Вујичић, Нови Сад, 1994. 3. В. Костић: <i>Шекспиров живот и свет</i> , Нови Сад, 2006. 4. З. Лешић: <i>Теорија драме кроз столећа I</i> , Сарајево, 1977. 5. Р. Фридендал: <i>Гете живот и дело</i> , прев. Б. Живојиновић, Подгорица, 2003. 6. С. Грубачић: <i>Историја немачке културе</i> , Нови Сад, 2001. 7. Ј. П. Екерман: <i>Разговори са Гетеом</i> , прев. З. Константиновић, Ј. Богићевић, Београд, 1970. 8. И. И. Анисимова, С. С. Макуљскова, А. А. Смирнова: <i>Историја француске књижевности I, Од најстаријих времена до Француске револуције 1789. године</i> , прев. М. Кашанин, издање без године. 9. М. Винавер-Костић: <i>Наративни поступци у Дидроовим романима</i> , Нови Сад, 1997. 10. Ж. Пуле: <i>Метаморфозе круга</i> , прев. Ј. Р. Новаковић, Нови Сад, 1993. 11. М. Ибровац: „Волтер”, <i>Летопис Матице српске</i> , 120, 357, април 1946, стр. 55-71.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Савремени правци у проучавању књижевности
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте са савременим правцима у проучавању књижевности и оспособити их за њихову примену у истраживању књижевног дела.
Исход предмета Студенти познају основне могућности које пружају савремени правци у проучавању књижевних дела и оспособљени су за њихову примену у сопственим истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Најбитнији појмови праваца у проучавању књижевности (психоанализа, феноменологија, руски формализам, нова критика, структурализам, семиологија, херменеутика, постструктурализам, деконструкција, прагматизам, историцизам, студије културе, феминизам, gender/queer, постколонијалне студије). <i>Практична настава</i> Психоанализа (С. Фројд, „Тумачење снова“; Ж. Лакан, „Четири темељна појма психоанализе“); Феноменологија (Р. Ингарден, „Књижевно дело као вишеслојна појава“, Г. Башлар, „Поетика простора“); Руски формализам (В. Шкловски, „Уметност као поступак“, Б. М. Ејхенбаум, „Теорија формалне методе“, „ Како је направљен Гогољев Шињел “); Нова критика („В. Емпсон, „Седам типова двосмислености“; К. Берк, „Симболичка акција у једној Китсовој песми“); Структурализам (Ј. Мукаржовски, „Структурализам у естетици и у науци о књижевности“; Ц. Тодоров, „Поетика“); Семиологија (Р. Барт, „Митологије“, Ј. Кристева, „Семиотика – критичка наука и/или критика науке“); Херменеутика (Х.Г. Гадамер, „Истина и метод“, П. Рикер, „Сукоб тумачења“); Постструктурализам (М. Фуко, „Ко је аутор“; Ж.Ф. Лиотар, „Постмодерно стање“); Деконструкција (Ж. Дерида, „Структура, знак и игра у дискурсу хуманистичких наука“; П. Д. Ман, „Алегија читања“); Прагматизам (Р. Рорти, „Консеквенце прагматизма“, С. Фиш, „Има ли текста на овом курсу?“); Историцизам – Нова теорија историографије („Р. Барт, „Дискурс историје“) – Нови историзам (В. Гринблат, „Самообликовање у ренесанси“); Студије културе (П. Бурдије, „Правила уметности“; М. Фуко, „Надзирати и кажњавати“); Феминизам (С. Бовоар, „Други пол“, Л. Иригарај, „Спекулум – свака теорија субјекта је увек била прилагођена <i>мушком</i> “); Gender/Queer (М. Фуко, „Историја сексуалности“, Ц. Батлер, „Невоља с родом: феминизам и субверзија идентитета“); Постколонијалне студије (Е. Саид, „Оријентализам“, Г. Ч. Спивак, „Критика постколонијалног ума“). Примери у којима се рефлектују савремени правци у националним књижевностима. Sigmund Freud: <i>Álomfejtés</i> , Helikon, Budapest, 2016; Jacques Lacan: <i>A tükörsztrádium mint az én funkciójának kialakítása</i> . = A posztmodern irodalom kialakulása. Szerk. Bókay Antal et al. Osiris Kiadó, Budapest, 2002; Roman Ingarden: <i>Az irodalmi műalkotás kétdimenziós szerkezete</i> . = Strukturáliszmus II. Szerk. Hankiss Elemér. Európa, é. n., 2008. 27–40; Gaston Bachelard: <i>A tér poétikája</i> . Kijárat, Budapest, 2011; Borisz Eichenbaum: <i>A „formális módszer” elmélete</i> . = Az irodalmi elemzés, Gondolat, Budapest, 1974. 5–41; Borisz Eichenbaum: <i>Hogyan készült Gogol köpönyege</i> . = Az irodalmi elemzés. Gondolat Kiadó, Budapest, 1974, 58–78; Thomas Stearns Eliot: <i>Káosz a rendben</i> . Gondolat, Budapest, 1981; Jan Mukařovský: <i>Az esztétikai funkció, norma és érték mint társadalmi tények</i> . = Bojtár Endre (szerk.) Struktúra, jelentés, érték. A cseh és a lengyel strukturáliszmus az irodalomtudományban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988; Tzvetan Todorov: <i>Az irodalomról való gondolkodás a mai Franciaországban</i> = Irányzatok a mai francia irodalomtudományban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983 [1984], 386–401; Roland Barthes: <i>Mitológiák</i> . Európa, Budapest, 1983; Julia Kriszteva: <i>A szemiológia: Kritikai tudomány vagy a tudomány kritikája</i> . Helikon, 1971/2. 161–170; Hans-Georg Gadamer: <i>Igazság és módszer</i> , Gondolat Kiadó, Budapest, 1984; Paul Ricœur: „Az interpretációk konfliktusa” = Ikonológia és Műértelmezés 3. A hermeneutika elmélete. Szerk. Fabiny Tibor, Szeged, JATEPress, 1998. 139–150; Jean François Lyotard: <i>A posztmodern állapot</i> . In: Habermas, Lyotard, Rorty: A posztmodern állapot (Bujalos István szerk.), Századvég Kiadó – Gondolat, Budapest, 1993; Michel Foucault: <i>Mi a szerző?</i> = Nyelv a végtelenhez. Latin Betűk, Debrecen,

1999. 119–145; Jacques Derrida: *A struktúra, a jel és a játék az embertudományok diszkurzusában*. Helikon 1994/1–2, 21–35; Paul de Man: *Az olvasás allegóriái*. Ictus-JATE, Szeged. 1999; Stanley Fish: *Van szöveg ezen az órán?* Kiss A. A. – Kovács S. – Odorics F. (szerk.), Testes könyv I. Ictus, Szeged, 1996. 265–283; Richard Rorty: *Esetlegesség, ironia és szolidaritás*. Jelenkor, Pécs, 1994; Roland Barthes: *A történelem diskurzusa*. = Kisantal T. (szerk.): *Tudomány és művészet között. A modern történelemelmélet problémái*. L'Harmattan-Atelier, Budapest, 2003. 87–98; Helikon, 44(1998)/1–2 (*Az újhistorizmus*); [Pierre Bourdieu](#): *A művészet szabályai: az irodalmi mező genezise és struktúrája*. Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, Budapest, 2013; Michel Foucault: *Felügyelet és büntetés*. Gondolat, Budapest, 1990; Simone de Beauvoir: *A második nem*. Gondolat, Budapest, 1969; Luce Irigaray: *A diskurzus hatalma, a nőiség alárendeltsége*. = A posztmodern irodalomtudomány kialakulása. Szerk. Bókay Antal et al., Osiris, Budapest, 2002, 483–491; Michel Foucault: *A szexualitás története I-III*, [Atlantisz Könyvkiadó](#), Budapest, 1999; Judith Butler: *Problémás nem. Feminizmus és az identitás felforgatása*. Balassi, Budapest, 2006; G.Ch. Spivak: *Szóra bírható-e az alárendelt?* = *Helikon*, 1996. 4; Edward W. Said: *Orientalizmus*. Európa Könyvkiadó, Budapest, 2000; Helikon, 42(1996)/4 (*A posztkoloniális művelődéstudomány*).

Литература за студенте на српском наставном језику

Јуван, М. (2011). *Наука о књижевности у реконструкцији: увод у савремене студије књижевности*. Београд: Службени гласник.

Milić, N. (2006). *Šta je teorija?*. Beograd: Institut za književnost i umetnost/Čigoja štampa.

Шутић, М. (прир.) (2004). *Књижевне теорије XX века*. Београд: Институт за књижевност и уметност.

Bužinjska, A. i Markovski, M. P. (2009). *Književne teorije XX veka*. Beograd: Službeni glasnik.

Литература за студенте на мађарском наставном језику

LACAN, Jacques Lacan: *A tükörstádium mint az én funkciójának kialakítása*. = A posztmodern irodalom kialakulása. Szerk. Bókay Antal et al. Osiris Kiadó, Budapest, 2002

INGARDEN, Roman Ingarden: *Az irodalmi műalkotás kétdimenziós szerkezete*. = Strukturalizmus II. Szerk. Hankiss Elemér. Európa, é. n., 2008. 27–40.

BACHELARD, Gaston: *A tér poétikája*. Kijarat, Budapest, 2011.

EICHENBAUM, Borisz: *A „formális módszer” elmélete*. = Az irodalmi elemzés, Gondolat, Budapest, 1974. 5–41.

MUKAROVSKY, Jan: *Az esztétikai funkció, norma és érték mint társadalmi tények*. = Bojtár Endre (szerk.) *Struktúra, jelentés, érték. A cseh és a lengyel strukturalizmus az irodalomtudományban*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988.

TODOROV, Tzvetan: *Az irodalomról való gondolkodás a mai Franciaországban* = Irányzatok a mai francia irodalomtudományban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983 [1984], 386-401.

BARTHES Roland: *Mitológiák*. Európa, Budapest, 1983.

KRISZTEVA, Julia: *A szemiológia: Kritikai tudomány vagy a tudomány kritikája*. Helikon, 1971/2. 161–170.

GADAMER, Hans-Georg: *Igazság és módszer*, Gondolat Kiadó, Budapest, 1984.

DERRIDA, Jacques: *A struktúra, a jel és a játék az embertudományok diszkurzusában*. Helikon 1994/1–2, 21–35

MAN, Paul de: *Az olvasás allegóriái*. Ictus –JATE, Szeged. 1999.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Теоријско-методолошки правци у проучавању савремене англофоне књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Увод у студије англофоне књижевности, Енглеска књижевност 1–4
Циљ предмета Упознавање са савременим теоријско-методолошким правцима у проучавању англофоне књижевности и са њиховим темељним поставкама. Студенти стичу увид у актуелно стање књижевно-теоријске мисли, и оспособљавају се за критичко процењивање књижевног текста и за процес тумачења и вредновања дела савремене англофоне књижевности.
Исход предмета Студент се оспособљава да тумачи англофону књижевност двадесетог и двадесет првог века из мултифокалне теоријско-методолошке перспективе
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интердисциплинарна методологија постструктуралистичких књижевних теорија: перцепција Другог, концепти културе, рода, тела и идентитета. Истраживање естетике рецепције. Компаратистичка имагологија. Културни стереотипи, културолошки обрасци и рецепција књижевног дела. Превођење и интертекстуалност. Књижевност и интермедијалност. Књижевност у интеракцији са другим уметностима и дигиталним технологијама. <i>Практична настава</i> Анализа одломака репрезентативних дела из англофоне књижевности свих жанрова и њихова теоријска промишљања; пројекти писања интерпретативних есеја.
Литература Bal, Mieke (1991). <i>On Story-Telling: Essays in Narratology</i> . Sonoma: Polebridge Press. Biti, Vladimir (1997). <i>Pojmovnik suvremene književne teorije</i> . Zagreb: Matica hrvatska. Гордић Петковић Владислава, Ђурић Пауновић Ивана (2019). <i>Књижевност с прага века: огледи и из англофоне књижевности</i> . Филозофски факултет. Eagleton, Terry (1996). <i>Literary Theory</i> . Blackwell. Leitch V. B. (2001). <i>The Norton Anthology of Theory and Criticism</i> . New York–London. Lodge, David (1977). <i>The Modes of Modern Writing</i> . Selden, R. (2005). <i>The Cambridge History of Literary Criticism</i> , vol. 7: <i>From Formalism to Poststructuralism</i> , Cambridge. Wolfreys, J. (2002). <i>Introducing Criticism at the 21st Century</i> . Edinburgh University Press.

Студијски програм : Српска књижевност и језик
Назив предмета: Књижевност српског барока и просветитељства (5. и 6. семестар)
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: положени сви ужестручни испити са претходне године
Циљ предмета Овладавање знањима о кључним поетичким и жанровским одликама српског класицизма и предромантизма. Дијахронијско и синхронијско проучавање опуса писаца који пружају репрезентативан увид у главне токове српске књижевности 18. века.
Исход предмета По успешном завршетку овог курса, студенти ће овладати појмовима барока и просветитељства у историјском, поетичком и стилском погледу, те да се упознају са почецима конституисања жанрова у српској књижевности и стекну свест о континуитетима српске књижевности. Овладавање кључним знањима о осамнаестовековним жанровима, поетици и најрепрезентативнијим ауторима у српској књижевности 18. века.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Геопоетичка слика српске књижевности 17. и 18. века. Језик барокних стваралаца и аутора који су писали у домену просветиљске парадигме. Барокни медијеализам, постмодерна барокност, барок - авангарда - постмодерна, историографска метафикција (граф Ђорђе Бранковић), историја (Павле Јулинац), историјска драма (Емануил Козачински), мемоаристика (Симеон Пишчевић), проскинитарион: путопис (Јеротеј Рачанин), поетска фигурација, версификација, омитика (Гаврил Стефановић Венцловић), алегоричност, облици фантастике (Јован Рајић), <i>carmina figurata</i> , хералдика (Захарија Орфелин, Христифор Жефаровић), емблематика (зборници емблема; <i>Итика јерополитика</i>), рококо осећајност, еротска литература (српско грађанско песништво, Александар Пишчевић), конституисање жанрова: пословице/ причте/ сентенције (Јован Мушкатировић), комедије, романа у преводу (Емануил Јанковић, Павле Јулинац), сатире (Михаило Максимовић), есеја, басне, аутобиографије (Доситеј Обрадовић).
Практична настава (рад на текстовима) Анализа и интерпретација текстова предвиђених програмом: Ђорђе Бранковић , <i>Хронике</i> : антологија, прир. Јелка Ређеп, Матица српска, Нови Сад 2004. <i>Антологија српског песништва</i> : (XIII - XX век), саставио Миодраг Павловић (издања од 1964. до 2010). Осип Бођански, <i>Путопис Јеротеја Рачанина</i> (1727), фототип, <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> , 12/1, 1969. Гаврил Стефановић Венцловић , <i>Црни биво у срцу: легенде, беседе, песме</i> , избор и редакција: Милорад Павић, Просвета, Београд 1966. <i>Почеци српске драме</i> , прир. Владимир Ерић (<i>Трагедокомеда</i> , <i>Козачинског</i> и <i>Смрт Уроша петаго</i> , Стефана Стефановића), Нолит, Београд 1987. <i>Српска грађанска поезија 18. и с почетка 19. столећа</i> , 1-2, прир. и предговор: Боровоје Маринковић, Просвета, Београд 1966. <i>Грађдански еротикон: еротске странице српске књижевности XVIII и почетка XIX века</i> , прир. Сава Дамјанов, издања: 2005. или алтернативно: <i>Српски еротикон</i> , Службени гласник, Београд 2011. Јелена Тодоровић, <i>Свечани поздрав Мојсеју Путнику</i> , Платонеум, Нови Сад 2014. Антологијска едиција: Десет векова српске књижевности: <i>Захарија Орфелин</i> , прир. Боровој Чалић, Матица српска, Нови Сад 2011. <i>Захарија Орфелин</i> , <i>Петар Велики</i> 1-2, савремена језичка верзија: Зоран Божовић, поговори: Радмила Михаиловић и Милорад Павић, Просвета, Београд 1970. <i>Итика Јерополитика</i> , Беч 1774: Сајт Библиотеке Матице српске; електронска верзија: http://digital.bms.rs/pub.php?s=R18Sr-II-15 , Динко Давидов, <i>Српска Стелатографија</i> : Беч 1741, фототипско издање, Прометеј, Нови Сад 2011. Јован Рајић , <i>Бој змаја с орлови</i> , Беч 1791: Сајт Библиотеке Матице српске; електронска верзија: http://digital.bms.rs/pub.php?s=R18Sr-I-50 , Симеон Пишчевић , <i>Мемоари</i> , превод и предговор Светозара Матића, СКЗ, Београд 1963. Александар Пишчевић , <i>Мој живот (1764-1805)</i> , с руског превео и предговор написао Миленко Фурундуља, Матица српска, Српско-украјинско друштво, Нови Сад, 2003. Алексије Везилић , <i>Краткоје написаније о спокојној жизни</i> . Службени гласник, Београд, 2011. Јован Мушкатировић , <i>Причте или по простому пословице тјемже сентенције илити реченија</i> (прир. М. Радевић), Матица српска: Институт за књижевност, Нови Сад:Београд, 2011. Боровоје Маринковић, <i>Литература о српским писцима XVIII столећа: ка бољем познавању Атанасија Димитријевића Секереша (1738-1794)</i> , писца, преводиоца и првог значајног књижевног рецензента. <i>Зборник за историју Матице српске</i> , 6, 1972, 199-202. Емануил Јанковић , <i>Терговци</i> .

Службени гласник, Београд, 2008. **Павле Јулинац**, *Краткоје введеније в историју происхожденија славено-сербскога народа*, сочињено Павлом Јулинцем, фототип, прир. Мирослав Пантић, САНУ, НБС, Матица српска, Београд; Нови Сад 1981. Жан Франсоа Мармонтел, *Велизариј*, прев. Павле Јулинац, Беч 1777.

Дигитална БМС:<http://digital.bms.rs/ebiblioteka/pageFlip/reader/index.php?type=publications&id=175&m=2#page/4/mode/2up>, **Михаило Максимовић**, *Мали буквар за велику децу*, Службени гласник, Београд 2009. **Доситеј Обрадовић**, *Писмо Харалампију; Живот и прикљученија; Басне; Истина и прелест; Пут у један дан; Совјети здраваго разума; Слово поучително господина Г. Ј. Целикофера; Етика; Собраније разних наравоучителних вештеј, (Мезимац), Списи из Далмације, Песме; Писма; Документи* (извор: савремена критичка издања сабраних дела Доситеја Обрадовића, које су објавили реномирани национални издавачи).

Литература

Вовел, Мишел (прир.). *Човек доба просвећености*. Слио, Београд, 2006. **Грбић, Драгана**. *Прекретања: Хале – Лајпциг, прекретница у животу Доситеја Обрадовића*, Хале – Београд 2012. **Дамјанов, Сава**. *Нова читања традиције*, 1-3. Београд: Службени гласник, 2012. **Деретић, Јован**. *Поетика Доситеја Обрадовића*, Београд 1974. **Ераковић, Радослав**. *Дневник читалачких искушења*. Нови Сад, 2019. **Кант, Имануел; Фуко, Мишел; Хабермас, Јирген**. *О просвећености*, Нови Сад, 2002. **Кант, Имануел**. *Метафизика морала*, Сремски Карловци-Нови Сад, 1993. **Маринковић, Боривоје**. *Емануил Јанковић, Дневник*, Нови Сад 2007. **Маринковић, Боривоје**. *Заборављени братственици по перу*. Београд, 2008. **Маринковић, Боривоје**. *Трагом Доситеја*. Београд, 2008. **Остојић, Тихомир**. *Доситеј Обрадовић у Хопову: студија из културне и књижевне историје*, Нови Сад-Ново Милошево (фототипско издање оригиналне публикације из 1907), 2002. **Чурчић, Лазар**. *Српске књиге и српски писци 18. века*. Нови Сад, 1988. **Павић, Милорад**. *Од барока до класицизма*. Београд, 1966. **Фин, Моника**. *Центри српске културе XVIII века*. Нови Сад, 2015.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Васпитно-образовни рад 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, како у организацији и реализацији наставних активности тако и у организацији и реализацији ваннаставних и административних активности. Остваривање континуитета у стицању знања и вештина у вези са активностима предвиђеним у оквиру свих циклуса педагошке праксе.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у педагошким установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу настављања јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре, учествује у радионицама и другим ваннаставним активностима (у представама, квизовима, такмичењима из језика и књижевности и сл.); волонтерски је укључен у различите облике рада у вртићима, основним и средњим школама, у школама страних језика и центрима за социјални рад, као и на факултету; обавља различите облике друштвено-корисног рада – даје добровољну допунску наставу студентима који имају потешкоће са савладавањем градива из одређеног академског предмета и додатну наставу за студенте који показују већу мотивацију или таленат за одређени академски предмет на датој години; изводи онлајн наставу на различитим језичким нивоима и узрастима; учествује у симулацији часа у оквиру методичких предмета као виду развијања практичних вештина и способности рефлексije и саморефлексije студената; учествује у организацији такмичења за ученике средњих школа из матерњег језика и културе; укључен је у промовисање наставног и научног рада и осталих активности Факултета.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност ОАС
Назив предмета: Модерна словеначка проза
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да се упознају са традицијом модерне словеначке прозе и токовима савременог словеначког романа и приповетке, а у контексту европске и јужнословенских књижевности, и да се оспособе за њено критичко и теоријско тумачење.
Исход предмета Познавање доминантних токова стилских формација, жанрова, облика и стваралаца модерне словеначке прозе у европском и јужнословенском контексту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Периодизација. Политички, друштвени, културни и језички контекст. Књижевни правци, развој стилова, облика и жанрова, поетичке особине главних представника словеначке модерне и савремене прозе. <i>Практична настава</i> Јосип Јурчић, <i>Десети брат</i> . Јанко Керсник: <i>Јара господа (Скоројевићи)</i> или <i>Агитатор</i> . Иван Тавчар: <i>Височка хроника</i> . Иван Цанкар, кратка проза: „Муве“, „Оригинал“, „Шољица кафе“, „Смрт контролора Степника“, „Курент“, „Господин Поручник“, „Закључана собица“; Иван Цанкар, романи: <i>На кланцу</i> ; <i>Кућа Марије Помоћнице</i> ; <i>Мартин Качур</i> ; <i>Нина</i> . Славко Грум, кратка проза: „Тју“, „Врата“, „Пацови“, „Бели азил“, „Мајке“, „Злочин у предграђу“, „Алојзијус Игнацијус Зингбајн“. Иван Прегељ: <i>Plebanus Joannes</i> . Владимир Бартол: <i>Аламут</i> . Витомил Зупан: <i>Путовање на крај пролећа</i> ; <i>Менует за гитару</i> ; <i>Левитан</i> ; <i>Игра са ђаволовим репом</i> . Андреј Хинг: <i>Орфеум</i> ; <i>Обзорје лептира</i> ; <i>Чаробњак</i> ; <i>Тимонова кћи</i> . Савремена проза: Алеш Чар: <i>Пасји танго</i> . Габријела Бабник: <i>Интимно</i> . Драго Јанчар: <i>Џојсов ученик</i> (кратка проза). Горан Војновић: <i>Јужњаци, марш!</i>
Литература 15. Митровић, М. (1995). <i>Преглед словеначке књижевности</i> . Сремски Карловци, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. 16. Погачник, Ј. и Здравец, Ф (1973). <i>Историја словеначке књижевности</i> . Београд: Нолит. 17. Мартиновић, Ј. (1986). <i>У косој пројекцији: Огледи и расправе о из словеначке књижевности</i> . Сарајево: Свјетлост. 18. Кос, Ј. (1984). <i>Модерна мисао и словеначка књижевност</i> . Београд: Рад. 19. Стојановић Пантовић, Б. (1994). <i>Линија додира</i> . Горњи Милановац: Дечје новине. 20. Кермануер, Т. (1979). <i>Долина и небо: Есеји о Цанкару</i> . Београд: Вук Караџић. 21. Stojanović Pantović, B. (2003) <i>Morfologija ekspresionističke proze</i> . Beograd: Artist.
Извори 12. Josip Jurčič, <i>Deseti brat</i> , preveli M. Zander i J. Zidar, Beograd: Rad 1955. 13. Janko Kersnik, <i>Agitator; Skorojevići</i> , preveo Dimitrije Vučenov, Beograd: Branko Đonović 1963. 14. Иван Тавчар, <i>Височка хроника</i> , превод Урош Ђонић и Гојко Јањушевић, Нови Сад: Матица српска 1977. 15. Иван Цанкар, <i>Проза</i> , избор Марија Митровић, Милорад Живанчевић, Роксанда Његуш, Дора Пилковић-Максимовић, Јована Хрваћанин, Емилија Јуришић, Вида Жупански-Печник, Гојко Јањушевић, Нови Сад: Матица српска 1981. 16. Иван Цанкар, <i>На кланцу</i> , превод и поговор Ђуза Радовић, Београд: Рад 1984. // <i>Мартин Качур</i> ; <i>Слуга Јернеј и његово право</i> , Београд: Рад 1974. // <i>Кућа Марије Помоћнице</i> ; <i>Nina</i> , preveo i priredio Juraj Martinović, Sarajevo: Veselin Masleša 1981. 17. Славко Грум, <i>Проза и драме</i> , избор Јоже Коруза, превод Бранка Димитријевић, Нови Сад: Матица српска 1979. 18. Иван Прегељ, <i>Plebanus Joannes</i> , превод Тоне Потокар и Гојко Јањушевић, Нови Сад: Матица српска 1979.

19. Владимир Бартол, *Аламут*, превели Ј. Зидар и М. Зандор, Нови Сад: Братство јединство 1955.
20. Витомил Зупан, *Путовање на крај пролећа*, превела Татјана Детичек, Београд: Народна књига 1973. // *Менует за гитару*, превела Татјана Детичек-Вујасиновић, Београд: Народна књига 1979. // *Levitan*, prevela Miljenka Vitezović, Beograd: BIGZ 1989. // *Igra sa đavolovim repom*, preveo Živojin Pavlović, Beograd: BIGZ 1987.
21. Андреј Хинг, *Орфеум*, превод Гојко Јањушевић, Београд: СКЗ 1972. // *Obzorje leptira*, prevod Gojko Janjušević, pogovor Jože Pogačnik, Beograd: Narodna knjiga 1983. // *Чаробњак*, превео Гојко Јањушевић, Београд: Просвета 1979. // *Тимонова кћи*, превео Гојко Јањушевић, Нови Сад: Матица српска 1967. // *Самоће*, избор, предговор и превод Роксанда Његуш, Београд: Просвета 1964.
22. Алеш Чар, *Пасји танго*, превела Ана Ристовић Чар, Београд: Плато 2004.
23. Габријела Бабник, *Интимно*, превела Јелена Будимировић, Београд: Clio 2019.
24. Драго Јанчар, *Џојсов ученик*, Ана Ристовић, Београд: Архипелаг 2013.
25. Горан Војновић, *Јужњаци, марш!*, превела Ана Ристовић, Београд: Ренде 2010.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Македонска књижевност 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да се упознају са традицијом модерног македонског песништва и токовима савремене македонске поезије, а у контексту јужнословенских књижевности и да се оспособе за њено критичко и теоријско тумачење.
Исход предмета Познавање доминантних токова и стваралаца модерне македонске поезије у јужнословенском контексту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Поетичке, стилске, тематске, формално-језичке специфичности македонске поезије. Положај сталних песничких облика, слободног стиха, песме у прози. Однос према традицији. <i>Практична настава</i> Интерпретација песама (Константин Миладинов, Рајко Жинзифов, Григор Прличев, Коста Рацин, Ацо Шопов, Блаже Конески, Славко Јаневски, Гане Тодоровски, Матеја Матевски, Богомил Ђузел, Петре М. Андреевски, Влада Урошевић, Анте Поповски, Јован Котески, Михаил Ренцов, Радован Павловски, Ефтим Клетников, Милош Линдро), уз преглед одабране секундарне литературе (критика, есеј, студије).
Литература 1. Живанчевић Секеруш, И. и Милановић, Ж. (2018). <i>Македонска књижевност 19. и 20. века</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. 2. Кепески, П. и Глумац, Б. (прир.). (1979). <i>Антологија савремене македонске поезије</i>. Загреб: Аугуст Цесарец. 3. Клетников, Е. и Котевска Ц. (прир.). (1985). <i>Антологија савремене македонске поезије</i>. Београд: Просвета. 4. Милановић, Ж. и Живанчевић Секеруш, И. (2018). <i>Увод у проучавање македонске књижевности</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. 5. Обрадовић, С. (прир.) (2009). <i>Тешкото: антологија послератне македонске поезије</i>. Ниш: Студентски културни центар. 6. Саздов, Т. и др. (1991). <i>Македонска књижевност</i>. Загреб: Школска књига. 7. Урошевић, В. (прир.) (1963). <i>Црни бик лета</i>. Нови Сад: Прогрес.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српска књижевност и језик; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Развој српског језичког стандарда
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Овладање знањима о типовима књижевних језика у предстандардном периоду развоја српског књижевног језика (18. и 19. век); уочавање везе између развоја књижевног језика и културно-историјског контекста у којем су ти идиоми настали; овладавање читањем и анализом текстова из предстандардног периода (на фонолошком нивоу).
Исход предмета Студент је способан да препозна особености књижевнојезичких идиома код Срба у 18. и 19. веку; да анализира текстове на рускословенском, руском књижевном језику 18. века, славеносрпском и доситејевском типу језика на фонолошком нивоу, те да уочи и коригује најчешће супстандардне форме српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам књижевног језика; историја књижевних језика (предмет проучавања, развој научне дисциплине, представници); преглед развоја књижевнојезичких идиома код Срба од почетка словенске писмености до савременог стања; унутрашња и спољашња историја језика – сличности и разлике; Slavia Orthodoxa и Slavia Latina; значај везе између културноисторијских прилика код Срба у 18. и 19. веку и смене књижевнојезичких идиома; периодизација књижевног језика код Срба у 18. и почетком 19. века: (1) књижевни језик код Срба до 1740. године; (2) књижевни језик од 1740. до 1780.г. и (3) књижевни језик од 1780. до првог издања Вуковог <i>Рјечника</i> ; рускословенски језик, руски књижевни језик 18. века, славеносрпски, доситејевски тип књижевног језика (појава и време егзистирања, специфичности језичке структуре, представници); Конкуренција и коегзистенција норми у књижевном језику краја 18. и почетка 19. века; реформа писма Саве Мркаља; реформа писма, правописа и језика Вука Стефановића Караџића; Бечки књижевни договор (1850); Формирање српскохрватског језичког стандарда у другој половини 19. века. <i>Практична настава:</i> Анализа текстова рускословенске, руске, славеносрпске провенијенције, анализа текстова доситејевског типа књижевног језика (на фонолошком нивоу); анализа и корекција текстова различитог профила у којима се уочавају супстандардне форме.
Литература 1. Ивић, Павле (1998). <i>Преглед историје српског језика</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, стр. 105–305. 2. Суботић, Љиљана (2004). Из историје књижевног језика: “питање језика”. <i>Предавања из историје језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. 145–191. 3. Младеновић, Александар (1989). <i>Славеносрпски језик</i> . Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада. 4. Унбегаун, Борис (1995). <i>Почеци књижевног језика код Срба</i> . Београд – Нови Сад: Вукова задужбина – Матица српска.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура; модул: српска књижевност
Назив предмета: Српска модерна и авангарда
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Да се студенти упознају са најважнијим ауторима, делима и поетикама из периода српске модерне (1901-1918) и авангарде (1918-1941) и са основним правцима и токовима српског песништва, прозне књижевности и критике првог и другог таласа модернизма.
Исход предмета Упознавши се са делима појединачних аутора, студенти су овладали знањима о значењу појмова „модерна“ и „авангарда“, и о суштинским поетичким разликама између ова два књижевна периода (импресионизам-експресионизам, естетизам, ларпурлартизам-ангажована литература...).
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Модерна:</i> Историјски оквири и друштвене прилике; Средишта књижевног живота; Издавачи и часописи; "Српски књижевни гласник"; Нова функција критике; "Европеизација" српске књижевности; Европски оквири: парнасимизам, симболизам, импресионизам; Песници српске модерне: промене у стилу и стиху; Нове песничке теме; Песимизам песника и његова критичка рецепција; Обнова родољубиве лирике; Почети српске авангарде; Проза српске модерне: измена реалистичког поступка; Поетизација и симболизација прозе; Регионализам и урбана проза; Драма; Књижевност у I св.рату. <i>Авангарда:</i> Експресионизам и авангардни токови српског песништва после Првог светског рата – нове песничке теме и нови сензибилитет; Суматраизам и нови "изми" и њихова рецепција; Програми и манифести; Сукобљавања "стarih" и "нових"; Однос нових песника према традицији; Песници "матерње мелодије"; Надреализам – покрет и идеје; Књижевност и идеологија – покрет социјалне литературе; Нове тенденције у роману и приповеци; Историјски и социјални роман; Међуратни есеј и критика. Милош Црњански и Иво Андрић – класици авангардне инспирације. <i>Практична настава</i> Интерпретација текстова (модерна): Песме (избор) Алексе Шантића, Јована Дучића, Милана Ракића, Симе Пандуровића, Владислава Петковића Диса; Критике: Јована Скерлића и Богдана Поповића; Проза: Борисава Станковића, Петра Кочића, Вељка Милићевића, Милутина Ускоковића и Вељка Петровића Интерпретација текстова (авангарда): Песме (избор) Станислава Винавера, Милоша Црњанског, Растка Петровића, Момчила Настасијевића, Милана Дединца, Десанке Максимовић; Проза (избор) Милоша Црњанског, Иве Андрића, Растка Петровића, Драгише Васића, Станислава Кракова и Бранимира Ћосића; Есеји (избор) Тодора Манојловића, Станислава Винавера, Милоша Црњанског, Исидоре Секулић Литература Јован Скерлић, <i>Писци и књиге</i> , Београд 2000; Драгиша Витошевић, <i>Српско песништво 1901–1914</i> , I–II, Београд 1975; Јован Деретић, <i>Историја српске књижевности</i> , Београд 2002; Предраг Палавестра, <i>Историја модерне српске књижевности. Златно доба 1892–1918</i> , Београд 1986; Миљивој Ненин, , Београд 1999. Миодраг Павловић, <i>Есеји о српским песницима</i> , Београд 2000. Јован Делић, <i>О поезији и поетици српске модерне</i> , Београд 2008. Борислав Михајловић, <i>Српски песници између два рата</i> , Београд 1956; Иво Тартаља, <i>Приповедачева естетика</i> , Београд 1979; Горана Раичевић, <i>Кротитељи судбине: О Црњанском и Андрићу</i> , Београд 2010; Жанета Ђукић Перишић, <i>Писац и прича: стваралачка биографија Иве Андрића</i> , Нови Сад 2012. <i>Дело Иве Андрића</i> (ур. М. Вуксановић), Београд 2018; <i>Критичари о Драгиши Васићу</i> (прир. Г. Тешић),

СД 1, Београд 1990; *Књижевно дело Станислава Винавера*, (ур. Г. Тешић), Београд 1990; Александар Петров, *Поезија Црњанског и српско песништво*, Београд 1971(избор); *Књига о Црњанском* (прир. М. Ломпар), Београд 2004. Горана Раичевић, *Коментари "Дневника о Чарнојевићу"*, Нови Сад 2010; Слободан Владушић, *Црњански, Мегалополис*, Београд 2011. *Књижевно дело Растка Петровића* (ур. Ђ. Вуковић), Београд 1989; *Поетика Момчила Настасијевића*. зборник радова (прир. Н. Петковић) ; Р. Вучковић: *Поезија српске авангарде и Проза српске авангарде*, Београд 2011; Г. Тешић: *Српска књижевна авангарда 1902-1934*, Београд 2009.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Хрватска књижевност 20. века
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да се упознају са најзначајнијим ауторима хрватске књижевности XX века у контексту европских и јужнословенских књижевности.
Исход предмета Познавање најзначајнијих појава, дела и стваралаца хрватске књижевности XX века у историјском редоследу и јужнословенском контексту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Експресионистичке тенденције. Хрватска међуратна књижевност. Часописи и манифести. Однос и сарадња са српским писцима. Критичари и историчари. Поема, лирика, мемоарска проза. Послератни период соц. реализма и његово превладавање. Савремена књижевност. <i>Практична настава:</i> Обрађиваће се следећи аутори и текстови: В. Видрић, <i>Пјесме</i> ; Д. Шимуновић, <i>Мркодол, Ђердан, Алкар</i> ; А.Б.Шимић, <i>Преображења</i> ; Т. Ујевић, <i>Лелек себра, Колајна, Ауто на корзу, Жедан камен на студеницу</i> ; М. Крлежа, лирика, <i>Хрватски бог Марс, Господа Глембајеви, Повратак Филипа Латиновића</i> ; В. Десница, <i>Прољећа Ивана Галеба</i> ; Р. Маринковић, <i>Глорија, Киклоп</i> ; Изабрано дело С. Новака, Д. Угрешић, Г. Трибусона, П. Павличића, В. Парун, И. Сламнига или С. Шнајдера.
Литература - Багић, К. (2016). <i>Увод у савремену хрватску књижевност</i>. Загреб: Школска књига. - Милановић, Ж. (2012). <i>Два писца и Други</i>. Београд: Службени гласник. - Немец, К. (2003). <i>Повијест хрватског романа од 1945. до 2000. године</i>. Загреб: Школска књига. - Франгеш, И. (1987). <i>Повијест хрватске књижевности</i>. Загреб/Љубљана: Матица хрватска/Цанкарјева založба. - Шицел, М. (1978). <i>Повијест хрватске књижевности. Књ. V</i>. Загреб: Либер-Младост.

Студијски програм : Српска књижевност и језик
Назив предмета: Српски романтизам (6. семестар)
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положен испит из предмета <i>Српски класицизам и предромантизам</i>
Циљ предмета Овладавање знањима о кључним поетичким и жанровским одликама српског романтизма. Дијахронијско и синхронијско проучавање опуса писаца који пружају репрезентативан увид у главне токове српске књижевности 19. века.
Исход предмета По успешном завршетку овог курса, студенти ће овладати релевантним научним знањима о српском романтизму, што обухвата познавање жанрова, поетике и опуса репрезентативних аутора, као и стицање ширих представа о комплексним културноисторијским обележјима епохе, током које су српски романтичари створили своја најбоља дела.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Први и други српски устанак као увод у нову епоху. Српски културни простор у европском контексту. Појава Вука Караџића и његова књижевнojeзичка реформа (етнографски рад, <i>Рјечник</i> - његова природа и значај). Усмено народно стваралаштво и поетика српског романтизма. Устаничка проза (Вук, прота М. Ненадовић, Н. Нинковић). Прва генерација песника романтичара: Сима Милутиновић Сарајлија, Петар Петровић Његош (даљи развој лирског и епског песништва). Појава Б. Радичевића (1847). Развој књижевног живота после 1848. године. Нови Сад као средиште тзв. грађанске романтике. Уједињена омладина српска; од панславизма ка револуционарном романтизму. Књижевне прилике у Србији. Главна књижевна гласила: <i>Летопис Матице српске</i> и нови књижевни часописи (<i>Седмица</i>, <i>Даница</i>, <i>Вила</i>, <i>Матица</i> и др.). Змајев рад на дечијим часописима (<i>Невен</i>, <i>Стармали</i>). Оснивање позоришта (Нови Сад, Београд). Расцвет књижевног стварања: лирска поезија, приповедачка проза, путопис, есеј и критика; нови домети историјске драме. Главни представници друге генерације српских романтичара (Ј. Ј. Змај, Ђ. Јакшић, и Л. Костић). Статус Ђорђа Марковића Кодера у српској романтичарској књижевности. <i>Практична настава</i> (рад на текстовима) Вук Стефановић Караџић, <i>Прва и Друга рецензија србска, устаничка проза (Прва и друга година војевања на дахије, Житије Ајдук-Вељка Петровића)</i>, Српски рјечник. Нићифор Нинковић, <i>Жизниописанија моја</i>, Београд, 1988. Прота Матеја Ненадовић, <i>Мемоари</i>. Сима Милутиновић Сарајлија, <i>Сербианка</i>. Петар Петровић Његош, <i>Луча микрокозма</i>, <i>Горски вијенац</i>, <i>Лажни цар Шћепан Мали</i>, <i>Песме (Ноћ скупља вијека, Црногорац к свемогућем Богу, Мисао, Филозоф, астроном, поета)</i>. Бранко Радичевић, <i>Песме (Туга и опомена, Кад млидијих умрети, Девојка на студенцу, Пут)</i>, <i>Безимена</i> (роман у стиховима). Љубомир Ненадовић, <i>Писма из Италије или Писма из Немачке</i>. Ђура Јакшић, <i>Песме (Поноћ, На Липару, Отаџбина, Кроз поноћ)</i> <i>Јелисавета књегиња црногорска</i>. Јован Јовановић Змај, <i>Ђулићи (једна песма из збирке)</i> и <i>Ђулићи и увеоци</i> (две песме из збирке), избор из поезије (<i>Јутутунска јухахаха, Јутутунска химна, Светли гробови</i>), <i>Гледајући Нови Сад</i> (постиљонске оде Ј. Ј. Змаја, приредила Марија Клеут). Лаза Костић, <i>Песме (Међу јавом и мед сном, Постанак песме, Певачка химна Јовану Дамаскину, На поносној лађи, Santa Maria della Salute)</i>, драма (<i>Максим Црнојевић, Пера Сегединац</i>) избор из есејистике (<i>Гете и народна свест, Одговор Светозару Марковићу</i>), <i>Књига о Змају</i>. Ђорђе Марковић Кодер, <i>Спевови</i>, Београд, 1979; <i>Митолошки речник</i>, Крагујевац, 2005. Јован Грчић Миленко: <i>Сремска ружа: приповетке (У гостионици код "Полузвезде")</i>, Нови Сад, 1987.
Литература Т. С. Елиот, <i>Изабрани есеји</i> (Милтон, Гете и др.), Београд, 1963. С. Винавер, <i>Заноси и пркоси Л. Костића</i>, Нови Сад, 1963; З. Глушчевић, <i>"Туга и опомена" Б. Радичевића</i> (у зборнику: <i>Епоха романтизма</i>), Београд, 1966. Меша Селимовић, <i>За и против Вука</i>, Нови Сад, 1967. Ј. Деретић, <i>Композиција "Горског вијенца"</i>, Београд, 1969. М. Поповић, <i>Историја српске књижевности, Романтизам I-II</i>, Београд, 1972. Перо Слијепчевић, <i>Неколико мисли о Његошу као уметнику и стварање света и слика васионе у Лучи микрокозма</i>, Сабрана дела П. Слијепчевића, књ. II, Сарајево, 1980. М. Прац, <i>Агонија романтизма</i>, Београд, 1974. Милорад Павић, <i>Историја, сталеж стил</i>, Нови Сад, 1985. Милицав Савић, <i>Устаничка проза</i>, Београд, 1985. П. Милосављевић, <i>Живот песме "Santa Maria della Salute"</i>, Нови Сад, 1981; Зборник Матице српске (темат посвећен Змају), св. 3, 1983. Татјана Росић, <i>Произвољност дневника</i>, Београд, 1994. М. Кашанин, <i>Судбине и људи</i>, Београд, 2004. Аница Савић Ребац, <i>Хеленски видици</i>, Панчево, 2004. З. Несторовић, <i>Богови, цареви и људи</i>, Београд, 2007. Р. Ераковић, <i>Скице рубних простора књижевног наслеђа</i>, Београд, 2009. Сава Дамјанов, <i>Велики код: Ђорђе Марковић Кодер</i>, Београд, 2011. С. Дамјанов, <i>Нова читања традиције 1-3</i>, Београд, 2012. Р. Ераковић, <i>Дневник читалачких искушења</i>, Нови Сад, 2019.

Студијски програм : ЖК, модул Српска књижевност
Назив предмета: Светска књижевност 4
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: положен испит из предмета Светска књижевност 3
Циљ предмета: Упознавање студената са значајем, токовима, карактеристикама и књижевним делима назначеног књижевног раздобља; њихово упућивање у избор и начин коришћења критичке литературе као и у самостална тумачења књижевних дела.
Исход предмета: Стицање способности студената да самостално препознају и вреднују сложену литерарност и различите уметничке поступке својствене европском књижевном деветнаестом столећу.
Садржај предмета Теоријска настава: Предмет курса чине основне уметничке тенденције канонских деветнаестовековних романâ и драмâ, с тим што је њиме донекле предвиђена и романтичарска лирика. Практична настава (вежбе): Практикум подразумева релационо читање и коментарисање књижевних текстова одређених лектиром и додатном литературом, уз подношење усмених реферата.
Лектира: 1. <i>Песништво европског романтизма</i> , саставио Миодраг Павловић, Београд, 1968. 2. Џ. Г. Бајрон: <i>Чајлд Харолд</i> , прев. Н. Тучев, Београд, 2004. 3. А. С. Пушкин: <i>Евгеније Оњегин</i> , прев. М. Павић, Београд, 1968. 4. Стендал: <i>Црвено и црно</i> , прев. М. Јовановић, Нови Сад, 1964. 5. Н. В. Гогољ: <i>Ревизор</i> , прев. М. Стојиљковић, Београд, 1975; <i>Изабране приповетке</i> , редак. прев. И. Секулић, Београд, 1964; <i>Мртве душе</i> , прев. М. и С. Глишић, Београд, 1966. 6. Ф. М. Достојевски: <i>Злочин и казна</i> , прев. М. Бабовић, Београд, 1964; <i>Браћа Карамазови</i> , прев. Ј. Максимовић, Београд, 1956. 7. Л. Н. Толстој: <i>Ана Карењина</i> , прев. З. Велимировић, Београд, 1979. 8. Г. Флобер: <i>Госпођа Бовари</i> , прев. В. Наумов, Београд, 1968; <i>Бувар и Пекише</i> , прев. Д. Стошић, Београд, 1953. 9. Х. Ибзен: <i>Народни непријатељ</i> , прев. С. Предић, Београд, 1921; <i>Дивља патка</i> , прев. З. Мехмедбашић, Сарајево, 1986. 10. А. П. Чехов: <i>Галеб, Ујка Вања, Три сестре, Вишњик</i> , прев. К. Тарановски, Београд, 1974. Литература: 1. <i>Уметност тумачења поезије</i> , прир. Д. Недељковић, М. Радовић, Београд, 1979. 2. З. Пауновић, <i>Историја, фикција, мит</i> , поглавље „Болно одрастање Чајлда Харолда“, Београд, 2006. 3. М. Сибиновић: <i>Евгеније Оњегин Александра Пушкина</i> , Београд, 1982. 4. Е. Ауербах: <i>Мимесис</i> , поглавље XVIII о Стендалу, прев. М. Табаковић, Београд, 1978. 5. В. Вулетић: <i>Ревизор Николаја Гогоља</i> , Београд, 1983. 6. Д. Недељковић: <i>Гогољеве Мртве душе</i> , Врњачка бања, 1974. 7. М. Бахтин: <i>Проблеми поетике Достојевског</i> , прев. М. Николић, Београд, 1967. 8. Џ. Стејнер: <i>Толстој или Достојевски</i> , Нови Сад, 1989. 9. М. Рифатер: „Флоберова предодређења“, <i>ЛМС</i> , Нови Сад, 164, 442, 5. нов. 1988, стр. 638-650. 10. В. Елез: „Шта је писац хтео да каже? Питање интелигенције и глупости у <i>Бувару</i> и <i>Пекишеу</i> Гистава Флобера“, <i>Поља</i> , Нови Сад, год. 53, бр. 453, септ.-окт. 2008, стр. 113-124. 11. Преподобни Јустин Ћелијски: <i>Философија и религија Ф. М. Достојевског, Достојевски о Европи и словенству</i> , Београд, Ваљево, 1999.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Семиотика културе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним поставкама семиотичких истраживања и њихове примене на подручју проучавања културе.
Исход предмета Студент је способан да сам изврши семиотичку анализу неке појаве у култури.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> I Појмови семиотике и културе. Основе семиотике: учења о знаку (Де Сосир, Пирс). Типологија знакова. Денотација, конотација, идеологија. Опозиције: дигиталне, аналогне; деконструкција опозиција. Парадигматика и синтагматика. Метафорични и метонимијски пол. Код и систем, енкодирање и декодирање, сигнал и језик, код и субкод, првостепени и другостепени. Врсте кодова: друштвени (вербални и невербални); текстуални; интерпретативни (перцептивни, идеолошки). II Општа семиотика и посебне семиотике: семиотика града, семиотика историје, књижевна семиотика, семиотика свакодневног живота, визуелна семиотика, семиотика рекламе. Семиотика културе (границе културе, спољашње/унутрашње; функционисање културе; динамизам културе; типологија културе). III Како урадити семиолошку анализу? <i>Практична настава</i> Самосталан рад студента; презентација семиотичке анализе једне појаве у култури (реклама, фотографија, књ. дело, архитектуре, слике, новина, итд.).
Литература 1. Семиотика културе (студент добија скрипту у електронском облику са изабраним текстовима и одломцима из књига које обавезно мора да прочита). Студент добија предавања у пауер-поинту. Студент бира по сопственом избору књигу коју ће да прочита: 1. Ј. Лотман, <i>Семиосфера</i>, Нови Сад 2005. 2. Огледи из типологије културе, <i>Трећи програм</i>, бр. 4, Београд 1974. 3. Р. Барт, <i>Књижевност, митологија, семиологија</i>, Београд 1977. 4. Ч. Морис, <i>Основе теорије о знацима</i>, Београд 1975. 5. У. Еко, <i>Култура, информација, комуникација</i>, Београд 1973. 6. Н. Петковић, <i>Елементи семиологије</i>, Београд 1995.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Стални облици песме и строфе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да се упознају са појмовном апаратуром (стални облици песме /строфе; стилизација, криптоформе). Усвајање основних информација о стиховима и строфама класичног порекла; о сталним облицима песме и строфе романског, источњачког, германског, словенског и грчко-византијског порекла. Савладавање нормиране структуре форме.
Исход предмета Усвојени књижевно-теоријски појмови сталних облика. Познавање порекла појединих облика и њихове утемељености у књижевној традицији. Оспособљавање за самостално препознавање употребе облика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам сталног облика. Појам стилизација и криптоформи. Класични стихови и строфе (хексаметар, елегијски дистих, сапфијска строфа, алкејска строфа). Облици романског порекла (терцина, станца, страмбото, сонет, циклус сонета, сонетни венац, канцона, сестина лирика, сеста рима, балада, балата, лауда, мадригал, рондо, рондел, глоса). Источњачки облици песме и строфе (газела, рубаија, касида, пантум, хаику). Облици германског, словенског и грчко-византијског порекла (бећарац, краковјак, оњегинска строфа, канон, нибелуншка строфа). <i>Практична настава</i> Рад на тексту; анализа примера наведених облика.
Литература 1. Н. Грдинић, <i>Стални облици песме и строфе</i>. Београд: Народна књига – Алфа, 2007. 2. С. Париповић Крчмар, <i>Стални песнички облици српског неосимболизма</i>. Београд: Службени гласник, 2017. 3. С. Петровић, <i>Облик и смисао. Списи о стиху</i>. Београд: Фабрика књига, 2003. 4. S. Petrović, „Stih”, у: Z. Škreb / A. Stamać, <i>Uvod u književnost</i>. Zagreb: Grafički zavod Hrvatske, 1983. 5. <i>Речник књижевних термина</i>. Београд: Институт за књижевност и уметност, 1987. 6. Ј. Суботић, <i>Наука о сербском стихотворенију</i>. Будим, 1845.

Студијски програм : ЖК, Ск
Назив предмета: Јован Јовановић Змај – човек и дело
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање са кључним поетичким и жанровским одликама књижевног дела Јована Јовановића Змаја. Стицање увида у разноликост Змајевог песничког, прозног и публицистичког опуса.
Исход предмета Након успешно завршеног курса студенти ће овладати знањима о кључним поетичким и жанровским одликама дела Јована Јовановића Змаја.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски оквир и друштвене прилике. Нови Сад – средиште књижевног живота. Млади Змај. Поезија и проза Змајева. Драмски текстови. „Пробе пера“. Псеудоними. Прилози у периодици. Змај као новинар. Змајеви часописи (<i>Јавор</i> , <i>Стармали</i> , <i>Жижга</i> , <i>Илустрована ратна хроника</i> , <i>Комарац</i> , <i>Невен</i>). Стрип у Змајевој периодици. Змај као писац за децу. Памфлети против Змаја. Змајеви епигони. Слика Другог у Змајевом делу. Други о Змају. Змајеви јубилеји. Змај и Милетић. Змајеви сукоби. Змај и Ђ. Поповић Даничар. Змај и М. Полит Десанчић. Лаза Костић и Змај. Преписка Јована Јовановића Змаја. Змајеви тумачи. <i>Практична настава</i> Рад на текстовима. Репрезентативни примери Змајевог дела. <i>Источни бисер</i> . <i>Ђулићи и Ђулићи увеоци</i> . <i>Снохватице</i> . <i>Девесиље</i> . <i>Певанија</i> . Постиљонске оде. Политичке песме. Песме за децу. Кратке приче. Текстови из периодике.
Литература М. Поповић, <i>Историја српске књижевности. Романтизам I-III</i> , Београд 1975; Лаза Костић, <i>Књига о Змају</i> , Н. Сад 2013; Милан Шевић, <i>Од Кишјаноша до Змаја</i> , Нови Сад 2014, Васа Стајић, <i>Јован Јовановић Змај</i> , Београд 2008, <i>Одломци Змајеве аутобиографије</i> , Ср. Карловци 1933; Живан Милицавац, <i>Змај</i> , Београд 1954; Милан Кашанин, „Народни песник“, <i>Судбине и људи</i> , Београд 1968; Младен Лесковац, „Јован Јовановић Змај“ у: Ј. Ј. Змај, <i>Ђулићи. Ђулићи увеоци</i> , Н. Сад 1983; Душан Иванић, <i>Стармали Јована Јовановића Змаја</i> , Београд 2005, Марија Клеут, „Постиљонске оде Јована Јовановића Змаја“, у: <i>Гледајући Нови Сад</i> , Нови Сад 2003; Зорица Хацић, <i>Отворена писма Јована Јовановића Змаја (Невен 1880-1904)</i> , Нови Сад 2009

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Креативно писање романа
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Полазници овог курса ће стећи практична знања о томе како да напишу роман. Посебна пажња ће се посветити жанровским самосвести и конструкцији фабуле, затим констукцији ликова, технике приповедања, стилу, стварању атмосфере у имагинарном свету, креирању дијалога, као и критичкој анализи написаног текста.
Исход предмета Предвиђено је да полазници на крају курса буду оспособљени да самостално напишу роман примењујући у пракси жанровске конвенције или пак заузимајући полемички став према њима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Практична настава</i> Практична настава обухвата разлагање процеса стварања романа на неколико основних операција (стварање фабуле, креирање ликова, обликовање атмосфере имагинарног света, технике приповедања, питање функционалног стила) те увежбавање сваке од тих операција понаособ.
Литература Стивен Кинг, <i>О писању : белешке о занату</i> , Вулкан, Београд, 2018 (избор) Зоран Живковић, <i>Писац од глине : обликовати у креативном писању</i> , Филолошки факултет, Београд, 2013 (избор) Харуки Мураками, <i>Писац као професија</i> , Геополетика, Београд, 2019 (избор)

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Креативно писање сценарија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Полазећи од чињенице да се један број писаца (без формалног драматуршког образовања) успешно окушао у писању филмских сценарија (Борислав Пекић, Владимир Кецмановић, Дејан Стојиљковић) овај курс има за циљ да блискост између књижевности и сценарија додатно продуби, пружајући могућност полазницима курса да стекну основна знања о писању сценарија, те да их примене у пракси.
Исход предмета На крају курса полазници ће бити упознати са основним правилима писања сценарија. Такође, захваљујући пажљиво осмишљеним вежбама, полазници ће бити оспособљени да стечена теоријска знања примене и у пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Практична настава</i> Структура курса је аналогна настанку сценарија: полази се од основне идеје (logline) затим ће се пажња посветити избору жанра и жанровским конвенцијама. У следећем кораку полазници се упознају са креирањем лика (са посебним освртом на везу између лика и архетипа), и израдом композиције радње, као и са правилима писања дијалога. Сваку фазу у развоју сценарија прате вежбе на којима полазници увежбавају пређене кораке у писању сценарија
Литература Мишел Шион, <i>Написати сценарио</i> , Научна књига, Београд, 1987. Петрит Имами, <i>Филмски сценарио у теорији и пракси</i> , (избор), Универзитет Уметности, Београд, 1978 Љубиша Ђокић, <i>Основи драматургије</i> , (избор) Универзитет Уметности, Београд, 1989 Blake Snyder <i>Save the Cat!</i> Michael Weis Production, 2005

Студијски програм : Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Род и приповедање
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: нема
Циљ предмета Циљ предмета је да се преиспита однос категорије рода (gender) и приповедних поступака у књижевном тексту, и да се на примерима репрезентативних књижевних дела насталих у различитим епохама осветле историјски, културни, теоријски и вредносни критеријуми који су утицали на обликовање и представљање родних улога и идентитета у књижевном делу.
Исход предмета Студенти стичу основна сазнања из области родних студија (историјски и теоријски оквири, терминологија) и женске књижевне историје (канонизација, маргинализација и ревалоризација књижевног текста), и усвајају теоријске modele родног читања књижевног текста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Пол и род: историја и примена термина (С. Бовоар, Р. Столер, Џ. Батлер). Гинокритика и истраживање женске књижевне традиције (С. Гилберт, С. Губар, И. Шоволтер). Представљање родних идентитета у књижевности (Џ. Фетерли, Ш. Фелман, К. Милет). Епистемологија и методологија родних студија књижевности и културе (С. Гилберт, С. Губар, А. Колодни). Ауторство и књижевни канон (Х. Блум, С. Губар). Тело и текст (Ш. Фелман, Е. Сиксу, Ј. Кристева, Д. Харавеј). Род и дигитална култура (Д. Харавеј, Р. Брајдоти, М-Л. Рајан) <i>Практична настава</i> Анализа изабраних књижевних текстова из различитих епоха, од средњовековне и ренесансне до романа 19. и 20. века (Е. Бронте, Х. Џејмс, Ш. Гилман), с циљем примене теоријских модела и методологије родних студија.
Литература (до 10 референци) Гордић Петковић, Владислава (2007). <i>На женском континенту</i> . Нови Сад: Дневник ДОО. Гордић Петковић, Владислава (2010). Гинокритичко откривање женске књижевне традиције у оквирима америчког канона. <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> , вол. 35, 47-56. Милојевић, Ивана и Слободанка Марков (ур.) (2011). <i>Увод у родне теорије</i> . (изабрана поглавља) Росић, Татјана и Марија Грујић (ур.) (2008). <i>Теорије и политике рода</i> . (изабрана поглавља) Showalter, Elaine (2009). <i>A Jury of Her Peers</i> . Практикум са текстовима И. Шоволтер, Џ. Фетерли, Е. Мерс, С. Губар, А. Колодни, Џ. Батлер.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура; Модул: Српска књижевност
Назив предмета: Хипертекст у српској књижевности
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Циљ предмета јесте да се студенти детаљно информишу или прошире знање о појму хипертекста и практично и креативно га примене при интерпретацији текстова.
Исход предмета Студенти су стекли теоријска и практична знања о хипертексту, па их могу идентификовати и креативно применити и на шири контекст српске књижевности, али и на индивидуално изучавање светских књижевних токова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Усвајање и дискусија о појмовима: хипертекст, хипотекст, идеална текстуалност (Барт), дијалогичност, полифонија (Бахтин), веза, мрежа (Дерида), отворени текст (Еко), ризом, номадско писање (Делез) <i>Практична настава</i> У оквиру практичне наставе предвиђено је анализирање парадигматичних хипертекстуалних дела српске књижевности: постмодернистички контекст – романескни опус Милорада Павића и неоавангардни контекст – избор из сигналистичког стваралаштва.
Литература 1. А. Јерков, Нова текстуалност, <i>Књижевност</i> , 45/11, 11-12, 1990; 2. З. Константиновић, <i>Интертекстуална компаратистика</i> , Београд 2002; 3. Ј. Михајловић, <i>Прича о души и телу</i> , Београд 1992; 4. Г. Ероу, <i>Књижевне студије и домен компаратистике</i> , Панчево; Београд 2007; 5. В. Гордић Петковић, <i>Виртуелна књижевност</i> , Београд 2004; 6. А. Марчетић, <i>Историја и прича</i> , Београд 2009; 7. J. D. Botler, M. Joyse, <i>Proceedings of the ACM conference on Hypertext and Hypermedia</i> , North Carolina 1987; 8. Ž. Ženet, <i>Figure</i> , Beograd 1985; 9. G. P. Landow, ed. <i>Hyper/Text/Theory</i> , Baltimore 1994. 9. Јулија Драгојловић, Хипертекстуалност у романима-књигама Милорада Павића, <i>Књижевност и мултикултуралност</i> , Филолошки факултет, Београд 2013. 10. Ала Татаренко, <i>Поетика форме у прози српског постмодернизма</i> , Београд 2013. 11. Јелена Марићевић, <i>Легитимација за сигнализам: пулсирање сигнализма</i> , Београд 2016.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српска књижевност и језик)
Назив предмета: Македонски језик 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из Македонског језика 1.
Циљ предмета Упознавање са основним карактеристикама глаголског система и једног сегмента синтаксе стандардног македонског језика, у савременој и историјској перспективи.
Исход предмета Уме да препозна основне морфолошке и семантичке карактеристике глаголског система и синтаксичке специфичности стандардног македонског језика, разуме историјску позадину датих особина и у стању је да примени стечено знање у читању, превођењу и лингвистичкој анализи македонских текстова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Глаголски систем македонског језика. 2. Глаголска времена: образовање и значења. 3. Глаголски начини: образовање и значења. 4. Безлични глаголски облици: образовање и значења. 5. О синтаксичким специфичностима македонског језика. <i>Практична настава</i> Читање, превођење и лингвистичка анализа македонских текстова.
Литература 1. Бојковска, Стојка, Лилјана Минова-Ѓуркова и др. <i>Опита граматика на македонскиот јазик</i> . Скопје: Просветно дело АД, 2008. 2. Бошњакловић, Жарко. <i>Македонски језик: читанка, речник, граматика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, Институт за јужнословенске језике, 1986. 3. Тодор Димитровски, Благоја Корубин, Трајко Стаматоски. <i>Речник на македонскиот јазик со српскохрватски толкувања. I–III</i> . Скопје: Институт за македонски јазик, I: 1961, II: 1965, III: 1966.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Словеначки језик 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Одслушан курс Словеначки језик 1
Циљ предмета: Овладавање граматичком структуром и лексиком словеначког језика потребном за разумевање словеначких текстова различитих функционалних стилова, као и за свакодневну комуникацију.
Исход предмета Овладавајући граматичком структуром и лексиком словеначког језика студенти се упознају са различитим видовима савременог словеначког језика и словеначком културом. Оспособљавају се за самостално коришћење стручне литературе на словеначком језику.
Садржај предмета Теоријска настава: Промене именица које одступају од основних деκлинационих образаца. Лична повратна и повратна присвојна заменица. Упитне, неодређене, одричне, показне и опште заменице. Дистрибутивни и мултипликативни бројеви. Глаголи – супин, герунд, партицип и адверб презента, плусквамперфект, императив, кондиционал, пасив. Прилози за узрок. Везници напоредних и зависних реченица. Практична настава (вежбе): Студенти практично савладавају изложену граматичку грађу и улазе у активну употребу језика. Рад на тексту: вежбе читања, писања и превођења. Конверзационе вежбе.
Литература Ђукановић, Маја, Жељко Марковић. Основи граматике словеначког језика. Београд: Филолошки факултет, 2001. Ђукановић, Владо, Маја Ђукановић. Српско-словеначки и словеначко-српски речник, Љубљана: Пасадена, 2005. Lasnik, Ivana Petric et al. Gremo naprej. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, 2013. Јуранчић, Јанко. Словеначки језик (Граматика словеначког језика за Хрвате и Србе). Љубљана: Државна zaloжба Словеније, 1965. Јуранчић, Јанко. Slovensko-srbskohrvaški slovar, Ljubljana: DZS, 1985. Јуранчић, Јанко, Srbskohrvatsko-slovenski slovar, Ljubljana: DZS, 1986.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе француског језика 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени француски језик 1–4
Циљ предмета Упознавање са теоријским сазнањима о учењу и подучавању страног језика уопште, као и са појединим методама које су обележиле историју наставе француског као страног језика (традиционална, директна, аудио-орална, АВГС метода).
Исход предмета Студент разуме опште теоријске поставке процеса учења и подучавања страног језика и уме да издвоји основне одлике различитих метода које су обележиле наставу француског као страног језика (традиционална, директна, аудио-орална, АВГС метода).
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе француског као страног језика: дефиниција предмета и основна терминологија. Циљеви и задаци наставе француског као страног језика. Наука о језику и учење страног језика. Основне теорије учења/усвајања страног језика. Критеријуми за типологију метода. Учење/подучавање граматике у различитим методама: експлицитно/имплицитно, дедуктивно/индуктивно. Историјски преглед основних метода у настави француског као страног језика закључно са АВГС методом (традиционална метода, директна метода, аудио-орална метода, АВГС метода). Структуралне вежбе. АВГС метода и основни француски речник: израда првог корпуса француског говорног језика и критеријуми селекције наставне грађе. АВГС метода и верботонална метода фонетске корекције. Опште карактеристике аудитивне перцепције. Фонолошка решетка. АВГС метода и фазе у наставном процесу. <i>Практична настава: вежбе</i> Систематизација и проширивање теоријских знања стечених на предавањима кроз анализу дидактичког материјала различитих методолошких оријентација. Критички осврт на основне методе које су обележиле наставу француског као страног језика (традиционална метода, директна метода, аудио-орална метода, АВГС метода), те њихово поређење са савременим методама и приступима у настави француског као страног језика.
Литература Bertocchini, P., Constanzo, E. (2008). <i>Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE</i> . Paris: CLE International. Boyer, H., Butzbach-Rivera, M., Pendanx, M. (1990). <i>Nouvelle introduction à la didactique du français langue étrangère</i> . Paris: CLE International. Cuq, J.-P. (dir.) (2003). <i>Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde</i> . ASDIFLE (Association de Didactique du Français Langue Étrangère). Paris: CLE International. Cuq, J.-P., Gruca, I. (2005). <i>Cours de didactique du français langue étrangère et seconde</i> . Grenoble:

PUG.

Galisson, R. (1980). *D'hier à aujourd'hui: la didactique générale des langues étrangères. Du structuralisme au fonctionnalisme*. Paris: CLE International.

Gaonac'h, D. (1991). *Théories d'apprentissage et acquisition d'une langue étrangère*. Paris: Hatier / Didier.

Germain, C. (2001). *Évolution de l'enseignement des langues: 5000 ans d'histoire*. Paris: CLE International.

Puren, C. (1988). *Histoire des méthodologies de l'enseignement des langues*. Paris: CLE International.

Точанац-Миливојев, Д. (1997). *Методе у настави и учењу страног језика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе руског језика 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положени испити из Руског језика 2 (Морфологија руског језика 1 и Морфологија руског језика 2)
Циљ предмета: Упознавање студената са теоријом и праксом извођења наставе руског језика у најбитнијим образовним профилима у српској говорној и социокултурној средини.
Исход предмета: Након овог курса студент влада теоријским знањима из методике наставе руског језика и спреман је за хоспитовање – праћење васпитно-образовног рада у школи и за самостално држање часа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе руског језика као научна дисциплина. Руски језик као наставни предмет. Базичне категорије методике. Систем наставе руског језика. Циљеви и задаци. Садржаји наставе. Организациони облици наставе. Методи наставе руског језика. Принципи наставе руског језика. Обучавање аспектама руског језика у српској говорној средини. Настава фонетике са прозодијом, графије, ортографије и интерпункције; настава граматике, лексике; настава културе. Обучавање видовима говорне делатности. Рецептивни и продуктивни видови говорне делатности: аудирање, читање, говорење и писање; превођење у настави руског језика. Управљање наставним процесом (препаративна етапа). Наставни планови и програми. Уџбеничка литература у настави руског језика. Аудио-визуелна средства и компјутерска технологија у настави руског језика. <i>Практична настава:</i> Организација наставе (оперативна етапа). Час руског језика: организација и облици. Припремање наставника за наставу и планирање наставног процеса. Проверавање и оцењивање у настави руског језика. Тестирање у настави руског језика. Индивидуализација и диференцијација наставе руског језика.

Посебне форме извођења наставе. Орална настава руског језика. Ваннаставни рад у оквиру предмета Руски језик. Дидактичке игре у настави руског језика.

Текст у настави руског језика.

Наставник руског језика. Перманентно стручно усавршавање наставника руског језика.

Литература

Основна литература:

Раичевић В. (2007) Општа методика наставе словенских језика у инословенској средини. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Кончаревић, К. (2004) Савремена настава руског језика: садржаји, организација, облици. Београд: Славистичко друштво Србије

Допунска литература:

Кончаревић К. (2002) Савремени уџбеник страног језика: структура и садржај. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Точанац-Миливојев Д. (1997) Методе у настави и учењу страног језика. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. (1993) Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного. Методическое руководство. Москва: Русский язык

Раичевић В. (2011) Речник лингводидактичке терминологије. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

У допунску литературу улазе и часописи који третирају проблематику учења страних језика, као и методике наставе других страних језика.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе књижевности и српског језика 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Теорија књижевности: стилистика, версификација, генологија
Циљ предмета Студенти ће стећи теоретска и практична знања из методике наставе књижевности и српског језика, развијати стручне компетенције и њихову апликативну примену као вид стицања професорских умења, професионалних способности и вештина.
Студент ће: • примењивати основна методичка знања и вештине, • умети самостално да структурира наставни час, • бити спреман за извођење наставе књижевности и српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <u>Теоријска настава:</u> Појам, значај и циљеви наставе српског језика и књижевности; наставни принципи, методологија наставне књижевности и методички системи (аналитичко-интерпретативни, корелацијско-интеграцијски, интегративна настава, проблемска настава, учење путем откривања) аплицирани на књижевноуметничком делу; наставна средства, ИКТ у настави, типологија наставних часова; планирање и програмирање наставног градива и улога наставника у наставном процесу, припремни и радни задаци и други видови увежбавања и обнављања знања, докимологија у настави српског језика и књижевности; интерактивна настава, ученик као партиципацијент у наставном процесу, индивидуализација наставе књижевности; мотивација као наставни поступак; примена мапа ума у настави књижевности; култура изражавања као могућност ученичког усменог и писменог изражавања; праћење ученичких постигнућа и оцењивање. <u>Практична настава:</u> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Креирање наставних активности при интерпретацији књижевног дела уз поштовање узрасних могућности ученика и пројекција на три нивоа постигнућа; апликативна примена теоретских стручних и методичких знања; развијање студентских умења и функционална примена усвојених знања и вештина, индивидуална презентација књижевних дела у наставном процесу.
Литература Илић, Павле.(1997). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i>. Нови Сад: Прометеј (избор); Николић, Милија. (1992). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства; Јакшић Провчи, Бранка (2017). <i>Текст у калейдоскопу</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе румунског језика и књижевности 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени румунски језик 1–6
Циљ предмета: Проширивање знања о комуникативном приступу у настави румунског језика уопште, развијање практичних вештина везаних за избор и израду језичког материјала. Упознавање проблематике учења ове дисциплине, овладавање терминологијом, упознавање технике и методе које се примењују на часу у циљу организовања предавања румунског језика и књижевности.
Исход предмета: Студенти примењују знања за израду и примену комуникативних активности, владају стратегијама и техникама рада на часу активне (проблемске и интерактивне) наставе румунског језика и књижевности.
Садржај предмета Теоријска настава: Значај наставе Румунског језика и књижевности; Појам, предмет и задаци методике; Методика наставе румунског језика и књижевности (Методика и друге научне дисциплине, задаци наставе); Принципи наставе румунског језика и књижевности; Методе наставе румунског језика и књижевности; Припрема за час; Праћење и вредновање ученичког рада; Домаћи задатак (дугорочни, краткорочни, писмени састави); Слободне активности (форме, организовање и вођење секција): Школска документација.
Литература Илић, Павле. (2003). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i> . Нови Сад: Змај. Marcușanu, I.; Dumitru, V.; Marcușanu, E. D. (2002). <i>Limba română pentru educatoare, învățători și profesori – ghid metodic</i> . București: Editura Didactică și Pedagogică. Николић, Миља. (1999). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Parfene, Konstantin. (1999). <i>Metodica studierii limbii și literaturii române în școală</i> . București: Polirom.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Методика наставе енглеског језика 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Обједињене језичке вештине 3 и 4 те Граматика енглеског језика 3 и 4
Циљ предмета: Овладавање теоријским основама учења и подучавања енглеског као страног језика и оспособљавање студената за извођење практичне делатности у разреду.
Исход предмета: Оспособљавање студената за разумевање процеса учења и подучавања енглеског као страног језика; упознавање студената с различитим теоријама, наставним методама и стратегијама учења и подучавања енглеског као страног језика; оспособљавање студената да критички оцењују примену разних приступа и техника у настави енглеског језика; оспособљавање студената да дискутују о корелацији теорије и праксе и анализирају потребе за новим методичким правцима и истраживањима; развијање свести о различитим аспектима наставничке компетенције и потреби њеног континуираног развоја; оптимално стицање квалификација за бављење наставничким позивом на предшколском, основношколском и средњошколском нивоу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Циљеви и задаци наставе енглеског као страног језика. Предмет методике наставе енглеског језика. Наставни метод, приступ, технике. Основне теорије учења/усвајања страног језика. Историјски преглед теорија, метода и поступака у настави страних језика. Алтернативне наставне методе учења страних језика. Крашенова теорија усвајања страног језика. Комуникативни приступ настави страних језика. Улоге ученика и наставника у наставном процесу. Фактори успешног учења страног језика. Когнитивни, афективни и друштвени фактори у настави страних језика. Улога афективних фактора у настави страних језика. Мотивација и интересовање ученика. Мотивационе технике у настави страних језика. Стратегије и стилови учења страног језика. Гарднерова теорија вишеструких интелигенција. <i>Практична настава: Вежбе:</i> Демонстрација представљених наставних метода, активности и стратегија које покривају предочене моделе у наставном процесу; микронастава.
Литература 1. Brown, D. H. (2007). Principles of Language Learning and Teaching. New York: Pearson Longman. 2. Harmer, J. (2007). The Practice of English Language Teaching. Harlow: Pearson Education Limited. 3. Krashen, S. D. (1987). The Input Hypothesis: Issues and Implications. London: Longman. 4. Larsen-Freeman, D. (2000). Techniques and Principles in Language Teaching. Oxford: Oxford University Press. 5. Lightbown, P., Spada, N. (2006). How Languages are Learned. Oxford: Oxford University Press.

6. Nunan, D. (1995). *Language Teaching Methodology*. Hemel Hempstead: Phoenix ELT.
7. Richards, J. C., Rodgers, T. S. (1986). *Approaches and Methods in Language Teaching: a description and analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
8. Scrivener, J. (2011). *Learning Teaching*. Oxford: Macmillan.
9. Ur, P. (2012). *A Course in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика са основама глотодидактике
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Прегледна граматика српског језика као страног
Циљ предмета: Стицање знања о теоријским основама глотодидактике.
Исход предмета: Студент је усвојио теоријске основе глотодидактике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмови: матерњи и нематерњи језик (страни, други, језик средине). Билингвизам, мултилингвизам; бикултурализам, мултикултурализам. Настава матерњег и настава нематерњег језика: значај, циљ и задаци. Дидактика и методика: појам, предмет и задаци. Примењена лингвистика, глотодидактика, методика наставе језика: однос. Глотодидактички принципи. Чиниоци наставе. Приступ, метод, техника рада. Повезаност методике наставе нематерњег језика с другим наукама: лингвистика, психологија, педагогија, социolingвистика, психolingвистика, контрастивна анализа, дидактика. Преглед историјата теорије и метода наставе страних (других) језика. Граматичко-преводна метода, природна метода, директна метода, структурализам у настави страних језика, аудио-лингвална метода, аудио-визуелна метода, комуникативни приступ. Хипотезе о учењу и усвајању страних језика. Рецептивне (разумевање на слух, читање) и продуктивне (говор, писање) језичке делатности. Језичка грађа: акустичко-артикулациони оквир, граматика, лексика. Језичка и комуникативна компетенција. Учење/усвајање језика код деце и код одраслих. Наставна средства: врсте, функција, примена. Практична настава (вежбе): Приказ и анализа литературе.
Литература Дурбаба, Оливера. <i>Теорија и пракса учења и наставе страних језика</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2011. Илић, Павле. <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (Методика наставе)</i>. Нови Сад: Змај, 1998. Kremzer Nikola. <i>Osnove metodike nastave nemačkog jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1983. Николић, Милија. <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1996. Petrović, Elvira. <i>Teorija nastave stranih jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga, 1988. Prebeg-Vilke, Mirjana. <i>Uvod u glotodidaktiku</i>. Zagreb: Školska knjiga, 1978. Раичевић, Вучина. <i>Општа методика наставе словенских језика у инословенској средини</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2007. Točanac-Milivojev, Dušanka. <i>Metode u nastavi i učenju stranog jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1997. Vučo, Julijana. <i>Kako se učio jezik</i>. Beograd: Filološki fakultet, 2009. <i>Zajednički evropski okvir za učenje, nastavu i ocjenjivanje jezika</i>. Podgorica, 2002.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе матерњег језика и књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Морфологија русинског језика 1–2 и Синтакса русинског језика 1
Циљ предмета Упознавање с основним одликама и специфичностима методике наставе матерњег језика. Овладавање методичким радњама за обраду граматичких садржаја на свим језичким нивоима у настави матерњег језика. Примена теорије инструкције у методичкој обради граматичких наставних јединица. Овладавање методологијом наставе матерњег језика.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави матерњег језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике матерњег језика. Значај наставе матерњег језика. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе матерњег језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави матерњег језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставниково планирање градива (глобално и оперативно). Примена образовних стандарда у настави матерњег језика и књижевности. Методичка обрада граматичких садржаја. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Методика наставе српског језика – Методичка обрада граматичких садржаја</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2018.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе матерњег језика и књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Морфологија русинског језика 1–2 и Синтакса русинског језика 1
Циљ предмета Упознавање с основним одликама и специфичностима методике наставе матерњег језика. Овладавање методичким радњама за обраду граматичких садржаја на свим језичким нивоима у настави матерњег језика. Примена теорије инструкције у методичкој обради граматичких наставних јединица. Овладавање методологијом наставе матерњег језика.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави матерњег језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике матерњег језика. Значај наставе матерњег језика. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе матерњег језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави матерњег језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставниково планирање градива (глобално и оперативно). Примена образовних стандарда у настави матерњег језика и књижевности. Методичка обрада граматичких садржаја. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Методика наставе српског језика – Методичка обрада граматичких садржаја</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2018.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе словачког језика 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Лексикологија словачког језика и Морфологија словачког језика 1 и 2
Циљ предмета Упознавање методике наставе словачког језика као матерњег. Овладавање специфичностима учења у настави словачког језика са циљем развијања способности студената за успешно извођење наставе словачког језика и језичке културе у основним и средњим школама, тј. у наставној пракси.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави словачког језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике словачког језика. Значај наставе словачког језика као матерњег. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе словачког језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави словачког језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставниково планирање градива (глобално и оперативно). Типови часова словачког језика. Мисаона и говорна активизација ученика. Мотивација ученика. Могућности индивидуализације и диференцијације наставе. Примена образовних стандарда у настави словачког језика и књижевности. Развијање одговарајућег односа према локалном говору и књижевном језику, говорне вежбе (прозодијске и др.). Различите облици писмених вежби и школски писмени задаци. Класификација ученичких грешака и њихово отклањање. <i>Практична настава</i> Развијање смисла и способности ученика за правилно, течно, економично и уверљиво писмено и усмено изражавање. Осмишљање и примена фонетских, фонолошких, морфолошких, лексичких, семантичких, стилских и правописних вежбања. Функционално комбиновање наставних метода са циљем усвајања, обнављања и систематизовања знања из језика. Мотивисање ученика у самосталном коришћењу уџбеника. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература LIPTÁKOVÁ, Ľ. a kol: <i>Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry</i> . Prešov: Pedagogická fakulta, 2011

LIPTÁKOVÁ, Ľ., KLIMOVIČ, M.: *Inovácie vo vyučovaní jazyka a literatúry*. Prešov: Pedagogická fakulta, 2008

PAVLOKIN, M., MACCOVÁ, Z.: *Žiak a učebnica*. Bratislava: SPN, 1989

Студенти ће користити и уџбенике словачког језика за више разреде ОШ и за четири разреда гимназије.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе српског језика и књижевности 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испити из предмета: Фонетика и ортоепија српског језика, Фонологија српског језика, Морфологија српског језика, Дериватологија српског језика, Синтакса и семантика падежа, Лексикологија српског језика 1 и 2, Синтакса и семантика глаголских облика; Педагошка психологија, Интерактивна педагогија, Дидактика
Циљ предмета Упознавање с основним одликама и специфичностима методике наставе српског језика као матерњег. Овладавање методичким радњама за обраду граматичких садржаја на свим језичким нивоима у настави српског језика. Примена теорије инструкције у методичкој обради граматичких наставних јединица. Овладавање методологијом наставе српског језика.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике српског језика. Значај наставе српског језика као матерњег. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе српског језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави српског језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставничково планирање градива (глобално и оперативно). Примена образовних стандарда у настави српског језика и књижевности. Методичка обрада садржаја из области фонетике и ортоепије, морфологије, творбе речи, синтаксе и семантике падежа, синтаксе глаголских облика, синтаксе просте реченице, синтаксе сложене реченице и лексикологије. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Илић, Павле. <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (Методика наставе)</i> . Нови Сад: Змај, 2003, 15–169. Петровачки, Љиљана. <i>Синтакса у настави српског језика и књижевности</i> (одабрана поглавља). Нови Сад: Змај, 2000. Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Творба речи у настави српског језика</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. Штасни, Гордана. <i>Методика наставе српског језика – Методичка обрада граматичких садржаја</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2018.

Студијски програм: ОАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положени испити из следећих језичких предмета са I и II године: Фонетика и фонологија немачког језика, Немачки језик 1, 2, 3, 4, Морфологија немачког језика 1 и 2, Синтакса немачког језика 1 и 2.
Циљ предмета Упознавање студената са основама методике и дидактике немачког као страног језика, добијање увида о историјском развоју метода у настави немачког као страног језика, упознавање са принципима комуникативне методе, стицање теоријског знања о језичким вештинама (слушање, читање, писање и говор) и језичким средствима (граматика и вокабулар) као и оспособљавање студената да дате језичка вештине и средства ефективно подстиче и развија код ученика немачког језика.
Исход предмета Студент уме да наведе разлику између учења и усвајања првог, другог и страног језика. Он такође уме да објасни утицај теорија учења на наставу страног језика, као и утицај спољашњих и унутрашњих фактора на процес усвајања језика. Студент познаје историјски развој метода и уме да организује наставу у складу са принципима савремене комуникативне методе. Упознавајући се са језичким вештинама (читањем, слушањем, говором и писањем) студент уме да обради како штампане, тако и аудио текстове и да на основу датих текстова уз адекватне дидактичке поступке подстиче код ученика како поменуте вештине тако и знања вокабулара. Студент, такође уме на адекватан начин да уведе и обради граматику као и да осмисли граматичке вежбе у складу са принципима комуникативне наставе страног језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефинисање предмета проучавања методике наставе немачког као страног језика. Утврђивање разлика између учења и усвајања првог, другог и страног језика (DaM, DaZ, DaF). Теорије учења (бихејвиоризам, нативизам, когнитивизам и конструктивизам) и настава страног језика. Утицај друштвених и индивидуалних фактора на процес учења и усвајања страног језика. Мотивација и фактори мотивације. Историјски развој метода наставе страног језика: граматичко-преводна метода, директна метода, аудио-лингвална, аудио-визуелна метода, комуникативна и интеркултурална метода, алтернативне методе. Памћење и учење (структура памћења, декларативна и процедурална знања, теорија обраде информације). Подстицање вештине читања, слушања, говора, писања, као и знања граматике и вокабулара. <i>Практична настава</i> Усвајање поменутих наставних садржаја кроз вежбе са конкретним задацима.
Литература Bausch, K; R., Christ, H. & Krumm, H-J. (Hrsg.) (2007). <i>Handbuch Fremdsprachenunterricht</i> . Tübingen: Narr. Bohn, R. (2003). <i>Probleme der Wortschatzarbeit. Fernstudieneinheit 22</i> . München: Langenscheidt. Dahlhaus, B. (1998). <i>Fertigkeit Hören. Fernstudieneinheit 5</i> . München: Langenscheidt. Funk, H. & Koenig, M. (1997). <i>Grammatik lehren und lernen. Fernstudieneinheit 1</i> . München: Langenscheidt.

Funk, H., Kuhn, Ch., Skiba, D., Spaniel-Weise, D. & Wicke, R. E. (2014). *Aufgaben, Übungen, Interaktion. DLL 4*. München:Klett-Langenscheidt.

Hallet, W. & Königs, F. (Hrsg.) (2010). *Handbuch Fremdsprachendidaktik*. Seelze-Velber: Kallmeyer.

Kast, B. (2003). *Fertigkeit Schreiben. Fernstudieneinheit 12*. München: Langenscheidt.

Neuner, G. & Hunfeld, H. (1999). *Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts. Fernstudieneinheit 4*. München: Langenscheidt

Rösler, D. & Würffel, N. (2014). *Lernmaterialien und Medien. DLL 5*. München: Klett-Langenscheidt.

Schatz, H. (2001). *Fertigkeit Sprechen. Fernstudieneinheit 20*. München: Langenscheidt.

Storch, G. (1999). *Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik*. Paderborn: Fink.

Surkamp, C. (Hrsg.) (2010). *Metzler Lexikon Fremdsprachendidaktik*. Stuttgart: Metzler.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе мађарског језика и књижевности 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Мађарски језик: морфологија мађарског језика, Савремени правци у лингвистици и Савремени правци у проучавању књижевности
Циљ предмета Интензивно и савремено образовање будућег наставног кадра. Упознавање савремених метода у методици, теоријских аспеката предмета и наставе као процеса.
Исход предмета Студент стиче потребу за перманентним усавршавањем у будућем наставном позиву, како у теоријском, тако и у практичном смислу. Усвојио је савремене методе у методици, теоријске аспекте предмета и наставе као процеса.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и задаци проучавања методике наставе мађарског језика и књижевности. Мотивација. Стратегије, методе, поступци. Култура наставе. Интердисциплинарност и ужа струка. Стратегије наставе језика ван нашег региона. Школа и глобална политика школства. Однос науке и наставе. Дидактички принципи у настави мађарског језика и књижевности. Методе и методски поступци који се користе у настави мађарског језика и књижевности. Типови, модели и организација наставних часова. Планирање, модели планирања. Компетенција резумевања текста, интерпретација лектира. Настава језика из аспекта модерне лингвистике. Методика писања састава, писмених задатака и креативно писање. Дигитална педагогија. <i>Практична настава</i> Проблеми наставника почетника. Организацијске форме наставе: разред, распоред часова, наставни час, ритуали на часовима итд. Циљеви и задаци наставе мађарског језика и књижевности. Наставни облици и наставне методе. Наставна средства, уџбеници, интернет. Планирање у настави: наставни план и програм, периодички план рада, планирање наставног часа. Писмени задаци ученика: исправљање, оцењивање. Креативне-продуктивне вежбе. Проверавање и оцењивање. Методика наставе мађарског као језика друштвене средине и страног језика и неговања матерњег језика.
Литература Az Élményközpontú irodalomtanítás-sorozat kötetei. Budapest: PONT Kiadó. Benedek András. 2008. <i>Digitális pedagógia – tanulás IKT-környezetben</i>. Budapest: Tipotex. Bruner, Jerome. 2004. <i>Az oktatás kultúrája</i>. Budapest: Gondolat. Csapó Benő. 2002. <i>Az iskolai műveltség</i>. Budapest: Osiris. Csapó Benő. 2002. <i>Az iskolai tudás</i>. Budapest: Osiris. Falus Iván szerk. 1998. <i>Didaktika</i>. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Fűzfa Balázs. 2012. <i>Mentés másként. Tanulmányok, esszék irodalomról, olvasásáról, tanításról</i>. Budapest: PONT. Karikó Sándor szerk. 2012. <i>Középpontban a pedagógus. Régi értékek – új kihívások</i>. Szeged: Áron Kiadó. Kovács Eszter szerk. 2019. <i>A Fausttól a Szívlakáig</i>. Budapest: Tilos az Á Könyvek. Mikonya György. 2005. <i>A tanításművészet módszere</i>. Budapest: Gondolat–ELTE BTK. M. Nádas Mária. 2003. <i>Projekttanítás. Elmélet és gyakorlat</i>. Budapest: Gondolat. Sipos Lajos szerk. 1998. <i>Irodalomtanítás az ezredfordulón</i>. Celldömölk: Pauz-Westermann. Sipos Lajos szerk. 2006. <i>Irodalomtanítás a harmadik évezredben</i>. Budapest: Krónika Nova Kiadó. Vámos Ágnes. 2003. <i>Metafora a pedagógiában</i>. Budapest: Gondolat. Wolf Emőke. 2011. <i>Hogyan taníts interaktív táblával?</i> Budapest: Humán Műhely.

Blok 2

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе руског језика 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положени испити из Руског језика 2 (Морфологија руског језика 1 и 2), Руског језика 3 (Синтакса руског језика 1 и 2), Методике наставе руског језика 1 и попуњен евиденциони картон методичке праксе са потписима наставника-ментора.
Циљ предмета: Оспособљавање студената за стручно и компетентно планирање и извођење наставе руског језика у школама.
Исход предмета: Након овог курса студент поседује потребна знања и влада неопходним вештинама за аналитичко посматрање, планирање и самостално извођење васпитно-образовног процеса.
Садржај предмета <i>Практична настава</i> У VIII семестру у оквиру хоспитовања студенти посматрају васпитно-образовни рад искусних наставника и то: укупно 16 часова у основној и средњој школи, након чега држе самостално по један пробни час у једној од школа у којима су пратили наставу. На часовима вежби на факултету, у међусобној интеракцији и интеракцији са руководиоцем праксе, врши се анализа одслушаних часова, припремање за пробне часове, као и анализа тих пробних часова. Крајем семестра студент држи испитни час у једној од школа (у истој оној у којој је држао пробни час) у којима је хоспитовао. Студент је обавезан да редовно похађа угледне часове у школама, да води дневник хоспитовања и да се припрема за извођење часова.
Литература Основна литература: 1. Кончаревић, К. (2004) Савремена настава руског језика: садржаји, организација, облици. Београд: Славистичко друштво Србије 2. Раичевић В.(2007) Општа методика наставе словенских језика у инословенској средини. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства Допунска литература: 1. Кончаревић К. (2002) Савремени уџбеник страног језика: структура и садржај. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

2. Точанац-Миливојев Д. (1997) Методе у настави и учењу страног језика. Београд.
 3. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. (1993) Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного. Методическое руководство. Москва: Русский язык
 4. Раичевић В. (2011) Речник лингводидактичке терминологије. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства
- У допунску литературу улазе и часописи који третирају проблематику учења страних језика, као и методике наставе других страних језика.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе књижевности и српског језика 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе књижевности и српског језика 1
Циљ предмета: Усвање и развјање стручних знања из домена методике наставе књижевности и језика; повезивање наставе књижевности и језика; систематско и континуирано изучавање наставом писмености; даље овладавање интерпретацијом књижевних дела из школских програма.
Исход предмета: Оспособљеност за примену методичких интерпретативних модела у настави књижевности и језика. Развијена способност за примену стечених знања у наставној пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Наставна обрада књижевног дела (појам, нивои обраде), методичке радње у проучавању књижевног текста, мотивисање ученика, читање, врсте читања, истраживачки задаци и пројекти, локализовање текста, тумачење непознатих речи и израза, план рада на тексту, проучавање вредносних чинилаца текста, интерпретација, интеграциони чиниоци у тумачењу књижевног дела. Интерпретативно-аналитички систем у настави, принципи корелације и интеграције и повезивања у наставне системе. Књижевно дело у средишту наставног процеса, рад на тексту, стварање проблемских ситуација и вођење ка самосталном решавању проблема. Афирмација индивидуалне иницијативе. Различити методолошки приступи у зависности од књижевне врсте, књижевноисторијског периода и поетичких одлика књижевног дела. Подстицање креативности, развијање читалачких и аналитичких компетенција, неговање естетског сензибилитета. Систематски и континуиран рад у настави писмености. <i>Практична настава. Самостални истраживачки рад:</i> Осмишљавање интерпретативно-аналитичких модела у складу са научним захтевима. Уочавање разлика у методичком приступу на различитим нивоима наставе.
Литература: М. Николић, (1999): <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, стр. 405–629; П. Илић, (2003): <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i>, Змај, Нови Сад, стр. 173 – 249; Д. Росандић, (1986): <i>Методика књижевног одгоја и образовања</i>, Школска књига, Загреб. Стр. 202–256, 473–575, 577–635; В. Брборић. <i>Правопис српског језика у наставној пракси</i>. Београд: Филолошки факултет. 2004. стр. 242–289. О. Радуловић, <i>Нове научне методологије у настави књижевности</i>. Нови Сад: Orpheus. 2011 (избор).

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе француског језика 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе француског језика 1
Циљ предмета Упознавање са теоријским принципима комуникативног приступа у настави француског језика. Припрема и израда комуникативних активности. Планирање организације часа на принципима комуникативног приступа.
Исход предмета Студент познаје теоријске принципе комуникативног приступа у настави француског језика. Студент самостално припрема комуникативне активности, планира и организује часове на принципима комуникативног приступа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развој и принципи комуникативног приступа. Комуникација и интеракција. Невербална и вербална комуникација. Теорија комуникације Романа Јакобсона. Теорија комуникације школе Пало-Алто. Језичка компетенција. Комуникативна компетенција. Језичке потребе. Психолошка концепција комуникативног приступа: когнитивна психологија. Конструктивизам Жана Пијажеа. Категорије знања. Фазе у усвајању страног језика. Лингвистичка концепција комуникативног приступа: генеративна граматика и прагматика. Теорија говорних чинова. Језичке вештине. Рецептивне и продуктивне језичке вештине. Вежбе за развијање језичких вештина. Педагошки материјал. Аутентични документ. Комуникативна активност. Улога наставника у комуникативном приступу. Евалуација знања у комуникативном приступу. Комуникативни приступ у односу на <i>approche actionnelle</i> . <i>Практична настава: вежбе</i> Систематизација теоријских знања кроз практичне активности и вежбе на педагошком материјалу и аутентичним документима. Припрема и израда комуникативних активности. Планирање, организовање и симулација часа на принципима комуникативног приступа.
Литература Courtyllon, J. (2003). <i>Élaborer un cours de FLE</i> . Paris: Hachette FLE. Cuq, J.-P., Gruca, I. (2005). <i>Cours de didactique du français langue étrangère et seconde</i> . Grenoble: PUG. Cyr, P. (1998). <i>Les stratégies d'apprentissage</i> . Paris: CLE International. Galisson, R. (1980). <i>D'hier à aujourd'hui la didactique générale des langues étrangères. Du structuralisme au fonctionnalisme</i> . Paris: CLE International. Germain, C. (2001). <i>Évolution de l'enseignement des langues: 5000 ans d'histoire</i> . Paris: CLE International. Јакобсон, Р. (1966). <i>Лингвистика и поетика</i> . Београд: Нолит. Tagliante, C. (1994). <i>La classe de langue</i> . Paris: CLE International. Точанац, Д. (1997). <i>Методе у настави и учењу страног језика</i> . Београд: ЗУНС. Watzlawick, P. et al. (1972). <i>Une logique de la communication</i> . Paris: Éditions du Seuil.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе српског као нематерњег и страног језика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика са основама глотодидактике
Циљ предмета: Стицање знања о специфичностима, основним теоријским поставкама и достигнућима наставе српског као нематерњег и страног језика. Развијање способности за практичну примену стечених теоријских знања.
Исход предмета: Студент зна специфичности, основне теоријске поставке и достигнућа наставе српског као нематерњег и страног језика. Способан је да примени теоријска знања у пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед наставе српског као нематерњег језика. Српски као нематерњи језик у наставном плану и програму за основну и средњу школу: концепција, структура, циљеви и задаци. Фактори који утичу на наставу другог (српског) језика. Однос система матерњег и предметног језика. Изграђивање четири умења: разумевање на слух, говор, читање, писање. Усвајање акустичког оквира српског језика. Изграђивање вербалних способности на српском језику: језичке/граматичке вежбе, комуникативне вежбе. Типологија говорних вежби. Рад на богаћењу лексичког фонда. Улога граматике у настави. Обрада текста. Типологија писмених вежби. Домаћи задаци: циљ, врсте и облици. Праћење и вредновање ученичког рада. Индивидуализација и диференцијација наставе. Планирање наставног процеса: макро (глобални, годишњи) план, оперативни (месечни) планови, микро планови (план наставне јединице). Концепција уџбеничког фонда. Образовни стандарди за Српски као страни језик и Српски као нематерњи језик. Програм за Српски као страни језик и Српски као нематерњи језик. Практична настава (вежбе): Анализа литературе, наставног програма и уџбеника. Осмишљавање, израда и анализа различитих типова лексичких, граматичких и комуникативних вежби. Израда глобалног плана, оперативног плана и плана наставне јединице.
Литература Бурзан, Мирјана. <i>Методички приручник за наставу српскохрватског као језика друштвене средине</i>. Нови Сад: Педагошки завод Војводине, 1979. Звекић-Душановић, Душанка, Н. Добрић. <i>Приручник за наставнике српског као нематерњег језика уз уџбенике за 3. и 4. разред основне школе</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2008. Звекић-Душановић, Душанка, Н. Добрић, <i>Приручник за наставнике српског као нематерњег језика уз уџбенике од 5. до 8. разреда основне школе са оријентационим распоредом градива</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2010. Крајишник, Весна, Душанка Звекић-Душановић. <i>Општи стандарди постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог и другог циклуса обавезног образовања, општег средњег образовања и основног образовања одраслих: Приручник за наставнике</i>. Београд: Мисија ОЕБС-а у Србији, 2017. Кочиш, Никола, А. Чипкар, Ј. Јерковић, Е. Брунет. <i>Српскохрватски у школама народности, Приручник за учитеље и наставнике</i>. Нови Сад: Покрајински завод за издавање уџбеника, 1966. <i>Образовни стандарди и Програми за Српски као нематерњи језик и Српски као страни језик.</i>

Петровачки, Љиљана, Г. Штасни. *Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности*. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008.

Петровачки, Љиљана, Г. Штасни. *Методички системи у настави српског језика и књижевности*. Нови Сад: Филозофски факултет, 2010.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе словачког језика 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из Методике наставе словачког језика 1
Циљ предмета Стицање базичних теоријско-методолошких знања из методике наставе словачког језика и књижевности. Развијање способности студената за успешно извођење наставе књижевности у основним и средњим школама, тј. у наставној пракси.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену знања у настави словачког језика и књижевности у основној и средњој школи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Карактеристике наставних метода и њихова примена у настави словачког језика и књижевности. Настава књижевности. Ученик као читалац. Индивидуално доживљавање књижевног текста и његово колективно изучавање и тумачење. Упућивање ученика у самостално тумачење књижевног текста. Методички приступ књижевнотеоријским појмовима. Лирика у настави. Наставно тумачење епских дела. Драма у настави. Наставно тумачење књижевно-научне прозе. Методичка обрада лектире. Примена методичких радњи у проучавању књижевног дела (мотивисање ученика за читање, врсте читања, давање истраживачких задатака, локализовање текста, сачињавање плана текста, тумачење непознатих речи и израза, интерпретацију дела). Јединство наставе језика и књижевности. Култура изражавања у наставној пракси. Усмено према писменом изражавању. Примена образовних стандарда у настави словачког језика и књижевности. <i>Практична настава</i> Припремање ученика за школску интерпретацију књижевног дела. Реализовање различитих методичких приступа књижевноуметничким делима у школској обради књижевних дела. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература LIPTÁKOVÁ, Ľ. a kol: <i>Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry</i> . Prešov: Pedagogická fakulta, 2011 LIPTÁKOVÁ, Ľ., KLIMOVICH, M.: <i>Inovácie vo vyučovaní jazyka a literatúry</i> . Prešov: Pedagogická fakulta, 2008 OBERT, V. : <i>Rozvíjanie literárnej kultúry žiakov</i> . Bratislava: Vydavateľstvo Pol'ana, 2003 OBERT, V.: <i>Detská literatúra a čitateľský rozvoj dieťaťa</i> . Nitra: Aspekt, 2002 Студенти ће користити и словачке читанке за више разреде ОШ и за четири разреда

гимназије.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе румунског језика и књижевности 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе румунског језика и књижевности 1
Циљ предмета: Проширивање знања о комуникативном приступу у настави румунског језика уопште, развијање практичних вештина везаних за избор и израду језичког материјала. Упознавање проблематике учења ове дисциплине, овладавање терминологијом, упознавање технике и методе које се примењују на часу у циљу организовања предавања румунског језика и књижевности.
Исход предмета: Студенти поседују вештине и знања за израду и примену комуникативних активности, владају стратегијама и техникама рада на часу активне (проблемске и интерактивне) наставе румунског језика и књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Карактеристике наставних метода и њихова примена; Организација дидактичког процеса учења румунског језика и књижевности у школи; Наставни план; Наставни програм; Уџбеници; Планирање дидактичке активности; Наставна средства; Лекција; Типови часова; Планирање и програмирање наставног градива из румунског језика и књижевности (Степен планирања и програмирања, начела планирања наставног градива из румунског језика и књижевности, наставничко планирање градива, припремање наставника за рад);
Литература Илић, Павле. (2003). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i> . Нови Сад: Змај. Marcușanu, I.; Dumitru, V.; Marcușanu, E. D. (2002). <i>Limba română pentru educatoare, învățători și profesori – ghid metodic</i> . București: Editura Didactică și Pedagogică. Николић, Миља. (1999). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Parfene, Konstantin. (1999). <i>Metodica studierii limbii și literaturii române în școală</i> . București: Polirom.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Методика наставе енглеског језика 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе енглеског језика 1
Циљ предмета: Овладавање теоријским и практичним приступима настави језичких вештина и елемената и оспособљавање студената за извођење практичне делатности у разреду.
Исход предмета: Упознавање студената с различитим методама и стратегијама учења и подучавања рецептивних и продуктивних језичких вештина; упознавање студената с основним принципима успешног планирања и извођења наставног часа; развијање свести о различитим аспектима наставничке компетенције и потреби њеног континуираног развоја; оптимално стицање квалификација за бављење наставничким позивом на предшколском, основношколском и средњошколском нивоу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Настава рецептивних језичких вештина (слушања и читања). Настава продуктивних језичких вештина (говорења и писања). Настава језичких елемената (граматике, вокабулара и изговора). Преглед метода презентирања рецептивних и продуктивних језичких вештина. Култура у настави страних језика. Комуникација и интеракција у разреду. Употреба матерњег језика у настави страног језика. Управљање разредом. Наставни план и програм. Стандарди квалитета уџбеника и упутства о њиховој употреби у настави страних језика. Организација наставних садржаја. Анализа језичких грешака и приступ грешкама. Тестирање и оцењивање ученика. Примена савремене технологије у наставном процесу. <i>Практична настава: Вежбе:</i> Демонстрација наставних метода, активности и стратегија које покривају предочене моделе у наставном процесу.
Литература 1. Brown, D. H. (2007). Principles of Language Learning and Teaching. New York: Pearson Longman. 2. Harmer, J. (2007). The Practice of English Language Teaching. Harlow: Pearson Education Limited. 3. Lightbown, P., Spada, N. (2006). How Languages are Learned. Oxford: Oxford University Press. 4. Nunan, D. (1995). Language Teaching Methodology. Hemel Hempstead: Phoenix ELT. 5. Scrivener, J. (2011). Learning Teaching. Oxford: Macmillan. 6. Spratt, M., Pulverness, A., & Williams, M. (2005). The TKT Teaching Knowledge Test Course. Cambridge: Cambridge University Press. 7. Tanner, R., Green, C. (1998). Tasks for Teacher Education. London: Longman. 8. Ur, P. (2012). A Course in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press. 9. Woodward, T. (2001). Planning Lessons and Courses. Cambridge: Cambridge University Press.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе српског језика и књижевности 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испити из предмета Методика наставе српског језика и књижевности 1; Теорија књижевности 1 и 2, Српска усмена књижевност 1 и 2; Средњовековна књижевност, Српска књижевност 1 и 2, Светска књижевност од старог века до просветитељства
Циљ предмета Сстицање базичних теоријско-методолошких знања из методике наставе књижевности која треба да буду основа за развој професионалних компетенција будућих наставника. Развијање критичког мишљења студената и подстицање њиховог стваралачког односа према методичкој теорији и пракси.
Исход предмета Сстицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави српског језика и књижевности у основној и средњој школи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе српског језика и књижевности и наука о књижевности. Карактеристике наставних метода и њихова примена у настави српског језика и књижевности. Настава књижевности. Ученик као читалац. Индивидуално доживљавање књижевног текста и његово колективно изучавање и тумачење. Упућивање ученика у самостално тумачење књижевног текста. Методички приступ књижевнотеоријским појмовима. Лирика у настави. Наставно тумачење епских дела. Драма као наставни проблем. Наставно тумачење књижевно-научне прозе. Методичка обрада лектире. Место историје књижевности у настави. Јединство наставе језика и књижевности. Култура изражавања у наставној пракси. Усмено према писменом изражавању. Примена образовних стандарда у настави српског језика и књижевности. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Илић, Павле. <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (Методика наставе)</i> . Нови Сад: Змај, 2003. Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Творба речи у настави српског језика</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. Штасни, Гордана (2017). <i>Методика наставе српског језика и књижевности – Методичка обрада књижевног дела</i> . Београд: Завод за уџбенике.

Студијски програм: ОАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: положени испити из следећих језичких предмета са I и II године: Фонетика и фонологија немачког језика, Немачки језик 1, 2, 3, 4, Морфологија немачког језика 1 и 2, Синтакса немачког језика 1 и 2.
Циљ предмета Упознавање студената са обележјима добре наставе немачког језика, документима и правилницима неопходним у раду у основним и средњим школама, структуром часа наставе страног језика, различитим облицима и концептима наставе као и техникама успешне модерације наставног часа. Осим тога, циљ предмета је развијање вештине критичке анализе и адаптације уџбеника, оспособљавање студената на дидактизовање аутентичних текстова и њихову примену у настави, усмено и писмено исправљање грешака, тестирање и оцењивање ученика, као и задавање адекватног домаћег задатка.
Исход предмета Студент уме да наведе обележја добре наставе немачког језика, познаје правилнике и документа и уме да организује наставни час у складу са њима. Студент уме да напише глобални, оперативни и детаљни план часа и организује и модерира наставни час примењујући широк спектар наставних метода који подстичу активност и интеракцију на часу. Студент, такође познаје правила за кориговање писмених и усмених грешака, уме да зада адекватан контролни, писмени и домаћи задатак којим ће се тестирати различите вештине код ученика као и да вреднује њихова постигнућа. Студент уме критички да користи уџбенике, дидактизује аутентичне текстове и успешно их интегрише у наставни процес.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Обележја добре наставе немачког језика, предуслови за учење (ученици; просторни, организацијски и материјални услови школе), наставни план и програм, годишњи програм рада школе, индивидуални образовни план (ИОП), циљеви наставе страних језика, Заједнички европски референтни оквир за језике, Стандарди постигнућа. Планирање васпитно-образовног рада (глобално, оперативно, детаљно), артикулација наставног часа, структура наставног процеса и типологија часова. Наставне методе и методички системи, концепти наставе, облици рада и интеракција у настави немачког језика. Узроци грешака приликом учења страног језика, писмена и усмена коректура грешака, вредновање грешака. Домаћи задаци, тестирање и провера знања, оцењивање. Уџбеник и додатни материјали и њихова адаптација. Улога и значај аутентичних текстова у настави немачког језика. Комуникација и сарадња, подстицање и неговање демократског духа у учионици, атмосфера и међуљудски односи. <i>Практична настава</i> Усвајање поменутих наставних садржаја кроз вежбе са конкретним задацима. Симулација часова немачког језика и њихова критичка анализа.
Литература Brand, Tilman von (2010). <i>Deutsch unterrichten: Einführung in die Planung, Durchführung und Auswertung in den Sekundarstufen</i> . Seelze-Velber: Kallmeyer-Klett. Funk, Hermann et al.(2014). <i>Deutsch Lehren Lernen 4: Aufgaben, Übungen, Interaktion</i> . München:

Klett-Langenscheidt.

Kleppin, K. (2001). *Fehler und Fehlerkorrektur. Fernstudieneinheit 19*. München: Langenscheidt.

Kuveljić, D. & Jović, N. (2013). *101 odgovor na 101 pitanje o tome šta svaki nastavnik treba da zna*. Beograd: Kreativni centar.

Najdanović Tomić, J. (2015). *Opšti standardi postignuća za kraj opšteg srednjeg i srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja u delu opšte obrazovnih predmeta. Za predmet strani jezik. Priručnik za nastavnike*. Beograd: Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Mrše, S. & Jerotijević, M. (2012). *Priručnik za planiranje i pisanje individualnog obrazovnog plana*. Beograd: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja R. Srbije.

Petrovački, Lj. & Štasni, G. (2008). *Metodičke aplikacije: Planiranje, programiranje i pripremanje nastave srpskog jezika i književnosti*. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Petrovački, Lj. & Štasni, G. (2010). *Metodički sistemi u nastavi srpskog jezika i književnosti*. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Rösler, D. & Würffel, N. (2014). *Lernmaterialien und Medien. DLL 5*. München: Klett-Langenscheidt.

Stanisavljević, N.; Momčilović, A. & Milojević, Z. (b.g). *Dobra priprema za čas – uspešan čas*. Obrazovni kreativni centar.

Stipančević, A. (2018). Uloga i značaj autentičnih tekstova u nastavi nemačkog jezika – rezultati kvalitativnog istraživanja. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta, Univerziteta u Prištini*. XLVIII (1), 43-58.

Storch, G. (1999). *Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik*. Paderborn: Fink.

Surkamp, C. (Hrsg.) (2010). *Metzler Lexikon Fremdsprachendidaktik*. Stuttgart: Metzler.

Trim, J. et al. (2001). *Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: Lernen, lehren, beurteilen* (GER), München: Langenscheidt.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе мађарског језика и књижевности 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени правци у лингвистици, Савремени правци у проучавању књижевности и Методика наставе мађарског језика и књижевности 1
Циљ предмета Оспособљавање студената за примену и развој научних и стручних знања из области методике наставе мађарског језика и књижевности. Интензивније, савременије образовање наставног кадра. Укључивање у живот школе, у образовно-васпитни процес. Упознавање најновијих метода наставе (e-learning).
Исход предмета Студент познаје облике наставног и ван-наставног образовно-васпитног рада, способан је за практичну примену теорије, развијање самосталности, критичности и инвентивности у употреби метода.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историја школства и развијање стратегија и метода у настави језика и књижевности. Етика, толеранција и идентитет у настави. Наставна средства и помагала. Проверавање и оцењивање. Конструктивна педагогија. Наука о књижевности и настава књижевности. Разумевање и интерпретација текстова. Лингвистика и учење граматике на часовима матерњег језика. Аспекти и методе учења правописа. Педагог као модел. Проблеми e-learning-a. Школска администрација. Ван-наставне активности, такмичења, додатна и допунска настава. Час у библиотеци. Култ и настава књижевности. Рад са надареном децом и инклузивна настава. <i>Практична настава</i> Анализа уџбеника. Састављање тестова и интерактивних тестова. Организација ван-наставних активности. Интерпретација текстова и модерна лингвистика у пракси. Развијање компетенција на часу матерњег језика. Наставне вежбе на часу и у одељењима основне и средње школе, састављање портфолиа на основу извођења наставе и других активности. Учествовање на стручним усавршавањима професора мађарског језика.
Литература Barták Balázs–Bokányi Péter et al. 2002. <i>Irodalomtankönyv ma</i> . Budapest: Pont Kiadó. Fenyő D. György. 2010. <i>Hézagpótlás – A kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budapest: Aula.info. Gordon Győri János. 2004. <i>Tehetségpedagógiai módszerek</i> . Budapest: Gondolat. Hózsá Éva–Horváth Futó Hargita. 2017. <i>A tanórába foglalt Arany János</i> . Újvidék: Bölcsészettudományi Kar. Hózsá Éva–Horváth Futó Hargita. 2017. <i>Órasoroló. Tanári kézikönyv</i> . Újvidék: Bölcsészettudományi Kar. Hózsá Éva–Horváth Futó Hargita. 2014. <i>Tanítástaktika. Magyartanárok kézikönyve</i> . Újvidék: BTK. Karlovitcz János. 2001. <i>Tankönyv. Elmélet és gyakorlat</i> . Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Katona Edit–Horváth Futó Hargita. 2018. <i>A kötelező általános középiskolai és szakközépiskolai oktatás végén elvárt tanulói teljesítmény általános tudásszabványai – képzési standardjai az általános tantárgyakból. Magyar nyelv és irodalom. Tanári kézikönyv</i> . Belgrád: Oktatási és Nevelési Minőségellenőrző Intézet. Mészáros I.–Németh A.–Pukánszky B. 2004. <i>Neveléstörténet</i> . Budapest: Osiris. Petriné Feyér Judit. 2004. <i>A problémaközpontú csoportmunka</i> . Budapest: Gondolat. Veszprémi László. 2005. <i>Didaktika</i> . Szeged: SZTE.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе матерњег језика и књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе матерњег језика и књижевности 1
Циљ предмета Сстицање базичних теоријско-методолошких знања из методике наставе књижевности која треба да буду основа за развој професионалних компетенција будућих наставника. Развијање критичког мишљења студената и подстицање њиховог стваралачког односа према методичкој теорији и пракси.
Исход предмета Сстицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави матерњег језика и књижевности у основној и средњој школи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе матерњег језика и књижевности и наука о књижевности. Карактеристике наставних метода и њихова примена у настави матерњег језика и књижевности. Настава књижевности. Ученик као читалац. Индивидуално доживљавање књижевног текста и његово колективно изучавање и тумачење. Упућивање ученика у самостално тумачење књижевног текста. Методички приступ књижевнотеоријским појмовима. Лирика у настави. Наставно тумачење епских дела. Драма као наставни проблем. Наставно тумачење књижевно-научне прозе. Методичка обрада лектире. Место историје књижевности у настави. Јединство наставе језика и књижевности. Култура изражавања у наставној пракси. Усмено према писменом изражавању. Примена образовних стандарда у настави матерњег језика и књижевности. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана (2017). <i>Методика наставе српског језика и књижевности – Методичка обрада књижевног дела</i> . Београд: Завод за уџбенике.

Студијски програм: ЈКК, модул Италијански језик, књижевност и култура и Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Дидактика италијанског и шпанског језика, књижевности и културе
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета Стицање теоријских и практичних основа за извођење савремене наставе италијанског и шпанског језика, књижевности и култура ових романских народа. Припрема наставе, одабир и обликовање аутентичног материјала у дидактичке сврхе уз примену стратегија најсавременијих метода у настави страних језика. Усвајање елемената стране културе и књижевне продукције преко наставе језика.
Исход предмета Студенти познају најважније методе, приступе и стратегије у настави италијанског и шпанског језика. Владају основним појмовима релевантним за методику наставе страних језика, књижевности и културе. Упознати су са савременим приступима у настави страних језика, књижевности и култура. Умеју да изврше припрему часа, обликују језички, књижевни и културолошки материјал према нивоу знања и потребама ученика, као и да га користе у наставне сврхе, у учионици и у онлајн настави. Умеју да користе савремени књижевни текст у настави.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основни појмови у методици наставе страних језика (приступи, методе, стратегије, технике; процес усвајања страног језика, стицање и развој језичких компетенција, интерференција и метајезик, језички трансфер, фосилизација грешака). Кратак историјски преглед развоја методике наставе страних језика, књижевности и култура као научних дисциплина (од граматичко-преводног метода до комуникативног и интерактивног присуца настави, те интегративног метода). Савремене тенденције у настави страних језика, документи Савета Европе и препоруке, дигитализација наставног материјала, методика наставе на даљину и у раду са е-платформама. <i>Практична настава:</i> Критичко тумачење и анализа наставних садржаја представљених у уџбеницима шпанског/ италијанског као страног језика. Анализа елемената културе у уџбеницима за шпански/ италијански као страни језик . Примена стечених знања за осмишљавање наставне јединице и извођење наставе. Прилагођавање индивидуалним потребама ученика. Употреба информационих технологија у настави страног језика. Вежбе прате наставне садржаје обрађене на предавањима. За рад код куће користи се интернет платформа Мудл (<i>Moodle</i>).
Литература Balboni, Paolo, <i>Didattica dell'italiano come lingua seconda e straniera</i>, Torino: Loescher, 2014. Moreno Fernández, Moisés. <i>Cine y competencia léxica en la enseñanza del español como lengua extranjera</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet, 2020. Spera, Lucinda, <i>La letteratura per la didattica dell'italiano agli stranieri : cinque percorsi operativi</i>

nel Novecento, Ospedaletto-Pisa : Pacini Editore, 2014.
 Точанац-Миливојев, Душанка, *Методе у настави и учењу страног језика*, Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1997
 Vedovelli, Massimo, *Guida all'italiano per stranieri*. La prospettiva del Quadro comune europeo per le lingue, Roma: Carocci, 2007.
 Vučo, Julijana. *Kako se učio jezik: pogled u istoriju glotodidaktike od prapočetaka do Drugog svetskog rata*, Beograd : Ministarstvo za nauku i zaštitu životne sredine, 2009.
 Consejo de Europa. *Marco de Referencia europeo para el aprendizaje, la enseñanza y la evaluación de lenguas*. Madrid: Instituto Cervantes. 2002.
 Plan Curricular del Instituto Cervantes. 2006.
https://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/plan_curricular/
 Sánchez Lobato, Jesús.; Isabel Santos Gargallo *Vademécum para la formación de profesores*. Enseñar español como segunda lengua (L2)/lengua extranjera (LE). Madrid: SGEL. 2004
 Alonso, Encina. *¿Cómo ser profesor y querer seguir siéndolo?* Madrid: Edelsa. 2005.
 MarcoELE. *Revista de Didáctica Español Lengua Extranjera*. <https://marcoele.com/>
 Arnold, Jane. (ed.) *La dimensión afectiva en el aprendizaje de idiomas*. Madrid: Cambridge University Press. 2000.
 Јовановић, Ана. *Student and teacher attitudes in second language learning*. Београд : Задужбина Андрејевић. 2009.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Стручна пракса
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован на фестивалима који промовишу културу, науку и образовање, тако што помаже у њиховој организацији, ангажован је као преводилац, лектор и сл.; упознаје се са активностима и свим корацима на припреми и реализацији научних пројеката; обавља захтевније преводилачке задатке у оквиру институције; лекторише текстове у институцији; похађа и укључен је у припрему радионица и семинара посвећених развоју научног подмлатка; учествује и води различите језичке, преводилачке и књижевне радионице и трибине на Филозофском факултету или у културним и образовним центрима; волонтира у музејима, учествује у организацији промоције пројеката, књига, часописа, књижевних и уметничких вечери; волонтира на конференцијама и скуповима, креира и пише различите пројекте који подстичу омладински активизам и међукултурну сарадњу, учествује у вођењу секција и радионица у истраживачким станицама и центрима, летњим школама и камповима; учествује са радом на студентским конференцијама; волонтира у библиотекама; обавља преводилачку праксу у органима локалне управе и самоуправе; одлази на праксу у медијске куће – упознаје се са принципима и техникама вођења емисија, уређивања, лекторисања и кориговања текстова; објављује уметничке и стручне преводе итд.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм : ЖК, модул Компаративна књижевност
Назив предмета: Савремена српска књижевност
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положени курсеви Српска књижевност 18. и 19.века у европском контексту и Српска књижевност 20. века у европском контексту
Циљ предмета: Упознавање другачијег цивилизацијског, геополитичког, културолошког, историјског и поетичког контекста српске књижевности у постјугословенском контексту од деведесетих година прошлога века до данас.
Исход предмета: Оспособљавање студената за самосталну анализу и тумачење књижевних дела српске књижевности која имају другачију поетичку парадигму од оне до деведесетих година прошлог века. Препознавање континуитета и дисконтинуитета са литературом друге половине 20. века.
Садржај предмета Теоријска настава Постепена смена неоавангардних и веристичких тенденција постмодернистичким каноном у прози (дела С. Велмар-Јанковић, Д. Албахарија, Д. Великића, С. Басаре, Г. Петровића, В.Тасића, Љубице Арсић, Јелене Ленголд. Ота Хорвата). Жанровска проза, историјска проза. Млађа прозна сцена (роман, кратка прича, песма у прози). Поезија: Н. Тадић, Ј. Зивлак, Ж. Недељковић Д.Ј.Данилов, С. Јеленковић, В. Карановић, П. Матовић и др. Обнова неокласичних, традиционалних форми и везаног стиха. Феминистичка и женска поезија (Р. Лазић, Ј.Шалго, Ана Ристовић, М. Марковић); поезија културе, неоверизам и различити облици лирских модела, језикотворна традиција, поетски номадизам, аспекти идентитета, имагологија (другост), интертекстуалност, искуство најновијих ратова на простору бивше Југославије. Савремена драма. Књижевност и интернет. Ревизија књижевног канона. Књижевност и интермедијалност. Књижевност и превођење. Практична настава: интерактивна метода, предиспитна обавеза (писање критичког приказа), усмени реферат или презентација
Литература Сава Дамјанов: <i>Постмодерна српска фантастика</i> (антологија), Нови Сад, 2004; Исти: <i>Апокрифна историја српске (пост)модерне</i> , Службени гласник, Бгд. 2008; Александар Јерков, <i>Од модернизма до постмодернизма</i> , Приштина, Јединство, 1991; Radmila Lazić, <i>Mačke ne idu u rad</i> , Samizdat, Bgd. 1999; Љиљана Ђурђић, <i>Женски континент – антологија савремене женске приче</i> , Просвета, Бгд. 2004, В.Stojanović Pantović, <i>Nebolomstvo, panorama srpske poezije kraja veka</i> , HDP, Zagreb, 2006; Иста: <i>Наслеђе суматраизма</i> , Рад, Београд, 1998; Иста: <i>Распони модернизма</i> , АК, Нови Сад, 2011; Иста: <i>Чист облик екстазе</i> , Краљево, 2019; Владислава Гордић Петковић, <i>На женском континенту</i> , есеји, Нови Сад, 2007, Васа Павковић: <i>21 за 21, Антологија савремене српске приче</i> , Агора, 2015; <i>Српска књижевност данас</i> , САНУ, Нови Сад, 2018.

Студијски програм : Српска књижевност и језик
Назив предмета: Српски реализам (7. семестар)
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: положени испити из предмета: <i>Српски класицизам и предромантизам, Српски романтизам</i>
Циљ предмета: Овладавање знањима о кључним поетичким и жанровским одликама српског реализма. Дијахронијско и синхронијско проучавање опуса писаца који пружају репрезентативан увид у главне токове српске књижевности 19. века.
Исход предмета По успешном завршетку овог курса, студенти ће овладати релевантним научним знањима о српском реализму, што обухвата познавање жанрова, поетике и опуса репрезентативних аутора, као и стицање ширих представа о комплексним културноисторијским обележјима епохе, током које су српски реалисти створили своја најбоља дела.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи преглед на културне и књижевне прилике код Срба у последњим деценијама 19. века. Наставак романтичарских тенденција и први отпори према романтизму. Појава тежње за "реалним правцем у науци и животу", култ природних наука и нови погледи на књижевност у српском литерарном животу 60-тих година. Правац и утицај преводилачке делатности. Марковићева критика идеалистичке естетике и епигонског романтизма и основне тачке његовог књижевног програма: проблем односа уметности и стварности, веза књижевности и науке, појам о песнику и његовој улози, проблем књижевних жанрова, примери за углед. Одјеци Марковићевих идеја: њихово прихватање и проблематизација. Српска књижевна критика и књижевна историографија осамдесетих и деведесетих година 19. века. Главни часописи у раздобљу реализма и њихов профил. Основна обележја српске књижевности у раздобљу реализма: однос према књижевној традицији и према европском контексту, главни књижевни жанрови (приповетка и роман, природа поезије, значај комедије и сатире, путописна и мемоарска проза). Рад на реалистичкој приповеци: анегдотско приповедање и фолклорни реализам и фантастика у приповеткама М. Глишића, С.М. Љубиша: између романтизма и реализма, психолошки реализам Л. Лазаревића, богатство опсервације и оцртавање људских ликова и нарави у приповеткама С. Матавуља, приповетке Р. Домановића. Роман у српској књижевности реалистичке епохе: књижевне идеје Ј. Игњатовића и његов романијерски опус: слика историјске прошлости и савременог живота у романима тог раздобља, главна остварења. Драмски рад у том раздобљу. Мемоарска и путописна литература. Нова читања српске књижевности реализма у критичким освјетљењима наше старије и новије критике и књижевне историографије. <i>Практична настава (рад на текстовима)</i> Светозар Марковић: <i>Певање и мишљење, Реалност у поезији.</i> Јаков Игњатовић: <i>Милан Наранџић, Васа Решпект, Вечити младожења, Патница, Мемоари, приповетке.</i> С. М. Љубиша, <i>Кањош Мацедонових и Скоћићевојка.</i> Милован Глишић, <i>Ноћ на мосту, После деведесет година Глава шећера, Прва бразда, Шетња после смрти.</i> Јанко Веселиновић, <i>Вечност и Бела врана.</i> Лаза Лазаревић, <i>Све ће то народ позлатити, Школска икона, Први пут с оцем на јутрење, Швабица, Вертер, На бунару.</i> Симо Матавуљ, <i>Бакоња фра-Брне, Биљешке једног писца, приповетке.</i> Стеван Сремац, <i>Поп Ћира и поп Спира, Зона Замфирова или Ивкова слава, Вукадин или Кир Герас.</i> Пера Тодоровић, <i>Дневник једног добровољца, Смрт Карађорђевог.</i> Светилик Ранковић, <i>Сеоска учитељица, Горски цар, приповетке.</i> Радоје Домановић: <i>Вођа, Краљевић Марко по други пут међу Србима, Размишљање једног обичног српског вола, Страдија.</i> Бранислав Нушић: <i>Сумњиво лице, Госпођа министарка, Народни посланик, Ожалошћена породица, Аутобиографија.</i>
Литература Б. Вукадиновић, <i>Интерпретације,</i> Београд, 1971. Д. Вученов, <i>О српским реалистима и њиховим претходницима,</i> Београд, 1981. С. Кораћ, <i>Живот и дело С. Матавуља,</i> Београд, 1982. М. Павић, <i>Историја, сталеж, стил,</i> Нови Сад, 1985. Љ. Јеремић, <i>Трагички видови старијег српског романа,</i> Нови Сад, 1987. Д. Иванић, <i>Српски реализам,</i> Нови Сад, 1996. А. Радин, <i>Мотив вампира у миту и књижевности,</i> Београд, 1996. Пера Тодоровић <i>(зборник радова),</i> Београд, 1999. Г. Раичевић, <i>Лаза Лазаревић-јунак наших дана,</i> Нови Сад, 2002. Г. Максимовић, <i>Тријумф смијеха,</i> Ниш, 2003. Д. Вукићевић, <i>Огледи о српском реализму,</i> Краљево, 2003. Д. Вукићевић, <i>Анархија текста,</i> Београд, 2011. С. Дамјанов, <i>Нова читања традиције 1-3,</i> Београд, 2012. Д. Вукићевић; С. Милосављевић Милић, <i>Огледавања,</i> Ниш, 2014. Р. Браковић, <i>Књига о Јакову,</i> Нови Сад, 2016. С. Орсић, <i>Лик странца у српском роману 19. века,</i> Загреб-Дал, 2018. Р. Браковић, <i>Дневник читалачких искушења,</i> Нови Сад, 2019.

Студијски програм : ЖК, Ск
Назив предмета: Аутобиографије, мемоари и дневници у српској књижевности XIX и XX века
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Овладавање знањима о кључним аутобиографијама, дневницима и мемоарима у српској књижевности XIX и XX века. Стицање ширих представа о културноисторијским обележјима епохе.
Исход предмета Након успешног завршетка курса, студенти ће овладати релевантним знањима о аутобиографијама, дневницима и мемоарима у српској књижевности XIX и XX века. Студенти ће бити оспособљени да наведу, упореде и разликују опште одлике аутобиографија, дневника и мемоара.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Аутобиографије. Мемоари. Дневници. Основна обележја. Однос факта и фикције. Историја приватног и јавног живота. Прота Матија Ненадовић. Јован Суботић. Т. Стефановић Виловски. Јован Ђорђевић. Јаков Игњатовић. Владан Ђорђевић. М. Полит Десанчић. Милан Савић. Симо Матавуљ. М. Пупин. Милан Грол. М. Јовановић Стојимировић. Б. Михајловић Михиз... Жене као писци успомена: Савка Суботић. Наталија Обреновић. Станка Глишић. Паулина Лебл Албала, Јелена Скерлић Ћоровић. Теодора Петровић.... Дневници: Бачки дневници (С. Новаковић, Д. Матић, И. Огњановић, И. Вучетић, Т. Остојић, М. Јакшић). Ратни дневници. Дневници Ј. Михаиловића, М. Стојадиновић Српкиње, Ј. Хацића, С. Златојевића, Ј. Ј. Змаја, Ј. Костића, М. Шевића, Б. Лазаревића, А. Тишме...
Литература Т. Росић, <i>Произвољност дневника</i> , Београд 1994; Д. Иванић, „Аутобиографско-мемоарска проза у српској књижевности XVII и XIX вијека“, <i>Облик и вријеме. Студије из историје и поетике српске књижевности</i> , Београд 1995; <i>Српска аутобиографска књижевност</i> (Зборник), Београд 1997; <i>Перо и повест. Српско друштво у сећањима</i> . (Зборник), Београд 1999; Р. Кордић, <i>Аутобиографско приповедање</i> , Београд 2000; Н. Грдинић, „Аутобиографија – проблеми проучавања“, <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i> , књ. 51, св. 3, Н. Сад 2005; М. Савић, <i>Сећање и рат</i> , Београд 2009; З. Хацић, „Милан Шевић – живот и дневнички записи“, у: М. Шевић, <i>Дневници, књига трећа</i> , Нови Сад 2017.

Студијски програм : ЖК, модул Српска књижевност
Назив предмета: Светска књижевност 5
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: положен испит из предмета Светска књижевност 4
Циљ предмета Студент треба да се упозна са главним токовима и делима модернистичке књижевности, у европским оквирима; студент треба да савлада начин коришћења секундарне литературе као и да се оспособи за самосталну анализу и тумачење књижевних текстова овог периода.
Исход предмета Студент познаје главне поетичке поставке, друштвене околности и импликације модернистичке књижевности, упознат је са најзначајнијим делима овог периода, прочито је обавезна дела и способан је да користи релевантну секундарну литературу на критички начин као и да врши самосталну анализу и тумачење књижевних текстова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Друштвене координате модерне књижевности. Књижевно тржиште. Капиталистичка производња и отуђење. Нихилизам као епохална појава. Формирање модернистичке поетике - дистанцирање од романтизма, деперсонализација, стил као апсолутни начин гледања на ствари, иманентна сврховитост. Стварање аутономног књижевног поља. Бодлер и почеци модернистичког песништва. Анализа <i>Сликара модерног живота</i> и <i>Цвећа зла</i> . Лепо и ружно, фланер, артифицијелност наспрам природе, интелект уместо инспирације, побуна, урбаност као претпоставка модерног песништва, Париз Другог царства. Рембо и укидање логичке каузалности песничког језика. Рембо и Париска комуна. Анализа <i>Сабраних дела</i> (рани стихови, "Боравак у паклу", "Илуминације", "Писма видовитог"). Маларме и чиста поезија. Речи и ствари, поезија и заједница, биће и ништа. Анализа Малармеових <i>Изабраних дела</i> и есеја "Криза стиха". Т.С. Елиот и модернизам у енглеској књижевности. Анализа <i>Пусте земље</i> . Мит и књижевност, банално и узвишено, религија и модерност. Р. М. Рилке и модернизам у немачкој књижевности. Поезија и егзистенцијализам, субјективност, сексуалности, љубав и смрт. Анализа одломака из романа <i>Записи Малтеа Лауридса Бригеа</i> и <i>Изабраних песама</i> , са акцентом на <i>Девинским елегјама</i> . А. С. Блок и модернизам у руској књижевности. Поетичка превирања са почетка 20. века. Анализа поеме <i>Дванаесторица</i> . Прелазак из симболистичке у авангардну поетику, хришћанство и комунизам, Октобарска револуција. <i>Практична настава</i> Формирање модернистичког романа. Флобер као номотет модерне прозе. Анализа романа <i>Госпођа Бовари</i> . Марсел Пруст, структура модерне субјективности и спонтано сећање. Друштвена стварност, класне поделе и стил, љубав као љубомора, сексуалност, трансгресија. Анализа првог тома <i>Трагања за минулим временом</i> . Вирџинија Вулф и модернизам у енглеској прози. Женско писмо, ток свести. Џојс и високи модернизам, однос форме и садржине, мита и модерне стварности. Анализа романа <i>Уликс</i> . Франц Кафка и модернизам у немачкој књижевности. Егзистенцијализам, отуђење и апсурд. Анализа рома <i>Процес</i> . Томас Ман и наслеђе немачке књижевности. Анализа романа <i>Чаробни брег</i> . Албер Ками и послератна европска књижевност. Аутономно становиште и дистанца у односу на политику, апсурд и егзистенцијализам. Анализа романа <i>Странац</i> .
Литература Ш. Бодлер, <i>Цвеће зла</i> , сва издања; <i>Сликара модерног живота</i> , у <i>Романтична уметност</i> , Београд, 1954. А. Рембо, <i>Сабрана дела</i> , Београд, 1961. (и друга издања) С. С. Маларме, <i>Поезија</i> , Београд, 1985. Т. С. Елиот, "Пуста земља", у <i>Изабране песме</i> , Београд, 1978. Р. М. Рилке, <i>Изабране песме</i> , Београд, 1986. А. С. Блок, "Дванаесторица", сва издања

Г. Флобер, *Госпођа Бовари*, сва издања

М. Пруст, *У трагању за минулим временом* (1), Београд, 2007.

В. Вулф, *Госпођа Даловеј*, сва издања

Ц. Џојс, *Уликс*, Београд, 2001. (и каснија издања)

Ф. Кафка, *Процес*, сва издања

Т. Ман, *Чаробни брег*, сва издања

А. Ками, *Странац*, сва издања

Секундарна литература

Хуго Фридрих, *Структура модерне лирике*, све издања; Пјер Бурдје, *Правила уметности*, Нови Сад, 2003; Валтер Бенјамин, *Естетички огледи*, Загреб, 1986. (поглавља о Бодлеру); темат о Бодлеру, часопис *Поља*, бр. 487, 2014; темат о Рембоу, часопис *Поља*, бр. 515, 2019; темат о "Пустој земљи", часопис *Поља*, бр. 511, 2018; Морис Бланшо, *Есеји*, Београд, 1960; Ив Бонфоа, *Рембо њим самим*, Београд, 1957; М. Хајдегер, "Чему песници", у *Шумски путеви*, Београд, 2001; Гадамер, "Митопоеетски преокрет у Рилкеовим Девинским елџијама", у *Поезија и филозофија*, Нови Сад, 2002; темат о Блоку, часопис *Поезија*, год. 17, бр. 57/58, 2012; Жак Рансијер, "Погубљење Еме Бовари", у *Политика књижевности*, Нови Сад, 2008; Жан Русе, *Облик и значење*, Сремски Карловци, 1993; Жан-Ив Тадије, "Пруст и роман", *Трећи програм*, бр. 102, 1995; Биљана Дојчиновић, *Сусрети у тами*, Београд, 2011; темат о Уликсу, часопис *Поља*, бр. 485, 2015

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Основе академског писања
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да овладају поступцима који се примењују у истраживању, академском читању и писању, као и да се особособе за писање основних облика стручних и научних радова.
Исход предмета Оспособљеност за писање основних облика стручних и научних радова као и за исправно налажење, коришћење и навођење литературе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Избор теме академског рада и одређивање концепта и обима истраживања. Трагање за изворима и документацијом. Критичко читање и прављење бележака. План рада. Писање рада: избор језика и стила, кохерентност реченица и параграфа, граматичка коректност. Документарна подлога рукописа (фусноте, парентезе). Техничка обрада рукописа. <i>Практична настава</i> Израда огледне библиографије, избор кључних речи, састављање резимеа, писање семинарског рада.
Литература 1. Publication manual (2010). <i>Publication manual of the American Psychological Association</i>. Washington DC: American Psychological Association. 2. Еко, У. (2000). <i>Како се пише дипломски рад</i>. Београд: Народна књига – Алфа. 3. Поповић, З.В. (1999). <i>Како написати и публиковати научно дело</i>. Београд: Академска мисао. 4. Шамић, М. (1984). <i>Како настаје научно дјело (одломци)</i>. Сарајево: Свјетлост.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност)
Назив предмета: Митска бића српског фолклора у усменој и писаној књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Проширивање знања о кључним постичким одликама митолошких/демонолошких предања и уочавање њихове специфичности у односу на друге жанрове. Развијање способности за идентификацију представа, веровања и митолошких/демонолошких предања (наратива) у различитим књижевним жанровима, њихову функцију, значење и уметничку трансформацију у анализираним делима српске књижевности.
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - идентификују основне елементе који граде систем традиционалних представа о митским бићима, начин њихове класификације, односно типологију демонских бића у српској традиционалној култури; - уочавају комплекс фолклорних представа о изгледу, одликама и функцији митских бића, њиховом односу према људима и времену и месту њихових сусрета (демонски хронотоп). - изведу закључак о заступљености митолошких/демонолошких предања и традиционалних представа о митским бићима у делима српских писаца од романтизма до постмодерне; - разумеју и образложе поступак њихове уметничке трансформације и начин функционисања у конкретном књижевном делу; - усаврше интерпретативне компетенције везане за тумачење и анализу конкретних дела у којима су заступљене наведене теме.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Сажет преглед поделе и типологије митских бића у српском усменом стваралаштву и традиционалној култури (демони природе, демони атмосферских појава, демони судбине, демони болести, домаћи демони, демони који настају од људи и људи демонских особина). Изглед, главна обележја и одлике, функције, однос према људима (добронамерни/зли), време (тзв. <i>глуво доба</i> или одређени календарски периоди) и место и време појављивања (<i>хронотоп</i>) митских бића. Преглед досадашњих књижевнотеоријских проучавања заступљености фолклорних мотива ове врсте у српској књижевности од 19-20. века и почетком 21. века. Начин транспоновања и функционисања народних веровања, представа и предања (наратива) о овим бићима у одређеном књижевном делу. <i>Практична настава</i> Примена усвојених теоријских сазнања приликом интерпретације одабраних дела српске књижевности од 19. до почетка 21. века у којима су заступљени поменути мотиви.
Литература Детелић, М. (ур.). (2009). <i>Моћ književnosti. In memoriam Ana Radin: зборник радова</i> . Београд: Балканолошки институт САНУ. Детелић, М., Л. Делић. (ур.). (2016). <i>Крв. књижевност, култура: зборник радова</i> . Београд: Балканолошки институт САНУ. Ђорђевић, Т. Р. (1953). <i>Вештица и вила у нашем народном веровању и предању/ Вампир и друга бића у нашем народном веровању и предању</i> . Српски етнографски зборник. LXVI, Београд: САНУ. Зечевић, С. (2007). <i>Митска бића српских предања</i> . Београд: Службени гласник. Зечевић, С. (2008). <i>Српска етномитологија</i> . Београд: Службени гласник. Клеут, М. (2018). <i>Вампири у Србији у XVIII веку: књига и коментари</i> . Београд: Службени гласник. Палавестра, П. (ур.).(1989). <i>Српска фантастика: натприродно и нестварно у српској књижевности</i> . Београд: САНУ. Поповић Николић, Д. (2016). <i>Други свет: студије о демонолошким предањима и тужбалицама</i> . Ниш: Филозофски факултет. Радин, А. (1996). <i>Мотив вампира у миту и књижевности</i> . Београд: Просвета. Радин, А. (1998). <i>Приче о вампирима</i> . Београд: Просвета.

Ранчић, Ј. (1997). *Ђаво у митологији Јужних Словена*. Београд: ИДЕА.
Тодоров, Ц. (2010). *Увод у фантастичну књижевност*. Београд: Службени гласник.
Самарџија, С. (2011). *Облици усмене прозе*. Службени гласник.
Вукићевић, Д. (2006). *Писмо и прича*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност ОАС
Назив предмета: Креативно писање прозе
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Да оспособи студенте који пишу кратке прозне форме, као и да промисле релевантна поетичка питања везана за њих.
Исход предмета Студенти треба сопствену вештину прозног стваралаштва и аутопоетичку свест да подигну на виши ниво, што укључује и упознавање са старијим и новијим репрезентативним приповедачима из домаће и светске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни модели и технике приповедања. Тематско-мотивске структуре. Односи прозног дискурса према песничком и драмском. Доминантни приповедачки жанрови. Питање отвореног и интерактивног текста. Питање грађе. Елементи ванлитерарног у наративном дискурсу. Интертекстуалност и метатекстуалност. <i>Практична настава</i> Најважнији део наставе посвећен је практичном раду на писању прозних текстова, њиховом анализирању и проблематизацији кључних поетичких питања у вези са њима.
Литература Живковић, Зоран. <i>О жанру и писању</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2010. Lasić, Stanko. <i>Poetika kriminalističkog romana: pokušaj strukturalne analize</i> . Zagreb: Liber, 1973. Kembel, Džozef. <i>Heroj sa hiljadu lica</i> . Prevod Branislav Kovačević. Novi Sad: Stylos, 2004. Prins, Džerald. <i>Naratološki rečnik</i> . Beograd: Službeni glasnik, 2011. Prop, Vladimir. <i>Mofologija bajke</i> . Prevod Petar Vujičić. Beograd: Biblioteka XX vek, 2012. Rotenberk, Albert. <i>Kreativnost i ludilo: nova otkrića i stari stereotipi</i> . Prevod Branka Robertson i Zorica Jovičić. Beograd: Clio 2010.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Креативно писање поезије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: уписана завршна година студија
Циљ предмета Студенти треба да овладају основним техникама писања песничких текстова и да пажљиво истражују разноврсност њихових појавних облика, а све то треба да доведе до непрестаног настојања да се подиже ниво песничке, стваралачке самосвести.
Исход предмета По завршетку овог курса, студенти треба да овладају способношћу перципирања стварности као естетског феномена, те да изграде особене поступке у области језичко-стилског, версификацијског, тематско-мотивског и жанровског израза. Уз то треба да стекну потребу за сталном изградњом личног, ауторског приступа и за сагледавањем сопственог дела у ширем песничком и књижевном контексту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Студенти треба да развијају свест о теоријским аспектима песништва, а то су знања која су углавном већ стекли. Стога на овом курсу доминирају практични аспекти наставе. <i>Практична настава</i> На одабраним примерима из савремене поезије треба показати врлине и мане појединих песама, те изградити код студената способност личног расуђивања о проблемима структуре песничког текста и о осетљивости његовог обликовања. Студенти треба да пишу песничке текстове (најмање 10 током похађања овога курса) и да буду спремни да саслушају мишљења и оцене које ће други полазници курса исказати. У таквим дијалогским ситуацијама треба откривати додатну мотивацију за унапређење и побољшавање сопствене праксе писања. На курсу се унапређују и начини јавног читања песничких текстова.
Литература Војислав Ђурић, <i>Лирика у светској књижевности</i>, Београд 1982; Драгиша Живковић, <i>Лирска поезија</i>, Нови Сад 1987; нове, актуелне књиге песама из текуће сезоне, а посебно награђене књиге.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Опус Борислава Пекића у светлу нових теорија романа
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са опсесивним темама, поетиком и кључним делима Борислава Пекића. Позиционирање Б. Пекића и његовог романеског опуса у контексту нових теорија романа
Исход предмета Познавање кључних дела Борислава Пекића као и његовог места у савременој српској прози. Оспособљеност за разумевање Пекићеве прозе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Пекићеве основне теме – од судбине српског грађанског друштва до судбине материјалистичке цивилизације; поетички лик: прелаз од романа идеја, ка историографској метафикцији, до пара-жанровског, односно антрополошког романа. <i>Практична настава</i> Анализа: одломка из <i>Златног руна</i> (I), романа <i>Како упокојити вампира</i> , одломка из мемоара <i>Године које су појели скакавци</i> , одабраних есеја, као и романа <i>Беснило</i> .
Литература Петар Пијановић, <i>Поетика романа Борислава Пекића</i> , Просвета, Београд, 1991. (одломци) Борислав Пекић, <i>Златно доба дијалога</i> , Службени гласник, Београд, 2012 (одломци) <i>Поетика Борислава Пекића</i> , Службени гласник, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2008. Линда Хачион, <i>Поетика постмодернизма</i> , Светови, Нови Сад, 1997.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Теорија уметничког стварања Растка Петровића
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да уоче и препознају начела уметничког стварања песничког дела Растка Петровића.
Исход предмета Познавање поетичких карактеристика авангардне поезије која се проучавала и оспособљавање за самостално истраживање на другом корпусу књижевних дела.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теорија уметничког стварања Растка Петровића описује се у релацији аутора према питању начина настанка уметничког дела, према стварности, и према публици. Схватање модерне уметности формулисано у есејима и критици. Кључни појмови Растковог теоријског мишљења: декристализација (размештање) – уочавање елемената и њихово издвајање и кристализација (поновно смештање) – нови спојеви између елемената. Грађење нове стварности која изражава динамичку суштину ствари новом синтезом елемената. Први однос; преиначавање; визије. Ране песме – конструктивистички поступак у грађењу и елементи традиционалног песништва. Збирка <i>Откровење</i> (1922). <i>Практична настава</i> Анализа песама из <i>Откровења</i> .
Литература 1. Р. Birger (1998), <i>Teorija avangarde</i>. Београд: Народна knjiga. 2. Б. Стојановић Пантовић (1998). <i>Српски експресионизам</i>. Нови Сад: Матица српска. 3. Р. Вучковић (2011). <i>Поетика српске авангарде</i>. Београд: Службени гласник. 4. Н. Грдинић (2013), Поетика Растка Петровића, <i>Развојни токови српске поезије</i>, том 1. Научни састанак слависта у Вукове дане. Београд: МСЦ, стр. 153-162. 5. А. Марино (1998), <i>Поетика авангарде</i>. Београд: Народна књига/ Алфа. 6. Р. Петровић (2012). <i>Песме</i>. Прир. Н. Грдинић. Сремски Карловци: Каирос. 7. Р. Петровић (1974), <i>Есеји и чланци</i>, Београд: Нолит. 8. Б. Јовић (2005), <i>Поетика Растка Петровића: структура, контекст</i>. Београд: Народна књига – Алфа.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност ОАС
Назив предмета: Креативно писање дигиталних жанрова и копирајтинга
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Стицање знања о кључним теоријским, формалним и поетским одликама савремених уметничко-журналистичких интернет жанрова (колумна, коментар, оп-ед, репортажа, блог, влог). Стицање знања о историји, развоју и начину функционисања маркетинга и тржишне комуникације. Овладавање креативним стварањем поменутих жанрова и облика.
Исход предмета Практично овладавање техникама и вештинама потребним за писање различитих облика индивидуалних и корпоративно-рекламних интернет жанрова: колумна, коментара, оп-едова, репортажа, блогова, влогова, рекламних текстова за интернет странице, њузлетера, корпоративних профила, онлајн кампања, каталога, слогана, брошура; сценарија за појединачне рекламе као и савремене облике рекламне кампање. Практично оспособљавање за рад у различитим облицима индустрије који захтевају техничко писање и различите облике ПР-а.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Генологија: дигитални жанрови у контексту традиционалних облика књижевног есеја и новинарске колумне, репортаже. Жанровска начела. Модерне технологије и креативно писање: блог, влог, подкаст, друштвене мреже. Дефиниција и концепт копирајтинга у контексту културне индустрије. Начела писања копирајтинг текстова. Дефиниција и појам маркетинга. Рекламни спот у контексту драмско-наративне теорије. Начела рекламних кампања. Стилске и идеолошке особености копирајтинга, дигиталних жанрова и маркетиншких текстова. <i>Практична настава</i> Практични рад подразумева писање текстова (дигитални жанрови, копирајтинг, маркетинг сценарији и концепти), њихово анализирање и проблематизовање кључних поетичких питања у вези са њима, како у контексту традиционалне књижевне теорије тако и у контексту савремене културне индустрије.
Литература • Адорно, Теодор; Хорхеимер, Макс. „Културна индустрија“. Превод Љиљана Глишовић. <i>Студије културе</i>. Београд: Службени гласник, 2008, стр. 66-99. • Барт, Ролан. <i>Књижевност, митологија, семиологија</i>. Превод Иван Чоловић. Београд: Нолит, 1971. • Barbije, Frederik. <i>Istorija knjige</i>. Prevod Ljiljana Mirković. Beograd: Clio, 2009. • Bernajs, Edvard. <i>Propaganda</i>. Prevod Vladimir Krakov. Beograd: Ammonite, 2014. • Čejko, Meri. <i>Superpovezani: internet, digitalni mediji i tehno-društveni život</i>. Prevod Jelena Petrović. Beograd: Clio 2019. • Gir, Čarli. <i>Digitalna kultura</i>. Prevod Aleksandar Luj Todorović. Beograd: Clio 2011. • Manović, Lev. <i>Jezik medija</i>. Prevod Aleksandar Luj Todorović. Beograd: Clio 2015. • Salmon, Kristijan. <i>Storytelling ili pričam ti priču</i>. Beograd: Clio 2010.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Постмодерна српска проза
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да се упознају са основним поетичким начелима постмодерне књижевности, односно најзначајнијим представницима и делима постмодернизма у српској књижевности, у контексту европске и светске савремене књижевности, и да се оспособе за критичко и теоријско тумачење дела српске постмодерне књижевности.
Исход предмета Познавање поетских, стилско-формалних, тематских и идејних особености српске постмодерне књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основе постмодернистичке и постструктуралистичке мисли у светској и српској савременој филозофији, уметности и теорији књижевности. Значајни светски постмодерни аутори и њихова дела у областима књижевности, филма, стрипа, видео игара. Политички, друштвени, културни контекст постмодерне. Антиципације постмодерне поетике у историји књижевности (Ф. Рабле, Л. Стерн, Л. Керол, Ј. С. Поповић, М. Црњански, Р. Петровић, С. Винавер, Џ. Џојс). Поступци у постмодерној књижевности: интертекстуалност, метатекстуалност, хипертекстуалност; фрагментарност, фикшн роман, минус поступак, минимализам, максимализам (енциклопедијски дискурс), апсурд, фантастика и магијски реализам. Метафикција, историографска метафикција. Постмодерна теорија рецепције (Р. Барт, П. Бајар). Постмодерна наратологија. Double coding. Постмодерно схватање историје. Постмодерна и жанровска књижевност (НФ, детективски роман). Отворено дело; ергодишка књижевност. Феномен „ПОСТмодерне“ књижевности: преплитање српског постмодернизма и неоавангарде. <i>Практична настава</i> Данило Киш: <i>Мансарда, Гробница за Бориса Давидовича, Енциклопедија мртвих</i> . Борислав Пекић: <i>Атлантида, Беснило, 1999, Како упокојити вампира</i> . Давид Албахари: <i>Опис смрти, Фрас у шупи</i> . Милорад Павић: <i>Предео сликан чајем, Последња љубав у Цариграду, Унутрашња страна ветра</i> , избор из кратких прича („Цветна грозница“, „Извртута рукавица“, „Двобој“) и интерактивне фикције („Дамаскин“, „Стаклени пуж“). Војислав Деспотов: <i>Петровградска прашина, Андрачи, јепури и остала најважнија чудовишта Петровграда и средњег Баната</i> . Сава Дамјанов: <i>Колачи, обмане, нонсенси, Причке, Историја као апокриф</i> . Светислав Басара: <i>Приче у нестајању, Resking by Night, Феномени</i> . Ђорђе Писарев: <i>Књиге народа лутака, Готска прича, Књига господара прича</i> . Горан Петровић: <i>Ситничарница Код срећне руке</i> . Александар Јерков: <i>Антологија српске прозе постмодерног доба</i> (избор). Сава Дамјанов: <i>Нова (постмодерна) српска фантастика</i> (избор). Избор из српске књижевности 21. века (С. Тешин, А. Гаталица, С. Владушић, С. Срдих).
Литература 1. Дамјанов, С. <i>Шта то беше српска постмодерна?</i>. Београд: Службени гласник. 2. Јерков, А. <i>Антологија српске прозе постмодерног доба</i>. Београд: СКЗ. 3. Батлер, К. <i>Постмодернизам: сасвим кратак увод</i>. Београд: Службени гласник. 4. Хачион, Л. <i>Поетика постмодернизма</i>. Нови Сад: Светови. 5. Татаренко, А. <i>Поетика форме у прози српског постмодернизма</i>. Београд: Службени гласник.
Извори (Дела наведена у подрубрици „Практична настава“)

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Средњовековна књижевност између општих места и аутобиографског исказа
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: /
Циљ предмета: Стицање знања о општим местима средњовековне књижевности. Уочавање разлика између устаљених мотива и оригиналних исказа. Продубљивање знања о развоју појединих књижевних топоса од антике до средњег века.
Исход предмета Студент је способан да препозна општа места средњовековне књижевности, као и аутентичност и оригиналност средњовековних књижевника.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општа места средњовековне књижевности: „мир и тишина“, „идеални пејзаж“, „оклеветани младић“, „зла жена“, „играње пред моштима“, „путовање“, „рођење јунака“, „детињство у врлини“, „одбијање женидбе“, „одлазак у манастир ради замонашења“, „грешност“, „афектирана скромност“. Примери аутобиографских исказа у средњовековним књиж. делима – питање форме и функције: Прва и Друга Хиландарска повеља, Житије светог Симеона (Свети Сава), Животи краљева и архиепископа српских (Данило Други), Житије деспота Стефана Лазаревића (Константин Филозоф) и др.
Литература С. Хафнер, <i>Топика средњовековне српске историографије као елеменат културне и политичке оријентације</i> , Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, књига XL, свеска 3– 4, Београд, 167–178; Београд, 1974; Ђ. Трифуновић, <i>Азбучник српских средњовековних књижевних појмова</i> , Београд, 19902 ; Е. Р. Курцијус, <i>Европска књижевност и латински средњи век</i> , Београд, 19962 ; Р. Маринковић, <i>Писах и потписих</i> , Београд, 1996; С. Хафнер, <i>Српски средњи век</i> , Београд–Нови Сад, 2001; С. Томин, <i>Књиголубиве жене српског средњег века</i> , Нови Сад, 2007; Н. Половина, <i>Топос путовања у српским биографијама XIII века</i> , Нови Сад, 2010; С. Томин, Н. Половина, <i>Мир и тишина из Хиландарске повеље. Прилог познавању једног топоса</i> , Аспекти идентитета и њихово обликовање у српској књижевности, Нови Сад 2013.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Критичко читање српске прозе 21. века
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Циљ курса је да се кроз предавања и вежбе најпре теоријски промисле могући оквири критичког посматрања прозних дела и њиховог вредновања. Поменути теоријски оквири ће се затим применити на избор из дела српске прозе 21. века, како би се она критички сагледала и вредновала. Студенти би на крају курса требало да буду оспособљени да самостално доносе судове о савременим прозним делима, као и да своје критичке судове изложе у форми књижевног приказа.
Исход предмета Студенти би требало да стекну праксу и буду оспособљени за писање књижевне критике, тј. приказа различитих прозних форми: романа, збирки приповедака.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> На уводним часовима са студентима ће се продискутовати о неколико теоријских појмова, важних за курс Критичко читање српске прозе 21. века, као што су, примера ради: појам књижевне критике, форма и садржина приказа, естетска вредност, критички суд, канон. На списку опште литературе налази се списак од неколико публикација, на основу којих се студенти, по избору, могу информисати о питањима књижевне критике. <i>Практична настава</i> Практичном наставом предвиђено је да студенти са првог дела списка примарне грађе одаберу две књиге које би приказали, а затим ће се на часовима анализирати и разговарати о написаном у облику дискусионе наставе. На овај начин студенти би уместо семинарског рада као предиспитну обавезу имали да напишу два приказа, а кроз дискусију би свако био у прилици да активно узме учешће у раду на вежбама. Испитом је предвиђено да студент са другог дела списка примарне грађе одабере једну књигу коју би критички представио у писаном виду, на основу чега ће добити коначну оцену.
Литература 1.Нортроп Фрај, <i>Анатомија критике</i> (избор), Орфеус, Нови Сад 2007; 2. Ханс Роберт Јаус, <i>Естетика рецепције</i> (избор), Нолит, Београд 1978; 3. Рене Велек, Остин Ворен, <i>Теорија књижевности</i> (избор), Нолит, Београд 1991; 4. Жерар Женет, „Структурализам и књижевна критика“, <i>Израз</i> , књ. 33, 2-3, 1973; 5. Милан Радуловић (прир.), <i>Историја и теорија српске књижевне критике</i> (избор), Институт за књижевност и уметност, Београд 2009.; 6. Милан Радуловић (прир.), <i>Српска књижевна критика и културна политика у другој половини XX века</i> (избор), Институт за књижевност и уметност, Београд 2013; 7. Светозар Петровић, <i>Природа критике</i> (избор), Самиздат, Београд 2003; 8. Портер Абот, <i>Увод у теорију прозе</i> (избор), Службени гласник, Београд 2009.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура; Модул: Српска књижевност
Назив предмета: Српска књижевност и музика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Показати важност синкретичног аспекта књижевности, али и на које начине та синкретичност и даље опстојава у домену књижевног. Такође, студенти би проширили поље промишљања и на другу област и имали би прилику да иновативно и креативно анализирају и сагледају како поједина књижевна дела, тако и потенцијал задат музиком најшире узев.
Исход предмета Студенти би требало да кроз компаративно и интердисциплинарно сагледавање српске књижевности стекну нова знања и искуства у интерпретацији књижевног читања музике, али и музичког читања књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам синкретичности, однос књижевности и музике, класична музика, опера, Вагнеров Gesamtkunstwerk, вербо-воко-визуелно, популарна музика (шлагери, народна музика, рокенрол, фолк, староградска, забавна, реп) <i>Практична настава</i> Семантизација музике у делима српских писаца; јунаци виртоузи; есеји и аутопоетички одломци из дела српских писаца који се тичу музике и композитора (избор: Црњански, Андрић, Винавер, Десница, Павић, Звонко Карановић, Слободан Тишма, Драган Јовановић Данилов); песме које су се певале (избор: грађанска лирика, Бранко Радичевић, Змај), испитивање књижевне вредности текстова популарних песама (избор: Бора Ђорђевић, Милан Младеновић, Момчило Бајагић Бајага, Ђорђе Балашевић, Марчело)
Литература 1.Рихард Вагнер, <i>Опера и драма</i> , Мадленијанум, Београд 2003; 2. Рихард Вагнер, <i>О Бетовену</i> , Д. Илић, Београд 2013; 3. Фридрих Ниче, <i>Рођење трагедије из духа музике</i> , Дерета, Београд 2012; 4. Ненад Туркаљ, <i>100 опера</i> , Стварност, Загреб 1964; 5. Драган Бошковић (прир.), <i>Rock 'n' roll: српски језик, књижевност, уметност</i> , Филум, Крагујевац 2016; 6. М. Пантић, П. Поповић, <i>Улазак у харем. Чудна шума</i> , Службени гласник, Београд 2011.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Савремена српска фантастика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте с појмом фантастичне књижевности. Разматрајући фантастичну прозу троје савремених српских писаца, показати значајни ток у српском роману и приповетки данас и у основним цртама указати на шири европски и светски контекст ових дела.
Исход предмета Усвојен појам фантастична књижевност. Проширено познавање савремене српске прозе. Упозната дела троје модерних српских писаца: Ђ. Писарева, М. Новаковић, З. Живковића. Усвојен појам жанра.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у фантастичну књижевност. Усвојен појам жанра. Појам фантастичног: однос чудесно – чудно – фантастично. Алгоритмија и фантастично. Фантастика и фолклорна фантастика. Појам СФ-а – научне фантастике. Фантастика и хорор. Фантастика и 'тривијална књижевност'. Теме фантастичне књижевности. Филм и фантастична књижевност. Фантастика као род. <i>Практична настава</i> Анализом дела Ђ. Писарева (Ђорђе Писарев, Под сенком змаја, Н. Сад 2001); М. Новаковић (Громовска легија, Јеванђеље по жељној, у књизи: Дунавски апокрифи, Н. Сад 1996. или Београд 2001; Што је прошло, Земља, бр. 1/2005; Страх и његов слуга, Београд 2000. или касније издање; Johann's 501, Београд 2005); З. Живковића (Немогуће приче, Београд 2004; Немогуће приче 2, Београд 2005; Мост, Београд 2007) – показати њихов однос према фантастичној прози и указати на европски и светски контекст ове прозе.
Литература 1. Ц. Тодоров, <i>Увод у фантастичну књижевност</i> , Београд 1987. 2. Р. Кајоа, Од бајке до science-fiction, <i>Књижевна критика</i> , бр. 5-6, 61 -81 1971. 3. Н. Фрај, <i>Анатомија критике</i> , Загреб 1979. 4. З. Шкроб, Књижевност и друштво, у: <i>Увод у књижевност</i> , Загреб 1969. 5. З. Живковић, <i>Енциклопедија научне фантастике</i> , 1 и 2, Београд 1990. 6. С. Дамјанов, <i>Ново читање традиције</i> , Н. Сад 2002. 7. С. Дамјанов, Предговор, у: <i>Постмодерна српска фантастика</i> , хрестоматија прича. Нови Сад 2004. 8. Избор из критика о разматраним делима.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Истраживачки рад
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 2
Услов: Претходно положени сви испити предвиђени програмом
Циљ предмета Овладавање стратегијама активне примене знања и вештина неопходних за спровођење истраживања мањег обима, које укључује утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи и представљање резултата истраживања.
Исход предмета Студенти су оспособљени за спровођење теоријског или емпиријског истраживања мањег обима, које укључује утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи те представљање резултата истраживања у облику писаног рада.
Садржај предмета Дефинисање теме, односно прецизирање предмета истраживања, и у складу с тим избор одговарајућег теоријског оквира те метода и техника истраживања. Прикупљање, класификација и тумачење литературе релевантне за дату тему и предмет истраживања. Израда плана истраживања. Прикупљање података и спровођење прелиминарне анализе прикупљених података. Дефинисање структуре рада – увод, део у коме се излаже теоријска анализа теме, презентује метод и износи резултати емпиријског истраживања, закључна дискусија, библиографија, прилози итд.
Литература Литература релевантна за реализацију истраживачког рада формулише се у договору са наставником и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Дипломски рад
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Претходно положен Истраживачки рад
Циљ предмета Оспособљавање студената како за спровођење истраживања мањег обима уз коришћење научне и стручне литературе те доступних података тако и за уочавање и писмену презентацију релевантних истраживачких тема и проблема у области филолошких наука.
Исход предмета Студент познаје начела одређеног теоријског система и способан је да га подвргне критичкој анализи и компарацији; самостално претражује литературу у сврху прикупљања теоријске и емпиријске грађе за израду нацрта истраживања у оквиру ког би се анализирао неки проблем; спроводи испитивање поштујући следеће фазе: уочавање релевантних истраживачких проблема, прикупљање и анализа података, интерпретација резултата истраживања и писање дипломског рада у коме су презентовани тема, основни резултати и закључци истраживања.
Садржај предмета Дипломски рад представља истраживачки рад студента у коме се упознаје са теоријским оквирима и емпиријским корпусом повезаним са проблемом истраживања. Истраживање које студент спроводи може да буде теоријско и емпиријско. Истраживање подразумева проучавање релевантне литературе у одређеном научном домену, анализу основних концепата и уочених теоријских и емпиријских проблема у оквиру датог домена, спровођење анализе података, интерпретацију резултата ове анализе и дискусију о добијеним резултатима. Након обављеног истраживања студент припрема дипломски рад у писаној форми. Дипломски рад садржи следеће елементе: резиме, увод, анализу (део у коме се одабрана тема теоријски анализира) и завршну дискусију (закључак). Уколико истраживање које је студент спровео садржи емпиријску анализу података, дипломски рад треба да има стандардни формат извештаја о емпиријском истраживању, који садржи податак о методу и добијеним резултатима. У оквиру уводног дела треба да буду представљене теоријске поставке и претходни резултати описани у релевантној литератури која се односи на истраживачку тему, као и критички осврт на њих. Уколико рад садржи делове посвећене методу и резултатима, у оквиру њих треба да су приказани поступак истраживања и јасно изнети резултати анализе података. На крају рада студент дискутује о резултатима у теоријском и практичном контексту и даје приказ закључака истраживања. Након предаје дипломског рада, рад оцењује трочлана комисија за одбрану, која је састављена од најмање два наставника компетентна за одабрани истраживачки проблем. При оцени дипломског рада чланови комисије оцењују истраживачки нацрт, резултате истраживања и квалитет њиховог презентовања.
Литература Литература релевантна за реализацију дипломског рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

Студијски програм : ЖК, модул Компаративна књижевност
Назив предмета: Савремена српска књижевност
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положени курсеви Српска књижевност 18. и 19.века у европском контексту и Српска књижевност 20. века у европском контексту
Циљ предмета: Упознавање другачијег цивилизацијског, геополитичког, културолошког, историјског и поетичког контекста српске књижевности у постјугословенском контексту од деведесетих година прошлога века до данас.
Исход предмета: Оспособљавање студената за самосталну анализу и тумачење књижевних дела српске књижевности која имају другачију поетичку парадигму од оне до деведесетих година прошлог века. Препознавање континуитета и дисконтинуитета са литературом друге половине 20. века.
Садржај предмета Теоријска настава Постепена смена неоавангардних и веристичких тенденција постмодернистичким каноном у прози (дела С. Велмар-Јанковић, Д. Албахарија, Д. Великића, С. Басаре, Г. Петровића, В.Тасића, Љубице Арсић, Јелене Ленголд. Ота Хорвата). Жанровска проза, историјска проза. Млађа прозна сцена (роман, кратка прича, песма у прози). Поезија: Н. Тадић, Ј. Зивлак, Ж. Недељковић Д.Ј.Данилов, С. Јеленковић, В. Карановић, П. Матовић и др. Обнова неокласичних, традиционалних форми и везаног стиха. Феминистичка и женска поезија (Р. Лазић, Ј.Шалго, Ана Ристовић, М. Марковић); поезија културе, неоверизам и различити облици лирских модела, језикотворна традиција, поетски номадизам, аспекти идентитета, имагологија (другост), интертекстуалност, искуство најновијих ратова на простору бивше Југославије. Савремена драма. Књижевност и интернет. Ревизија књижевног канона. Књижевност и интермедијалност. Књижевност и превођење. Практична настава: интерактивна метода, предиспитна обавеза (писање критичког приказа), усмени реферат или презентација
Литература Сава Дамјанов: <i>Постмодерна српска фантастика</i> (антологија), Нови Сад, 2004; Исти: <i>Апокрифна историја српске (пост)модерне</i> , Службени гласник, Бгд. 2008; Александар Јерков, <i>Од модернизма до постмодернизма</i> , Приштина, Јединство, 1991; Radmila Lazić, <i>Mačke ne idu u rad</i> , Samizdat, Bgd. 1999; Љиљана Ђурђић, <i>Женски континент – антологија савремене женске приче</i> , Просвета, Бгд. 2004, В.Стојановић Pantović, <i>Nebolomstvo, panorama srpske poezije kraja veka</i> , HDP, Zagreb, 2006; Иста: <i>Наслеђе суматраизма</i> , Рад, Београд, 1998; Иста: <i>Распони модернизма</i> , АК, Нови Сад, 2011; Иста: <i>Чист облик екстазе</i> , Краљево, 2019; Владислава Гордић Петковић, <i>На женском континенту</i> , есеји, Нови Сад, 2007, Васа Павковић: <i>21 за 21, Антологија савремене српске приче</i> , Агора, 2015; <i>Српска књижевност данас</i> , САНУ, Нови Сад, 2018.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Васпитно-образовни рад 3
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, како у организацији и реализацији наставних активности тако и у организацији и реализацији ваннаставних и административних активности. Остваривање континуитета у стицању знања и вештина у вези са активностима предвиђеним у оквиру свих циклуса педагошке праксе.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у педагошким установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу даљег настављања јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре, учествује у радионицама и другим ваннаставним активностима (у представама, квизовима, такмичењима из језика и књижевности и сл.); волонтерски је укључен у различите облике рада у вртићима, основним и средњим школама, у школама страних језика и центрима за социјални рад, као и на факултету; обавља различите облике друштвено-корисног рада – даје добровољну допунску наставу студентима који имају потешкоће са савладавањем градива из одређеног академског предмета и додатну наставу за студенте који показују већу мотивацију или таленат за одређени академски предмет на датој години; има улогу студентског татора, изводи онлајн наставу на различитим језичким нивоима и узрастима; волонтира и помаже у извођењу наставних и ваннаставних активности у школама и на факултетима на територији Р. Србије; учествује у симулацији часа у оквиру методичких предмета као виду развијања практичних вештина и способности рефлексije и саморефлексije студената; учествује у организацији такмичења за ученике средњих школа из матерњег језика и културе; укључен је у промовисање наставног и научног рада и осталих активности Факултета.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност ОАС
Назив предмета: Креативно писање интерактивне фикције
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Овладавање практичним и теоријским знањима о наратолошким, формалним и жанровским одликама: хипертекста, ергодичке/нелинеарне књижевности, жанровске фикције, интерактивне фикције, односно видео игара. Коришћење интерактивних и хипертекстуално-мултимедијалних процесора текста (<i>Twine, Inform, Z-machine</i>) као алата у креативном поступку. Проблематизовање приповедне димензије видео игара у контексту индустрије забаве и модерних књижевних теорија. Овладавање нормама техничког писања видео игара и интерактивне фикције (сценарији, концептуални предлози, гејм дизајн документи – GDD) у контексту савремене културне индустрије.
Исход предмета Практично оспособљавање студената за рад у креативној индустрији који обухвата индивидуално или колективно писање нацрта, сценарија и GDD-а у пољу интерактивне фикције, односно видео игара.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниције видео игре, односно интерактивне фикције. Историјат развоја видео игара. Технолошке манифестације наратива у видео играма. Основни модели и технике приповедања. Приповедање и игровост. Ергодичка књижевност у контексту видео игара. Савремене наратолошке теорије у контексту видео игара. Интерактивно (хипертекстуално) приповедање. Модерни мултимедијални алати и књижевно стваралаштво. Методологија креативног процеса писања видео игара – индивидуални и рад у тиму. <i>Практична настава</i> Практични рад подразумева писање техничких текстова (сценарио, синопсис, дијалог, концепт, сториборд, GDD), односно дела ергодичке фикције (уз помоћ одговарајућих хипертекстуалних и мултимедијалних алата). Практични рад такође подразумева анализирање написаних текстова и проблематизовање кључних формално-поетских питања везаних за њих.
Литература • Ероп, Гвозден. „О појму књижевног хипертекста“. Часопис <i>Књижевна историја</i>, год. 33, бр. 113/115, 2001, стр. 5-38. • Маравић, Манојло. <i>Критика политике и феноменологије видео-игара</i>, Нови Сад: Војвођанска академија наука и уметности, 2011. • Часопис Поља, темат „Прагматични наратив видео игара“, бр. 465, Нови Сад: Културни центар Новог Сада, 2010. • Callois, Roger. <i>Igre i ljudi: maska i zanos</i>. Prevod Radoje Tatić. Beograd: Nolit 1979. • Prins, Džerald. <i>Naratoški rečnik</i>. Prevod Brana Miladinov. Beograd: Službeni glasnik, 2011. • Eko, Umberto. <i>Otvoreno djelo</i>. Prevod Nika Milićević. Sarajevo: „Veselin Masleša“, 1965. • Aarseth, Espen. <i>Cybertext: Perspectives on Ergodic Literature</i>. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1997. • Crawford, Chris. <i>The Art of Computer Game Design</i>, New York, 1984. • Ford, Mellisa. <i>Writing Interactive Fiction with Twine</i>, Indianapolis: Que, 2016. • Fullerton, Tracy. <i>Game Design Workshop: A Playcentric Approach to Creating Innovative Games</i>. Burlington: Elsevier, 2008. • Juul, Jesper. <i>The Art of Failure: An Essay on the Pain of Playing Video Games</i>. Cambridge: The MIT Press, 2013. • Landow, George P. <i>Hypertext 3.0: Critical Theory and New Media in an Era of Globalization</i>. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 2006. • Landow, George P. <i>Hypertext: The Convergence of Contemporary Critical Theory and Technology</i>.

Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1993.

- Murray, Janet H. *Hamlet on the Holodeck: The Future of Narrative in Cyberspace*. New York: Simon & Schuster, 1997.
- Reed, Aaron. *Creating Interactive Fiction with Inform 7*. Boston: Course Technology, 2011.
- Ryan, Marie-Laure. *Avatars of Story*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2006.
- Ryan, Marie-Laure. *Narrative as Virtual Reality*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 2001.

Студијски програм : Српска књижевност и језик
Назив предмета: Српски симболизам и рана модерна (8. семестар)
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: положени испити из предмета: Српски класицизам и предромантизам, Српски романтизам и Српски реализам
Циљ предмета Овладавање знањима о кључним поетичким и жанровским одликама српског симболизма и ране модерне. Дијахронијско и синхронијско проучавање опуса писаца који пружају репрезентативан увид у главне токове српске књижевности 19. века.
Исход предмета По успешном завршетку овог курса, студенти ће овладати релевантним научним знањима о српском симболизму и раној модерни, што обухвата познавање жанрова, поетике и опуса репрезентативних аутора, као и стицање ширих представа о комплексним културноисторијским обележјима епохе, током које су српски романтичари створили своја најбоља дела.
Садржај предмета Теоријска настава Опште одлике српске књижевности на крају 19. и почетком 20. века: основне стилско-поетичке оријентације. Први наговештаји симболизма и ране модерне. Поетичко утемељење српског симболизма и ране модерне. Интертекстуални однос српске и европских књижевности. Тематско-мотивска дисперзивност књижевних остварења током наведеног периода. Дезинтеграција реалистичког прозног дискурса као антиципација модерних, двадесетовековних књижевних проседа. Рецепција иновативних остварења и трагови промене хоризонта очекивања српске читалачке публике крајем 19. и почетком 20. века. Савремена књижевноисторијска и књижевнокритичка реинтерпретација српског симболизма и ране модерне. Рад на књижевноисторијски релевантним текстовима следећих аутора: Ђорђе Марковић Кодер, Лаза Костић, Лаза Лазаревић, Војислав Илић, Светолик Ранковић, Стеван Сремац, Радоје Домановић, Симо Матавуљ, Драгутин Илић.
Литература Е. Вилсон , <i>Акселов замак или о симболизму</i> , Београд, 1964. Г. Еро , <i>Размеђа реализма</i> , Нови Сад, 1981. П. Палавестра , <i>Историја модерне српске књижевности: златно доба (1892-1914)</i> , Београд, 1986. М. Павић , <i>Војислав Илић и европско песништво</i> , Нови Сад, 1971. Српски симболизам: типолошка проучавања (зборник радова) , Београд, 1985. Српска фантастика: натприродно и нестварно у српској књижевности (зборник радова) , Београд, 1987. С. Пековић , <i>Српска проза почетком XX века</i> , Београд, 1987. Б. Стојановић Пантовић , <i>Линија додира</i> , Горњи Милановац-Крагујевац, 1994. Породица Јована Илића у српској књижевности и култури 1824-1926 (зборник радова), Београд, 2000. Р. Ераковић , <i>Роман Драгутина Илића</i> , Панчево, 2004. Ц. Тодоров , <i>Симболизам и тумачење</i> , Београд, 2010. Б. Стојановић Пантовић , <i>Распони модернизма</i> , Нови Сад, 2011. С. Дамјанов , <i>Велики код: Ђорђе Марковић Кодер</i> , Београд, 2011. С. Дамјанов , <i>Нова читања традиције 1-3</i> , Београд, 2012. С. Милосављевић Милић , Д. Вукићевић , <i>Огледавања</i> , Ниш, 2014. Р. Ераковић , <i>Дневник читалачких искушења</i> , Нови Сад, 2019.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Српска књижевност на филму
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета СТИЦАЊЕ, РАЗВИЈАЊЕ И ПРОДУБЉИВАЊЕ ЗНАЊА О ОСНОВАМА ФИЛМСКЕ ПОЕТИКЕ. Циљ је да се кроз компаративну призму сагледају и разумеју сличности и разлике између књижевних дела и филмова и утврди у којој мери се у огледању књижевности и филма мења основна интенција, идеја и реализација писца, тј. сценаристе и режисера. Такође, било би од значаја установити како се прожимају ове уметности и доприносе међусобној популаризацији и актуелизацији појединих проблема код појединаца и у друштву.
Исход предмета Студенти би требало да кроз интердисциплинарну призму прошире своја до тада стечена књижевна знања и искуства на још једно поље, што им може бити од користи не само на плану опште информисаности, већ и нових стваралачких промишљања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Књижевност и филм као уметничке категорије: сличности и разлике. Утицај књижевности на филм и филма на књижевност. Слика, монтажа, око камере, киностил, филмско приповедање (преглед: М. Црњански, С. Краков, Р. Петровић), филмска адаптација, филмска и књижевна критика (преглед: Б. Токин, Б. В. Пољански, М. Де Були, В. Ж. Бор), црни талас (преглед: Д. Макавејев, Ж. Павловић) <i>Практична настава</i> - Народна књижевност и филм: <i>Чудотворни мач</i> 1950. (бајке и филм), <i>Хасанагиница</i> 1967. (песма и филм), <i>Бановић Страхинија</i> 1981. (песма и филм): избор - Епски (анти)хероји као јунаци филмова: <i>Хороскоп</i> (1969), <i>Млад и здрав као ружа</i> (1971), <i>Национална класа</i> (1979), <i>Дечко који обећава</i> (1981), <i>Последњи круг у Монци</i> (1989), <i>Ни на небу ни на земљи</i> (1994) <i>Јесен самураја</i> (2016), <i>Јужни ветар</i> (2018): избор - Српска књижевност 19. века на филму: Његошев еп <i>Лажни цар Шћепан Мали</i> и филм <i>Лажни цар</i> (1955), роман <i>Бакоња фра Брне</i> Симе Матавуља и истоимени филм (1951), романи <i>Поп Ђира и поп Спира</i> и <i>Зона замфирова</i> Стевана Сремца и истоимени филмови (1957, 2002), приповетка „После деведесет година“ Милована Глишића и филм <i>Лептирица</i> (1973), комедије <i>Сумњиво лице</i>, <i>Госпођа министарка</i> и <i>Др Бранислава Нушића</i> и истоимени филмови (1954, 1958, 1962): избор - Српска књижевност 20. века на филму: Роман <i>Нечиста крв</i> Боре Станковића и филмови <i>Софка</i> (1948) и <i>Нечиста крв</i> (1996), приповетка „Аникина времена“ Иве Андрића и истоимени филм (1954), роман <i>Излет у небо</i> Гроздане Олујић и филм <i>Чудна девојка</i> (1962), роман <i>Лелејска гора</i> Михаила Лалића и истоимени филм (1968), роман <i>Дервиш и смрт</i> Меше Селимовића и истоимени филм (1974), роман <i>Петријин венац</i> Драгослава Михајловића и истоимени филм (1980), новела „Смрт господина Голуже“ Бранимира Шћепановића и истоимени филм (1982), роман <i>Уна</i> Мома Капора и истоимени филм (1984), романи <i>Сеобе</i> и <i>Друга књига Сеоба</i> Милоша Црњанског и филмови <i>Сеобе</i> (1989) и <i>Сеобе 2</i>, роман <i>Време чуда</i> Борислава Пекића и истоимени филм (1989), Пекићев роман 1999 и филм <i>Црни бомбардер</i> (1992), приповетке Милорада Павића и филм <i>Византијско плаво</i> (1993), роман <i>Убиство с предумишљајем</i> Слободана Селенића и истоимени филм (1995), роман <i>Топ је био врео</i> Владимира Кеџмановића и истоимени филм (2015): избор - Писци као сценаристи: <i>Дан четрнаести</i> (1960) (Б. Пекић), филм <i>Дани</i> (1963) (Б. Посић и Д. Матић), <i>Рој</i> (1966) (Б. М. Михиз), <i>Штићеник</i> (1966) (Ј. Ћирилов): избор

Литература

Избор:

1. Кристијан Мец, *Језик и кинематографски медијум*, Институт за филм, Београд 1975; 2. Јуриј Лотман, *Семиотика филма*, Институт за филм, Београд 1976; 3. Жил Делез, *Покретне слике*, Издавачка књижарница З. Стојановића, Сремски Карловци 1999; 4. Жак Омон, *Естетика филма*, Клио, Београд 2006; 5. Жак Рансијер, *Филмска фабула*, Клио, Београд 2010; 6. Роман Ингарден, *Онтологија уметности (студије из естетике)*, Књижевна заједница, Нови Сад 1991; 7. Душан Стојановић (прир.) *Теорија филма*, Нолит, Београд 1978; 8. Ратко Ђуровић, *О проблемима екранизације књижевних дела*, Институт за филм, Београд 1969; 9. Марко Бабац, *Снолики филм*, Институт за филм, Београд 2004; 10. Драган Стојменовић, *Епска фантастика у српском играном филму*, Прометеј, Нови Сад 2011; 11. Зборник: *Филм и књижевност*, Институт за књижевност и уметност и Факултет драмских уметности, Београд (2019); 12. Зоран Ћерић (прир.), *Поетика српског филма: српски писци о филму (1908-2008)*, Графомаркетинг, 2009; 13. Богдан Тирнанић, *Црни талас*, Филмски центар Србије, Београд 2008; 14. Горан Радоњић, „Време чуда Борислава Пекића и Горана Паскаљевића: адаптација као аутополемика“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, 64/2, 2016; 15. Јелена Марићевић, „Један хип до смрти господина Голуже: 'Смрт господина Голуже', новела Бранимира Шћепановића и истоимени филм Живка Николића, у светлу Пекићевог романа 'Како упокојити вампира' и Андрићеве приповетке 'Летовање на југу'“, *Летопис Матице српске*, год. 191, књ. 495, св. 3, 2015.

Студијски програм : ЖК, Ск
Назив предмета: Песништво прве модерне
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Овладавање знањима о кључним одликама песништва прве модерне.
Исход предмета Након успешно завршеног курса студенти ће овладати знањем о кључним одликама песништва прве модерне и културноисторијским обележјима овог периода у српској књижевности.
Садржај предмета Јован Дучић. Милан Ракић. Владислав Петковић Дис. Сима Пандуровић. Милан Ђурчин. Алекса Шантић. Милета Јакшић. Даница Марковић. Душан Срезојевић. Стеван Луковић. Милутин Бојић. Вељко Петровић. Светислав Стефановић. Димитрије Митриновић. Станислав Винавер.
Литература Драгиша Витошевић, <i>Српско песништво 1901-1914 (I-II)</i> , Београд, 1975; Радомир Константиновић, <i>Биће и језик I-VIII</i> , Београд – Н. Сад 1983; Миливој Ненин, <i>Српска песничка модерна</i> , Н. Сад, 2006; Миодраг Павловић, <i>Есеји о српским песницима</i> , Београд, 1981.

Студијски програм : Српска књижевност и језик
Назив предмета: Историја српског романа (1801–1900)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање знањима о кључним поетичким, жанровским и тематским одликама српског романа. Дијахронијско и синхронијско проучавање опуса писаца, који пружају репрезентативан увид у главне поетичке и тематско-мотивске токове српског романа 19. века.
Исход предмета По успешном завршетку овог курса, студенти ће усвојити релевантна научна знања о историји српског романа, што обухвата познавање жанра, поетике и опуса репрезентативних аутора, као и стицање ширих представа о комплексним културноисторијским обележјима епохе, током које су српски деветнаестовековни романијери створили своја најбоља дела.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Типологија јунака у српском роману 19. века. Статус женских ликова (дијахронијски и синхронијски преглед). Метаморфозе негативног јунака у српском роману 19. века. Статус приповедача у српском роману 19. века: дијахронијски преглед. Општа поетичка и тематска обележја српског предромантичарског романа (сагледавање у ширем књижевноисторијском контексту). Главни представници (А. Стојковић, М. Видаковић). Рецепција њиховог стваралаштва током 19. века. Српски роман на размеђи романтизма и реализма (Богобој Атанацковић). Појава тежње за "реалним правцем у науци и животу", нови погледи на књижевност у српском литерарном животу 60-тих година (Ј. Игњатовић, С. Марковић). Нове стилске и тематске тенденције у српском реалистичком роману. Слика града у роману српског реализма (Јаков Игњатовић, С. Сремац, С. Матавуљ). Слика историјске прошлости и савременог живота у романима реалистичког раздобља (П. Тодоровић, Ј. Веселиновић, С. Сремац, С. Матавуљ). Тематска исходишта хумористичког дискурса (Ј. Игњатовић, С. Сремац, С. Матавуљ). Нова читања српског романа почетком 21. века. <i>Практична настава (рад на текстовима)</i> Атанасије Стојковић , <i>Аристид и Наталија</i> . Милован Видаковић , <i>Велимир и Босиљка</i> , <i>Љубомир у Јелисијуму</i> . Богобој Атанацковић , <i>Два идола</i> . Јаков Игњатовић : <i>Вечити младожења</i> , <i>Патница</i> и др. Јанко Веселиновић , <i>Јунак наших дана</i> . Симо Матавуљ , <i>Бакоња фра-Брне</i> . Стеван Сремац , <i>Поп Ђира и поп Спира</i> , <i>Зона Замфирова</i> . Петра Тодоровић , <i>Смрт Карађорђева</i> . Светолик Ранковић , <i>Горски цар</i> , <i>Сеоска учитељица</i> , <i>Порушени идеали</i> .
Литература Ј. Деретић , <i>Српски роман (1800-1950)</i> , Београд, 1981. Љубиша Јеремић , <i>Трагички видови старијег српског романа</i> , Нови Сад, 1987. Д. Иванић , <i>Српски реализам</i> , Нови Сад, 1996. Г. Максимовић , <i>Тријумф смијеха</i> , Ниш, 2003. Слободанка Пековић , <i>Српска проза почетком XX века</i> , Београд, 1987. Михаил Бахтин , <i>О роману</i> , Београд, 1989. Никола Милошевић , <i>Негативни јунак</i> , Београд, 1990. Иван Димић , <i>Од Стендала до Бекета: огледи о француском роману</i> , Ср. Карловци, 1991. Историјски роман (зборник радова) , Београд, 1996. Петра Тодоровић (зборник радова) , Београд, 1999. Драгана Вукићевић , <i>Огледи о српском реализму</i> , Краљево, 2003. Радослав Ераковић , <i>Роман Драгутина Илића</i> , Панчево, 2004. Ђорђе Вуковић , <i>Историјски роман</i> , Ср. Карловци, 2009. Радослав Ераковић , <i>Скице рубних простора књижевног наслеђа</i> , Београд, 2009. Д. Вукићевић , <i>Анархија текста</i> , Београд, 2011. С. Дамјанов , <i>Нова читања традиције 1-3</i> , Београд, 2012. Радослав Ераковић , <i>Књига о Јакову</i> , Нови Сад, 2016. Срђан Орсић , <i>Лик странца у српском роману 19. века</i> , Загреб-Даљ, 2018. Радослав Ераковић , <i>Дневник читалачких искушења</i> , Нови Сад, 2019.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Српски историјски роман у светлу нових теорија
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да стекну знања о карактеристикама жанра историјског романа у европским књижевностима, са тежиштем на српској, да се упознају са кратким прегледом аутора и дела, као и да разумеју однос између историографије и историјске фикције, а посебно у светлу нових књижевних теорија које ублажавају разлике између дисциплина тезом о историји као причи. Развија се њихова способност да уоче разлоге књижевне тематизације прошлости у роману. Упознају се са најзначајнијим делима српског историјског романа и упућују на њихово тумачење.
Исход предмета Студенти су овладали знањима о настанку европског историјског романа и о главним представницима овог жанра у енглеској, француској и руској књижевности. Такође, упознати су са развојем српског историјског уметничког романа, са најважнијим делима и ауторима. Знања о жанровским карактеристикама историјског романа, о теоријским расправама о односу историографије и историјске фикције оспособљавају их да тумаче ова дела у специфичном историјском контексту и у складу са разматрањима кључних проблема у теоријској литератури о овом романескном жанру.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Преглед историјског развоја жанра у европској традицији: од Волтера Скота до Толстоја и Томаса Мана. Српски историјски роман 19. столећа: романса као поучна и забавна прича. Историјски роман у 20. веку – уметничка интерпретација прошлости и питање индивидуалних и колективних идентитета; проблем тоталитарног друштва и историјски роман као субверзивни жанр... <i>Практична настава:</i> Тумачење романа: Милош Црњански: <i>Сеобе и Друга књига Сеоба</i> ; Иво Андрић: <i>Травничка хроника</i> , <i>Омерпаша Латас</i> . Меша Селимовић: <i>Дервиш и смрт</i> ...
Литература: Ђерђ Лукач (1958). <i>Историјски роман</i> . Београд: Култура [лат.] <i>Историјски роман: Зборник радова</i> (ур. М. Матицки) (1996). Београд-Сарајево: Институт за књижевност и уметност-Институт за књижевност Brian Hamnett (2011). <i>The Historical Novel in Nineteenth-Century Europe</i> (Representations of Reality in History&Fiction. Oxford University Press Горана Раичевић (2017). „Андрићев Омерпаша Латас – проклетство неограниченог“. <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i> , књ. 65, св. 2, 359-389.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност, Српски језик, Српски језик као страни)
Назив предмета: Интерпретација усмене епике у настави
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: /
Циљеви предмета - стицање знања о основним интеграционим чиниоцима, погодним за интерпретацију епске песме (јунак, тема, догађај, сижејни модел...) и основним моделима интерпретације; - развијање методичких компетенција за адекватно наставно тумачење епске песме у различитим наставним системима и методама интерактивне наставе, а саодносно специфичностима епске песме.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - идентификују формалне особености усмене епике, као и да открију и објасне њихову функцију и вредност у песми као кохерентној целини; - издвоје најважније иманентне поетичке одлике усмене епике, те одаберу и оцене који би од њих био најпогоднији као интегративни чинилац наставне интерпретације; - комбинују различите врсте и стратегије истраживачког рада на песми; - издвајају, идентификују и разликују основне структурно-семантичке чиниоце епске песме; - планирају, самостално дизајнирају и креирају методичку припрему у одређеном наставном систему интерактивне наставе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Формалне особености усмене епике: историјска заснованост сижеа, однос према религијском, митском и ритуалном контексту, интернационална тема/сиже; Иманентне поетичке одлике усмене епике (жанр, ликови, структура дела, универзална вредности и идеје, језик, стил и тон, особености датог извођача – од певача преносилаца до индивидуалних стваралаца и др.) као чиниоци интегративности наставне интерпретације. Истраживачко читање песме (историографски, етнографски, књижевнонаучни... рад на тексту); Анализа основних структурно-семантичких чинилаца песме; Израда скице за наставну интерпретацију песме и методичко моделовање припреме. <i>Практична настава</i> Вежбе – интерпретација и симулација часа обраде епске песме из избора песама које су део обавезне и допунске лектире у основној и средњој школи из следећих збирки: Богишић, В. (2003). <i>Народне пјесме из старијих, највише приморских записа</i> . Горњи Милановац: ЛИО. Геземан, Г. (1925). <i>Ерлангенски рукопис</i> . Сремски Карловци. или Детелић, М., С. Самарџија и Л. Делић (прир.) <i>Ерлангенски рукопис</i> . http://monumentaserbica.branatomic.com/erl/ Карановић, З. (1998). <i>Антологија српске лирско-епске усмене поезије</i> . Нови Сад: Светови. Клеут, М. (2013). <i>Лирско-епске народне песме</i> . Нови Сад: Матица српска. Пантић, М. (2002). <i>Народне песме у записима XV–XVIII века</i> . Београд: Просвета. Петровић, С. (2001). <i>Косовска битка у усменој поезији</i> . Београд: Гутенбергова галаксија. Пешикан Љуштановић, Љ. (2015). <i>Епске народне песме</i> . Нови Сад: Матица српска. Самарџија, С. (2005). <i>Антологија епских народних песама</i> . Београд: Политика–Народна књига. Стефановић Караџић, В. (1988). <i>Српске народне пјесме I–IV</i> . Београд: Просвета.
Литература Браун, М. (2004). <i>Српскохрватска јуначка песма</i> . Нови Сад/Београд: Завод за уџбенике/Вукова задужбина/Матица српска. Делић, Л. (2006). <i>Живот епске песме „Женидба краља Вукашина“ у кругу варијаната</i> . Београд: Завод за

уџбенике.

Деретић, Ј. (2000). *Српска народна епика*. Београд: „Филип Вишњић“.

Детелић, М. (1992). *Митски простор и епика*. Београд: САНУ.

Детелић, М. (1996). *Урок и невеста: поетика епске формуле*. Београд: Балканолошки институт САНУ.

Детелић, М., Л. Делић и Ј. Пешикан Љуштановић (2017). *Главит јунак и остала господа*. Београд: Завод за уџбенике.

Диздаревић Крњевић, Х. (1997). *Утва златокрила: делотворност традиције*. Београд: „Филип Вишњић“.

Kleut, M. (1990). Podela srpskohrvatskih epskih usmenih pesama u cikluse – uzroci i posledice. *Narodna umjetnost*, 27, 99–109.

Клеут, М. (2006). *Реликвије из старине: огледи о српским епским народним песмама*. Нови Сад: Дневник.

Клеут, М. (2012). *Из Вукове сенке*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Лома, А. (2002). *Пракосово: словенски и индоевропски корени српске епике*. Београд: Балканолошки институт САНУ.

Милошевић-Ђорђевић, Н., Р. Пешић. (1984). *Народна књижевност*. Београд: Вук Карацић.

Николић, М. (2009). *Методика наставе српског језика и књижевности*. Београд: Завод за уџбенике.

Перић, Д. (2017). Хронолошки моменат, тематски нуклеус или епска биографија: проблеми класификовања и терминолошког одређења циклуса и "тематских" кругова епских песама у наставним плановима и програмима основне школе. *Детињство: часопис о књижевности за децу*, 43/2, 47–57.

Самарџија, С. (2008). *Биографије епских јунака*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Сувајџић, Б. (2014). *Орао се вијаше*. Ниш/Београд: Филозофски факултет/Филолошки факултет.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност)
Назив предмета: Традиционална култура Срба
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљеви предмета Проширивање знања о пореклу и историји Словена и оспособљавање студената за усвајање знања о традиционалној култури Срба и њеним основним елементима, категоријама и представама, односно систему знакова који чине „језик“ те културе.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - изведу закључак о пореклу, историји и првобитним религијским веровањима Словена; - објасне значење појма традиционална култура (народна култура, етнокултура) - уочавају и разликују основне елементе који чине систем традиционалне културе; - реконструишу садржај традиционалне културе и њене слике света; - самостално идентификују и тумаче елементе традиционалне културе и њихову функцију и значење у одабраним примерима усмене књижевности у којима се они рефлектују.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Порекло и историја Словена (Словени и Срби у дијахронијској перспективи), религија старих Словена. Значење и садржај појма традиционална култура (народна култура, етнокултура); традиционална култура као израз јединствене слике света; реконструисање садржаја традиционалне културе и њене слике света; однос културе и природног језика као система знакова; семантичке јединице језика традиционалне културе: вербалне манифестације (песнички облици), радње, предмети и појаве; бинарне опозиције; традиционална култура као систем знакова (циклично поимање времена; просторни односи – горе/ доле, лево/ десно...; свој/ туђи, елементи природе (вода, земља, небо, небеска тела); бића – богови, демони, хероји, свеци, људи, њихове номинације и атрибуције; биљке; животиње, предмети, појаве; социјални односи и сродство. <i>Практична настава: Вежбе</i> Анализа одабраних дела усмене књижевности у којима се рефлектују поменуте представе.
Литература Гура, А. (2005). <i>Симболика животиња у словенској народној традицији</i> . Београд: Бримо, Логос, Глобосино – Александрија. Деретић, Ј. (2005). <i>Културна историја Срба</i> . Београд: Дерета. Elijade, M. (1980). <i>Sveto i profano</i> . Prev. Z. Stojanović. Vrnjačka Banja: Zamak kulture. Ђорђевић, Т. Р. (1953). <i>Вештица и вила у нашем народном веровању и предању/ Вампир и друга бића у нашем народном веровању и предању</i> . Српски етнографски зборник. LXVI, Београд: САНУ. Ђорђевић, Т. Р. (1958). <i>Природа у веровању и предању српског народа</i> , I-II. Београд: Научно дело. Зечевић, С. (2008). <i>Српска етномитологија</i> . Београд: Службени гласник. Кулишић, Ш., Петровић, П. Ж., Пантелић, Н., (ур.) (1998). <i>Српски митолошки речник</i> . Београд: Етнографски институт САНУ, Интерпринт. Lovmjanjski, H. (1996). <i>Religija Slovena</i> . Beograd: Biblioteka XX vek: Slovograf. Недељковић, М. (1990). <i>Годишњи обичаји у Срба</i> . Београд: „Вук Караџић“. Раденковић, Љ. (1996). <i>Симболика света у народној магији Јужних Словена</i> . Ниш: Просвета. Толстој, С. , Раденковић, Љ. (ур.) (2001). <i>Словенска митологија: енциклопедијски речник</i> . Београд: Zepter Book World. Чајкановић, В. (1994). <i>Сабрана дела из српске религије и митологије</i> , 1-5. Београд: СКЗ, БИГЗ, Просвета, Партенон М. А. М. (одабрана поглавља).

Студијски програм : ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА, СК
Назив предмета: Јеврејски архетип у српској књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: НЕМА УСЛОВА
Циљ предмета Студенти упознају интерпретацију јеврејске традиције, религије и културе у делима писаца који из те традиције потичу.
Исход предмета Уочавање сродности дела писаца јеврејског порекла, кроз описану тематику, проблематику, симболику и реторику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Проблем страдања Јевреја, њихова историјска и архетипска судбина у прозном стваралаштву српских писаца јеврејског порекла. Интертекстуални и културолошки приступ делу у контексту књижевне и религијске традиције. Јеврејска култура и традиција као интегративни фактори у Средњој Европи. Поетичке сродности Данила Киша, Александра Тишме, Давида Албахарија и Филипа Давида. Креативни однос према јеврејском архетипу, дијалог и полемика с традицијом. Доминантне теме: логори, страдања недужних, прогони, терет мимикрије. <i>Практична настава</i> Рад на тексту, анализа доминирајуће типологије: прогона, жртвовања, потопа, потраге за обећаним простором и разарања Јерусалима. Тора и Талмуд у подтексту књижевних дела. Израда заједничког пројекта на одабрану тему.
Литература Ševalije – Gerbran (2004). Rečnik simbola: mitovi, snovi, običaji, postupci, oblici, likovi, boje, brojevi. N. Sad; Kiša. Šolem, Geršom G. (2006). Glavni tokovi jevrejskog misticizma. Čačak–Beograd; Harrington, W. (1977). Uvod u Bibliju: spomen objave. Zagreb; Tišma, A. (1989). Neparisana priča. N. Sad; Ракић, Р. (2004а). Библијска енциклопедија. 1, (А-Л). Србиње; Ракић, Р. Б. (2004б). Библијска енциклопедија. 2, (Јљ-Ш). Србиње; Dil, P. (1991). Simbolika u Bibliji: univerzalnost simboličkog jezika i njegovo psihološko značenje. N.Sad– Sremski Karlovci; Голдберг, Д. Џ; Рејнер, Џ. Д. (2003). Јевреји: историја и религија. Београд; Graves, R. (1969). Hebrejski mitovi: knjiga postanka. Zagreb; Радуловић, Оливера (2011). Нове научне методологије у настави књижевности. Н. Сад.

Студијски програм : ОАС Књижевност, језик, култура, СК
Назив предмета: Библијске књижевне врсте у српској књижевности 20. века
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема услова
Циљ предмета Показати да је Библија жанровски, а не само митолошки универзум српске и европске књижевности Преко генезе библијских књижевних врста, указује се на континуитет у развоју српске књижевности, на интертекстуалне везе савремене књижевности не само са Библијом и библијском традицијом већ и са европском књижевношћу.
Исход предмета Утврђивање и проширивање знања праћењем генезе и трансформације библијских књижевних врста у српској књижевности 20. Синхронијско и дијахронијско познавање врста у српској и европској књижевности
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Изучавање Библије у жанровском погледу, у духу идеја Н. Фраја и архетипске критике. Интертекстуални жанрови: пародија, травестија, пастиш. Функционисање откровења као библијског жанра у контексту есејистике и приповедачког опуса М. Настасијевића и Б. Пекића. Библијски мит о страдању изабраног народа у подтексту Сеоба М. Црњанског. На Дрини ћуприја И. Андрића на нивоу микро жанра: библијске параболе о стварању, сејачу и посејаном, митова о стварању света и потопу, легенди о страдању и васкрсењу Исуса Христа. Библијски жанровски контекст Проклете авлије И. Андрића и Дервиша и смрти М.Селимовића. Поступци деконструкције параболе у подтексту ових дела и стварање иновантних књижевног облика: апсурдне параболе и антипараболе. <i>Практична настава</i> Рад на тексту и примена понуђених интерпретативних модела на новим примерима.
Литература Радуловић, О. (2007) Речи са чистих усана: библијски подтекст модерне књижевности, Београд; Радуловић, О. (2004) Лист небеске књиге: библијски подтекст српске прозе 20. века, Нови Сад; Библијска легенда у подтексту романа Проклета авлија, Иве Андрића, Синхронијско и дијахронијско изучавање врста у српској књижевности: зборник. Књ. 1(2007) Нови Сад; Наративни облици у роману На Дрини ћуприја Иве Андрића. Зборник Матице српске за књижевност и језик. Књига LVII. Свеска 2/2009. 317–329. Нови Сад; Библија у подтексту српског есеја 20. века. Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, 141–153, XXXV-2, 2010; „Прича и коментар у романима Проклета авлија и Дервиш и смрт” (355–366 стр.). НСС у Вукове дане, 41/2011; Београд; Фрај, Н. (1985) Велики код (екс) Београд; Интертекстуалност и интермедијалност, зборник радова (1988). Ур. З. Маковић, М. Медарић, Д. Ораић, П. Павличић, Загреб

Студијски програм : Језик, књижевност, култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Критичко читање српске поезије 21. Века
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Циљ курса је да се кроз предавања и вежбе најпре теоријски промисле могући оквири критичког посматрања песничких дела и њиховог вредновања. Поменути теоријски оквири ће се затим применити на избор из дела српске поезије 21. века, како би се она критички сагледала и вредновала. Студенти би на крају курса требало да буду оспособљени да самостално доносе судове о савременим песничким делима, као и да своје критичке судове изложе у форми књижевног приказа.
Исход предмета Студенти би требало да стекну праксу писања књижевне критике песничких дела.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> На уводним часовима са студентима ће се продискутовати о неколико теоријских појмова, важних за курс Критичко читање српске поезије 21. века, као што су, примера ради: појам књижевне критике, форма и садржина приказа, естетска вредност, критички суд, канон. На списку опште литературе налази се списак од неколико публикација, на основу којих се студенти, по избору, могу информисати о питањима књижевне критике. <i>Практична настава</i> Практичном наставом предвиђено је да студенти са првог дела списка примарне грађе одаберу две књиге које би приказали, а затим ће се на часовима анализирати и разговарати о написаном у облику дискусионе наставе. На овај начин студенти би уместо семинарског рада као предиспитну обавезу имали да напишу два приказа, а кроз дискусију би свако био у прилици да активно узме учешће у раду на вежбама. Испитом је предвиђено да студент са другог дела списка примарне грађе одабере једну књигу коју би критички представио у писаном виду, на основу чега ће добити коначну оцену.
Литература 1.Нортроп Фрај, <i>Анатомија критике</i> (избор), Орфеус, Нови Сад 2007; 2. Ханс Роберт Јаус, <i>Естетика рецепције</i> (избор), Нолит, Београд 1978; 3. Рене Велек, Остин Ворен, <i>Теорија књижевности</i> (избор), Нолит, Београд 1991; 4. Вилхелм Дилтај, <i>Доживљај и песништво</i> (избор), Орфеус, Нови Сад 2004; 5. Харолд Блум, <i>Антитетичка критика: теорија песништва</i> (избор), Слово љубве, Београд 1980.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност, Српски језик)
Назив предмета: Књижевност за децу у настави
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање и развијање способности студената да аналитички приступају делима књижевности за децу као естетском, психолошком и педагошком феномену и да то знање примене у будућем наставном раду.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - закључе шта карактерише дете као специфични чинилац естетске комуникације; - идентификују, уоче разлике и објасне основне карактеристике књижевности за децу у односу на књижевност за одрасле; - издвоје, процене и објасне основне формално-садржинске одлике књижевности за децу; - разликују основне васпитно-образовне циљеве књижевности за децу; - интерпретирају и процењују естетску вредност одабраних песама за децу - интерпретирају и процењују естетску вредност одабраних прозних дела за децу - анализирају и стваралачки реконструишу (инсценирају с ученицима) драмске текстове за децу
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Дете као чинилац естетске комуникације; 2. Основне карактеристике књижевности за децу у односу на књижевност за одрасле (разлике у хоризонту очекивања, форми и садржини, функцији; двострука адресованост дела књижевности за децу). 3. Основне формално-садржинске одлике књижевности за децу: формална и тематско-садржинска сведеност, динамичност радње, сликовитост, мелодиозност, структура, специфична карактеризација ликова, фантастика, игра, хумор, нонсенс, језичко-стилске карактеристике... 4. Васпитно-образовни циљеви књижевности за децу (хуманизовање путем уметности, естетско васпитање, саморазвијање и критичко преиспитивање објективне стварности). 5. Жанрови књижевности за децу: поезија (лирска песма, поема), 6. проза (бајка, приповетка, роман), 7. драмске текстови за децу. <i>Практична настава (вежбе):</i> Рад на тексту – интерпретација репрезентативних дела књижевности за децу: - одабране бајке Ш. Пероа, Х. К. Андерсена, О. Вајлда, Д. Максимовић, И. Брлић Мажуранић, Г. Олујић; - приповетке за децу: Е. Кишон, П. Бак, А. Доде, С. Велмар-Јанковић (<i>Књига за Марка</i> , избор) и др.; - романи: Л. Керол, <i>Алиса у Земљи чуда</i> ; А. де Сент Егзипери, <i>Мали Принц</i> ; М. Енде, <i>Бескрајна прича</i> ; Б. Нушић, <i>Хајдучи</i> ; Б. Ћопић, <i>Магареће године</i> ; У. Петровић (роман по избору); М. Тодоровић, <i>Вир светова</i> ; - избор из поезије за децу: Ј. Ј. Змај, С. Раичковић, Д. Ерић, Д. Лукић, Д. Радовић, Љ. Ршумовић, М. Данојлић, М. Антић, М. Одаловић и др. - избор из драмског стваралаштва за децу: Д. Радовић, А. Поповић, Д. Ковачевић и др.
Литература Вуковић, Н. (1996). <i>Увод у књижевност за дјецу и омладину</i> . Подгорица: Унирекс. Јовановић, С. (2001). <i>Поетика Душана Радовића</i> . Београд: Научна књига. Јовановић, В. и Т. Росић (ур.). (2012–2019). <i>Књижевност за децу у науци и настави</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука (избор критичких текстова). Љуштановић, Ј. (2004). <i>Црвенкапа грицка вука: студије и есеји о књижевности за децу</i> . Нови Сад: Дневник. Љуштановић, Ј. (прир.). (2009). <i>Принцеза лута замком: теоријска мисао о књижевности за децу</i> . Нови Сад: Змајеве деље игре. Љуштановић, Ј. (2009). <i>Брисање лава: поетика модерног и српска поезија за децу од 1951. до 1971. године</i> . Нови Сад: ДОО Дневник. Опачић, З. (2011). <i>Наивна свест и фикција</i> . Нови Сад: Змајеве деље игре.

Пешикан-Љуштановић, Љ. (2012). *Госпођи Алисиној десној нози*. Нови Сад: Змајеве дечје игаре.
Радикић, В. (2003). *Змајево песништво за децу*. Нови Сад: Змајеве дечје игаре.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: : Основи говорничких вештина
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознати теоретска и практична знања из реторике, упутити студенте у особености говора у јавном наступању, оспособити студенте за креирање властитих ставова и њихово јавно артикулисање.
Исход предмета Студент ће: • овладати реторичким знањима и вештинама, • препознати основне идеје и наговор у туђим говорима, • умети да структурира говор, • бити спреман за јавни наступ.
Садржај предмета <u>Теоријска настава</u> Појам реторике – <i>tehne</i> и <i>poiesis</i> , теорија и пракса, реторика и говорништво, реторика-поетика-стилистика, савремени аспекти говорништва; циљ, предмет реторике и покретачки принципи у дијахронијској перспективи; реторички жанрови; <i>officia oratoris</i> - дужности беседника; избор теме и прикупљање грађе, организација говора са аргументацијом почев од Аристотелових ентимема; анализа говора, реторичка стилска средства; технике памћења; физичка и морална својства говорника, говорнички наступ, невербална комуникација; однос према аудиторијуму; импровизовани говор и дебата. <u>Практична настава:</u> Аналитичка и креативна примена стечених знања, креирање и презентовање различитих типова беседа.
Литература Избор из: Тадић, Љубомир (1999). <i>Реторика, Увод у вештину беседништва</i> . Београд: Либертас Нушић, Бранислав (2004). <i>Реторика</i> . Издавачко књижевно предузеће Геце Кона репринт издање из 1934. Ниш: Зограф. Петровић, Сретен (1975). <i>Реторика</i> . Ниш: Градина. Радоњић, Радован (1999). <i>Говорништво</i> . Подгорица: CID. Аврамовић, С, Стојановић, О. (2002). <i>Ars rhetorica</i> . Београд: Службени лист СРЈ. Јакшић Провчи, Бранка (2017). <i>Текст у калейдоскопу</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. <i>Књижевна реторика</i> (2008). Миодраг Радовић приредио. Београд: Службени гласник. Keno, Rejmon(1993). <i>Stilske vežbe</i> . Danilo Kiš prevod, pogovor i crteži. Београд: BIGZ.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност)
Назив предмета: Интерпретација усмене лирике у основним и средњим школама
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљеви предмета - проширивање и продубљивање постојећих знања о лирској усменој поезији и њеним жанровима; - развијање методичких компетенција за разумевање и сложенију интерпретацију усмене лирике, на нивоу тумачења стилско-изражајних средстава, значења и културног контекста. као и за адекватно наставно тумачење лирске песме у настави.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - идентификују основне поетичке одлике лирске усмене поезије; - разликују врсте усмене лирске поезије и идентификују критеријуме, сврху и проблеми класификације лирике; - комбинују различите врсте и стратегије истраживачког рада на песми; - разликују основне представе традиционалне културе, обредног и обичајног контекста који се рефлектују у овој поезији; - планирају, самостално дизајнирају и креирају методичку припрему у одређеном наставном систему интерактивне наставе
Садржај предмета Основне одлике поетике лирске усмене поезије. Класификација народне лирске поезије – сврха, критеријуми и проблеми. Лирске народне песме: обредне и обичајне, религијске, песме о раду и уз рад, породичне, љубавне; шаливе. Истраживачко читање песме и уочавање представа традиционалне културе, обредног и обичајног контекста који се рефлектују у овој поезији (ритуалне инверзије, митски и религијски слојеви, однос према свету – озбиљан/шалив). Израда скице за наставну интерпретацију песме и методичко моделовање припреме. <i>Практична настава</i> Вежбе – интерпретација и симулација часа обраде лирске песме из избора песама које су део обавезне и допунске лектире у основној и средњој школи из следећих збирки: Карановић, З., Пешикан-Љуштановић, Љ. (1994). <i>Послови и дани српске песничке традиције</i> . Нови Сад: Светови. Карановић, З. (1996). <i>Антологија српске лирске усмене поезије</i> . Нови Сад: Светови. Карановић, З. (2003). <i>Два су цвијета у бостану расла: избор љубавних и породичних народних лирских песама</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Карановић, З. (2005). <i>То је песма што истина није: избор шаливих лирских народних песама</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Карановић, З. (2007). <i>Град градила бјела вила: избор митолошких, обредних и обичајних народних лирских песама</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Карановић, З. (2009). <i>Жетву жела вила и девојка: избор посленичких народних лирских песама</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Пешикан Љуштановић, Љ. (2012). <i>Лирске народне песме</i> . Нови Сад: Матица српска. Стефановић Караџић, В. (1988). <i>Српске народне пјесме</i> , I. Београд: Просвета.
Литература Илић, П. (2006). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси: методика наставе</i> . Нови Сад: Змај. Јокић, Ј. (2012). <i>Краљичке песме: ритуал и поезија</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. Карановић, З. (2010). <i>Небеска невеста</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. Карановић, З., Јокић, Ј. (2009). <i>Смеховно и еротско у српској народној култури и поезији</i> . Нови Сад:

Филозофски факултет.

Николић, М. (2009). *Методика наставе српског језика и књижевности*. Београд: Завод за уџбенике.

Перић, Д. (2011). Могућности наставног проучавања обредне песме у средњој школи (проблемско-истраживачки приступ). *Школски час српског језика и књижевности*, 2: 59 -69.

Пешикан-Љуштановић, Љ. (2007). *Станаја село запали: огледи о усменој књижевности*. Нови Сад: Дневник.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Књижевност у медијима
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ:3
Услов:нема услова
Циљ предмета Требало би да студенти размотре видове трансформисања и укључивања литерарних садржаја у садржаје дела из других уметности: позоришне, односно сценске, телевизијске, филмске, дигиталне и да се тако оспособе за промишљање о могућој функцији и примени таквих транспозиција у настави књижевности и језика.
Исход предмета Развијено сагледавање начина на који се успостављају односи између књижевности и медија и разумевање како ти односи утичу на рецепцију, читање, доживљај и тумачење књижевних текстова. Способност да се стечено знање аплицира у настави књижевности и језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Писац у медијима; књижевно дело у медијима; сценско извођење драмског текста; филмске адаптације књижевних дела. Истраживање ће се вршити на следећим примерима: Антон Павлович Чехов: Вишњик / сценско извођење Југословнеског драмског позоришта. Мирослав Крлежа: Господа Глембајеви / сценско извођење Позоришта „Атеље 212“. Вида Огњеновић: Кањош Мацедоновић. Сценско извођење Народног позоришта из Београда. Нови завет : Страдање Исусово. Хомерово Илијада у филмској адаптацији Троја (2004). Бранко Ћопић: Орлови рано лете у истоименој филмској адаптацији. Лајонел Шрајвер: Морамо да разговарамо о Кевину. We Need to Talk About Kevin (2011), филм у режији Лин Ремзи. <i>Практична настава</i> Вежбе: Припремање за израду пројеката из области рецепције књижевног дела у медијима, који ће бити њихова предиспитна обавеза. Анализа конкретних примера медијске транспозиције књижевности.
Литература Б. Фредерик. Историја књиге. Београд: Clío, 2009; А. Бригс, П. Берк. Друштвена историја медија од Гутемберга до Интернета. Београд: Clío, 2006; Лексикон филмских и телевизијских појмова. Београд: Научна књига и Универзитет уметности у Београду, 1993; М. Маршал. Гутенбергова галаксија. Београд: Нолит, 1973; П. Џејмс. Медијска писменост. Београд: Clío 2011; П. Стјуарт. Изучавање медија. Београд: Clío, 2011; А. Тодоровић, Уметност и технологије комуникација. Београд: Clío, 2009. С. Црнобрња. Естетика телевизије и нових медија. Београд: Clío, 2010.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Поетика прозе Дубравке Угрешић и Давида Албахарија
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да уоче и препознају поетичке карактеристике прозе Дубравке Угрешић и Давида Албахарија.
Исход предмета Познавање поетичких карактеристика прозе која се проучавала и оспособљавање за самостално истраживање на другом корпусу књижевних дела.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Жанровска разноликост савремене прозе. Међузависност есеја, кратких проза и романа. Књижевно дело (не)зависно од историјског и друштвеног контекста. Поетичке константе без обзира на промену жанра. Однос према Другом и однос према матичној култури. <i>Практична настава</i> Обрађиваће се следећа дела Давида Албахарија: <i>Судија Димитријевић, Цинк, Кратка књига, Мамац, Мрак, Преписивање света, Геџ и Мајер, Светски путник, Пијавице, Лудвиг, Снежни човек</i> као и дела Дубравке Угрешић: <i>Штефица Цвек у раљама живота, Форсирање романа реке, Музеј безувјетне предаје, Министарство боли, Баба Јага је снијела јаје</i> .
Литература 1. Kalanović, M. (2008). Kome treba 'identitet'? Esejстика Dubravke Ugrešić. <i>Književna republika</i>, 3–4, 153–162. 2. Ladányi, I. (2008). Identitet odsutnosti. <i>Quorum</i>, 1/118, 24–40. 3. Rosić, T. (2008). Postmoderna u srpskoj kulturi i drama savremenog maskuliniteta ili... o Cinku Davida Albaharija kao o istorijskom romanu. <i>Zeničke sveske</i>, 7, 286–305. 4. Лукић, Ј. (1991). Роман као голема матрјошка. <i>Књижевност</i>, 1991, 9/10, 1278–1284. 5. Милановић, Ж. (2012). <i>Два писца и Други</i>. Београд: Службени гласник. 6. Рибникар, В. (1999). Историја и фикција у поезији Давида Албахарија. <i>Књижевност</i>, 104 (11/12), 1809–1818.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Књижевност и позориште
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Проширивање знања о драмској књижевности у историјском следу, сагледавање савремених тенденција у српском позоришту, у театрологији и драматургији.
Исход предмета: Уочавање основних обележја српског позоришта током 20.века и савременог српског театра.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Авангардно позориште у првим деценијама 20.века; најзначајнији драмски писци 20.века: Бранислав Нушић; Момчило Настасијевић; Милош Црњански; Ранко Младеновић; Александар Поповић; Душан Ковачевић; Борислав Михајловић Михиз. Сувременици: Милена Марковић. Драмска традиција и савремене адаптације и поставке на сцени. <i>Практична настава:</i> сарадња са драмским одсеком на Академији уметности у Новом Саду и одласци на представе у новосадска позоришта.
Литература: Петар Марјановић, <i>Српски драмски писци 20.века</i> , Нови Сад, 1998; Петар Марјановић, <i>Мала историја српског позоришта</i> , Нови Сад, 2005; Љиљана Пешикан Љуштановић, <i>Је ли било кнежевe вечере?</i> , Нови Сад, 2009; Бранка Јакшић Провчи, <i>Паралеле и сусретања</i> , Нови Сад, 2012.

Табела 5.2. Спецификација предмета
 Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Савремена српска књижевност
Наставник/наставници: проф. др Слободан Владушић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Полазници ће стећи знања о кључним ауторима и делима српске поезије и прозе након Другог светског рата. Истовремено, упознаће се главним поетичким линијама овог периода.
Исход предмета Познавање најзначајнијих књижевних праваца, дела и стваралаца српске књижевности након Другог светског рата, у историјском редоследу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Поетички правци у савременој српској прози и поезији. Поезија: ждановизам, полемика између „реалиста” и „модерниста”, утицај Елиотових поетичких идеја и француског симболизма, веризам и гротеска у савременој српској поезији. Проза: модерна и „стварносна” проза; жанровски преображаји (роман есеј, историографска метафикција); постмодерне црте у савременој српској прози. <i>Практична настава</i> Анализа текстова следећих аутора: Десанка Максимовић (избор из поезије), Стеван Раичковић, (избор из поезије), Васко Попа, (избор из поезије), Миодраг Павловић, (избор из поезије), Бранко Миљковић, (избор из поезије), Иван В Лалић, (избор из поезије), Јован Христић (избор из поезије), Љубомир Симовић, (избор из поезије), Новица Тадић (избор из поезије), Милосав Тешић (избор из поезије), Матија Бећковић (избор из поезије); Добрица Ћосић <i>Време смрти</i> 1. том, Владан Десница: <i>Прољећа Ивана Галеба</i> , Миодраг Булатовић: <i>Црвени петло лети према небу</i> , Меша Селимовић: <i>Дервиш и смрт</i> , Драгослав Михаиловић: <i>Кад су цветале тикве</i> , Данило Киш: <i>Пешичаник</i> , <i>Гробница за Бориса Давидовића</i> Милорад Павић: <i>Хазарски речник</i> , Борислав Пекић: <i>Нови Јерусалим</i> , Давид Албахари: <i>Цинк</i> , Светислав Басара: <i>Фама о бициклстима</i> , Светлана Велмар Јанковић: <i>Лагум</i> , Горан Петровић: <i>Опсада цркве светог спаса</i> .
Литература Драган Хамовић, <i>Раичковић</i> , Повеља, Краљево, 2011 <i>Поезија Васка Поне</i> , зборник радова, Београд 1997. (избор) Зоран Мишић, „Сунчева светлост на стубу сећања”, <i>Критика песничког искуства</i> , Београд 1976, 79–91. Александар Јовановић, „Траг утве златокриле у празном небу”, <i>Поезија српског неосимболизма</i> , Београд 1980, 73–142. <i>Постсимболистичка поетика Ивана В. Лалића</i> – зборник радова, Институт за књижевност и уметност, Уметнички факултет, Београд. 2007. (избор). Славко Гордић, „Поетички синкретизам Љубомира Симовића”, <i>Размена дарова</i> , Београд, 2006. 83–94. Бојана Стојановић Пантовић, „Неименовано то”, <i>Раскрића метафоре</i> , Краљево, 2004. 153–159. Слободан Владушић, <i>Орфеј и запушач</i> , Академска књига, Нови Сад, 2018. Никола Милошевић, „Дух модерног времена у Прољећима Ивана Галеба”, <i>Зиданица на песку</i> , Београд 1978, 59–77. Петар Пијановић, <i>Поетика гротеске</i> , Београд 2001, 127 – 158. <i>Споменица Меше Селимовића</i> , Београд 2010. (избор) Александар Јерков, „Нова текстуалност” у <i>Нова текстуалност: огледи о српској прози, постмодерног доба</i> , Подгорица, Никшић, 1992. 163-223. Александар Јерков, <i>Од модернизма до постмодерне</i> , Јединство, Приштина, 1991. Ала Татаренко, <i>Поетика форме у прози српског постмодернизма</i> , Службени гласник, Београд, 2013 Горан Радоњић, „Пекићева Готска хроника”, <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i> . Књ. 51, св. 1/2 (2003 [шт. 2004]), стр. 293–298. Александар Јерков, „Анђео и прича”, <i>Нова текстуалност: огледи о српској прози, постмодерног доба</i> , Подгорица, Никшић, 1992. 135–165. Слободан Владушић, „Између постмодерне и романтизма”, <i>На промаји</i> , Зрењанин, 2007. 93–107. <i>Књижевни портрет Светлане Велмар-Јанковић</i> , темат, „Савремене српска проза” (Зборник 11),

Трстеник 1999, (избор). <i>Књижевни портрет Горана Петровића</i> , „Савремена српска проза” (Зборник 17), Трстеник, 2005 (избор).			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	
Практична настава: 2			
Методе извођења наставе			
Предавања (монолошка и дијалогска метода); вежбе (дијалогска, текст-метода);			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Поена	Завршни испит
Поена			
активност у току предавања		10	писмени испит
редовно похађање наставе		10	усмени испт
			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			